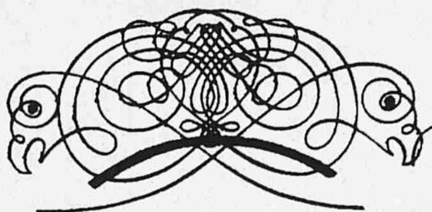
Jean-Claude Grumberg

teatru

AMORF DE OTTENBURG

SAU POATE SĂ VISEZI...

CÂND SE-NTOARCE PIERROT...

EDITURA BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR

JEAN-CLAUDE GRUMBERG • TEATRU

Coperta:
MIRCEA DUMITRESCU

Cartea a apărut cu sprijinul Ministerului Culturii şi Cultelor

ISBN 973-98919-7-7

JEAN-CLAUDE GRUMBERG

TEATRU

AMORF DE OTTENBURG

SAU POATE SĂ VISEZI...

CÂND SE ÎNTOARCE PIERROT

În româneşte de
PAOLA BENTZ-FAUCI

EDITURA BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR
2001

AMORF de OTTENBURG

Premiera absolută a piesei *Amorf de Ottenburg* de Jean-Claude Grumberg, a avut loc la Paris, 8 octombrie 1971, la teatrul Naţional Odeon – director Pierre Dux – în interpretarea unui grup de actori ai Comediei Franceze
Regia: Jean Paul Rousillon
Asistent de regie: Giles Ségal

Reluată de către Comedia Franceză, piesa a deschis stagiunea 2000–2001, nu doar pentru prima scenă franceză, dar şi pentru toate teatrele din ţară, constituind Premiera anului 2000 în Franţa

P E R S O N A J E L E

Amorf de Ottenburg

***Hans de Ottenburg**, tatăl său*

***Berta de Ottenburg**, mama sa*

***Arnolf** și **Astolf de Ottenburg**, frații săi*

***Eva de Ottenburg**, sora sa*

***Ghebosul**, preceptorul său*

Scribul

***Jupân Albert**, călăul*

***Keit**, căpitanul gărzilor*

***Unchiul Merle**, al doisprezecelea purtător al numelui*

Stanislav, Pamolas** și **Matolas**, verii lui **Amorf

Un Trubadur

Oșteni,

Bătrâni, infirme, șambelani, verișoare

Scena 1.

În semi-întunericul scenei se ghiceşte întinderea pustie, posomorâtă, a unei lande bântuite – cum s-ar putea altfel? – de un vânt biciuitor şi îngheţat.

Castelul monstruos, sinistru, al rigăi de Ottenburg serveşte de fundal acestui surâzător peisaj, tipic ţinuturilor ottenburgheze.

În centru, o tufă rahitică şi sumbră.

O turmă de femei şi bărbaţi încărcaţi cu boccele şi ceva unelte, traversează grabnic scena, mânaţi de un pâlc de oşteni care-i îndeamnă cu ghionturi de suliţă şi răcnete: "Mişcă! Mişcă!"

Platoul scenei rămâne iar deşert un moment. Ţipetele soldaţilor se estompează, apoi amuţesc. Doar glasul vântului mai tulbură liniştea câmpiei.

Dintr-o dată, nişte gemete înfricoşate, rugătoare, spintecă tăcerea: "Aşteptaţi-mă, fie-vă milă, aşteptaţi-mă şi pe mine"!, după care, într-o stare jalnică, abia mai ţinându-se pe picioare, mai mult târându-se decât mergând, apare un moşneag, întinzând braţele înspre direcţia unde a dispărut convoiul: "Nu mă lăsaţi aici!... Nu mă lăsaţi!"...

Pe neaşteptate, iţindu-se de după o tufă ca un drac pe arcuri dintr-o cutie, o mogâldeaţă diformă îi sare înainte, tăindu-i calea. Îngrozit, moşneagul încearcă în van să-i scape, ferindu-se de ghebos, când la dreapta, când la stânga; ajuns iar pe locul de unde plecase şi dând din nou în nas cu pocitania, abia mai reuşeşte să îngâne: "Eu... fie-ţi milă", când, un om înarmat zvâcneşte din tufă şi, apucându-l zdravăn pe uncheş de beregată, îi împlântă un pumnal în spinare.

Acesta se prăbuşeşte horcăind. Punând un picior pe leşul bătrânului, omul cu pumnal se îndreaptă din umeri, şi cu un aer marţial începe să urle: A...A...A...A...Aaa...Aaam

...Ammm...Aaammmm...Aammoo...Aammooor...Ammoorrrr ... şi apoi, şuierat: Ffff!

Ghebosul care-şi susţinuse ortacul pe când acesta se căznea să-şi articuleze numele, lasă acum frâu liber bucuriei, chiuind şi el cu o voce subţirică şi căprească: Amorf! Amorf!

Încurajat, Amorf ţine să-şi reînoiască greoiul strigăt de mulţumire şi izbândă.

Ies amândoi, Ghebosul târând după sine cadavrul moşneagului.

Întunericul devine atotcuprinzător.

Strigătele de A...A...A... se amplifică, înteţindu-se.

Scena 2.

O sală a castelului de Ottenburg.

Ciulind urechea, tatăl lui Amorf, Hans de Ottenburg, stăpân atotputernic peste ţinutul Ottenburgului, ascultă fermecat, cu respiraţia tăiată, răcnetele al căror ecou îi parvine, stins, dinspre landă. Când, în sfârşit, numele odraslei se distinge în întregime, "Aaam-mmooorrr...Fff!,"Hans se întoarce încântat spre Berta, soaţa sa, care brodează întrun ungher mai întunecat al încăperii:

HANS L-auzi, Berta, l-auzi?... e în progres băiatul... progres...considerabil!

Berta, care sorbea şi ea cu încântare răgetele scumpului Amorf:

BERTA Aud, prietene, aud... e în progres, da, da!... progres...considerabil!

HANS Nu-i aşa? *(Drept răspuns, Berta lasă să-i cadă*

ghergheful din mână şi ascultă, în extaz). Mititelul meu drag!... (*Berta încuviinţează din cap*). Ia seama ce-ţi spun, Berta, băiatul ăsta îi va întrece pe toţi, în toate cele! (*Berta aprobă înainte. Hans, tot mai categoric*). Copiii de felul său, mai...lenţi, sunt de obicei profunzi, chibzuiţi, înţelepţi, într-un cuvânt, cei mai potriviţi pentru a guverna o ţară. Eu însumi fui, un tânăr mai... întârziat, aş zice, la vremea mea...(*Se întrerupe. Vocea piţigăiată a cocoşatului intonează acum un "Amorf" sprinţar. Hans e în culmea entuziasmului*). Auzi Berta, auzi? (*Cântă şi el*) "Amorfff"...Ah, ce om cumsecade e preceptorul nostru!

Berta şterge pe furiş perla unei lacrimi şi-şi reia cusătura, ţinând şi ea, stângaci, isonul cocoşatului:

BERTA Amorf...Amorf... Mititelul mamei, mare şi drag! La...La...la...

HANS Spuneai ceva, doamnă?

BERTA Nimic, iubite domn...

HANS La ce lucrezi acolo?

BERTA (*cu duioşie*) Pentru pumnalul lui Amorf brodez o teacă nouă.

HANS Preabine dar... preabine...(*Fredonează din nou cu încântare, piţigăindu-şi vocea ca să semene cu a Ghebosului*)Amorf...Amorf...

În depărtare răgetele amuţesc. Cu pas greoi, Hans se îndreaptă spre un pupitru în dreptul căruia se opreşte. Chipul i s-a întunecat, orice urmă de voioşie a dispărut, pare dintr-o dată covârşit de griji. Pe pupitru se află o condică pe

care regele o frunzăreşte tot mai posomorât, cufundat în adunări, socotind iritat pe degete. Intră Arnolf, un tânăr cu o înfăţişare serioasă, studioasă.

ARNOLF (*respectuos, lui Hans*) Ce ne mai spune, tată, Preasfântul Catastif?

HANS (*fără să ridice ochii de pe file*) Spune că nu-i a bună... criza creşte întruna... multe guri inutile...

ARNOLF Tot la gherghef, iubită mamă, tot?

Îi sărută poala rochiei şi dă să iasă, grăbit, pe o altă uşă.

HANS (*reţinându-l*) Arnolf?

ARNOLF Tată?

HANS Încotro astă grabă?

ARNOLF Mergeam doar spre odaia-mi...

HANS (*sever*) Tot cărţile te cheamă?

ARNOLF Nu, tată, alăuta...

HANS (*face o grimasă, apoi, sec*) Nu rămâi la Consiliu? (*Arnolf, care deja s-a îndepărtat, nu răspunde... Hans, după un oftat*) Prea multe guri ce nu ne-aduc folos! (*Se adânceşte iar în registru. Berta brodează netulburată, absentă, în extaz. O bătaie de gong. Regina tresare, speriată*) Nervoasă, doamna mea?

BERTA (*căreia i-a sărit gherghеful din mână*) Oh, gongul ăsta, Hans!

HANS (*cu emfază*) În orice împrejurare, panaş, fast şi grandoare! Sau cum spunea moşu-meu Frederic cel Căpos: “izmana căcată, în brăcinar de aur şi brocart trebuie îmbrăcată!”

BERTA Da, fireşte...fireşte...

HANS Fă bine, doamna mea şi mă lasă acuma... (*Se duce până la tron, se aşează, o clipă mai târziu se ridică şi pune o pană sub unul dintre picioarele acestuia, spre a-l împiedica să se bălăngăne, după care declară ceremonios Bertei*) Trebile ţării nesmintit mă cheamă! (*Berta iese, în timp ce, pe o altă uşă intră: Jupân Albert, gâdele; Keit, căpitanul gărzilor; Scribul, un bătrân sfios şi şters. Hans, tronând majestuos*) Daţi-i zor, daţi-i zor! Consiliul a început! (*Apropiindu-se aproape în fugă, călăul ajunge primul înaintea tronului; după o grabnică ploconeală la picioarele lui Hans, se repede să pupe Sfântul Catastif al Conturilor. Căpitanul gărzilor străbate acelaşi parcurs, şi mai repede încă. Scribul a rămas încremenit pe loc, cu nasul în podea, umil, necutezând nici să respire*) Ce noutăţi mi-aduceţi?

KEIT O bandă de venetici clandestin încearcă regatul să-l străbată. Am pus mâna pe ei.

HANS Neguţători, gândesc?

KEIT Drept asta se dădeau... Sub poprire i-am pus. Şi confiscat avutul.

HANS (*gâdelui*) Sper c-au mărturisit? (*acesta încuviinţează cu satisfacţie din cap*) 'Nainte să-şi dea duhul, aţi scos de la ei unde se-ascunde restul cetei, şi ce i-a îndemnat la-aşa urâte fapte? (*Călăul dă din cap că nu. Hans oftează*) Desigur, nu-i uşor... nu e uşor deloc...

KEIT (*precipitat*) Zece leşuri cules-am azi în regat, stăpâne.

HANS Pe la spate înjunghiate şi-astea, căpitane?

KEIT Da, înălţimea ta.

HANS Oh, laşii!... Oameni vârstnici, fără îndoială?
KEIT Bătrâni, bătrâne, ţânci, o mână de infirmi...
HANS (*sincer mâhnit*) Tot aia e, tot aia... Fiţi şi mai vigilenţi, să nimicim prăsila acestor criminali. Fie ca-n veci ruşinea să le-nfiereze chipul, şi sângele inocent vărsat de-aceşti barbari, căminul lor spurcat pe veci să li-l împroaşte! Întăriţi gărzile! Urmăriţi pe suspecţi chiar şi peste hotare. Pe Gott, o să zdrobim banda asta mârşavă! (*Scribului, pe neaşteptate, schimbând tonul*) Da' tu, Cap de măgar, n-ai nimic a ne spune?
SCRIBUL (*plin de respect*)Nimic, mărite Hans.
HANS Nu zău? Deci, toate bune?
SCRIBUL N-aş merge până acolo, dar...
HANS (*cu bruscheţe*) Cum se face atunci că Sfântul Catastif dă seama de o stare aşa de dezastruoasă?
SCRIBUL (*scăldând-o*) Poate că anii cei răi din urmă, doamne... Şi gestiunea care nici ea n-a prea...
HANS Fără! Sunt cel mai în măsură să spun că-i mult de când nimica nu mai merge, dar epocă de jale ca cea care ne paşte, nu ştiu să fi avut cândva în Ottenburg!
SCRIBUL O...încetinire, poate...?
HANS Adică?
SCRIBUL Adică nimic grav, luminăţia ta...
HANS Şi, ce-ar justifica această... încetinire?
SCRIBUL Păi... poate unde oamenii-s... ca să zic aşa... nemulţumiţi, Luminăţia ta.
HANS Nemulţumiţi? Cum? Servii?
SCRIBUL Poate cuvântul nu-i chiar potrivit. Să zicem mai curând că sunt cuprinşi de...frică!
HANS De frică?
SCRIBUL Da... Unul îşi plânge tatăl, altul mama, un altul

pe vre-un frate, aşa că...

HANS Aşa că...?

SCRIBUL Prostime, doamne, ce s-o caţi la minte? Aruncă unu-o vorbă, şi-i destul, oricine şi orice pot s-o înfricoşeze...

Căpitanul Keit şi gâdele fac un pas înainte.

HANS Ce tot spui?

SCRIBUL (*dintr-o suflare*) Un tânăr serv profită demagogic de mici nefericite incidente spre-a provoca, mişelnic, agitaţie... Îndeamnă la revoltă făţişă chiar, stăpâne.

HANS Chiar la revoltă? Servul? Şi tu nu spui nimic?

SCRIBUL (*încurcat*) Ştiţi, suntem niţel veri, şi-am vrut de necredinţa-i, doamne, să mă asigur, 'nainte de-al...

HANS (*căpitanului*) Înşfacă-mi câinele ăsta râios, şi dă-l pe mâna gâdelui Albert! (*Care deja grohăie de plăcere; Hans acestuia, pe şoptite*) Arată-mi meşteşugul şi fă-l să spună tot, eu zic că e-nhăitat musai cu asasinii... După cum vezi, toate se leagă acum. Mergeţi fără zăbavă. De-afară, dinăuntru, duşmanii ne atacă. 'Năuntru şi afară, ca pleava-i vom zdrobi! (*Călăul şi Căpitanul se înclină şi ies. Scribul dă să-i urmeze, Hans îl opreşte strigându-i:*) Măgărilă! Să-nscrii fără sminteală tot ce-o mărturisi licheaua, şi dă ordin să ne pună de-o parte o bărdacă de sânge. Mergi!

Scribul se înclină şi se repede spre uşă unde dă piept în piept cu Ghebosul ce-l precede pe Amorf. Scribul vrea să-l lase să treacă. Ghebosul schiţează aceeaşi mişcare, aşa că se

pomenesc iar nas în nas. Scribul reface mişcarea în celălalt sens, Ghebosul idem. După care, Scribul, cu o voce pierită:

SCRIBUL Dacă domnul preceptor binevoieşte să...

Afabil, Ghebosul îl lasă să treacă. Numai că Scribul se află în fața unui nou obstacol: Amorf. Acesta, cu mâna pe mânerul pumnalului, îl fixează cu insistență. Scribul ezită, coborând privirea.

GHEBOSUL (*cu vocea lui subțirică şi mlădie*) Gentile Prinț, lasă-l te rog să treacă pe acest brav centenar.

Scribul schițează o reverență stângace, murmurând "Prințe..." Cu mâna crispată pe prăseaua pumnalului, Amorf mormăie. Scribul tresare. Cu regret, Amorf îi lasă calea liberă. Scribul iese. Amorf îl însoțeşte cu privirea, mormăind. Toată mişcarea a avut loc în câteva secunde. Mama prințului intră, surescitată, pe o altă uşă.

BERTA Iată-te, dragul meu!... Cât de frumos eşti astăzi!... Cât de strălucitor!

HANS (*al cărui chip s-a luminat într-un surâs, la vederea odraslei*) Plimbarea a fost bună?... Ştii că te-am auzit cum... "A...A...A"? (*Ghebosului*) Ce splendide progrese! (*Acesta se înclină cu deferență, respect şi gratitudine. Hans, fără a se apropia de Amorf*) Da' ceva vorbe noi, am mai învățat azi? (*Arată pe Berta*). Ma...ma... (*Amorf, pe care nu-l interesează decât uşa pe care a ieşit Scribul, nici nu-l ia în seamă pe taică-său, căruia de altfel îi întoarce spatele. Hans continuă, fără convingere*) Haide, un mic

efort... Ma...ma....

BERTA (*lui Hans*) Of, urâciosule, când ai să-l laşi în pace? Vino să mă săruţi, ştrengarul meu iubit! (*Amorf nici nu se sinchiseşte. Berta se apropie şi-l sărută ea pe frunte, gest pe care fiul nu pare să-l remarce*) Ia uite ce ţi-a lucrat mămica: o teacă de pumnal brodată-n întregime cu armoraiile casei de Ottenburg! Vezi, vulturul ăsta mândru, gândindu-mă la tine l-am lucrat. E frumos nu-i aşa, as-ta fru-mos, da? Fru-mos... (*Amorf se decide în fine să-şi dezlipească ochii de la uşă; priveşte o clipă teaca, apoi, smulgând-o brutal din mâna maică-si, scoate fulgerător pumnalul pe care-l vâră în teaca cea nouă azvârlind-o pe cealaltă la picioarele Bertei. Aceasta, ridicând-o*) Să nu o murdăreşti ca şi pe asta, uite cât de slinoasă e, ziua şi teaca, aşa ar trebui... Fii mai atent, te rog, cu lucrurile tale. (*Ghebosului*) Nu e deloc atent.

HANS (*agasat*) Să lăsăm, dragă doamnă...

BERTA Îmi e aşa de drag când îl văd curăţel...

HANS Pe unde a umblat feciorul nostru astăzi?

Amorf îl ţintuieşte cu privirea, fără să răspundă.

GHEBOSUL Rătăcirăm prin codri, ierborizând, botanizând, şi anatomizând.

HANS Bravo, asta îmi place. E mult mai sănătos decât să îţi treci ziua meşterind la pumnale... (*Preceptorului*) Nu c-aş fi împotriva muncilor manuale, dar fierăritul, fumul, strică la sănătate. Acestea fiind zise, mi-e drag să-mi ştiu feciorul pe mâini aşa de bune!... Căci vezi, scumpa mea

Berta, nu fizicul contează, ci inima, doar ea!

Ghebosul se înclină oferindu-și cocoașa mângâierii lui Hans care-l bate prietenește pe spate.

GHEBOSUL Senior, cu plecăciune.

Amorf se tolănește pe jos. Berta dă fuga să-i aducă o pernă. Amorf înșfacă perna și, neslăbind-o din ochi pe Berta, își implântă pumnalul în pernă.

BERTA (*lui Hans*) Cât de impulsiv! (*Lui Amorf*) Joacă-te, îngeraș... să-ți treacă de urât... (*Lui Hans*) Mă duc acum să văd de cină, și vă chem. (*Lui Amorf, surâzătoare*) Se-ntoarce, mama. Vezi să fi cuminte... cuminte cuminței!

Pe când maică-sa se îndepărtează făcându-i drăgăstos semne cu mâna, Amorf străpunge cu turbare perna. La un semn al regelui, Ghebosul se retrage, mângâind în treacăt scăfârlia prințului care grohăie de plăcere. Hans, rămas singur cu Amorf, se apropie de acesta cu pași mărunți, învârtindu-se în preajmă-i și sorbindu-l din ochi. Prinzând curaj, se lasă pe vine și întinde cu sfială mâna spre bărbia feciorului.

HANS Ghidi, ghidi, ghidi... cine e drăgălașul senioriei mele? (*Îngânând un fel de cântecel pentru copii*)

Și cine regișor va fi curând
Când tăticuțu' o coborî-n mormânt?

Amorf mormăie amenințător. Hans își retrage la iuțeală mâna.

HANS — Nu cu tata, nu...Tăticu' îl alintă, da îl alintă... (*Tăcere. Hans reia*) Şi cine o să-i facă lui tăticu' o mare, mare bucurie? Cine-o să-i spună lui "tata"? Ta...ta (*Amorf îl priveşte tâmp. Hans repetă*) Ta...ta (*Nici o reacţie. Hans îl încurajează repetând*) Ta...ta...Ta...ta... (*Pe neaşteptate, Amorf cască enorm gura şi rămâne aşa, ţeapăn, cu bărbia atârnând. Exaltat de acest semi succes, Hans repetă, articulând din ce în ce mai apăsat*) Ta...ta...Ta...ta...Ta...ta...

Amorf închide în sfârşit gura, dând drumul la două pârţuri, unul după altul, şi scoţând de fiecare dată limba, apoi, viguros şi cu multă precizie, îl scuipă pe taică-său în obraz. Intră Astolf, un tânăr de alură marţială. Revenind la verticală, Hans se şterge la iuţeală pe faţă.

ASTOLF — Te-a scuipat iarăşi în obraz, bunule tată?

HANS — E-aşa de jucăuş băiatul ăsta, zău! Şi ce progrese face! Enorme, ştii, enorme! (*Fanfaron*) Zice şi "tata"... ca să zic aşa...adică...fără îndoială, era cât pe-aci să... da, cât pe-aci... Nu-i vorbă, are un preceptor aşa de competent... ştii, foarte... foarte... Şi care, pe deasupra, e şi-un om cumsecade...

ASTOLF — (*care n-a încetat să-l privească cu ironie*) Cine? Stârpitura aceea oribilă?

HANS — Abţine-te să judeci doar după-nfăţişare. Pe preamăritul Gott, un pic de indulgenţă!... De ce atâta ură, de ce atât dispreţ?

ASTOLF — Fiindcă mă dezgustă! (*Fără veste, Astolf fandează spre Amorf. Acesta însă îl ignoră complet. Ridicându-se, Astolf anunţă:*) Astăzi, în şase ata-

curi, mi-am atins adversarul de cinsprezece ori...

HANS (*dă din umeri*) Cu asta-ţi treci ziua! Oh, Ottenburg, sărmane Ottenburg!

Gong. Intră mama Berta, precedând-o pe fiică-sa, Eva, care are un teanc de farfurii în braţe, şi pe un valet care duce un enorm castron de supă.

ASTOLF (*adulmecând, pe când supiera îi trece pe sub nas*) Ce naiba, iarăşi linte !

HANS Când are să-ţi stea capul la treburile ţării şi nu doar la atacuri, atuncea să faci nazuri la hrana ce ţi-o dăm, dar până una alta... (*Semn ca să-şi ţină gura. Apare şi Arnolf, în pas alergător. Se aşează toţi în jurul unei mese enorme, cu excepţia lui Amorf care rămâne unde se afla, inert. Mama serveşte supa cu un aer de demnitate ceremonioasă, apoi murmură blând*)

BERTA Amorf! Amorfişor! Vino să-ţi papi supica...

ARNOLF Mamă, nu-i vorbi astfel. Doar nu mai e un prunc...

Cu un gest al mâinii, Hans îl întrerupe. Drăgăstos, mama l-a ridicat cu grijă pe Amorf de pe jos şi-l aduce la masă. După ce s-a aşezat, acesta priveşte tâmp în fundul blidului, în vreme ce Berta, luând loc lângă el, repetă maşinal:

BERTA Papă...papă... e bun, hm, ce bun! (*Amorf apucă pe neaşteptate blidul şi-l răstoarnă în poala maică-si. După un mic ţipăt, aceasta se scutură exclamând*) Că mare ştrengar e!

Hans aprobă zgomotos, izbucnind şi el în râs.

SCRIBUL (*intră, aducând un pocal*) Stăpâne Hans, doar ce mărturisi şi-şi dete duhul. M-am gândit că... (*Arată cupa*) E numai bun, călduţ! Iertaţi c-am îndrăznit, de-aşteptam până mâine, îşi pierdea prospeţimea...

HANS Da' ştii, mă' Căpăţână, că nu gândeşti prea prost? Hai, dă-l pe gât, băiete. (*Ia pocalul din mâna Scribului şi i-l întinde lui Amorf. Acesta îl priveşte intens o clipă, apoi îl înşfacă avid şi-l dă de duşcă*) Bun, 'ai? Şi dă puteri! (*Scribului, atingându-şi cu gravitate pieptul*) E aşa de fragil...

SCRIBUL (*cu milă*) Adăugaţi-i şi un gălbenuş frecat...

BERTA (*interesată*) Ca să vezi! Nu ştiam...

HANS Să-mbolnăvim băiatul!? Nu, sângele se bea pur. Şi cald, de preferinţă!

EVA (*exclamaţie*) Era... sânge?!

Se întoarce cu spatele şi vomită.

HANS Poftim! Poftim de vezi! Să juri, pe legea mea, că-mi prăpădisem scula în ziua-n care o astfel de epavă am zămislit.

ARNOLF Tată...

HANS Crapă şi ţine-ţi fleanca! (*Scribului*) Tu, ce roieşti pe-aicea? Afară, javră, hai!

Scribul iese în fugă, îngrozit.

HANS Iar tu, împuţiciune, piei dinaintea mea! (*Eva iese, susţinută de Arnolf. Astolf îşi continuă liniştit cina; s-a mai servit o dată cu supă. Hans împinge furios farfuria, urlând*) Nu poţi să iei o

masă ca lumea-n casa asta!

Scena 3.

Un colţ al landei ottenburgheze la mijirea zorilor.
Pe fundal, castelul.
În depărtare cântă un cocoş. Ascuţit, sinistru, funebru, dogit.
În prim plan o colibă mizeră, încropită din vreascuri şi lut.
Intră Ghebosul, şi după el Amorf, înfăşurat în capă.

GHEBOSUL (*apropiindu-se de colibă*) Hei! E careva pe-acolo? (*Tăcere înăuntru*) Căruntă-i aurora, cocoşul a cântat, buha a aţipit cu capul sub aripă. Deşteaptă-te, măi Thomas, ce naiba mai aştepţi, că uite-i ziua albă!... (*Nici o mişcare în colibă. Amorf, rămas la câţiva paşi mai încolo, începe să mormăie a nerăbdare. Ghebosul îl îmbună cu un surâs. Apoi se apropie şi mai mult de colibă, murmurând.*) Amice, îţi aducem stipendia ta lunară, nu fă cu noi pe mortul, că nu ne e de şagă, vii s-o iei, ori plecăm? (*Ca prin farmec coliba prinde viaţă; o mână dă în lături creanga care bloca intrarea. Un bărbat, încă tânăr dar olog de un picior şi vlăguit de puteri, îşi face apariţia, sprijinindu-se în nişte cârje rudimentare, grosolan cioplite. Sub braţ are securea*) Salut, bunule Thomas! Fie ca Gott să-ţi facă aripă din cea cârje, şi paşii să te poarte doar spre prosperitate!

OLOGUL (*bănuitor*) Mulţumim dumitale, messire preceptor...

GHEBOSUL Pe aste vremuri tulburi, Prinţul Amorf, stă-

pânul şi învăţăcelul meu, a ţinut, în persoană, să dea la tot supusul tainul cuvenit.

OLOGUL De prea mare cinstire prinţul ne-nvredniceşte.

Se ploconeşte, dar rămâne pe loc.

GHEBOSUL Apropie-te, frate...

OLOGUL *(rămânând unde era)* Cu zilele în mână trăieşte azi tot insul, messire preceptor, nimeni nu mai cutează a se-avânta pe-afară. În astă vizuină cu mama vieţuim, am şi uitat de când n-am mai ieşit la soare de frica coasei hâde ce ne-a făcut sperioşi chiar şi de-a noastre umbre! Până întratât încât, am dori-o să vină mişelnic, pe la spate, de bicisnica viaţă ce-o ducem să ne scape.

GHEBOSUL Te înţeleg, amice, de-ai şti cît te-nţeleg!

OLOGUL Căci bruma de pitaci ai pensiei lunare lungeşte agonia, ne-mpiedecând nici gerul să ne pătrundă-n oase, nici foamea să ne-nfigă colţii în măruntaie. Dar aşa-i făcut omul, se-agaţă cu gheara de petecu-i de viaţă, chiar dacă, vai de ea!, aduce a otreapă.

GHEBOSUL Vorba-ţi găsi în noi un ecou cald şi sincer. Apropie-te, amice, buzele noastre vor mult-pătimita-ţi frunte cucernic s-o sărute... (*Lui Amorf, cu emfază*) Mărite prinţ Amorf, priveşte, ai în faţă pe Thomas-plânge-n-cârje, loialul tău supus; lăsat-a, pentru slava-ţi, în ţinut Ottentot, piciorul, tinereţea şi pe tătâne-său. Iubire i se cade, găsesc, stăpâne bun... (*Nesimţitor, Amorf se uită fix la olog. Acesta, emoţionat, abia îşi mai stăpâneşte lacrimile*) Înaintează, amice, suflet fidel şi-ales, vino să-ţi iei răsplata unei

vieți fără pată!

Ologul șontâcăie câțiva pași. E foarte, foarte emoționat... Se prosternă la picioarele lui Amorf.

OLOGUL Mărire ție, prințe, de-așa mărinimie...

Amorf îl pălește cu sete între omoplați. Infirmul se prăvălește, cu fața la pământ. Amorf urlă: "A...A...A... " în vreme ce Ghebosul, la ușa colibei întreabă:

GHEBOSUL Hei, babo, ți-o fi frig? (*Un horcăit îi răspunde*) Las' că te-ncălzim noi... (*Alt horcăit. Ghebosul dând foc colibei*) De-acum, pe ghebul meu, de frig nu te-i mai plânge!

Întuneric. "A...A...A..."-urile se amplifică și înmulțesc, pe când coliba arde în flăcări și bătrâna urlă, în chinuri.

Scena 4.

Câteva luni mai târziu.
Aceeași sală a castelului de Ottenburg.
Câțiva valeți scot afară tronul hodorogit, în vreme ce alții aduc și instalează unul nou, îmbrăcat cu furnir de plastic.

HANS (*foarte mândru*) Cum îl găsești, iubito?
BERTA (*dând ocol tronului care strălucește a nou și a plastic*) Și zici că e lavabil?
HANS Absolut, doamna mea, plastic sută la sută! (*Se așează. Tronul nu se bălăngăne*) Și ce stabilitate! Nicicând în Ottenburg tronul n-a fost mai stabil. Aș spune chiar că-n ciuda crimelor odi-

oase cărora servii noştri le fură victime, am cunoscut în ultimele luni un avânt economic ce-arată lumii-ntregi că Ottenburg, ori şi ce-ar fi să fie, tot Ottenburg rămâne!

BERTA (*privind tronul*) Parcă l-aş fi preferat alb.

HANS Alb? Nu, prea aduce a cuhnie!... (*Mângâind braţul tronului*) Ce-or mai crăpa de ciudă verii, când or să-l vadă!

BERTA (*brusc îngrijorată*) Nu-l mai aud pe Amorf de câtva timp încoace...

HANS Adună plante, ştiu, în inima pădurii...

BERTA Nu e primejdios?

HANS Berta dragă!

BERTA Cu hoardele astea, parcă mai poţi să ştii?

HANS Una e să înjunghii pe la spate un sărăntoc, pe jumătate mort, şi alta să înfrunţi un prinţ în deplină posesie a...a... în fine... se poate, draga mea?!... (*Scribul intră, se opreşte în prag şi aşteaptă. Hans dând cu ochii de el*) Ai văzut, Căpăţână, tronul nostru cel nou? Ia spune, cum îţi place?

SCRIBUL (*bâiguit*) Încântător, stăpâne, încântător! (*Hans priveşte tronul, apoi pe Scrib, şi dă din umeri, a descurajare*) Crezui de datoria mea să...

HANS Spune de-a dreptul, n-o mai tot scălda.

SCRIBUL Lucrul e delicat...

HANS Despre ce-i vorba?

SCRIBUL Ştiţi, incidentele...

HANS S-au înteţit?

SCRIBUL Oh, nu stăpâne, nu, ba dimpotrivă, slavă lui Gott! Iată, e prima zi de-atâta amar de vreme că groaznica cosaşe nu-şi făcu zilnicul seceriş de bolnavi şi bătrâni.

HANS Vrei să spui că...?

SCRIBUL În mare, nu deplângem nici un eveniment nefericit, azi. Pân' la această oră cel puţin.

HANS Şi-asta prin ce minune?

SCRIBUL Bătrânii s-au rărit. E-o cauză, îmi pare...

HANS Dar au rămas copiii, femeile, infirmii.

SCRIBUL Împuţinaţi şi ăştia. şi aşa de bine-ascunşi...

HANS Mă bucur de ce-aud. Acuma, du-te, hai.

SCRIBUL Ştii, ar mai fi ceva, mărite domn...

HANS Un nou agitator?

SCRIBUL (*cu sfială*) De fiul vostru-i vorba.

BERTA (*se năpusteşte cu un urlet asupra Scribului, care dă înapoi, speriat*) Ce i s-a întâmplat? Pe Gott, vorbeşte odată!

HANS Fii calmă, dragă, calmă! (*Scribului, sec*) Ce e cu prinţul, spune? E un ordin, vorbeşte!

SCRIBUL (*descumpănit*) Nu e nimic, nimic, mărite domn... De fiul vostru Astolf era vorba, şi nici de cum de respectatul şi graţiosul prinţ Amorf de Ottenburg, ni-l ţină bunul Gott în veci sub a sa pază!

BERTA (*aparte*) Ha, babalâc tâmpit! M-a pus pe jar pentru nimica toată... Ia te uită, sunt leoarcă, trebui' să-mi scot corsetul, mă înăbuş...

Iese pufnind.

SCRIBUL (*cu fruntea la pământ*) Regina noastră să binevoiască...

HANS Astolf, ziceai?

SCRIBUL Ei, da... Este de datoria mea, gândesc, să-ţi raportez, stăpâne, nişte vorbe ce-s poate de natură a...

HANS N-o mai freca, dă-i drumu'!

SCRIBUL Stăpâne, Astolf se pronunţă în public că de fapt n-ar fi vorba de nici un fel de “bandă”...

HANS Ceee?

SCRIBUL (*continuă*) ...Ci că ar fi cu cale să se ieie măsuri, căci nu punând în fiare pe tot străinul ce ne calcă hotarul curma-vom noi şiragul acestor crime laşe... Şi, mai spune Astolf, la câţi stau să-l asculte...

HANS Uite că s-a curmat. Şi datorită cui? Măsurilor pe care am ştiut să le iau!

SCRIBUL Neîndoios, stăpâne. Numai că Astolf pune sub semn de întrebare temeinicia însăşi a măsurilor tale, mergând până acolo încât mi-a interzis să mai iau însemnare de orice mărturie smulsă sub gheara caznei de jupânul Albert. Zice că-s nişte practici nu numai barbare dar şi ineficiente...

HANS Barbare? Inutile? Pe Gott!!! Tu, Căpăţână, aşteaptă-mă aici.

Hans se îndreaptă spre uşă.

SCRIBUL (*fuge speriat după el*) Să vin şi eu, stăpâne.

HANS Rămâi pe loc, am spus. Ia Sfântul Catastif, şi pune-mi-l la zi.

SCRIBUL N-ar fi mai bine totuşi, să te-nsoţesc, stăpâne?

HANS Aşteaptă, când îţi spun!

SCRIBUL S-aştept... aicea?... singur...?

HANS Ce pericol te-ar paşte în propriul meu castel, în sala tronului?

SCRIBUL Nici cel mai mic pericol, Sire, de bună seamă, dar... (*Hans iese mormăind: “Barbare, inutile!” Rămas singur, Scribul se apropie temător de*

pupitrul cu Catastiful, aruncând priviri speriate în jur; zgomotul propriilor săi paşi îl face să tremure. Se întoarce brusc – nimic. Revine iar spre pupitru, când îi sare în faţă Ghebosul. Scribul tresare îngrozit, înăbuşind un ţipăt. Ghebosul îi face "ssst" zâmbindu-i. Scribul încearcă să-i întoarcă surâsul, tocmai când acela al Ghebosului dispare. În panică, Scribul îl salută cu deferenţă, murmurând:) Mii şi mii de respecte, messire preceptor!

GHEBOSUL (*răspunzându-i la salut*) Ce veşti astăzi prin lume, preastimabile scrib? Mai bune, auzii?

SCRIBUL Mda... aşa s-ar părea...

GHEBOSUL Nu găseşti că bătrânii se cam împuţinară?

SCRIBUL Mă rog?

GHEBOSUL Spuneam cum că bătrânii se cam împuţinară.

SCRIBUL Ei da, bătrânii, da...

GHEBOSUL Ultimul, s-ar părea că eşti chiar dumneata?

SCRIBUL Oh, eu întotdeauna am părut bătrâior...

GHEBOSUL Pe timpurile astea, e cam supărător...

SCRIBUL Important este că-s încă tânăr la fire...aş zice chiar... zglobiu...

Schiţează câţiva paşi de dans.

GHEBOSUL (*îl priveşte câteva clipe, apoi îngână*) "Amorf..."

SCRIBUL (*brusc încremenit*) Ce...ce-ai spus?

GHEBOSUL Mi-am strigat doar elevul, pe mult gentilul prinţ... Cum adoră el dansul...

SCRIBUL Vă las atunci... Eu tocmai...

Se îndreaptă, de-a îndărătelea, spre uşă. Ghebosul,

după el, zâmbind.

GHEBOSUL Dar unde fugi aşa, preastimabile scrib? Uite, cu graba asta era să-ţi pierzi peruca.

SCRIBUL (*prinzând grai*) Peruca... (*Se izbeşte de Amorf care a intrat, înfăşurat într-o capă neagră... Întorcându-se cu faţa spre el, Scribul îi face o reverenţă murmurând: "Seniore Prinţ!" Privindu-l fix, Amorf nu răspunde. Sub raza privirii lui, Scribul moare şi învie de frică. Se întoarce, gâfâind, spre preceptor, cerşindu-i ajutorul. Acesta îi surâde, Scribul, repetă tâmp*) Peruca?

Într-o străfulgerare Amorf îl apucă de beregată şi-i înfige pumnalul între omoplaţi. Un timp rămân aşa amândoi, nemişcaţi, învăluiţi în capa lui Amorf. Apoi Scribul alunecă încet pe podea, pe când Amorf mormăie încetişor: "A...A...A... "

Ghebosul iese ducându-l cu sine pe Amorf, pradă oribilelor sale dificultăţi de elocuţie. Pentru un moment scena rămâne goală.

Întins pe jos, Scribul se află în centru, la picioarele tronului deasupra căruia planează vulturul pândindu-şi prada, emblema casei de Ottenburg. Eva intră în goană; traversând sala, se împiedică de corpul scribului şi cade. Realizând prezenţa leşului, Eva e prinsă iar de accese de vomă. Îşi duce mâna la gură, chircită de spasme.

Scena 5.

Scena e cufundată în întuneric. O voce cântă acompaniată de lăută. E o voce tânără, proaspătă, vioaie, virilă. Cântecul e un cântec medieval de dragoste...

De-ai vinde, mândro, la mezat
săruturi – că doar nu-i păcat –
cumpăra-le-aş, zău, cu duzina,
cu toptanul, bată-te vina!
Le-aş sorbi roua şi căldura
ca să-mi îmbăt cu ele gura.
Ah, mândro, dacă ţi-ar plăcea
să-ţi vinzi şi nurii tot aşa,
cumpăra-i-aş, zău, cu duzina,
cu toptanul, bată-te vina!
Le-aş sorbi focul şi dulceaţa
ca să-mi îndestuleze viaţa.
Mândruţo, de ne-am învoi,
nu cu bani, dragă, te-aş plăti,
de-argint, de aur, ori de-aramă,
şi nici cu avuţii de seamă
ci dare-ţi-aş, mândruţa mea,
norocu-mi, viaţa, inima,
pe toate dare-ţi-le-aş ţie,
şi cântul meu, pe veşnicie.
Ah, mândro, de ţi-ar fi pe vrere
să guşti dintr-a vieţii plăcere
şi din sărutul gurii mele!
De-ar fi şi-ar fi, mândruţa mea,
condurașii ţi-ai lepăda
şi cu rochiţa suflecată
venire-ai lângă mine-ndată
să ne-mbinăm în duce joc
– doar ce gândesc, şi tremur tot! –
Mândro, mândro, de n-ai iubi
aurul şi-alte bogăţii
cum ţi-aş mai da, mândruţa mea
norocu-mi, viaţa, inima,

cum ți le-aş da pe toate ție,
şi cântul meu, pe veşnicie!

Pe la mijlocul cântecului, lumina începe să crească, lăsându-ne să descoperim o altă față a surâzătorului plai ottenburghez.

În scenă se află doi oşteni din gardă, înarmați până-n dinți. Cu un aer rătăcit, ascultă amândoi cântecul ca şi cum acesta ar veni din cer. Pe pieptul lor în armură planează vulturul la pândă.

OŞTEAN 1 (*după ce a ascultat un moment cântecul*)... Ce zici că îi?

OŞTEAN 2 (*reflectează*) Cântare!

OŞTEAN 1 Pâ' de und', frățică? (Al Doilea dă din umeri că nu ştie. Mai ascultă un moment amândoi țintind cu vârful lăncilor locul cu primejdia. Apare Trubadurul, cântând şi acompaniindu-se la lăută) Care eşti, mă, acolo?

Oprindu-se din cântec, Trubadurul îi salută cu plecăciune şi răspunde şăgalnic:

TRUBADURUL Sunt un biet trubadur, cântăreț al iubirii.

OŞTEAN 1 Sus mâinile! Şi... gura! (*Zâmbind, trubadurul se execută*) Hai, hai, mai sus!

TRUBADURUL Iertare, nu cunosc datina de pe-aicea...

Ridică brațele mai sus.

OŞTEAN 2 Ia zii, de unde vii?

TRUBADURUL Din Barembak...

OŞTEAN 2 Ş-apăi ăilalți unde-s?

TRUBADURUL Nu mă urmează nimeni, nici gardă, nici suită.

OŞTEAN 1 (*lui Oştean 2*) Cată-l.

OŞTEAN 2 (*percheziţionându-l cu îndemânare*) Unde-ţi pitişi pârdalnicul pumnal?

TRUBADURUL Pumnal, zici? Dar ce naiba ai vrea să fac cu el?

Oştean 2 îşi însuşeşte toate lucrurile de mai mare sau mai mică valoare pe care le găseşte la Trubadur.

OŞTEAN 2 Brăcinarii...

TRUBADURUL (*mirat şi amuzat totodată*) Chiar vrei să...?

OŞTEAN 2 (*repetă*) Brăăcinaaarii!

Trubadurul se execută. Oştean 2 ridică îmbrăcămintea, o cercetează pe la toate cusăturile şi apoi o rânduieşte împreună cu restul prăzii.

TRUBADURUL Am, după cum vedeţi, picioarele curate...

OŞTEAN 1 Şi limba cam lunguţă. Las' pe jupân Albert, că mi ţi-o drege el...

TRUBADURUL Jupân Albert?

OŞTEAN 1 El însuşi în persoană. Te-aşteaptă.

TRUBADURUL Maestrul de ceremonii, nu?

OŞTEAN 2 Aşa, aşa, că bine-o mai brodişi!

TRUBADURUL Şi pot spera să cânt chiar astăzi la castel?

OŞTEAN 2 Oho, şi încă cu ce foc o să cânţi! Jupânu' se-ocupă de toate, nu-ţi fă griji...

OŞTEAN 1 'Nainte, marş!

TRUBADURUL Şi... nădragii mei?

OŞTEAN 1 Maaarş!

Trubadurul avansează câţiva paşi, apoi se opreşte. Oştenii tresar şi-l ţintuiesc iar cu lăncile.

TRUBADURUL (*fără să se sinchisească de suliţele lor*) Instructiv lucru să drumeţeşti. În fiece ţinut datina este alta; cu pâine şi sare eşti primit într-un loc; într-un altul femei ţi se oferă după plac; la voi, de-nţeleg bine, legile ospeţiei cer să te fi despuiat pân'la piele şi să umbli năuc, tot cu braţele-n sus... (*Râde*) Oh, sfântă diversitate! oh, farmec dulce al datinilor vechi!... Nu ştiu ce am, dar parcă mă simt astăzi mai tradiţionalist ca oricând. (*Fără să coboare lăncile, Oştean 1 şi Oştean 2 se privesc uluiţi. Trubadurul continuă*) Nobili şi bravi oşteni, stăpânul ăstor locuri n-are cumva vreo fată care e încă fată?

OŞTEAN (*înfigând uşor lancea în surtucul trubadurului*) Hai, mişcă, hoit bălos... E gata mort, sfrijitu', şi tot mai dă din fleancă...

TRUBADURUL (*surprindere mâhnită*) Mă iartă rogu-te, dar m-ai împuns, oştene. Nu-mi place felul tău prost crescut de-a fi, nici vorba-ţi grosolană...

Cei doi se privesc, tot mai uluiţi.

OŞTEAN 2 Auzişi, Franz?

OŞTEAN 1 Auzii, mă Gustave...

OŞTEAN 2 Auzi că pleava asta cântătoare mă găsi prost crescut...

OŞTEAN 1 Şi grosolan la vorbă...

TRUBADURUL Păi chiar aşa şi este!

Apucă fulgerător lancea Oşteanului 2 şi, printr-o mişcare bruscă, i-o smulge din mână, ferindu-se îndărăt în acelaşi timp. Descumpănit, oşteanul cade, lancea rămâne la trubadur, care-i aplică oşteanului la ţeastă o lovitură seacă. Acesta se prăbuşeşte la pământ. Trubadurul se întoarce spre Oştean I care s-a năpustit spre el cu lancea ridicată. Îl evită. Îl dezarmează. Rămas cu mâinile goale, Oştean l dă înapoi, rugându-se:

OŞTEAN 1 Ai milă... îndurare, nu mă ucide, spun! Spun tot, unde se-ascunde unchiu', tot... La fi-su' e! Cunosc eu bine locul, cu ochii-nchişi te duc... Sunt tânăr, din cât ştiu, îi cruţaţi pe tineri, tu şi ăştia din bandă, căsăpiţi doar pe moşi... Şi bine faceţi, moşii-s scârboşi şi put... Îţi spun eu unde să dai de ei... Şi de ologi, la fel... Se-ascunde, putregaiu' naibii, se ascunde... Eu ţin cu voi...

Trubadurul îi apasă uşor lancea pe grumaz.

TRUBADURUL Ajunge cu scârnava-ţi trăncăneală... Ce treabă-am eu cu unchi-tu' sau cu oricare altul dintre ai tăi? Mai bine spune: are vreo fată Hans de Ottenburg? (*Oşteanul dă din cap că da*)... Tânără? (*Oşteanul încuviinţează iar*)... Frumoasă? (*Oşteanul stă în cumpănă*) Hm... asta om vedea, de unde să ştii tu ce este frumuseţea? Hai, piei din ochii mei, javră greţoasă, şi cară-ţi şi ortacul cu tine. Primiţi de-acum mai bine pe oaspeţii ce vin în regatul acesta! Ai plecat, ţopârlane, sau vrei să-ţi fac eu vânt?...

Oştenii ies, al 2-lea sprijinindu-l pe I-ul... Trubadurul îşi trage pe el nădragii, îşi adună lucrurile şi iese în partea opusă...

Scena 6.

Castelul de Ottenburg. O încăpere mică, odaia lui Arnolf. Cărţi, cărţi în tot locul. Pe undeva, uitat, vulturul pândar, emblema casei.

Astolf si Arnolf.

ASTOLF (*umblă agitat, cu sabia scoasă*) Turbez!... Gelos, eu? Pe-acest monstru întunecat la minte, măcelar de moşnegi, şi care căsăpeşte mormane de ologi? Eu, să îi râvnesc soarta? Dreptul de-ntâietate? Tronul? Coroana asta a lui, bălăcită în sânge? Înăbuşe-mă ciuma dacă-oi mai înghiţi să mi se arunce-n faţă asemenea afronturi!

ARNOLF Prea rău te mânii, frate...

ASTOLF Ce altceva să fac? Legea-i batjocorită, bunul drept luat în râs, crima şi nebunia triumfă în regat, domnind fără ruşine! Demnul şi respectabilul nostru tată o ţine una şi bună: "banda de asasini"!... Şi când i se vesteşte moartea scribului său, îi dă zor cu trădarea, infiltraţia străină şi cu abilitatea răufăcătorilor... În van încerc să-i spun că nu-s în ţara asta şleahte de cuţitari nici cât la curul meu dulceaţă de gutuie, şi că trebuie spus lucrurilor pe nume! Odată doar ce-şi ia aerul său regesc şi declară că scribul şi-a făcut de petrecanie, cum era cam dement!... Eu atunci îi vorbesc de bănuiala mea, el mă mustră că doar gelozia m-animă, că pe fratele Amorf nici-

când nu l-am iubit...

ARNOLF Nu cred c-are s-accepte – venind chiar de la noi! – ideea cum că Amorf şi preceptorul său...

ASTOLF (*agitând din spadă*) Pe cocoşat măcar dacă-l despic în două, jumătate din drum ar fi deja făcut!

ARNOLF Ar fi o neghiobie, o manevră stângace. Prudenţa, şiretenia sunt mai buni aliaţi.

ASTOLF La dracu' cu prudenţa şi cu diplomaţia! Cu un tăiş de spadă, afacerea-i clasată.

ARNOLF (*cu severitate*) Nu-i cazul să ne-ntrecem cu-al nostru frate Amorf în barbarìi şi-omoruri, ci tocmai dimpotrivă, pe veci să le-alungăm dintr-a noastre hotare pentru ca legea, pacea, slobode să domnească din nou în Ottenburg.

ASTOLF Fie. Ce-i de făcut? Să stăm molcom la sfat? Să îndurăm 'nainte ocări şi umilinţe ascultând cum Amorf e ridicat în slăvi?

ARNOLF N-ar fi rău să începem prin a căta un sprijin... Poate că, bunăoară, preasfântul nostru unchi, Merle de Ottenburg, uzând de ascendentul moral şi spiritual ce toţi i-l recunosc, ar şti, vorbind pe şleau, regescului nost' tată să îi deschidă ochii... Ca fraţi buni ai lui Amorf şi ca loiali supuşi ai părintelui nostru nu trebui' să lucrăm decât cum vor credinţa şi legea şi dreptatea.

ASTOLF Să mergem dar degrabă la Merle de Ottenburg să-i vorbim de oroarea ce zilnic o trăim şi poate o vrea cerul ca vălul de-ntuneric ce pe tata-l orbi, ca norul să dispară. Iar dacă nu, îţi jur pe spiriduşii toţi dintr-a Umbrelor ţară, (*ridică sabia*) că-n locul meu pe ea oi pune-o să vorbească!

ARNOLF (*stăvilindu-i elanul*) Va trebui, frate dragă, ca

singur să faci drumul. Eva mă-ngrijorează, a fugit înspre codru cu un aer pierdut... Stă rău cu sănătatea, cu mintea chiar, mă tem... Mă întreb dacă viaţa nu-i e primejduită...

ASTOLF Nu văd în ce măsură prezenţa ta aici ar şti să-i schimbe starea; acţionând cât mai grabnic, doar astfel am putea să-i redăm sănătatea. Într-o lume bolnavă, tot insul e bolnav. Hai, vino, două guri mai bine ştiu vorbi, şi, de va fi nevoie, două săbii de-asemeni!

ARNOLF *(urmându-l)* În ce priveşte spada, prost tovarăş îţi iei.

Ies grabnic. Ghebosul apare de după vulturul pândar, ţîşnind dintr-un gen de "loggia" disimulată în spatele emblemei. Cu un zâmbet straniu, pare să reflecteze un moment, apoi cu paşi mărunţei, grăbiţi, iese pe altă uşă.

Scena 7.

Sala tronului.

Hans de Ottenburg, singur în scenă. Se află în postura yoghină numită a "părului", cu capul în jos şi cu picioarele în sus ţintuind tavanul; rămâne aşa un lung moment, respirând adânc şi cu zgomot... De-o dată explodează, fără să-şi schimbe poziţia.

HANS Pe Gott! nici măcar astfel n-ajung să domolesc vulcanu' învolburat ce în inimă-mi fierbe. Cât venin! Câtă ură! Oh, Gott, Gott, la ce preţ greu pretinzi să-ţi plătim milostenia! Mă-ndestulezi cu aur, dar ocară, discordie semeni în neamul meu. Oh, Amorf, scump copil, cum de e cu

putinţă? Ce inimi pot să aibă cei ce astfel te-acuză? Pe tine, nobil fiu, mândru scoborâtor al unui şir de regi, cu toţii fără pată...sortit tu însuţi rege să fii pe tron, tu care... Ah, de ce nu-l spintecai pe-acel defăimător cu spada pe din două?

Intră Ghebosul.

GHEBOSUL *(din uşă)* Mărite Hans?

Hans revenind iute la verticală.

HANS Pentru o treabă gravă te-am fost chemat aci... Ştii, umblă zvonuri stranii şi infamante... dar infamante foarte! Mincinoase, aş zice... dar mincinoase rău! Sunt unii ce pretind... cutează a pretinde, că prinţul, fiul nostru şi bunul tău stăpân... Pe Gott! nici nu-ndrăznesc ocara s-o rostesc... Sunt vorbe care dor, m-apasă, mă sugrumă, se revoltă-n gâtlej dezgustate şi ele de hâda calomnie!... Am decis aşadar că de-acum înainte tu şi prinţul Amorf veţi umbla fără pumnal, astfel mârşavul zvon le-o strânge beregata celor care-l proferă! (*Cocoşatul păstrează o tăcere respectuoasă. Hans îl priveşte*) Tu ce părere ai?

GHEBOSUL C-ai luat o hotărâre demnă de-un mare rege.

Hans mulţumeşte printr-un semn, aşteptând ca Ghebosul să continue, dar acesta tace, cu ochii plecaţi a mare supuşenie.

HANS *(reluând)* Ştiu bine ce gândeşti: că ar trebui

să-mi râd de-astfel de acuzații și mai curând pe cei ce le poartă să-i cert... Firește, da, firește! Dar când propriii săi frați umblă cu bănuiala ce-ar putea-o înfrâna prin lume să se întindă? Știi doar cât de creduli sunt robii, ostășimea, cupeții și norodul. Cuvine-se să-l punem pe Amorf la-adăpost de cârcotul mulțimii, fie și de moment, domnia-i viitoare ar rămâne întinată... (*Tăcere*) Acum, pe de-altă parte, și tocmai din pricina acestui mârșav zvon, Amorf e în primejdie de iese ne înarmat, la voia gloatelor... Ba, merg și mai departe, dacă cei doi mișei de frați pizmăreți și haini i-au pus gând rău? Gott, Gott! (*Cocoșatul păstrează denm tăcerea. Ros de îndoieli, Hans continuă, tot mai agitat*) Ori n-ar fi mai cuminte să-i cerem lui Amorf să stea câteva zile fără să dea pe afară, doar așa, până când... (*Cerșește o aprobare. Ghebosul – impasibil*) Firește, știu că nu e bine pentr-un tânăr, nici vesel, să dospească ca mâța pe cuptor... ar putea sănătatea să-și strice...

Se oprește, disperat.

GHEBOSUL Nu-ți face griji deșarte, prea puternice rege. Îmi voi veghea stăpânul, și așa cum ai decis, cu mâna goală umbla-vom, cot la cot, fără armă! (*Aer de sfințenie*) Ottenburgul putea-va să vadă prințul cât e de încrezător în supușii-i de mâine! (*Din nou supus și umil*) Cât despre ai săi frați, din prea nobilă spiță se trag spre a comite...

HANS (*luându-i vorba*) Se-nțelege, firește!... Să îmi aduci aminte să te fac cavaler, ești un spirit ales

și ai sufletul nobil și... spiritul ales și... da, asta ne e vrerea, cavaler mi te fac... Cel puțin, cavaler...!

GHEBOSUL Cinstea e mult prea mare, eu nu-s decât un simplu servitor devotat, o, rege între regi!

HANS (*șoptind răgușit de emoție și strângându-l pe cocoșat la pieptul său*) Îl iubești și-nțelegi așa cum frații săi s-ar cădea să o facă, după legile firii. Dar din păcate, vai...!

GHEBOSUL Ar putea cineva, pe-un prinț așa de nobil și bun, să nu-l iubească? (*Hans clatină a amărăciune din cap după care, lăsând din brațe pe cocoșat, merge și se așează pe tron, copleșit. Ghebosul, după o pauză*) Nobile domn, în arta vânătorii socot să-l inițiez pe bunul meu stăpân. Vei dispune să mi se pună la-ndemână o arbaletă și o tolbă de săgeți?

HANS Te du dar și le cere căpitanului Keit.

GHEBOSUL Fiul vostru Astolf poruncă a lăsat intendenței regale să nu îmi dea pe mână arme de nici un fel...

HANS Lovi-l-ar ciuma! Cum? Socoate să oprească pe fratele-i mai mare să nu se delecteze cu arta de-a...vâna?! Pe Gott, ce mizerabil! De ură și venin plin ochi trebui' că este, nemernicul de el!... (*Se duce și ia propria-i arbaletă și tolbă cu săgeți pe care le dă cocoșatului*) Uite, ia-le pe astea, sunt ale mele, ia-le!... Cu ce se mai ocupă prin-țul în ăst moment?

GHEBOSUL Rezolvă niște teme. Nu complicate, dar...

HANS (*încântat*) Ah, îngerașul tatei mintos și învățat! (*Îngrijorat, dintr-odată*) Vezi de nu-l obosi, știi cât este de...

GHEBOSUL Nimic anevoios, messire, fiți pe pace!

Calcul mental şi practic...

HANS Aşa, aşa, perfect! Un rege asta trebui' să ştie ca pe apă, calculul aplicat! Bine! Sunt mulţumit de tine, am să mi te fac, messire preceptor! De mi-ar sta în puteri, te-aş uşura de gheb! Ba, de mă gândesc bine... (*reflectează*) în sfârşit, om vedea! Vânătoare plăcută!... Şi, nu uita, cavalere, amândoi fără aramă, după cum am vorbit!

GHEBOSUL (*strângând la piept arbaleta şi tolba cu săgeţi*) Negreşit, nobil rege, precum ai poruncit, amândoi fără armă!

Scena 8.

O poiană. În depărtare, castelul. Eva intră, în goană nebună, gâfâind. Se opreşte să-şi mai tragă sufletul, aruncă o scurtă privire împrejur, apoi scoate de la cingătoare un pumnal. Cu un gest hotărât, se pregăteşte să şi-l înfigă între omoplaţi. Trubadurul, care s-a ivit între timp, o priveşte în tăcere. Încercările Evei sunt stângace, ineficiente.

TRUBADURUL Ce-ncerci de fapt să faci?

EVA (*prinsă asupra faptului, tresare*) Să-mi fac de petrecanie, de nu-ţi e cu bănat.

TRUBADURUL Aşa, aşa... Şi crezi că e calea cea mai bună?

EVA (*descumpănită*) Poate că nu, dar vezi, e singura ce-o ştiu.

TRUBADURUL De ce îţi cauţi moartea?... Iubire nemplinită...?

EVA "Iubire ne-mplinită!"... Pici din lună, străine? Şi cum de-ai izbutit să intri în Ottenburg? Ori poate eşti din bandă? Dar ce spun? Arnolf şi Astolf, fraţii mei, ţin ritos că povestea cu banda e doar

o-nchipuire... Oh, Gott! Aş vrea să mor! Să mor...! (*Ridică iar pumnalul, ducându-l de astă dată, într-un gest mai firesc, spre inimă. Trubadurul, dintr-un salt e lângă ea. Pe neaşteptate, fata îndreaptă pumnalul spre el*) Nu-ndrăzni să te-apropii! Cine eşti şi ce vrei?

TRUBADURUL (*luat prin surprindere, dar străduindu-se să par calm, dezinvolt*) Sunt un biet trubadur, cântăreţ al iubirii... Dornic să te servească, frumoasa mea codană!

EVA Un trubadur?!

Fără să-şi înceteze ameninţarea, îl cercetează în tăcere pe trubadur. Izbucneşte brusc în lacrimi şi lasă să-i cadă pumnalul din mână, plângând în hohote.

TRUBADURUL N-am să-ţi cânt, nu te teme, nici o baladă tristă. De altfel alăuta-mi nici nu ştie decât cânturi de voie bună.

EVA (*plânge cu sughiţuri, ca o fetiţă*) Uitasem că pe lume mai sunt şi trubaduri, credeam că nicăierea, niciunul nu mai este... Aici n-a mai călcat vreunul de ani şi ani... Pe ultimul, l-a fost tras gâdele-n ţeapă. Ore întregi a stat aşa, luptând cu moartea... Şi urla, şi urla...! Era tânăr... frumos...

TRUBADURUL Cât mă priveşte, nu cânt urletul de durere. Cum nu mai sunt prea tânăr... şi frumos, nici atât...

EVA (*rătăcită*) Fugi din locurile-astea cât vei vedea cu ochii!... Ottenburgu'-i acum tărâmul negru-al morţii: pretutindeni doar morţi, cadavre, lacrimi, sânge... (*Cuprinsă de greaţă, îşi duce mâna la gură. Stăpânindu-şi cu greu spasmele, reia*) Nu

pot să mai suport vederea sângelui... Mi-a fost greu totdeauna, m-a-ngreţoşat... Fie şi numai gândul... (*Spasm*)... Şi mirosul, mirosul ăsta ce spurcă totul... Simţi?... Cum nu? Pe mine m-a-nnebunit de-a dreptul. Am avut totdeauna stomacul delicat, se pare că-n familie toţi suferim de asta... Fireşte, nu ca mine... Din ce pricină, oare?

TRUBADURUL Ştiu şi eu?... Îmi e greu să încerc a desluşi lucruri pe care încă nu le 'nţeleg prea bine. Poate că dac-ai vrea să-mi spui ceva mai mult... şi mai pe îndelete...

EVA (*revenindu-şi*) Ce vânt te-aduce aici?

TRUBADURUL (*fără să răspundă la întrebare*) M-ai putea introduce, drăgălaşă fecioară, la curtea de Ottenburg?

EVA Pe Gott! Ce gând nebun te cheamă într-acolo?

TRUBADURUL Nebun? De ce? N-aş vrea decât să cânt...

EVA Să cânţi?! (*Fără nici o tranziţie*) Răpeşte-mă!

TRUBADURUL (*năuc*) Mă iartă!

EVA (*întinzând braţele către el, scandând cuvintele*) Fură-mă! Nu mai pierde o clipă! Răpeşte-mă, ce-aştepţi?!

TRUBADURUL Fireşte, cu plăcere... numai că...

Cu braţele spre el, Eva insistă. El se roteşte în jurul ei, privind-o. După un moment de tăcere, ea lasă să-i cadă braţele a descurajare.

EVA Înţeleg. Răspunsul deci e: nu! Fie. Am să te rog acuma să mă laşi...

TRUBADURUL (*ridică braţele*) Nu, stai! Să discutăm... Totu'-a venit prea iute...

EVA Uite ce-i: de n-ai gust ca să fii tras în ţeapă, nici

pe roată, ia-ţi grabnic tălpăşiţa, nu mai sta la palavre... Şi-acum, te rog, mă lasă, am şi eu ale mele...

TRUBADURUL Dă-mi întâi ascultare: eşti o fată frumoasă... de neasemuit... Îmi placi cît nu ştiu spune... Şi fiindcă veni vorba şi mi-ai făcut onoarea să-mi dai gândul ăl bun, aş zice chiar că ard acum de nerăbdare, frumoaso, să te fur. Şi să nu crezi cumva că mi se-ntâmplă adesea, e chiar un sentiment cum n-am mai încercat. Întrebarea e însă, cum s-o scoatem la cale... eu fiind în misiune aici, să zic-aşa...

EVA Acum şi trubadurii umblă în misiune...?

TRUBADURUL Dacă e să fiu sincer, nu-s chiar un trubadur... Mă numesc Estienne de Barembak, şi-s fiul Marelui Duce a Barembakului... Misiunea exactă ce mă mână încoace este s-o întâlnesc pe Eva de Ottenburg, să îi câştig iubirea şi să mi-o fac mireasă. Poftim, ştii tot acum.

EVA Ce spui!

ESTIENNE Filip, Marele Duce, doreşte foarte mult această însoţire. Socoate că unirea Barembak – Ottenburg, profitabilă ar fi amândorur' regate.

EVA Şi-mplineşti fără silă asemenea... tranzacţie?

ESTIENNE Nicidecum. Vezi, costumul ce-l port, chiar la asta serveşte: pot slobod să privesc, fără să fiu privit. Mă prezint la castel, cânt, observ duducuţa; de e pe gustul meu, încerc să-i plac şi eu; de-i chioampă şi nătângă, adio şi vânt bun!... Am mai cântat astfel la câteva curţi mari, din Est şi din Apus, dar uite, inima-mi, tot slobodă-i, cum vezi.

EVA Halal plan, n-am ce zice! Viclean, dar eficace.

ESTIENNE Viclean? Ce vorbă! Clasic. Chiar prea pe gustul meu. Dar se cere prudenţă, şi la acest capitol, clasicii-s nişte aşi... Acesta-mi era planul venind în Ottenburg; având însă-n vedere forţa neaşteptată a sentimentului ce spre mine te-a împins...

EVA Nu-l lua de fel în seamă. Oricare alt biped în locu-ţi ar fi fost, fie şi-un maimuţoi, tot îi săream de gât... Fiindcă sunt hotărâtă, uite ţi-o spun pe şleau, să scap din iadul ăsta orişice-ar fi să fie!

ESTIENNE Gândeam...

EVA Nu-ţi pierde timpul acuma cu gânditul... Moartea în Ottenburg lucră cu hărnicie în ultimele luni, în inima pădurii, pe întinsul câmpiei, lovind copii, bătrâni, furişându-se şi-n a şerbului colibă. Azi, în castelul tatei cuteză să lovească. Astfel, bătrânul scrib al părintelui meu... ce-l ştiam de copilă şi pe care-l iubeam... Eu l-am descoperit... cu faţa la pământ, într-o baltă de sânge... (*Duce mâna la gură, chircindu-se de durere. Estienne se repede să-i vină în ajutor, ea se fereşte*) Nu, lasă, o să-mi treacă, aşa m-apucă, ştii... Mă ruşinez, dar nu-i chip să... Rogu-te, mă iartă, numai ce mă gândesc la...

ESTIENNE (*care nu mai ascultă ce spune, sorbind-o fermecat din ochi*) Eşti aşadar chiar Eva?... Eva de Ottenburg? (*Eva încuviinţează cu capul, apăsându-se pe stomac spre a comprima durerea. Estienne, sărind în sus de bucurie*) Oh, Gott, îţi mulţumesc! Şi eu care credeam, prost şi nebun ce sunt, c-ar putea să nu-mi placă... (*Repezindu-se la ea*) Prinţesă, soare, zână a visurilor mele, a

dorinţelor tainic păstrate-n scoica lor... Vino degrab' să mergem la tatăl tău să-i cerem pe loc să fim uniţi! Coşmarele le uită, şi spaimele de moarte... "Ca neaua primăvara, poartă melancolia/ Şuvoi nestăvilit, să zburde bucuria!"...

EVA Vorbeşte-mi, Estienne, şi teama mi-o alungă... (*Se aruncă de gâtul lui*) Strânge-mă tare... tare... (*Se îmbrăţişează*) Oh, ce puternic eşti!... Dar spune-mi, nu bei sânge? Oh, pe Gott! Estienne, nu-i aşa că nu bei...?

ESTIENNE Sânge? Nu, ce idee! Beau puţin vin, la masă...

Se sărută din nou. Apar Ghebosul şi Amorf, cel din urmă purtând arbaleta. Eva se îndepărtează precipitat de Estienne. Amorf, la vederea cuplului înlănţuit, mormăie. Ghebosul îl linişteşte cu un gest, apoi salută cu gravitate pe cei doi.

GHEBOSUL Prinţesă Eva... Nobile străin...

El şi cu Amorf ies.

EVA (*tremurând, înspăimântată*) Crezi oare că-au surprins toate câte ne-am spus?

ESTIENNE Şi dacă? Ce-i cu asta?

EVA Ca simplu trubadur am să te prezint tatei. Gândesc că-i mai prudent câteva zile încă numele să nu-ţi ştie. Până atunci am să cer sfat lui Astolf şi Arnolf, sunt fraţii mei mezini, cel mare este Amorf, ce chiar acum trecu...

ESTIENNE (*politicos*) Mi-a părut foarte... (*caută, nu găseşte cuvântul, ezită, îşi dă drumul*) foarte amabil...

EVA Dar, ascultă-mă bine, de-ndată ce presimţi o

umbră de primejdie, nu sta pe gânduri, fugi! În Barembak eu însămi te-oi urma negreşit, de cum va fi cu cale... Deschide bine ochii!... Oh, Gott, ce frică mi-e! (*I se aruncă la piept*)

ESTIENNE Nu ai de ce te teme... Oricare-ţi sunt duşmanii, află că-n faţa unui cuvânt nimic nu sunt; orice suflu de cântec, orice vers melodios alungă răutatea îmblânzindu-i pe loc.

EVA Să te audă cerul!... Vom merge la castel pe cărări neumblate, pe oştenii regali bine-i să-i ocolim. Şi nu uita că starea-ţi e cea de trubadur. Eu te-am chemat să vii, ca să-ţi ascult cântarea... Eşti la porunca mea, şi de tine răspund!

ESTIENNE De ce-atâtea mistere? De ce să nu spun drept: Sire de Ottenburg, îl ai în faţa ta pe Etienne de Barembak, fiul Marelui Duce Filip de Barembak, cel ce ţi-a fost ortac când răzbişi Ottentotul. Copila ta mi-e dragă şi drag îi sunt şi eu...

EVA Taci! Nu! S-avem răbdare. Nu ştiu nici eu de ce, dar simt c-aşa e bine... Sfat bun şi ajutor găsivom la ai mei fraţi. Până atuncea însă, păzeşte-te de toţi: de gărzi, de servi, de gâde, de căpitanul Keit, de cocoşat, de tata, de mama şi de Amorf... de toată lumea... Toată!... Şi păstrează-mi iubirea!

O lungă sărutare. Apoi se îndepărtează în fugă.

Scena 9.

La Merle de Ottenburg. Un osuar. Cranii, oseminte diverse. Chiar şi mobilierul e alcătuit şi împodobit din/cu oase. În evidenţă, emblema casei de Ottenburg, vulturul la

pândă; pe gâtul păsării spânzură, pe un colier, un ciolan uriaş. Merle însuşi, un bătrân venerabil, poartă pe piept unul asemănător, doar că de proporţii mai modeste. În rest, ţinuta lui aduce cu aceea a unui prelat, niţel cam neglijentă însă. Gazda tronează pe un jilţ de os; de-o parte şi de alta, Arnolf şi Astolf, în picioare, cu un aer de respect afectuos, par să fi fost întrerupţi din vorbă.

MERLE (*cu o voce răspicată, dar cam behăită*) Nu vă mai osteniţi, le ştiu toate acestea.

ARNOLF Ce-nţelegeţi prin "toate", unchi sfânt şi venerabil?

MERLE Toate. Să trecem dară acum la altele. Vorbiţi-mi despre voi. De sora voastră Eva. Umblă la spovedanie? Îngenunchiază zilnic, măcar de douăsp'ce ori?

ASTOLF Dacă insist prea mult, bunule unchi, iertare! Dar chiar, le ştiţi pe toate? Mărturisesc că-mi vine anevoie s-o cred...

MERLE (*excedat, oftează cu blândeţe*) Se poate cineva mândri că ştie tot? Şi cu toate acestea, în ce priveşte treaba ce v-a mânat încoace, ştiu tot ce omeneşte-i posibil de ştiut...

ASTOLF (*stăpânindu-se cu greu*) Ştiţi aşadar că mor în Ottenburg, de luni, mişeleşte ucişi, bătrâni, copii, infirmi?! (*Merle tace. Astolf, reia*) Şi mai ştiţi cum că Hans de Ottenburg admite, sub cuvânt de anchetă, ca orişice străin ce ne calcă hotarul să fie pus la cazne? (*Merle oftează, tace*) Am să vă spun atuncea, ceea ce sigur nu ştiţi, cine e criminalul...

MERLE (*oprindu-l cu un gest*) "Criminalul"!... Supărător nărav mai aveţi, voi cei tineri, de a dramatiza... Ia hai cu-ngăduinţă acum să judecăm:

Amorf simte imboldul, firesc la vârsta lui, să zburde, să se cerce...să-şi dea niţel în petec! Ei, şi? Ce-i rău în asta? O să-i treacă cu timpul, o să se-nţelepţească, să n-aveţi nici o teamă... Şi dacă-ar fi ca mintea să nu-i vină la cap, de cum se înscăunează vom pune noi la cale o mică expediţie menită să ne-aducă părţi ce încă lipsesc din Relicvarul Sfânt al Ottenburgului, şi-l trimitem la drum...Vedeţi, iubiţi nepoţi, la toate am chibzuit... Dar până una alta, nu-i caz dengrijorare, că doar nu câţiva servi mai mult sau mai puţin ar şti primejdui economia întreagă a Ottenburgului!... Economie care, între noi fie vorba, aud că înfloreşte cum nici nu ne aşteptam, fapt pentru care tare ne bucurăm, fireşte. Privitor la străini, cea mână de venetici buni doar să strice preţul la mărfurile ţării... (*gest de lehamite*) Nu care cumva însă să credeţi că aprob asemenea... excese. Nu, nicidecum. Aş spune, dimpotrivă, că aspru le condamn!

ARNOLF Faceţi-o dar în public!

Tăcere. Apoi:

MERLE Nepotrivit ar fi cu cinul care-l port...

ASTOLF (*nemaiputând să se abţină*) Nepotrivit? Dar atunci, cu dreptatea cum stăm, bun şi sfinţite unchi?

MERLE (*tot numai un zâmbet*) "Dreptatea"!... În numele său oare, încălcând legea firii, pe părinte ar trebui cu sila să-l ridic contra propriului fiu? Şi, dacă stai să cauţi, cine-s la urma urmei victimele pe care atât le văicăriţi? Sunt ei dreptcredin-

cioşi? Ai preasfintelor Moaşte fideli adoratori? De fel! Nişte barbari, acolo, care se-ncăpăţânează în vechea lor credinţă... Închinători la idoli, să-şi cate dar dreptatea la zeii lor păgâni, căci eu n-am să le-o dau! De altfel, cine-s eu? Şi voi, nepoţi? Noi toţi, cine suntem ca să vorbim despre dreptate? Gott singur ştie chipul dreptăţii adevărate, el singur poate alege între bine şi rău! Fratele vostru Amorf răutăţi săvârşit-a? Gott o să-l pedepsească. Hans, părintele vostru face rău că închide ochii şi-i lasă frâu? Gott o să-i dea răsplata. Voi, ce vă ridicaţi în numele dreptăţii şi, încontrând puterea-i de tată şi de rege, cereţi pedeapsă pentru acela ce vă e frate şi viitor suveran, de se va dovedi că fapta voastră-i bună, Gott va găsi mijlocul s-o binecuvânteze; iar dacă cumva nu-i, şi-o arăta mânia. Dinspre partea-mi încerc, nepoţi, să-ndeplinesc menirea ce-i plăcu lui Gott ca să mi-o deie, delicată şi grea... (*Se ridică şi sărută cu fervoare ciolanul de tibia ce-i atârnă la gât. Înseninat, cu ochii spre cer*) Mărite Gott, tu ştii ce e-n în inima mea, tu ce cunoşti iubirea pe care o nutresc pentru fieşte-care creatură de-a ta, oricare i-ar fi fapta, gândul, păcătoşenia! (*Revenind la un ton mai firesc*) Vizita ce mi-o faceţi, iubiţi nepoţi, încrederea pe care prin ea mi-o dovediţi, adânc mă onorează şi sufletu-mi bucură. De n-ar fi fost să fiu păstorul unei turme, la indignarea voastră, sinceră, tinerească, sigur m-alăturam! Numai că, feţii mei, atunci când porţi pe umeri duhovniceşti răspunderi, la moderaţie trebuie întruna să te-ndemni. Luaţi seama, dragi nepoţi,

în adevăr vă spun (*citează*): "Satana se strecoară în cele mai alese şi mai curate vreri; după cum, câteodată, Gott însuşi armă mâna ce moartea o dădu!"

ARNOLF Îndatorirea voastră de ghid duhovnicesc nu e să denunţaţi făptaşii de nedreptăţi şi rele, Merle, preasfinte unchi?

MERLE (*scuturând capul*) "Îndatorirea" îmi cere, orişicât m-ar mâhni, să-nchid ochii la ele, să nu încurajez zavistia, dezbinarea, în sânul turmei mele – iată care îmi e îndatorirea sfântă, şi singura de altfel! Dacă vreuna din crimele ce le pomenirăţi victimă ar fi avut pe vreun cleric de-al nostru, sau cadru de-i era vreun preasfinţit lăcaş, sau dacă – Gott mă ierte! – neprihănita glorie a chiar ăstui palat mânjită ar fi de sânge, într-un cuvânt, dacă un sacrilegiu, fie el cât de mic ar fi fost săvârşit, m-aţi fi văzut, nepoţi, cerând cu glas de tunet pedeapsa cuvenită mişelului făptaş!

ARNOLF Preceptorul lui Amorf, ce-i şi al său complice, nu-i un cleric de-al vostru preavenerate unchi?

MERLE "Complice?" (*visător, pentru o clipă*) Ia parte, în persoană, acest sărman infirm la îndeletniciri atât de istovitoare? Eu unul mă îndoiesc. Aş înclina să cred mai curând că-şi dă silinţa să îndrume cât poate el mai bine pe învăţăcelul său, instruindu-l cu râvnă... (*Citând*) "Să nu aruncăm vina pe dascăl, de vreodat' învăţăcelul pradă greşelii s-a dedat, ci cată mai degrabă laudă să-i aducem pentru faptele bune, căci dacă-i lesnicios oricui elev să fie, a fi dascăl e-un lucru nespus de-anevoios."

ASTOLF (*oftând a nerăbdare*) Bune sunt şi frumoase

toate câte le spui, preavenerate unchi, dar – fie cu iertare! – noi după fapte venirăm aici, nu după predici!

MERLE Gott, în înţelepciunea-i creat-a două feluri de oameni: unii, buni doar la predici, destoinici, alţii, în fapte. După natura şi după cinul meu, mă număr printre primii. Nu că vă ţin de rău de vreţi să acţionaţi, nepoţi, să fie clar. Numai că, luaţi aminte: "Adesea în van se-agită cel ce se crede activ, nesocotind voinţa aceluia ce tace dar pe care-l auzi dacă ştii să asculţi!"

Înalţă ochii spre cer.

ARNOLF O, unchi preavenerabil, oare ai consimţi, cu-a înţelepciunii opaiţ să luminezi oleacă în experienţa noastră?

MERLE (*coboară privirile, surâde, apoi, lui Astolf*) Ţi-e fratele iscusit la meşterite vorbe. (*Arnolf şi Astolf, râd mânzeşte. Merle, după un timp de cugetare*) La cei trei veri ai noştri mergeţi şi îi poftiţi la Ottenburg să vină, în conclav familial. Cu părintele vostru lăsaţi-i faţă-n faţă şi-aşteptaţi cu smerenie hotărârea ce-or lua... Până atunci, nici o sfadă! Urii să-i puneţi capăt; în fapte ori vorbe, cuget senin păstraţi, şi dezinteresat. Violenţa nu-i bună la nimic, feţii mei, în nici o împrejurare...

ARNOLF Înţelepciunea voastră pavăză ne va fi, nepreţuite unchi!

ASTOLF Sfânt unchi de Ottenburg, smerit îţi mulţumim!

MERLE Şi acum nepoţi, gândiţi că toate aceste sfaturi nu Merle vi le-a dat, unchiul vostru smerit, straş-

nicul păzitor al Moaştelor preasfinte, ce-i chezaş pe pământ că Gott există-n cer, ci doar un om, un biet muritor oarecare, un vlăstar al familiei frăţeşti de Ottenburg.

ARNOLF Dar chiar astfel gândeam, nepreţuite unchi!

MERLE Nu ar fi de dorit ca toţi acum să ştie rolul pe care în astă poveste l-am jucat. Hans, părintele vostru, ar putea bunăoară să se simtă jignit, şi-asta l-ar îndemna să se creadă în drept de a se amesteca în duhovniceşti treburi... Când temporarul merge la pas cu spiritualul e lucru cu priinţă, am spus-o şi-o repet, dar asta nu înseamnă că trebuie confundate... (*Fraţii se prosternă şi sărută cu devotament picioarele lui Merle. Acesta îşi întinde cu emoţie braţele asupra capetelor lor într-un gest majestuos şi familiar în acelaşi timp, apoi:*) Umblaţi, nepoţi, în pacea cinstirii neştirbite a preasfintelor Moaşte, în respectul smerit al Catastifului, şi sub paza cea bună a măritului Gott, ghidul, lumina noastră!

Scena 10.

Castelul de Ottenburg, sala tronului. Pe tronul său placat cu prea aglomerat roşu, Hans ţintuieşte cu arătătorul pe Estienne care, precaut, se ţine la respectuoasă distanţă. Lângă trubadur, Eva înfruntă mânia suveranului.

HANS Pe Gott! Dar ce-mi văd ochii?

EVA E un trubadur, tată.

HANS (*ca pe arcuri*) Şi ce caută aici? Gărzile ce păzesc? Nu-i nici o rânduială? Să te mai miri apoi că suntem căsăpiţi chiar şi-n castelul nostru!

Mişelulė, predă-te!

ESTIENNE (*cu mâna la inimă, se prosternă*) Luminate stăpân!

HANS (*printre dinţi*) L-am chitit eu! E unul din banda blestemată!

EVA (*precipitat*) Dacă el e din bandă, şi eu sunt tot din ea!

HANS Ce vrea să zică asta?

EVA Că din porunca mea trubadurul e-aici!

HANS Zău? Şi cum l-ai chemat?

EVA Asta a fost demult, când graniţele noastre deschise erau încă. Numai că faima lui într-atâta-i de mare, la atâtea curţi de vază întruna a fost poftit, încât abia acum găsi timp să se-abată. Cu toate că tardivă, vizita lui îmi e o bucurie, tată, şi pentru Ottenburg e o deosebită cinste. (*Hans rânjeşte*) Întâmplarea făcu să-l întâlnesc eu însămi, în codru, pe-o cărare, aşa se face, rege, că-l ai în faţa ta...

HANS (*bănuitor*) Curioasă întâmplare!... (*Lui Estienne*) Ridică-te de-acolo. (*Estienne se ridică, mereu cu zâmbetul său paşnic pe buze; are un aer cinstit de bărbăţie calmă. Hans, Evei, cercetându-l*) Are un aer viclean!

EVA E unul dintre cei mai mari cântăreţi ai vremii...

HANS De ce are păru' aşa?

EVA Aşa e moda, rege, la trubaduri.

HANS Drace! Parcă-s muieri!

EVA Îngăduie-i s-adaste o vreme la castel, să cânte pentru mine. E aşa de mult de când un vers nu mai răsună sub aste bolţi tăcute! Inima mea tânjeşte după un cântec, tată.

Tăcere.

HANS (*Reflectează, apoi:*) Azi e întâia oară, de-atâtea luni încoace, că n-avem, fiica mea, a deplânge vreun mort, şi-afară doar de nişte mici gâlcevi familiale, toate cele au mers straşnic în Ottenburg... Ce-i drept, sărmanu' acela de Măgărilă îşi făcu de petrecanie, cum era cam zmintit. Dar de'! Aşa-i fu data, noi, dintr-atâta lucru, n-om sta ca să ne punem acum cenuşă-n cap ne mai sărbătorind aşa o veste bună... Prin urmare, am zis: Bardul cum tot e aici, poruncă are să cânte şi-n ghiers să ne desfete, căci dăm în astă seară la palat o serbare cu voioşie, chef şi dansuri populare... (*Loveşte în gong. Căpitanul Keit vine într-un suflet şi dând cu ochii de Estienne scoate sabia din teacă repezindu-se asupră-i. Hans, bine dispus*) Lasă-l, bunul meu Keit, cârlionţatul ăsta blonziu e-un bard vestit ce ne-o încânta deseară. Zi să le dea la robi raţie dublă de ovăz, feţe voioase vroi să văz în Ottenburg.

Keit se înclină şi iese.

EVA Petrecerea ce-o dai va fi cea mai frumoasă! Cred, tată, că nicicând n-am fost mai fericită...

HANS Hai, lasă vorbăria... Mergi şi-ţi cată de lucru, nu sta cu mâna-n sân, nimic nu e mai trist decât statul degeaba. Tu, menestrele, vezi la locul tău să fii, de nu vrei să cercăm să îţi găsim noi altul!

Eva iese ducându-l după sine şi pe Estienne care şi-a păstrat întruna zâmbetul şi buna dispoziţie. Ieşind, îi stre-

coară Evei la ureche.

ESTIENNE E întocmai cum mi l-a descris tata: fermecător, ghiduş, şi iubitor de arte.

Mulţumit de sine, Hans se întinde, cască, râgâie, goneşte cu mâna duhoarea, apoi, cheamă plin de voie bună.

HANS Iubito, doamna mea!... E serbare astă-seară, spune să-mi pregătească o baie la picioare...

BERTA (*intră*) Doar ce ne-am întremat şi iar faci nebunii?

HANS Ce nebunii? Avem la curte-un bard, trimes parcă de Gott. I-am cerut să ne cânte astă-seară la cină, asta-i toată serbarea!

BERTA Ce-ţi trebuie atunci o baie la picioare?

HANS Că bine zici, iubito, ce vorbă înţeleaptă, chiar aşa: la ce bun, o baie la picioare? (*Berta iese, tot grăbită cum intrase. Rămas singur, Hans umblă de colo colo prin încăpere, preocupat. Murmură*) Ştiam şi eu un cântec... pe vremuri... zău aşa... (*Chipul i se luminează dintr-o dată. Începe să fredoneze pe o melodie de cântec de copii*)

Luni, clăteşte-ţi feţişoara,
marţi, spală-ţi urechiuşoara,
miercuri, freacă-ţi pieptişorul,
joi, scoţi de la subsuoare praf şi-alte cele murdare,
vineri, scobeşti cu-ngrijare deştele de la picioare,
sâmbătă te cureţi bine de coji, bube ce-ai pe tine,
că pentru cur, vezi mata, ai toată dumineca...!

(*Izbucneşte într-un hohot de râs satisfăcut.*)

Pentru cur, ha ha ha, pentru cur... dumineca! (*Dintr-odată cu emoție, înduioșat*) Ah, ah, copilăria! Blândă rază fugară într-o viață ce nu-i decât o zi înnorată... "Iete-te, curu'!", oh, bunul dascăl Hieronimus bătrânul, la fiecare vorbă cita acest dicton! Oh, Gott, înțelepciunea simplă, fermecătoare a vorbelor de duh ce ne vin din popor!... "Iete-te, curu'...!" Sper că bălanul ăla cârlionțat cunoaște cântecelul, de nu, îl învăț eu, cu-o ploaie de picioare în... (*Îl îneacă iar râsul. Intră Astolf și Arnolf, radiind și ei de bucurie, ceea ce-l îngrijorează pe Hans care se întunecă pe loc*) Demnele mele odrasle! Tot așa plini de fiere și măcinați de pizmă cum vă știu, feții mei?

ASTOLF Ba, aducem părinte și suveran iubit, o veste foarte bună.

HANS Dați-i drumul, să văd.

ASTOLF Ai noștri veri sosesc în goana cailor.

ARNOLF Într-o clipă-s aicea...

HANS Pică și ei la țanc, tocmai dăm o serbare. Ce-i aduce pe-aici?

ARNOLF Noi i-am poftit pentru un fel de conferință.

HANS Între cine și cine?

ARNOLF Între domnia-ta și ei, de bună seamă.

HANS Firește... Pe ce temă?

ASTOLF Doar știi, nobile tată, mai încape întrebare?

Tăcere.

HANS Aflați dar, fii iubiți, că mă doare în cot de conferința voastră de doi bani și de comploturile voastre căcăcioase. Și mai aflați că vărul care să-și

bage nasul mucos în ciorba mea, încă nu s-a născut! De altfel astea sunt de acuma snoavă veche, n-avem în Ottenburg nimic de semnalat, chiar Keit mi-a confirmat-o.

ARNOLF La verii noştri însă, s-au plâns victime...

HANS Ei asta-i! Şi ce-mi pasă? Doar nu eu îi păzesc... Dacă banda acum s-a strămutat la ei, să se descurce singuri! Eu partea mi-am plătit-o cu vârf şi îndesat!

O scurtă tăcere, apoi:

ARNOLF Demn şi venerat tată, în bruma înserării am putut desluşi un prea plăcut spectacol: fratele Amorf şi preceptorul său veneau de la vânat cu veselie mare, strângând cu drag la piept propria voastră arbaletă şi tolba de săgeţi în care măcar una nici că mai rămăsese...

HANS Spre a vă fi pe plac, fratele ar trebui să nu mai guste nici plăcerea vânătorii?

ARNOLF Am spus noi oare asta?... Mărturisesc însă că ne-au părut ciudaţi aceşti doi vânători atât de mulţumiţi că se-ntorc fără pradă.

HANS (*ieşindu-şi din fire*) “Pradă”,”săgeţi”, “vânat”! Ce josnici puteţi fi!... Cum dară să simţiţi, voi suflete grosoaie, bucuria de-a fi în companie aleasă? Uşurarea de cuget, pură, copilărească, de-a te afla departe de intrigi şi urzeli? Cum sănţelegeţi voi că de “prăzi” se ocupă doar spirite mărunte, ori acei sărăntoci ce vânează ca să-şi îndestuleze foala... Omul de bine însă, când iese dimineaţa în mijlocul naturii, străbătând poeniţe ori câte-un codru des, se-mbată de mireasma ce-

adie dinspre munte, se bucură de-o floare culeasă pe un plai; iar de se nimereşte în calea lui să iasă un animal sprinţar, de cuibu-i rătăcit, înainte de orice îi place să-i admire frumuseţea gracilă, preamăritului Gott laude aducând de-a fi creat pe lume asemenea minune; apoi, în faptul serii, către cămin se-ndreaptă... cu tolba goală, poate, dar cu sufletul beat de şarm şi libertate...

ARNOLF Dar săgeţile toate prăpădite pe drum? Şi petele de sânge?

ASTOLF Beţia lui Amorf aducea mai degrabă a neagrăndestulare de sânge şi măcel decât a fericire de poet în extaz!

ARNOLF Ori poate scumpul Amorf umblă de hăituieşte vânat aşa de mare şi... neobişnuit, încât ar fi sfruntare să-l aducă acasă, în văzul tuturor...

ASTOLF Pete de sânge proaspăt, zâmbet hidos de fiară, tolba cu săgeţi goală, umbletul clătinat... Ca să vorbim pe şleau, preabunule părinte, fiul vostru aducea pe când îl întâlnirăm cu o hienă ce de hoit s-a-ndestulat... (*Hans îl ţintuieşte cu privirea pe Astolf, fără să spună o vorbă. Dintr-o dată mugeşte un "Gott!" prelung, şi, smulgând spada din teacă o ridică sus, deasupra capului... Astolf îşi desface fulgerător capa şi scoate de acolo un mănunchi de săgeţi pe care le aruncă la picioarele lui Hans*) Le recunoşti, cred, rege? Vezi vulturul pe ele?

ARNOLF Atuncea află dar că victimele toate ce pe la verii noştrii astăzi le deplorăm, aveau înfipte-n spate o astfel de săgeată...

Fără să priceapă, Hans se holbează la ei, cu sabia

ridicată. Astolf, urlând şi vârându-i săgeata sub ochi.

ASTOLF Îţi recunoşti emblema, bătrân fără de minte? Este sau nu a ta? (*Hans lasă să-i cadă încet spada, apoi, apucând cu scârbă săgeata întinsă de Astolf, o cercetează tăcut*) Cum vezi, sosit-a ceasul! Vălul s-a destrămat. Soarele orbitor ce-l numim adevăr cată să-l vezi în faţă, căci astăzi fiu-ţi drag, crimele şi-a semnat!

Ca trăznit, Hans se îndepărtează de Astolf, îngânând cu greu:

HANS Lăsaţi-mă...

ASTOLF (*dintr-un salt lângă el*) Ce vrei să faci, moşnege? Verilor ce-ai să spui? Robilor decimaţi? Oştenilor din gardă? Ai s-o ţii înainte cu conspiraţia şi cu banda răufăcătoare?!... Unde-ai să caţi acuma, biet maimuţoi ţicnit, vorbele ce-or spăla balta asta de sânge?

Hans încearcă să scape, scâncind:

HANS Lasă-mă... lasă-mă... doresc să rămân singur...

Arnolf îl trage după sine pe Astolf, înfierbântat la culme. Rămas singur, Hans mai priveşte o dată săgeata ucigaşă, apoi, încet, se aşează în poziţia yoghină a "părului": capul ascuns între braţe, picioarele, încrucişate, spre tavan, întregul lui corp exprimând o deznădejde fără margini... Ghebosul intră tiptil cu paşi de lup şi aşează delicat alăturea de Hans, Sfântul Catastif al Conturilor, după care iese.

Scena 11.

O sală a castelului de Ottenburg. Aşezaţi împrejurul unei mese rotunde, cei trei veri: Stanislas, Matolas şi Pamolas, umăr la umăr, înfruntă pe Hans care, deşi se străduie să pară destins, surâzător, îşi ascunde cu greu iritaţia crescândă. În scenă se mai află, dar la bună distanţă, gâdele şi căpitanul Keit.

HANS Dar bine, nobili veri, ce erau aceşti servi? O şleahtă de bătrâni, de ologi neputincioşi, sau – vorbind mai pe şleau – de fălci neproductive ce pe a voastre speze, de ani, le-ndestulaţi!

STANISLAS (*sec*) Poate, dar ce-are a face? Ei erau servii noştri!

PAMOLAS Ţinem la dreptul de-a ne ucide singuri robii!

HANS Pe care, din păcate, nu l-aţi prea exersat...

MATOLAS Pe Gottum! Cred şi eu. Doar nu suntem barbari!

PAMOLAS Doar pentru necredinţă se pedepseşte robul...

STANISLAS Sau dacă e fugar...

PAMOLAS Agitator la zaveri, ori cap de răzvrătiţi...

MATOLAS Precum stă scris la lege, decrete şi acorduri!

STANISLAS Nici o forţă pe lume nu ne-o face să ucidem pe nişte bieţi moşnegi ce nu sunt de temut şi nici vreo vină n-au!

Hans se ridică şi, cu pas rar, se îndreaptă spre Sfântul Catastif al Conturilor, pe care îl acoperă cu palma, rostind solemn:

HANS Dându-vă osteneala, dragi veri, să cercetaţi acest

Sfânt Ҫatastif, pe loc o să pricepeţi pentru care motiv, inspirat şi condus de Gott, fără-ndoială, feciorul nostru Amorf primi să-şi ia pe seamă sarcina zdrobitoare...

STANISLAS Venit-am vere încoace să ne dai socoteală, nu ca să consultăm condica ta de plăţi!

MATOLAS Dinspre partea-mi, găsesc nedemn de-un Ottenburg s-amestece în asta Preasfântul Catastif!

PAMOLAS Are dreptate, Hans, nu mai blasfema, vere, te rog, nu blasfema!

HANS (*venind spre el*) Tu vorbeşti de blasfem?! Când în regatul tău economia ce stă să se prăvale, ruşine şi ocară e înaintea lui Gott? Tu, care-n aşa fel conduci agricultura încât îţi mor de foame gărzile la palat? Tu, care în genunchi, pe oricâtă dobândă, mă implorai să-ţi dau un împrumut deovăz? Tu, căruia avui foarte trista ocazie să îi văd Catastiful dat unui şerb ignar care mai mult încurcă decât că ţine scripta, lăsând s-o ronţăiască ciopor de şobolani şi s-o spârcuie-n voie al muştelor alai?

PAMOLAS Nu-ţi permit! Protestez!...

HANS (*ceva mai conciliant*)... Degeaba, te asigur! Eram eu însumi ieri, cum astăzi, vere, eşti; bancruta cu-a sa fiică, inflaţia, umblau curvăsărind prin ţară. Şi cine le-a gonit, după părerea voastră? Eu? Deloc. Sfetnicii noştri buni? Ţi-ai găsit! Feciorul meu Astolf ce-i plin de isteţime, ori Arnolf cel citit, ăla de şi prin cur îi iese-nvăţătura? Ei, uite-te că nu! Niscai mare expert în finanţe şi conturi? Hai să fim serioşi! Cine-n ziua de azi mai pricepe ceva în astfel de domenii?... Un tânăr singur, tainic şi rezervat, fără surle şi tobe a

întreprins, aşa, cu de la el putere, o sarcină pe care şiruri întregi de regi cu ai lor consilieri şi-armate de experţi n-au putut, sau n-au vrut, asupra-le să-şi ieie... Metodic, fără preget, tânăru'a suprimat pur şi simplu ori ce gură ce mânca pe daiboj nelăsând să subziste, în marea-i cuminţenie, decât şerbii voinici, în stare de-a munci, şi pe oşteni, fireşte, tagmă prea-necesară spre-a ţine cârma ţării şi a crea climatul de frică ce productivităţii dă viaţă şi imbold...

MATOLAS Un procedeu barbar şi profund imoral!

STANISLAS şi **PAMOLAS** (*luându-i vorba*) Mai taci, vere, din gură!

STANISLAS Să se exprime omul!

HANS (*cu blândeţe lui Matolas*) Îţi înţeleg purtarea, iubite Matolas!... (*Celorlalţi doi*) Eu însumi mi-am făcut adesea silnicie până să mă ridic la înălţimea acestei acţiuni salvatoare, înnoitoare şi, de ce n-am recunoaşte-o? chiar revoluţionare. De-aceea vă îndemn să-ncercaţi, verii mei, s-analizaţi situaţia fără sensiblării ce nu îşi mai au locul. Fireşte, moşneguţii, au toţi o înfăţişare simpatică şi blândă. Drăguţ! Dar ce produc? Îşi câştigă măcar ovăzul zilnic ce cu gingii ostenite abea de-l molfăiesc? La obştescul efort, cu ce participă? Îşi merită măcar mindirul lor de paie pe care ziua-întreagă ca nişte trântori zac? Şi, ca să încheiem, sunt ei oare-un exemplu, un far, un stimulent pentru junimea ţării? E limpede că nu! Ba chiar dimpotrivă, zilele de pe urmă ce le mai au în viaţă, în vaiet şi suspine bătrânii le petrec, clamând în gura mare să vină să-i ia moartea. Ori, bună pildă este pentru copiii noştri, ori pen-

tru şerbii tineri asemenea spectacol funest şi degradant? Dar ologii? Nu-s plaga, povara şi balastul oricărei visterii? Ce e de făcut, veri, cu aceste fiinţe arogante, acrite-n suferinţe, vindicative şi mereu nemulţumite, orişicât li s-ar da? Suferi-vom în veci, cu grijă spilcuindu-i, să ascultăm mereu povestea unui braţ sau a unui picior pierdute-n nu ştiu ce funestă întâmplare? Liber, din partea mea, să sporiţi după voie şeptelul de ologi, bătrâni şi scrofuloşi! Nu eu am să vă împiedic să vă luaţi de la gură spre a menţine în viaţă haite de muribunzi. Eu, mulţumesc lui Gott şi fiului meu Amorf, deţin deja soluţia bună şi sănătoasă, singura potrivită unei economii moderne şi-ndrăzneţe, ba chiar aş cuteza să o numesc aşijderi milostivă, omenoasă...

MATOLAS Bătrânii, treacă meargă, hai să zicem şi-ologii, dar ţâncii, vă întreb, pruncii nevinovaţi?... "Cine gâtuie oaia, moartea şi-a meritat-o/ cine de miel se atinge, de mii de morţi e demn!"

Tăcere.

HANS (*privindu-i o clipă*) Iată-ne aşadar, preanobilii mei veri, fleşcăiţi de emoţie, adânc înduioşaţi! A fost rostit cuvântul fatidic: "copilaşul"! oh, ce magică vorbă! Dar cine oare spus-a că am avea de gând să oropsim copiii? Uitat-aţi au că fiu şi tată însumi sunt? Vă rog însă, pe Gott, să nu-ncurcăm aicea pe feciorul de rob, din greşeală născut, fruct al fatalităţii şi-al neştiinţei oarbe, cu însăşi mierea vieţii ce e Copilăria!... În trea-

cât fie spus, datoria ne cere astăzi să ne scăpăm de guri neproductive, fie că-s mari ori mici, iar mâine, să luăm seama ca problema în sine să nu se mai repete...

STANISLAS Cum să înţelegem asta...?

HANS Doar câteva măsuri elementare, un simplu tratament, ce, aplicat la şerb şi la femeia lui, ne-ar pune la-adăpost de orişice surpriză.

PAMOLAS Pe Gott! Ce vrei să spui..?

HANS Ceea ce-a spus deja pe când îi fuse leatul, moşul nostru iubit Frederic cel Căpos...

MATOLAS (*cu respect*) Zis şi "Inimă-rea".

HANS În epistola către nobleţea-ottenburgheză: " Robu-i ca să producă, nu să se reproducă." Ţin să mai subliniez că-acest leac suveran are şi avantajul de-a menţine-n regat climatul productiv despre care-am vorbit...

MATOLAS E foarte adevărat cum că la seceriş s-ar câştiga timp bun dacă...

PAMOLAS Dar în manufacturi ce crezi că se întâmplă tot timpul anului?... De-a dreptul scandalos, nici nu cutez s-o spun... Degeaba îi păzeşti, sunt mai răi decât câinii, cum i-ai scăpat din ochi, cum sunt cu...aia-n mână...

STANISLAS Îmi permit să remarc, stimate vere Hans, că în înţelepciunea-i strămoşul Frederic n-a cercat nicidecum în faptă să traducă faimoasa-i teorie, temându-se să nu rămână fără braţe care să-i robotească la curte şi-n ogor...

PAMOLAS Pe legea mea, aşa e, vere, că bine spui! Dacă tot tai la membre, fără braţe rămâi!

Râde.

HANS (*surâs mânzesc către Pamolas, apoi, celorlalți*) Iată în ce privință gândirea genială a marelui Amorf știú să se ridice deasupra logicii primare, castratoare și imobilizate. Acționând mai întâi și gândind după-aceea, el răsturnă de-odată chiar datele problemei. Înlăturând ritos orice semi-măsură prin însăși suprimarea gurilor de prisos, el ne deschise calea către prosperitate, putere și-avuție. (*Citează*) "O, bogăție, tu, forță de-a pururi vie, tu care brațul meu știut-ai să-narmezi!" Vă temeți că într-o zi fără șerbi am rămâne? Au nu mai sunt pe lume triburi de cucerit? Au nu mai sunt popoare de adus în robie? O nobilii mei veri, bunul Gott a creat Wizigoții, Ottentoții și alți atâți Goyoți, care ce alt' așteaptă de nu bunul nost' plac? Nu avem noi oștenii cei mai bine antrenați? Fabricanții de arme cei mai bine dotați? Adevăr vă zic vouă, lumea larg își deschide pentru noi pulpele! Pe ea dar, veri iubiți! Să ne arătăm demni de fala strămoșească! (*Șoptit, aproape confidențial*) Plăcut îi fu lui Gott stirpea să ne-o doteze cu acest har activ, dar tainic și tăcut; cată să-l deslușim și să-l interpretăm, dar cată mai cu seamă să știm a structura, construi, turna în formă vie acțiunea ce Amorf, sumar doar a schițat-o. Sarcină zdrobitoare, dar nobilă, exaltantă! Stă în puterea noastră să facem, pentru noi, pentru viitorimea cea de-un sânge cu noi, din viață un paradis. "Celor de os domnesc, domnească viață în rai; în fundul iadului, robilor, de robi trai!" Acesta-i echilibrul, aceasta-i libertatea, restul, apă de ploaie și lașă trăncăneală. Să ți-

nem pas cu vremea, cu-avântul, cu progresul preanobilii mei veri; metode şi principii ce azi nu mai au curs, să le-azvârlim cât colo: bogăția, puterea şi Epoca de Aur ne aşteaptă la capul drumului ce vă arăt. Dar până una alta, primiți să onorați, voi şi-ale voastre doamne, serbarea ce în cinstea lui Amorf astăzi dăm, ni-l ocrotească Gott, acum şi-n veci de veci!

STANISLAS şi **PAMOLAS** Lungă viață lui Amorf!

După o scurtă ezitare, Matolas se alătură şi el urării celorlalți.

Scena 12.

O altă sală a castelului. O mică estradă în centru. Eva, Estienne, Astolf şi Arnolf discută cu glas scăzut. La apariția grupului format din Hans, Berta, Keit, călăul şi cei trei veri de Ottenburg cu soațele lor, cei patru îşi încetează conversația şi se împrăştie printre noii veniți. Cu lăuta în mână, Estienne îşi ia locul pe estradă. La întrebarea mută a lui Astolf către veri, când aceştia trec pe lângă el, Stanislas răspunde printr-un gest de conivență şi mulțumire, în sensul că, "s-a aranjat!." Astolf şi Arnolf se bucură, felicitându-se discret. Verii şi verişoarele iau loc. Hans şi Berta de asemeni. Astolf face în aşa fel încât să fie aşezat alături de Eva, Arnolf îşi ia locul lângă Estienne, pe estradă; amândoi îşi acordă lăutele. Keit şi gâdele stau într-un colț mai retras, încercând să treacă neluați în seamă... Intră prințul Amorf, precedat de Ghebos. Verii şi verişoarele se ridică şi-l salută respectuos. Mirare mută la Astolf şi la Arnolf, bucurie intensă la Hans şi Berta. Fără să răspundă la salut, Amorf străbate sala şi, ochind un colț în partea opusă a acesteia, se duce şi se tolă-

neşte direct pe pardoseală, sprijinindu-şi capul de corpul cocoşatului ca de o pernă. Verii şi verişoarele îşi reiau, gravi, locurile. Nelinişte crescândă pe chipurile lui Astolf şi Arnolf. Eva şi Estienne, absenţi, se sorb din priviri, topiţi de iubire. Hans bate în gong şi anunţă:

HANS Să-nceapă veselia!...

Lăutele lui Estienne şi Arnolf susură un preludiu, apoi Estienne îşi începe cântecul:

Lin melodia-o spune pe strune cântătoare
Iar eu vouă vă zic aicea sus şi tare
Oameni ce m-ascultaţi, temerile le-uitaţi,
Viaţa vă aparţine, să tremuri nu e bine,
Oameni, a voastre-s toate, luaţi dar pe săturate,
Luaţi, mâncaţi, şi iubiţi, la nimic alt' gândiţi!
Cei ce uită a iubi, viaţa şi-or irosi
De n-o să le priască nici udul să-şi golească.
Cei ce uită a iubi, în cea din urmă zi,
Când totul s-a fost dus şi când toate s-au spus,
Întristaţi vor crăpa şi toţi îi vor uita.
Pedestraşi şi soldaţi, m-ascultaţi şi aflaţi
Orice poate iubirea, căci aşa vruse firea.
Pedestraşi şi soldaţi, m-ascultaţi şi aflaţi,
Iubirea este totul, cum îi fu lăsat rostul.
Într-a iubirii nadă sufletu-mi căzu pradă,
Într-al iubirii ocol mă zbat de chin şi dor.
Lin melodia o spune pe strune cântătoare
Iar eu vouă vă strig aici în gura mare:
Trăiţi-vă sorocul, că de. Şi de-o fi să pleznească
Intr-o zi, măi bădie, să fie-n veselie,
Cu bucuria-n piept şi fără de regret!

Cei ce uită a iubi, viața și-or irosi
De n-o să le priască nici udul să-și golească.
Cei ce uită a iubi, în cea din urmă zi,
Când totul s-a fost dus și când toate s-au spus,
Întristați vor crăpa și toți îi vor uita.
Pedestrași și soldați, m-ascultați și aflați
Orice poate iubirea căci așa vruse firea.
Pedestrași și soldați, m-ascultați și aflați
Iubirea este totul, cum îi fu lăsat rostul.
Omul de se născu, pentru iubire fu:
Om pe om să iubească, nu să-l măcelărească.

În timpul cântecului, Amorf a mormăit când și când, țintuindu-l cu privirea pe Estienne. De fiecare dată Berta i-a trimis pe vârful degetelor câte o sărutare, făcându-l să recadă molcom în apatia lui obișnuită. Dintr-odată, târându-se de-a bușilea, prințul dispare în spatele grupului familial... În ambianța toropită a sălii, însuflețit doar de prezența Evei și a celor doi frați ai săi, Estienne își continuă melodia. Amorf îi răsare fulgerător în spate cu pumnalul ridicat și-l lovește năprasnic pe menestrel. Acesta se prăvălește la pământ, în locul unui acord. Toți sar de pe scaune. Eva, realizând cea dintâi nenorocirea, se repede la Estienne care, cu un horcăit îngrozitor, își dă sufletul în brațele ei. Eva are un acces de vomă care o face să se schimonosească de durere. Încremenit, Arnolf, se dă înapoi, neputând să-și ia ochii de la Amorf care se străduiește să-și pronunțe prima silabă a numelui, în timp ce Ghebosul, lângă el, îl încurajează discret. Astolf, cu sabia scoasă, se apropie amenințător de Amorf dar, instinctiv, Hans s-a și aruncat între ei.

ASTOLF *(cu sabia ridicată)* În lături! În lături!
HANS *(șoptit)* Vino-ți, băiete-n, fire! Ce atâta tevatură

pentru un menestrel...

BERTA *(interpunându-se şi ea)* Care cânta prost, şi-ndruga doar tâmpenii în cântecu' ăla' al lui! *(Către veri şi verişoare)* Amorf nu mai putea să-l asculte cum rage, de mititel avea urechea delicată...

Verii şi verişoarele aprobă prudent. Astolf încearcă încă să-i dea de-o parte pe tatăl şi mama sa, dar Keit şi gâdele îl împiedică.

ASTOLF În lături! Este vremea să vorbească dreptatea!

HANS (*cu autoritate*) Vino-ţi fiule-n fire şi bagă-n teaca ei această sabie ce petrecerea ne-o strică!... Pe Gott cel Iertător! Acuma ţi-ai găsit când avem şi noi oaspeţi?!... (*Către veri şi verişoare*) Dragi veri şi verişoare, vă înţeleg mirarea faţă de gestul iute... poate că prea pripit, al iubitului Amorf. Dar, de ne gândim bine, ce alta făceam noi decât, căzuţi în vrajă, să nesocotim grav tocmai pricipiile ce-abea le stabilirăm? Cu felul său abrupt, niţel cam din topor, dar totdeauna drept şi fără ocolişuri, prinţul ne readuse din nouri pe pământ, printr-un gest luminos ca fulgerul de paloş, arătându-ne cum trebuie s-o sfârşim cu-astfel de ipochimeni, (*gest spre leşul lui Estienne*) trubaduri, histrioni, mâzgălitori de pagini, şi alţi de teapa lor care-şi zic "gânditori"... Sunt milenii de când ne golesc visteria ca să-şi umple ei foala, aceşti fluieră vânt! De ce, şi până când o să le tot răbdăm nesăratele vorbe? Să ne vindecăm, veri, de acest straniu morb, în numele lui Gott! Să gonim de la noi meteahna infamantă ce-o nutrim pentru acel soi de mof-

turi ce-n cântece şi rime cată a ne-ameţi, a ne tăia puterea din oase şi din minţi, şi spre al cui folos, vă-ntreb, nobile rude? – Priviţi-mi dar copila şi vedeţi în ce stare ne-aduc ei tinerimea! Uitaţi-o prăvălită, în bocete nebune, peste leşul jegos al unui oarecine ce nu-i era nimica doar că se pricepu să îi sucească mintea cu galeşe ocheli şi vorbe numai bune de-a pişorci năframa slujnicelor de han... Îngădui-vom noi ca, sub pretextul artei, ăşti oameni de nimic intrând în casa noastră să ne insulte rangul, să ne strice copiii? Răbda-vom noi în veci ca ăşti domnişori creţi să ne facă morală ca la nişte muieri? Nu! Căci, din mila lui Gott, Amorf de Ottenburg e cu noi, şi veghează!

Verii şi verişoarele aplaudă.

ASTOLF (*explodând*) Nu-i vorba de-un jegos ori de vreun bard acolo. Etienne de Barembak e cel ce zace aici, fiul Marelui Duce Filip de Barembak, al vostru fidel prieten şi aliat! Iar eu aici de faţă, Astolf de Ottenburg, îmi acuz fratele, pe Amorf de Ottenburg, de mişelesc omor, laş şi fără pricină! Dă-mi arma ta, canalie! Predă-te imediat!

Cu sabia ridicată merge asupra lui Amorf care, străin de toate, se îndârjeşte să-şi articuleze numele.

BERTA (*tăindu-i calea lui Astolf*) Săriţi, a înnebunit! Contra propriului frate! În lături, monstrule!

Astolf o împinge. Cei trei veri se privesc, ezitând încă.

Keit şi gâdele se năpustesc asupra lui Astolf care încearcă în zadar să-i dea de-o parte. Depăşit, Hans urlă, la întâmplare, dând de zor din mâini:

HANS Deşănţată sfruntare! Trădare, perfidie, luatu-va-ţi chip de fiu, tatăl să vi-l ucideţi! (*Ţintuindu-l pe Astolf cu degetul*) Fiu necredincios, Astolf! De înaltă trădare, în faţa tuturor, eu, tatăl tău, te-acuz!

ASTOLF Asta-i bună! Glumeşti!

HANS Ajutând o iscoadă barembakeză să pătrundă la noi, sub amăgitor chip, spre a pune la cale o mârşavă invazie, comis-ai, sărman orb, cea mai neagră trădare! Predă-te, fiu nemernic!

ARNOLF (*urlă, luându-i vorba*) Venise pentru Eva, a voastră mândră fiică! Doar iubirea-l mâna...

HANS (*reia, stăpân pe situaţie*) Pe Barembak îl vom lăsa să ne provoace fără să ripostăm? La arme! Câinele, are să ne-o plătească! Ţinând partea dreptăţii, Gott să fie cu noi susţinându-ne braţul! Şi-acum, căpitan Keit, treci şi-ţi fă datoria!

Gest spre Astolf.

KEIT Sabia, prinţe Astolf!

ASTOLF Ia-o, dacă-ţi dă mâna... (*Lui Arnolf*) Haide, frate, să mergem! Credinţă şi dreptate să ne fie deviza, acum şi pururea!

ARNOLF (*paralizat parcă*) Nu pot... mergi fără mine... locul meu e aici...

ASTOLF Adio dar! Veghează asupra sorei noastre... (*Răzbindu-i pe Keit şi pe gâde, reuşeşte să fugă*)

HANS (*ţipă*) Opriţi-l!... Puneţi mâna pe el! În fiare!

(*Keit se năpusteşte pe urmele fugarului, urlând*) "Gardă!", (*Berta răcneşte*) "De mii de ori să fi blestemat, năpârcă!", (*Eva hohoteşte dement; spumegând de furie, Hans o azvârle cât colo, lovind-o cu piciorul*) Să pieri din ochii mei, tu, căţea în călduri! Daţi pradă vulturilor, leşul ăstui spion!

BERTA (*verişoarelor*) Vă cerem iertăciune, nobile verişoare...

HANS Ducatul cel semeţ al Barembakului, mâine va fi în scrum!

MATOLS Regretăm – ia aminte! – această invazie...

PAMOLAS Este o ingerinţă inadmisibilă...

STANISLAS O-ncălcare flagrantă de pacturi şi învoieli...

MATOLAS Asigurat fi, rigă de Otteburg, de neutralitatea noastră cea mai deplină!

PAMOLAS De prietenia noastră indisolubilă!

Strângeri vajnice de mâini.

HANS Mulţumesc, nobili veri!

BERTA (*voioşie de gazdă*) După atâtea emoţii, putem trece la masă!

HANS Fără mine, scumpete. (*Către veri*) Dragi oaspeţi, mă iertaţi, am ordine de dat în vederea campaniei. Mare va fi surpriza ăstui vulpoi de Filip, mâine când s-o trezi înfrânt şi legat cobză, fără a fi scos spada! (*lui Amorf*) Vino cu mine, prinţe, le-om rândui pe toate întru gloria ta!

Scena 13.

Muzică militară, zgomote de luptă. Goarne, trâmbițe. Apoi, liniște. În semi-întunericul ambiant se deslușește interiorul sumbru și umed al unei carceri. Un om cu mâinile și gleznele în fiare ascultă, abătut, perorația sfruntată a lui Hans de Ottenburg, împăunat în veșminte somptuoase și cu fruntea încinsă cu coroana de război.

HANS ...Căci cine ar putea să stăvilească avântul acelei seminții ce-n marș vijelios urcușu-l începu către supremația deplină și totală asupra celorlalte? Ottenburg e menit să stăpânească-n voie lumea civilizată cât și pe cea barbară, e tot atât de clar ca faptul că eu însumi pe-al regatului tron într-o zi am fost pus. Obârșia, casta, rasa, au cuvânt decisiv... Un șef? Dar ce-i un un șef? Ce e la urma urmei un bun conducător? O ființă superioară, firește, dar prin ce? După părerea mea, un șef trebuie să fie tranșant ca lama spadei, și orice gând al său, de nepătruns, ca stânca... Or, din mila lui Gott, aceste calități, esențiale aș zice, fericit se îmbină în fiul nostru Amorf... N-am nedelicatețea de-a încerca să-l compar cu defunctul tău fiu ce prin nechibzuința-i te-aduse unde ești; dar așa, între noi, cum ți-ai închipuit c-ai să ne vii de hac cu nada-ți grosolană? Dacă planu-ți era asupra-ne să cazi, de ce n-ai atacat bărbătește, pe față?... Drept e că a izbândi o astfel de ispravă trebuia ca Gott să-ți deie mai vrednic mădular decât ăla de-l ai! (*Râde gros, apoi, revenindu-și, reia cu gravitate*) Nu sunt dintre aceia ce-și umilesc învinșii, ca prieten îți

vorbesc... Nu te încinge lanţul de la glezne prea tare? Poţi să te mişti în voie, te simţi la largul tău? (*Cu capul plecat, Baremabak nu răspunde. Hans, după o tăcere*) Mi-ar place, dragă Filip, să te găsesc ceva mai înţelegător. După cum vezi încerc, în interesul nostru, al amândorura, să fac aceste clipe mai puţin neplăcute... Nădăjduiesc din suflet că tratatul de pace, cât mai curând semnat, va şti, pe baze noi, pecetlui de-acuma frăţeştile raporturi ce mereu le-am avut. Până atunci, te asigur, voi veghea în persoană ca ordinea şi alte virtuţi esenţiale să dăinuie-n regatu-ţi la fel ca până acum, chiar şi mai bine, poate. (*Tăcere. Hans, reia, jignit*) Dacă însă te-nchizi în mutismul acesta sfidător, ce nu şade de fel, dă-mi voie să ţi-o spun, barembakezului fluşturatec, fălos şi de rând care eşti, te înştiinţez, dragă Duce, că m-oi vedea silit să nu te-asociez operei de progres pe care-o înfăptuim, ba poate, dimpotrivă, pe tine, pe ai tăi, şi pe locuitorii din Barembak vă vom preface-n servi! Încearcă, aşadar, în numele alianţei ce cândva ne-a legat, să-nfrunţi mai bărbăteşte şi mai cu modestie vitregia ce singur pretinzi că te-a lovit, şi care poate nu-i – cine dară să ştie? – decât o şansă nouă pentru regatul tău, pe care, Duce Filip, poate că ar trebui să nu o laşi să-i scape... (*Pe neaşteptate, din spatele prizonierului ţâşneşte Amorf cu pumnalul ridicat. Hans oprindu-i braţul*) Nu, fiule! Te rog! Aceasta nu se cade, e prizonierul nostru... legea cavaleriei... învoielile... şi... respectul datorat... onoarea ta de prinţ... destinul... gloria ta... (*După ce l-a as-*

cultat un moment pe Hans cu falca atârnândă şi cu ochii holbați, Amorf, care rămăsese cu pumnalul în aer, lasă să-i cadă maşinal brațul. Filip de Barembak se prăbuşeşte în clinchet de lanțuri... Îngrozit, Hans murmură) Gott, oh, Gott! (*Apoi, grav, revenindu-şi*) Prințe şi fiule! Mă dezic răspicat de un astfel de act, întru totul potrivnic îndatoririlor unui cavaler demn de numele ce-l poartă... Războiu-şi are legea şi regulile sale, a le-ncălca implică, curând sau mai târziu, punerea în primejdie a castei noastre întregi... Omul ăsta era... cu toate că înfrânt...era cu noi de-o seamă... şi, fără a vrea să par sentimental şi galeş, pot spune că era... ei, da, prietenul meu! (*Emoție sinceră*) Flăcăiam împreună pe vremea când a fost să zdrobim, cot la cot, Ottentoţii din Sud... (*Apare Ghebosul, la spatele lui Hans. Surprins, acesta se întoarce brusc spre el, cu mâna pe prăselele armei. Gnomul surâde, se înclină*) Tu erai, cavalere? (*Gest spre cadavrul Ducelui*) Supărătoare treabă...

GHEBOSUL Foarte, într-adevăr...

HANS (*uşurat*) Sunt mulțumit să văd, că-asemeni mie cugeţi!... Mărturisesc că stam să cad la îndoială. Nu cumva, îmi ziceam... am devenit eu însumi... cum să spun? cam...

GHEBOSUL Bătrân?

HANS Întocmai, da, bătrân! (*În aceeaşi clipă, Amorf ţâşneşte pe la spate şi îi înfige pumnalul între umeri. Hans se lasă încet la pământ, nedumerit, mâhnit; privindu-şi întruna fiul, reuşeşte să mai întrebe*) De ce? De ce?

Amorf îl fixează şi el, indiferent; apoi, grav, arătând cu degetul spre corpul care-i zace neînsufleţit la picioare.

AMORF Ta! ...ta! ...

Scena 14.

Sala de tortură a castelului de Ottenburg, o imensă cavă boltită; cuşti în tot locul şi instrumente de schingiuit. Planând peste toate – vulturul pândar; pe un practicabil, tronul placat cu prea aglomerat sângeriu. Câţiva robi forfotesc în penumbra ambianţă, derulând nişte covoare, sub îndrumarea şi sfichiuiala biciului jupânului Albert, maestrul de ceremonii al locului. Covoarele odată întinse, sclavii aprind făcliile după care intră din nou în cuştile lor. După ce-a ars fiecăruia câte o lovitură de bici, călăul încuie cuştile, apoi bate solemn într-un gong. Intră căpitanul Keit, urmat de suita verilor şi a femeilor lor.

STANISLAS (*lui Keit*) Magnifică victorie, căpitane!

Fără să răspundă, Keit îşi ia un aer de modestie militară...

MATOLAS (*cu emfază*) Când însuşi Gott armează braţul unui popor, puterea acestuia este nemărginită!
PAMOLAS (*ca un ecou*) Puterea acestuia este nemărginită... şi cu prada, cum stăm?
KEIT Mulţumitoare, aş zice, pre legea mea, messire.
MATOLAS Mulţi prizonieri?
KEIT Am reţinut din ei bărbaţi robuşti şi tineri, femei cu vino-ncoace, restul...
PAMOLAS Da' niscai copiliţe abia dădute-n pârg, să

ridice moralul oştenilor din trupă?

KEIT De ce nu şi pe-acela al căpeteniilor, messire, la o adică? (*Râs general*)

PAMOLAS Ah, baremakezele! Baremakezele astea...!

STANISLAS (*dintr-odată grav*) Viteazul nostru Hans, oh, ce nenorocire!

KEIT Dureros accident! Şi-atâta de stupid...

PAMOLAS Aşadar, blestematul Filip de Barembak, deşi bătut în fiare, găsi totuşi tertipul spre a-l înjunghia mortal?

KEIT Vai, da! Pe când regele Hans, bunul şi milostivul, cu vizita-i aleasă în ocnă-l fericea, Filip, nelegiuitul, slujindu-se de vrăji, drept mulțumire-i dete lovitura fatală. Prinţul Amorf, urmat de înțeleptu-i mentor, intrând în încăpere, o clipă prea târziu, nu mai putu decât să-i dea acestui monstru cuvenita pedeapsă pentru mârşava-i crimă!

STANSLAS Învinşii n-au onoare!

PAMOLAS Iată dar unde duce să te-ncarci cu ostateci, cruţându-le viaţa! Ca pe-un câine trebuia să-l ucideţi pe Filip, de cum l-aţi capturat! Să-l sugrumaţi în somn, sau, când deschidea ochii, odată – harşti! cu sabia...

KEIT (*încuviinţează sumbru*) Prinţul Amorf voia s-o facă 'nainte chiar s-apuce a-i deschide...

PAMOLAS Precauţie înţeleaptă!

KEIT (*reluând*) ...Dar bunul nostru rege i s-a împotrivit.

MATOLS Nefericitul! Cum de nu se-ncredinţă gândirii superioare a fiului iubit?

STANISLAS Oh, eroare fatală!... Dar, spune căpitane, durerea fu pricina ce-l îndemnă pe Arnolf,

neconsolatu-i fiu, zilele să îşi curme?

KEIT Vai, da! Spiritul său prea gângav, prea îndopat cu carte, nu putu face faţă acestei lovituri. Şi-a pierdut de tot capul şi, la câtăva vreme, preceptoru'-l găsi complet carbonizat; înălţase un rug din cărţi şi din ceasloave şi spânzura deasupra-i, de-un cui, cu capu-n jos; arsese aşa, pe semne, de viu, cu încetişorul...

Întristaţi, verii clatină din cap a neputinţă.

MATOLAS Ce moarte îngrozitoare!... Unde-l duce pe om demenţa...

STANISLAS ...Şi lectura!

KEIT Din ziua aceea cartea-i proscrisă-n Ottenburg. În afară, fireşte, de cea a Conturilor...

MATOLAS Înţeleaptă măsură!

Sună gongul. Foarte demn, gâdele se apropie de grup şi aşează ceremonios pe fiecare la locul prevăzut. Apar apoi Ghebosul, precedându-l pe Amorf somptuos înveşmântat, ambii urmaţi de Berta, emoţionată la culme, care o târâie după ea pe Eva, vizibil dementă, care râgâie şi are bărbia plină de bale... Cei prezenţi se ridică, salutând cortegiul. După ce a dat ocol sălii, Amorf se aşează pe tron. Îşi face apariţia şi Merle, precedat de un călugăraş fraged ce agheazmatează de zor asistenţa; când ajunge şi la el, Amorf începe să mârâie; călugăraşul se dă speriat înapoi. Râsete. Gâdele bate în gong. Se face linişte. Pe Merle îl apucă tusea. În picioare, cu mâna încleştată pe pumnal, Amorf se uită ţintă la uncheş. Ghebosul îi şopocăieşte ceva la ureche; Amorf se lasă să cadă iar pe tron, dar nu-l slăbeşte din ochi pe Merle.

MERLE (*în mijlocul celei mai depline tăceri*) Eu, Merle. cel de al doisprezecelea cu numele, fidelul păzitor al Moaştei celei sfinte şi, aici pe pământ. chezaşul cel smerit al puterii lui Gott ce-n cer sălăşuieşte, vin, împuternicit de el, şi cu-a sa voie, călăuzit de nemărginita-i lumină, vin şi zic vouă azi. celor din Ottenburg, şi lumii întregi de-asemeni. cum că un rege nou, din mila-i şi cu voia-i, peste noi se-naltă! Amorf, fiu al lui Hans, defunctul nostru rege, şi-al Bertei, aici prezente, născută de Ollienburg, te recunoaştem şi ni te numim rege, plecându-ne supus 'naintea feţei tale şi-a grandorii regeşti pe care-o dobândeşti... (*Merle se prosternă; la un semn al Bertei, toţi îl imită, afară, fireşte, de Amorf, şi de Ghebos; Eva se lasă pe vine. Văzând spinarea lui Merle ce pare că i se oferă, Amorf nu mai rezistă şi ridică pumnalul. Ghebosul îi opreşte mâna. Bosumflat, Amorf bagă arma în teacă şi-şi reia locul. Verii se ridică şi-l ajută şi pe Merle s-o facă. Ajuns cu chiu cu vai la verticală, Merle tuşeşte îndelung, apoi declară*) Din mâna mea nedemnă, primeşte, mărit rege, semnul puterii care de-acum este a ta! Gott să fie cu tine pe veci, în tot şi-n toate. Sfat tainic să îţi deie, să-ţi fie călăuză şi scut, astfel încât călăuză şi scut şi sfetnic să ne fii la rându-ţi şi tu, Amorf, I-ul după nume! (*Primind din mâna călăului coroana, i-o întinde ceremonios lui Amorf care nu schiţează nici cel mai mic gest ca s-o ia, holbând ochii pe tibia ce atârnă la gâtul lui Merle. Dintr-odată, îi smulge fulgerător bătrânului ciolanul cu lanţ cu tot. Merle se dă înapoi, spe-*

riat. Verii vociferează. După ce a rămas o clipă cu ochii pironiți pe os, Amorf îl agață de gâtul gâdelui care, atins de har, adoptă pe loc atitudinea smerită a prelatului. Venindu-şi în fire, Merle urlă către veri) Sacrilegiu! Săriţi! La arme! Puneţi mâna pe el, profanatorul! (*Din nefericire, strigându-şi îndemnurile, Merle e cu spatele la Amorf. Eroare fatală; lovit de moarte, se prăbuşeşte pe loc la pământ. Foarte demn, gâdele ia căldăruşa şi începe să agheazmateze cu dărnicie corpul lui Merle. Apoi îl împinge mai încolo cu piciorul făcând semn călugăraşului să-l scoată afară.*)

STANISLAS (*Verilor*) Incident regretabil!

PAMOLAS Nesupunere crasă! Cu îndemn la revoltă, la răzmeriţă, puci... într-un cuvânt, la haos.

MATOLAS Ce teribil flagel senilitatea asta! Nimeni de ea nu scapă...

UNA DIN VERIŞOARE (*celorlalte două*) Când da audienţe îi puţeau picioarele...

ALTĂ VERIŞOARĂ Şi după împărtăşanie, numai una ştia : "Fetelor, nu vă ...uteţi!"

După ce şi-a trecut braţul prin coroană ca printr-o brăţară, Amorf, încurajat de preceptor, încearcă să-şi pronunţe numele. Începuse stins când Merle se prăbuşise, pentru ca acum, după un crescendo, să ajungă la urlet: "Morr... Morr... ". Îl susţin toţi în cor, "A...Morr...A...Morr!" Verii şi Keit îşi ridică săbiile scurte deasupra capului. Corul entuziast al verişoarelor le ţine hangul, pe voci ascuţite, "Morr... Morr", apoi, ruşinate, femeile râd piţigăiat. În picioare pe tron, Amorf gesticulează, întrerupând vacarmul. Ţipetele încetează şi, în tăcerea generală, Amorf poate articula şi

şuierul final: "Fffff...". Înveseliţi, toţi încep să şuiere: "Ffff... Ffff..." Verişoarele se înghesuie roi în preajma gâdelui, care îşi asumă, onctuos, noile sale atribuţii. Berta plânge, emoţionată.

Scena 15.

Una din magnificele săli ale palatului lui Matolas. Cei trei veri stau în jurul unei superbe mese de conferinţă pe care sunt desfăşurate nişte hărţi de stat-major. Servitori, pe fundal. Un murmur vag pătrunde de-afară.

MATOLAS Multe se petrecură de la moartea bietului Hans, consider aşadar că suntem obligaţi să ne schimbăm purtarea faţă de verii şi aliaţii noştri de Ottenburg. (*Rumoarea se precizează.*)

STANISLAS (*întrerupându-l pe Matolas*) Rogu-te, nobil văr, ce-s strigătele astea?

MATOLAS (*chemând pe şambelan*) Henri!

ŞAMBELANUL (*dând fuga, slugarnic*) Ce porunciţi, signore?

MATOLAS Ce-s strigătele astea? şi cine le proferă?

ŞAMBELANUL (*evaziv*) Nimic... câţiva bătrâni de mizeră extracţie, majoritatea şerbi. Cârdăşiţi cu o mână de-ologi, militari şi civili, veniră să-nconjoare palatul, excelenţă... Cer pâine, ori de nu, să li se deie moartea...

MATOLAS (*verilor, cu mâhnire*) Iată unde a dus politica barbară a vecinilor noştri, ni i-a corupt acum şi pe supuşii noştri! (*Şambelanului*) Să-i lăsăm dar să strige...

Şambelanul se retrage. Pamolas ascultă strigătele

care se apropie din ce în ce.

PAMOLAS Să mă ia naiba vere, dar au vlagă nu glumă, babalâcii ce-adastă în ăst regat al tău!

STANISLAS Să-ți spun drept, mă uimesc calmul, grandoarea sufletească, liberalismul tău. Ce minunat exemplu de înalt umanism!... Nu-ți ascund, vere, că de-aş fi fost în locu-ți, eu demult chemam garda să pună rânduială... cu inima zdrobită, fireşte, nu o neg! Dar gândeşte-te, totuşi, să laşi nepedepsită o ceată de netrebnici ce cutează să-ți urle sub geamuri, la palat?!

MATOLAS Trebuie să-nțeleg c-ai fi de felul tău la fel de sângeros ca vărul de Ottenburg?

STANISLAS Ba, Gott să mă păzească! Doar că încă n-am atins suprema, grandioasa ta detaşare de sine...

Strigătele s-au dublat în intensitate.

PAMOLAS N-ar fi mai înțelept să li se-arunce acolo niscaiva coji de pâine? Măcar doar cât să tacă... Cum să ții sfat ca lumea, în astfel de vacarm?

MATOLAS (*rechemând şambelanul*) Henri, trimete să li se spună că sunt rugați să aibă bunătatea şi să meargă să strige altunde, nu aici. Ne-ar îndatora mult dacă ar fi amabili să nu ne tulbure întruna conferința. (*I-ul Şambelan salută cu o plecăciune şi iese în pas alergător. Matolas lui Pamolas*) La ce ar servi, vere, să li se deie pâine? Nu-i mult de când cereau dumineca să aibă porție dublă de-ovăz... Acuma, uite-i, vor să le dau pâine şi în cursul săptămânii... Unde-o să ajungem astfel? Când îi vom sătura?

Pamolas și Stanislas dau amărâți din cap.

PAMOLAS De ce, în cazul ăsta, n-am aplica şi noi metoda radicală a vărului Amorf?

MATOLAS (*scandalizat*) Civilizaţia noastră bazată-i pe cinstirea cuvenită îndeobşte oricărei vieţi umane, fie ea cât de-umilă. Tot ce ne reprezintă, moravuri, obiceiuri, tradiţie, cultură, însuşi trecutul nostru mândru şi glorios, totul stă împotriva unei atari metode! De altfel, să nu credeți că aplicarea ei ar fi chiar lesnicioasă. Amorf a reuşit printr-o laboare lentă, constantă, progresivă şi fără de răgaz, artizanală-aş zice, dar noi dacă-ar trebui să lichidăm în masă, radical, dintr-o dată, s-ar cere instalaţii, un plan organizat... Nu, să lăsăm natura cum ştie ea să facă. (*Strigătele se întețesc o clipă; răsună câteva ordine scurte, tropote de cai, gemete, apoi se aşterne tăcerea. Matolas, continuându-și expunerea.*) Deci, cum spuneam, după ce distruse şi-anexă Barembakul, care la drept vorbind singur şi-o căutase, vărul de Ottenburg – că tot îşi luase-avânt – împresură, şi apoi puse mâna cu japca, prin vicleşug, surpriză sau folosind trădarea, pe-o serie de state, mărunte sau mai mari, batjocorind sfruntat legea cavalerismului. De unde ştim că mâine nu ne vom pomeni cu dânsul la hotare, în ciuda rubedeniei de sânge ce ne leagă?

PAMOLAS Să semnăm cu Amorf un tratat foarte drastic!

STANISLAS Chiar crezi c-o să-l respecte?

MATOLAS Bineînţeles că nu!

Reflectează toți trei o clipă.

PAMOLAS V-a invitat pe toți la apropiata-i nuntă?
STANISLAS Propun să nu ne ducem.
PAMOLAS Bine. N-are decât să spumege de furie!
MATOLAS Că nici măcar nu-i nuntă, ci crimă, infamie, o dezonoare pentru întregul nostru neam!
STANISLAS Nu găsiți regretabil, dragi veri, că prințul Amorf care dădu dovadă de-un spirit economic ascuțit, inventiv, se complace acum că se-nscăună rege, la astfel de excese?
MATOLAS Ba, mergând mai departe și judecând la drept, ce sunt la urma urmei pretinsele invenții și îmbunătățiri ce le aduse Amorf? Căci nu înlăturarea gurilor inutile îngroașă visteria-n regatul Ottenburg. Ci mai degrabă frica, teroarea ce-o respiră prostimea, dau climatul de productivitate care domnea și încă domnește printre servi. Intemnițarea-oricărui neguțător străin și confiscarea mărfii, pusul la munci forțate a ocnașilor valizi – fără deosebire de naștere și stare – iată ce a iscat belșugul actual al Ottenburgilor. Dar spuneți, nu-s aceste metode tâlhărești? Nu credeți că e timpul, în numele dreptății terfelite-n noroi, să ne ridicăm, verilor? În cel al libertății mișelnic pusă-n lanțuri? Al sfintei proprietăți private, atâta de sfruntat și amar batjocorită?
PAMOLAS Vărul de Ottenburg n-are decât să facă ce vrea cu servii lui, ba și cu ceilalți. S-apuce bir cât poate de la neguțătorii de aiurea veniți – mari stricători de prețuri, după cum bine știm – atâta vreme cât ni-i cruță pe ai noștri. Nu este treaba noastră de-i arde a anexa regatele din jur.

Gott să îl aibă-n pază, prada să-i fie grasă, domnească sănătos şi-n gât să-i stea puterea până când o crăpa! Însă ferească-l cerul pricină să ne cate, căci dacă e să fie primejdie pentru noi, atunci se schimbă vorba, e cu totul alt lucru, trebuie să vedem, dragi veri, să... chibzuim... Treaba nu e de şagă, câinele e puternic, şi negru 'n cerul gurii... Lipsit de orice scrupul moral, precum îl ştim... care pe noi, din contră, ne-animă, ne-onorează...

STANISLAS E lucru neîndoios cum că vecinătatea cu un stat ce devine mereu tot mai puternic ne expune pe toţi la grave tulburări, curând sau mai târziu...

MATOLAS Mi-ajunse la urechi că Astolf ridică oşti la Nord şi c-ar fi să pornească contra fratelui său.

STANISLAS Ce veste minunată! Să lăsăm lupii tineri să se rupă între ei. Noi, rămânem neutri!

PAMOLAS Ce oftică-am pe tineri...!

MATOLAS Eu aş fi de părere să-l sprijinim pe Astolf

STANISLAS Dar ce-ţi trece prin cap?! Gânditu-te-ai la costul unei campanii? La preţul de plătit dacă-ar fi să dăm greş? La şansa ce o are gloata de terchea-berchea ridicată de Astolf, faţă cu oştile, până acum neînfrânte a rigăi de Ottenburg?

PAMOLAS Să-l sprijinim atunci pe Amorf contra lui Astolf care la urma urmei nu-i decât un rebel. Să dăm ajutorare guvernului legal... mai ales că ne-am face din Amorf un aliat... Nu e bine, gândesc, să rămânem neutri...

MATOLAS Amorf n-are nevoie de ajutorul nostru, şi nici noi de-alianţa ce cu el am lega. Lui Astolf însă-i crapă buza după un sprijin; juncanu-i încă tânăr, necopt şi maleabil. Cu sfaturile noastre,

cu forța militară ce i-am pune-o în mână, cu prietenia noastră ce întruna l-ar veghea, ar putea, de-i viteaz, pe Amorf să-l răstoarne, moșia și norodul scoțându-le din jug... Și apoi nu uitați că mai este și prada... o pradă îmbelșugată, nu colo, doar așa... Gândiți-vă, prieteni, că Amorf și-a sa clică croiră un imperiu care, pe Gott! Ce așteaptă decât să-l împărțim? Ottenburgu-i bogat, gândiți-vă, dragi veri...

Ne mai ținând locului, Pamolas urlă, scoțând sabia:

PAMOLAS Ajunge cu gândirea!... La arme, verii mei!... Și, jos cu tirania!

Scena 16.

Castelul de Ottenburg. Sala tronului. Tronul singur e luminat; Berta e așezată pe el. Ghemuit la picioarele sale, cavalerul ghebos, nobilul preceptor al regelui Amorf.

Cu sufletul la gură, ascultă încordați niște gâfâieli amestecate cu mormăieli și mici țipete de durere, ce răzbesc dintr-una din cuștile aflate în fundul încăperii scufundate în beznă.

BERTA (*îngrijorată*) Crezi că vor izbuti?
GHEBOSUL Cu-ajutorul lui Gott...
BERTA Să fie oare tocmai femeia ce-i trebuia?
GHEBOSUL Ai avea vreo îndoială cumva, regina mea?

Berta face un gest vag cu mâna, apoi, aproape în lacrimi:

BERTA Ce vrei, sunt bulversată... Toate s-au petrecut aşa de neaşteptat... (*Ghebosul îi ia tandru mâna, ea îi zâmbeşte printre lacrimi. Rămân aşa, cu mâinile împreunate, ascultând la unison gâfâielile ce par să se întețească. Cei doi suspină uşurați. Berta, pe şoptite*) Nu crezi că rubedenia prea strânsă care-i leagă ar putea cauza împreunării lor?

GHEBOSUL Din fericire, doamnă, amorul nu se uită la astfel de detalii!

Sărută mâna Bertei. Ea e scuturată de un lung fior. Tăcere îndelungată. Respirația şi gâfâielile dinspre cuşcă devin tot mai precise şi sacadate.

BERTA Crezi, cavalere, că Gott încuviințează şi ia sub paza sa un astfel de himen? (*Ghebosul se ridică, păstrând mâna Bertei într-a sa.*)

GHEBOSUL Preagrațioasă doamnă, lasă de-o parte aceste scrupule materne... Nu însăşi veneratul Albert – orizontal chezaş al sfintei, verticale şi divine prezențe – celebră, cu a sa mână, căsătoria lor? Şi nu vă înmână, el însuşi, în persoană o bulă parafată ce confirmă, în scris, sfântu-i consimțământ? (*Înghesuit în ea, îi murmură pătimaş la ureche*) Scumpului nostru Amorf ce femelă ar putea să-i convină mai bine?

BERTA Ştiu, cavalere, ştiu... însă, cu toate astea...

GHEBOSUL Ori n-a iubit-o el din fragedă pruncie?

BERTA Fireşte, însă, vezi...

GHEBOSUL (*îndesându-se în ea, cu voce murmurată*) Visat-ai pentru ea partidă mai măreață?

Berta dă din cap că nu, destrămată între emoția ei de

mamă şi sentimentul care face ca un zâmbet extatic să-i apară pe faţă la fiece murmur al ghebosului.

BERTA Nu, dar aş fi dorit... visam şi eu adică, la o ceremonie cu mult mai grandioasă şi mai plină de fast, nu făcută aşa, parcă la repezeală... Şi de ce verii noştri ne-au refuzat poftirea?

GHEBOSUL (*tot mai drăgăstos*) Orice destin măreţ, curând sau mai târziu, stârneşte negreşit ura şi gelozia.

BERTA Desigur, cavalere, dar, în acest refuz nu-i oare de văzut... ştiu şi eu?... ca un semn rău?

GHEBOSUL (*rânjind*) Pentru ei, negreşit! Presimt că scumpii veri se vor căi amar de a nu fi nuntit ca oaspeţi onoraţi la masa lui Amorf... Şi chiar mă-ntreb de nu vor fi siliţi, ca sclavi, la naşterea curândă a-unui odor regesc, cupele să ne umple?...

BERTA (*apăsându-şi cu mâna liberă sânul stâng*) Cât balsam, cavalere, ştii să îmi tomi în sân.... (*Un urlet de durere – e vocea Evei. Apoi un strigăt scurt, urmat de cunoscutul "Am...!" extatic lansat*) Gott fie lăudat!

GHEBOSUL (*urlet*) A izbutit, băiatul, a izbutit!

Şi într-un moment de entuziasm neînfrânat sare pe genunchii Bertei îngropându-şi faţa în sânii ei. Copleşiţi de emoţie, se strâng în braţe. Sub imperiul unei bucurii sălbatice, Amorf îşi urlă numele. Strigătele de durere ale Evei au încetat. Berta şi cocoşatul se sărută înnebuniţi, gâfâind de plăcere. Un sol intră în goană, beat de oboseală. Se prăbuşeşte la picioarele tronului într-o atitudine de sleit respect, strigând:

SOLUL Binecuvânt-o Gott, ziua precum şi noaptea, pe Maiestatea Voastră! (*Ghebosul şi Berta tresar, speriaţi. Ghebosul, tot pe genunchii şi în braţele Bertei.*)

GHEBOSUL Cine ţi-a îngăduit să intri aicea, câine?

SOLUL (*fără să se ridice*) Nobilul Keit ce e comandantul oştirii şi mai marele meu, îmi ordonă s-aduc regelui nostru Amorf, o grabnică solie, de-o extremă importanţă, nobile cavaler!

GHEBOSUL Au nu ştii că stăpânu-ţi e în luna de miere?

SOLUL (*smerindu-se*) Nobile cavaler, doar caracterul şi cuprinsul soliei ce-o aduc mi-ar scuza îndrăzneala. Îngăduie s-o spun.

GHEBOSUL (*lăsându-se să alunece jos de pe genunchii Bertei*) Hai, fie, te-ascult! (*Dând cu ochii de Berta, solul amuţeşte de uimire. Ghebosul îl loveşte cu furie peste faţă*) Vorbeşti odată, câine? Ce sămânţă ai în tine de latri când porunca cere să îţi ţii botul, şi taci când e să latri?

SOLUL Keit, căpitanul nostru, după ce în trei rânduri respins-a pe vrăjmaş, la al patrulea asalt trebui să dea înapoi sub furia blestemată a atacului condus de Astolf trădătorul... În plus, a noastre trupe răritu-s-au cumplit, oştenii îngroziţi de soarta ce-i aşteaptă preferând să le-ngroaşe pe-a renegatului, blestemat fie el...

GHEBOSUL (*ridicându-se, urlă, lovindu-l orbeşte pe sol*) Minţi, spurcăciune! Minţi!

SOLUL Smerit predau întocmai cuvintele ce-mi spuse pentru Înălţimea Sa însăşi Keit, căpitanul.

GHEBOSUL Care nu-i altceva decât un mincinos şi un laş patentat!

SOLUL Numai nepreţuita prezenţă a regelui ar ştii să

readune trupele răzleţite, însufleţind oştenii, ducându-i spre izbândă!...

GHEBOSUL Zău? Cine spune aşa?

SOLUL Chiar căpitanul Keit... şi toţi, cu mic cu mare: căpetenii de pâlcuri, lăncieri, scutieri, arcaşi...

BERTA (*oprindu-l*) Minţi! Vorbele-ţi ascund, o simt de la început, o diabolică şi sumbră maşinaţie. Umblaţi scumpului Amorf să-i întindeţi o cursă spre a putea mai lesne să-l loviţi, să mi-l pierdeţi!... (*Se aruncă la picioarele Ghebosului*) Te implor, cavalere, ocroteşte-mi copilul!

GHEBOSUL Ridicaţi-vă, doamnă! (*O ajută; apoi, solului*) Spui aşadar că Keit, cu oastea lui vestită nu poate ţine piept unei sărmane şleahte de golani nespălaţi adunaţi de pe drumuri de burduful acela umplut cu vânturi acre şi rău mirositoare pe care-l numiţi Astolf?... Chiar atâta putere, în aşa scurtă vreme, acest ţângău nevrednic să fi agonisit?

Berta a scuipat mânioasă la auzul numelui execrat al lui Astolf.

SOLUL (*ştergându-şi obrazul*) Şi încă n-am spus tot... Preanobilă regină, messire cavaler, Keit se teme... Aş zice, din sursă sigură, că mâine-n zori de zi trupele celor trei veri buni şi aliaţi ai rigăi de Ottenburg, vor veni să îngroaşe oştile lui Astolf, aducându-i astfel izbânda decisivă. Deaceea îl imploră pe prea iubitul rege, el însuşi să conducă asaltul ce i-om da. Prezenţa sa, şi forţa preamăritului Gott stându-ne iar alături, inimileor să prindă avânt şi bărbăţie...

N-apucă să-şi încheie fraza căci Amorf, ţâşnind din cuşca/odaie-nupţială şi văzând spinarea solului fără apărare, îşi înfige pumnalul în ea. Pe loc, solul îşi dă sufletul.

BERTA *(văzându-l pe Amorf se repede spre el)* Puiuţul meu de leu! Tigrişorul meu drag! Oh, fiul meu iubit! Tu suveran slăvit! Stăpânitor al lumii!

Eva, scăpată din cuşcă înaintează şi ea, rătăcită, împleticindu-se. De cum o zăreşte, Ghebosul vine şi se înclină respectuos în faţa ei:

GHEBOSUL Permiteţi, Majestate, celui mai ne-nsemnat şi mai sincer dintre supuşii voştri să vă felicite pentru fericita încheiere a împreu...

Nu apucă să termine căci Eva se prăbuşeşte şi ea, cu pumnalul înfipt până la prăsele între umeri. Berta, care pare că n-a remarcat amănuntul, îşi continuă vorba:

BERTA Toţi te trădează, toţi... Toţi îţi sunt împotrivă... Toţi uneltesc din umbră, cercând să te doboare. Trădarea-i în tot locul, doar asta întâlneşti. Iată că chiar şi verii – fie ei blestemaţi acum şi-n veci de veci! – contra ta se ridică, sprijinind pe duşmanul ce moarte ţi-a jurat! Oh, Gott, Gott, Gott!

GHEBOSUL (*venit lângă ea, preia, liric*) Doar ăsta să ne fie necazul, bună doamnă! În zori ne-om pune-n fruntea trupelor de neînvins a Ottenburgului, spre a sfârşi odată şi pentru totdeauna cu toţi aceşti vrăjmaşi ce nu ne mai dau pace. Dar până una alta, să mergem la odihnă, prea scumpul nostru sire pare epuizat. O zi grea ne aşteaptă.

Lungă şi decisivă.

Cu un gest îl invită pe Amorf să iasă; acesta, la braţul maică-si, intră în cuşca sa. Berta, în cea alăturată. Ghebosul rămâne pe loc o clipă, perplex, apoi, cu dosul mâinii îşi alungă grijile şi se îndreaptă voios spre pupitrul unde se află Sfântul Catastif. Zărind pe jos batista pierdută de Berta, la mânie, Ghebosul o ridică si-o sărută...

Scena 17.

Tot sala de tortură. Keit, Berta, Ghebosul şi câţiva ostaşi din gardă care, răniţi, îşi dau unii altora îngrijiri. Tronul e gol. La picioarele lui, Berta, năruită, cu ochii în gol. Înfrângerea se citeşte pe toate feţele. Doar pe Ghebos dezastrul pare că nu l-a zdruncinat; el umblă preocupat de colo colo, chibzuind poate la o soluţie?

KEIT (*sumbru*) Protectorul cel sfânt al bătăliei nu vru astăzi să ne ajute... Poate însă că totuşi ne mai rămâne o şansă: să-i înarmăm pe robi.

GHEBOSUL (*luându-i vorba*) Să înarmăm pe robi? Şuguieşti, căpitane!

KEIT Nicidecum, cavalere. De am fi în măsură să susţinem asediul încă puţină vreme, o pace mai clementă lesne am încheia. Robii pot să ne-ajute un timp să ţinem piept...

GHEBOLSUL Oricare-ar fi situaţia, robii nu pot avea altă- ndeletnicire decât de munci să-şi vadă... Să le înarmezi braţul? Ah, căpitane dragă, de unde ai mai scos astfel de nerozie?

BERTA (*lui Keit*) O pace mai clementă? Ce vrei să spui cu asta?

KEIT (*ezită, apoi cu brutalitate*) Cum că prinţul Astolf e-şi el fiul vostru.

BERTA (*se repede la el, răcnind*) Să îţi retragi ocara, servitor scelerat! Eu n-am decât un fiu, iar tu, un singur rege!

KEIT Fie, doamnă! Datoria mea este însă să vă înştiinţez că, în situaţia noastră, vom fi curând siliţi pacea să o cerşim.

Berta scoate din mânecă un pumnal pe care şi-l înfige violent în pântec, răcnind:

BERTA Astfel cerşeşte Berta, doamnă de Ottenburg!

Ghebosul se năpusteşte la ea, dar prea târziu! Berta se prăbuşeşte, moartă. Timid, el o sărută pe frunte şi apoi se întoarce cu spatele. Poate că plânge. Keit ezită un moment apoi, gărzilor care n-au reacţionat în nici un fel la sinuciderea reginei.

KEIT Ei, ce-aţi rămas aşa? Regina ne-arătă care ni-e datoria : de n-am ştiut victoria dârz să o cucerim, vrednici măcar să fim de-a ne merita moartea!

Keit iese. Garda îl urmează. Rămas singur, Ghebosul stă prostrat lângă corpul Bertei. Ieşind din cuşca/dormitor, Amorf se îndreaptă spre tron. E în armură de război şi umblă cu paşi de automat dereglat. La mijlocul traseului, dă cu ochii de spinarea Ghebosului ce pare că i se oferă; ezită, o ţintuieşte cu privirea, se decide, scoate pumnalul şi avansează cu paşi mărunţi spre Ghebos. Acesta pare că îl ignoră complet. Frământarea lui Amorf e la apogeu, a ridicat

brațul, gata să lovească... lovește. Cavalerul sare într-o parte cu iuțeala fulgerului. Amorf, dezechilibrat în gestul său, cade cu fața la pământ, fără să se mai poată ridica. Încearcă să se întoarcă cu fața-n sus; greutatea armurii nu îl lasă. Rămâne acolo, grohăind și spumegând de furie, dând neputincios din mâini și din picioare. Ghebosul îl privește lung. Chipul îi e golit de expresie, încremenit... În cele din urmă scoate de la centură un pumnal scurt, se apropie de Amorf, evitându-i mâinile și picioarele pe care acesta le agită grotesc și, cu un gest tot atât de tandru pe cât de precis, i-l împlântă lui Amorf în grumaz.

GHEBOSUL Iertare, prieten drag... iertare!

Se îndepărtează apoi de leșul lui Amorf, merge la pupitru, ia de acolo Sfântul Catastif și dispare cu el.

Scena 18.

Trâmbițe și goarne de victorie. Pe platoul deșert al scenei, doar vulturul pândar, parcă abandonat. Intră Astolf și verii urmați de oșteni ce poartă steaguri și embleme.

ASTOLF (*verilor*) Veri iubiți, aliați, frați de arme! Strivirăm împreună năpârca veninoasă, răul de-acum e-nfrânt! Ne mai rămâne însă o sarcină, și nu cea mai ușoară, aceea de a face din ăst regat sortit crimei și nebuniei, în care libertatea, dreptatea, pacea, doar vorbe fără noimă și căpătâi erau, din astă țară atât de aspru încercată, umilită, bolnavă, să facem, zic, o țară liberă, sănătoasă, pașnică și mănoasă în care pruncii toți să crească fericiți și în care bătrânii în mod demn,

respectaţi şi iubiţi de către toţi ai lor, să poată să-şi aştepte cu împăcare ceasul. Va trebui să redăm muncii şi libertăţii, cuvântului "onoare", tot sensul lor pierdut. Soare, întoarce-ţi iar faţa dragă spre noi, vino şi luminează din nou văi şi costişe, încălzeşte-ne iar rebegitele inimi! Şi tu Gott, glasul nostru ascultă-l cu îndurare! Spre tine traversat-am, doamne, pustia morţii, a umbrelor, şi iată-ne, vii, dornici să facem, Gott, doar voia ta cea sfântă, mereu şi cu credinţă! Alungă de la noi tenebrele în care orbeşte am rătăcit! Ajută-ne, oh, Gott! Alăturea ne fii în lupta pentru viaţă! Îngăduie de-acum ca-n Ottenburg, pe veci, cuvântul "om" să fie cel mai mândru între toate... (*Tinerii aplaudă*) Mulţumiri, nobili veri, din inimă! La toţi! (*Intră un soldat din gardă.*)

SOLDATUL Ordinele au fost, sire, executate. Keit şi Albert în public fură decapitaţi; rămăşiţele lor, trupul şi căpăţâna, date, cum poruncişi, pe mâna servilor...

ASTOLF Care vor putea astfel de-atâtea violenţe să-şi mai săreze oleacă inima lor zdrobită...

MATOLAS Delicată atenţie...

ASTOLF Raţii duble de ovăz să li se dea la toţi, să aibă din belşug... Toţi oştenii de trupă, fără grad, ce doresc sub steagu-mi să servească, să fie graţiaţi.

STANISLAS Mărinimos decret!

ASTOLF Toţi ceilalţi, pe loc să fie executaţi. Asemeni şi acei ce seamă au a da de crime şi abuzuri, de la mic pân' la mare... Voiesc, pe de-altă parte, ca vizuina în care monstru-şi avu sălaş, îngrozitoarea sală a tortúrilor, să se zidească grabnic,

pe vecii vecilor. De mâine om ridica o sală spaţioasă în care mândrul soare precum şi orice om slobod să poată intra, şi în care dreptatea să fie tuturor împărţită cinstit...

PAMOLAS Admirabil proiect!

ASTOLF Aţi pus în sfârşit mâna pe oribilul ghebos?

SOLDATUL Nu, preamărite domn, umblăm să-i dăm de urmă.

ASTOLF Daţi-i zor! Vreau ca stârvul ăstui broscoi să stea alăturea de cel al ortacilor săi, Keit şi gâdele Albert! (*Soldatul iese. Astolf le strânge verilor mâna*) Credincioşi fraţi de luptă, ora-i înaintată, să ne-odihnim puţin. Mâine vom încerca să găsim împreună mijlocul de-a reda un suflu nou de viaţă ăstei lumi muribunde. Pe mâine şi, somn bun!

Se congratulează unii pe alţii. Verii se retrag. Astolf, singur, umblă în lung si-n lat prin încăpere, reflectând. Dintr-odată vulturul se deschide şi din el apare Ghebosul.

GHEBOSUL Smeritul meu respect, preanobile stăpân!

Astolf tresare. Venindu-şi în fire, se repede apoi cu spada ridicată asupra gnomului.

ASTOLF În sfârşit iată-te, spurcăciune de câine! Cu propria mea mână te-oi face să plăteşti şirul de făr'de legi ce...

GHEBOSUL (*spăşit*) Veţi face cum va fi pe placul vostru, doamne. Binevoiţi, înainte, ascultare să-mi daţi.

ASTOLF (*cu tăişul sabiei pe gâtlejul Ghebosului*) Spune ce ai de spus! Hai, împroaşcă-ţi veninul, căci

ora ţi-a sosit!

GHEBOSUL (*întinzându-i Catastiful*) Aveţi aici, stăpâne, Preasfântul Catastif ţinut de noi la zi, şi, fără să mă laud, nu chiar aşa de prost. Mi-am făcut o onoare de a nu-l neglija sub nici un fel de pricini, netolerând de-asemeni nicicum vreo lâncezire în domeniul producţiei. Pot aşadar să spun că în pofida vremilor de restrişte pe care le trăim, economia noastră nimica nu pierdu din avânt şi vigoare...

ASTOLF Foarte bine, mă bucur. Asta-i tot ce voiai?

GHEBOSUL Cu mâna mea curmai viaţa prinţului Amorf, fratele tău mai mare şi fostul meu stăpân. Am vrut ca nimeni altul să-mplinească acest act atât de dureros şi nu fără primejdie...

ASTOLF Ţi se cuvine dar, răsplată după faptă. Eşti gata s-o primeşti?

GHEBOSUL Gata doamne. Să mor de mâna ta-i o cinste! Pot să-ţi cer o favoare? Îmi curmă zilele dintr-o străfulgerare, suferinţa trupească mă înfricoşează crunt! (*Astolf ridică sabia să-l lovească, Ghebosul îl opreşte*) Şi mai permite-mi încă, de nu-ndrăznesc prea mult...

ASTOLF Hai, isprăveşte! Ce vrei?

GHEBOSUL (*convingător*) Cuvântă, doamne, gloatei, la servi, muierilor, cuvântă la oşteni şi familiilor lor, care cu toţii-aşteaptă atâta de la tine, stăpâne luminat! Pe Gott, vorbeşte-le! Nădejedea vieţii lor în mâna ta e toată!

ASTOLF Ce-ţi pasă ţie, câine?

GHEBOSUL Vorbele înălţătoare de care avură parte doar verii tăi, stăpâne, spune-le la supuşi!

ASTOLF Din suflet izvorau acele vorbe, javră, nu-s meş-

ter după vrere fraze să ticluiesc, şi nici să gângu-resc duios, precum hulubii...

GHEBOSUL (*luându-i vorba*) Spune-le, mai cu seamă, că nu-i acum momentul să se dea pe tânjală producţia, dimpotrivă, mai avan ca oricând trebuie accele-rată! Mai spune-le, stăpâne că ai de ei nevoie, că te bizui pe ei, pe-ndemnul, pe credinţa, iubirea, şi-ajutorul pe care doar poporul regelui său le dă.... Dezrobeşte de trebui' vreo doi trei servi acolo, aşa, de-ncurajare, să vadă că-ţi sunt dragi... La toată luna nouă, pune să dea citire în piaţă, în gura mare, Sfântului Catastif, aşa fel ca tot insul în Ottenburg să ştie pentru ce precum vita a tras vânjos la jug, şi ca în viitor aşişderi să trudească, cu aceeaşi fervoare. Acordă-le la toţi, stăpâne bun şi mare, dreptul de-a adora Preasfântul Catastif, de-al ocroti şi-aduce prinos de veneraţie, şi nu doar la mărimi, lasă pe orice truditor de el să aibă parte, c-o fi oştean sau rob... Da, stăpâne, chiar robii!... (*Astolf îl priveşte perplex*) Am spus ce-aveam de spus, cu cuget împăcat din lume pot pleca. Inima, fără greş, mi-o străpunge acuma, inima, bune domn, căci într-însa stă totul... (*Îngenunchiază, oferindu-şi pieptul, într-o postură grotescă şi afectată. Astolf îl priveşte ţintă, fără a se putea hotărâ să-l lovească. Ghebosul, păstrând poza*) Mă loveşte acuma, stăpâne, hai, loveşte!...

ASTOLF Ridică-te!

GHEBOSUL Te-ndură şi loveşte! Nu îmi mai prelungi...

ASTOLF Slujeşte-mi cu credinţă, cum slujişi şi pe... monstru. Aşterne-te degrabă şi până mâine-mi scrie

o cuvântare... Vorbe... bune pentru popor...

GHEBOSUL (*se repede să-i pupe mâna*) Înălţimea ta este cu mult prea milostivă...

ASTOLF (*ferindu-se cu scârbă*) Îndărăt, scârnăvie!... Învaţă-te să stai la locul tău, nu sufăr să mă atingi cu laba... Şi mai vezi de-mi chiteşte un plan de redresare pentru economie... Vezi că-l vreau coerent, clar, scurt şi eficace! Verilor de-am putea să le-o luăm înainte, silindu-i să adopte planul ce-am făurit...

GHEBOSUL (*ploconindu-se*) Au să-l adopte, sire, nu-ţi face nici o grijă...

Astolf îl lasă şi iese.
Ghebosul rămâne singur.
Întuneric câteva clipe.
Lumina revine, orbitoare.
Un şir întreg de gheboşi se află acum în faţa spectatorilor, în mână, fiecare, cu câte un Sfânt Catastif al Conturilor.

– sfârşit –

SAU POATE SĂ VISEZI...

P E R S O N A J E L E

Gérard B.

Femeia** : soţia sau mama lui **Gérard B.

Jandarmul Marie

Grefierul

Judecătorul

Avocatul

Regizorul

Şi alţi câţiva

DECORUL:

Drept decor să propunem un pat.

Patul Gertrudei, patul în care a fost zămislit Hamlet, pat de scenă, pat de turneu, pat cu baldachin şi perdele, pat emfatic, pat cu multe trape şi ştăngi, pat al transformărilor şi al capcanelor.

Pat de fabricaţie "Lévitan-paturi" făcut să dureze vreme îndelungată, pat matrimonial în placaj acaju, patul în care a fost zămislit autorul, patul din care a fost smuls tatăl său, pat al anotimpurilor reci, pat mare şi vast care te urmăreşte în vis, patul copilăriei, pătat cu urme de dragoste, de frică şi de sudoare, pat al soneriei care ţipă strident şi al loviturilor de cizmă în uşă, răvăşit pe vecie, pat al singurătăţii în care mama se tot rătăceşte, pat pe care nu-i unchi să-l încălzească, un pat mic, mic de tot, doar cât să fie leagăn omenescului ce supravieţuieşte şi nu se manifestă decît în taina nopţii...

Un pat aşadar, cu sau fără odaie.

Scena 1
– la Gérard B. –

Sonerie. O voce confuză de femeie. În planul întâi, răsuflarea unui om adormit.

FEMEIA Gérard, Gérard, scoală-te. Visezi, sau ce naiba?

GÉRARD Hă?, ce e?

FEMEIA Te caută cineva.

GÉRARD Pe mine? Cine mă-sa e? Cât e ceasul?

FEMEIA Pe tine. Mişcă!

GÉRARD Spune-i că dorm.
FEMEIA I-am spus. A insistat.
GÉRARD Tocmai visam, fir-ar a dracului să fie, şi uite, am pierdut şirul!
FEMEIA Persoana aşteaptă, îţi spun.
GÉRARD Cine zici că e?
FEMEIA O tipă.
GÉRARD Ce tipă?
FEMEIA Aia de la uşă, cu pulpele dezgolite.
GÉRARD O tipă cu pulpele dezgolite mă caută, pe mine, la opt dimineaţa?
FEMEIA Da.
GÉRARD Şi ce vrea?
FEMEIA De unde să ştiu eu ce vrea?
GÉRARD Fă-i vânt, ce dracu! Dorm!
FEMEIA De când sunt eu pe postul de a face vânt tipelor care te caută la domiciliu?
GÉRARD Dar nici măcar n-o cunosc.
FEMEIA A insistat, îţi spun. Te vrea, cică, în carne şi oase.

Scena 2
– la Gérard B. –

În prag.

GÉRARD Da, vă rog.
JANDARMUL MARIE Domnul B. Gérard ?
GÉRARD El.
JANDARM M. Actorul?
GÉRARD Actorul.
JANDARM M. Am un plic pentru dumneavoastră.
GÉRARD Un plic? Şi nu puteaţi să-l daţi doamnei,

fir-ar mă-sa a dracului de plic?

JANDARM M. Trebuie să vi-l înmânez personal, domnule.

GÉRARD Eu dimineaţa dorm, duduie.

JANDARM M. V-am văzut la televizor.

GÉRARD A, da? În ce?

JANDARM M. Nu mai ştiu. Într-un film poliţist, cred.

GÉRARD Şi chestia asta ce e?

JANDARM M. O convocare.

GÉRARD Nu vi se mai dau fuste de uniformă la Poştă?

JANDARM M. Eu sunt ofiţer de jandarmerie, domnule.

GÉRARD Nu că mi-ai luat maul!

JANDARM M. Scrieţi "Citit şi aprobat de subsemnatul", şi semnaţi-vă.

GÉRARD Păi, n-am citit.

JANDARM M. Păi, citiţi.

GÉRARD De ce nu sunteţi în uniformă?

JANDARM M. Vă rog?

GÉRARD Asta-i ţinută de jandarm, duduie?

JANDARM M. Patrulăm în uniformă, dar în restul timpului ne facem serviciul în ţinuta care ne place.

GÉRARD Ca să nu vă repereze golanii...

JANDARM M. Semnaţi, vă rog.

GÉRARD Despre ce e vorba?

JANDARM M. O somaţie de prezentare. O convocare, scrie şi pe ea, doar ştiţi să citiţi.

GÉRARD La opt dimineaţa, nu ştiu.

JANDARM M. Este în legătură cu o problemă ce vă priveşte personal. Semnaţi.

GÉRARD Ce fel de problemă? Fiscală?

JANDARM M. N-aş crede.

GÉRARD Atunci, nu mai înţeleg...

JANDARM M. Domnul judecător are să vă explice.

GÉRARD Domnul judecător! Ia-o încet, duduie. Ce judecător?

JANDARM M. De la secţia 42.

GÉRARD Ce mai e şi secţia asta, 42?

JANDARM M. Criminalistica.

GÉRARD Criminalistica?

JANDARM M. Uitaţi, copia aceasta va trebui s-o prezentaţi grefierului, pe aceasta domnului judecător, cea de-a treia e pentru dumneavoastră. Eu păstrez originalul şi recipisa de primire pe care mi-aţi semnat-o.

GÉRARD Un moment, vă rog, pot să ştiu şi eu ce tărăşenie mai e şi asta?

JANDARM M. Nu vă îngrijoraţi, împart cât e ziua de lungă convocări din astea.

GÉRARD Mersi că v-aţi gândit şi la mine. Dar aş vrea totuşi să ştiu de ce.

JANDARM M. Fiindcă face parte din atribuţiile mele.

GÉRARD De ce sunt convocat, vă întrebam.

JANDARM M. Aţi fost martorul unei crime.

GÉRARD Cine? Eu?

JANDARM M. Sau aţi comis dumneavoastră una.

GÉRARD Eu?

FEMEIA Da' ce, frate, încă n-aţi terminat? Alt loc ca să vă daţi întâlnire n-aţi găsit? E om însurat duduie, divorţat, şi cu doi copii, unul la dreapta, unul la stânga. Şi, află de la mine, nu-i deloc ca pe ecran, de-abia se mai ţine în pioneze, doarme cât e ziua de lungă, iar noaptea bea.

GÉRARD Lasă, dragă, duduia e jandarm.

FEMEIA Nu zău! Şi sor'ta scafandru?

JANDARM M. Bună ziua.

FEMEIA	Bună, ce să mai vorbim...
GÉRARD	Noapte bună, căpitane.
FEMEIA	Ce zici că vroia, căpităneasa?
GÉRARD	Să-mi înmâneze asta.
FEMEIA	Ce-i asta?
GÉRARD	O convocare. Trebuie să mă duc la un judecător.
FEMEIA	Ce trăznaie ai mai făcut iar?
GÉRARD	Eu, niciuna.
FEMEIA	Păi atunci ce treabă ai cu judecătorul?
GÉRARD	El are treabă cu mine.
FEMEIA	Ce fel de treabă?
GÉRARD	E vorba de o crimă, dacă tot ţii să afli.
FEMEIA	O crimă!
GÉRARD	O crimă.
FEMEIA	Nici nu mă miră, la o adică.
GÉRARD	Ce spui?
FEMEIA	Spun că târându-ţi nopţile prin cârciumi era de aşteptat să ţi se întâmple ş-asta.
GÉRARD	Nu-mi târăsc nopţile prin cârciumi.
FEMEIA	Asta ne mai lipsea, o crimă!
GÉRARD	E o încurcătură, pricepe odată, ce naiba!
FEMEIA	Mai bine rămâneai la post-sincroane.
GÉRARD	Nu văd legătura.
FEMEIA	Atunci cel puţin nu băteai cârciumile, înhăitat cu Dumnezeu ştie cine, ca să te dedai la crime.
GÉRARD	Doar n-ai vrea să sar de pe scenă şi să alerg într-un suflet acasă ca să mă vâr sub plapumă?
FEMEIA	Săraca scenă, ce nu-i pune omu-n cârcă! Ia zi, pe cine dracu' ai mai omorât?
GÉRARD	Încetează cu tâmpeniile. Ştii bine că n-am

omorât pe nimeni.

FEMEIA Atunci de ce te convoacă judecătorul? Unde te duci?

GÉRARD Să mă culc, unde dracu' să mă duc?

Scena 3
– La tribunal – grefa – biroul judecătorului –

GREFIERUL Sunteţi domnul Gérard B.?

GÉRARD Afirmativ.

GREFIERUL Îmi arătaţi şi mie un act de identitate?

GÉRARD Poftiţi.

GREFIERUL Gérard B., actor. Dumneavoastră sunteţi actor?

GÉRARD Dacă scrie acolo...

GREFIERUL Vă vedeam mai... altfel...

GÉRARD E o fotografie mai veche.

GREFIERUL Nu, că v-am văzut şi la televizor.

GÉRARD A, da?

GREFIERUL Dar în ce anume?

GÉRARD În ce?

GREFIERUL Să fi fost un film poliţist?

GÉRARD Poate.

GREFIERUL Ceva cu omor?

GÉRARD Nu. Trebuie să fi fost altceva.

GREFIERUL Cum altceva? Chiar dumneavoastră eraţi. Doar că îmbrăcat ceva mai... nostim.

GÉRARD Ei, m-am pus şi eu la patru ace, de ochii judecătorului, de!

GREFIERUL Vă aşteaptă. Poate că era mai bine dacă nu aţi fi îmbrăcat sacoul peste bluza de la pijama.

GÉRARD Nu e bluza de la nici o pijama, e o cămaşă

Stratford.

GREFIERUL Eh!, greu şi cu moda asta...

GÉRARD Ia zi-mi şi mie, de ce?

GREFIERUL Ce de ce?

GÉRARD De ce mă cheamă?

GREFIERUL Vă spune el.

GÉRARD Spune-mi măcar, e un judecător adevărat, sau...

GREFIERUL Adevărat. Dar de corect e corect, n-ai ce zice!

GÉRARD Ascultă, dumneata trebuie să ştii ce vrea de la mine.

GREFIERUL Dumneavoastră de asemenea.

GÉRARD Eu de asemenea? (*Tăcere*) Ce vrei să spui?

GREFIERUL Când eşti acuzat de crimă, e mai curând rar să nu ştii şi de ce.

GÉRARD Gata, dom'le, am priceput, m-ai dus cu preşul, mersi...

GREFIERUL Intraţi, vă rog.

GÉRARD Ei, ajunge acuma!, glumele scurte sunt...

GREFIERUL (*anunţând*) Gérard B., domnule judecător.

JUDECĂTORUL Să poftească.

GREFIERUL Intraţi şi luaţi loc, vă rog.

GÉRARD Ascultă, dar eu...

JUDECĂTORUL Sunteţi domnul Gérard B.?

GÉRARD Da, eu sunt. Nu înţeleg rostul acestei convocări, domnule judecător. Trebuie să fie o eroare la mijloc.

JUDECĂTORUL Fireşte, fireşte.

GÉRARD A! Aşa, da.

JUDECĂTORUL Sunteţi doar pus sub anchetă. Ceea ce nu implică desigur nimic concluziv cât

priveşte culpabilitatea dumneavoastră, aveţi dreptate.

GÉRARD Scuzaţi-mă, domnule judecător, dar de ce anume sunt învinuit?

Tăcere

JUDECĂTORUL De crimă.

GÉRARD De crimă?

JUDECĂTORUL De crimă.

GÉRARD Aş fi omorât adică pe cineva?

JUDECĂTORUL Întocmai. De aceea voi fi nevoit să vă pun câteva întrebări referitor la aceasta.

GÉRARD Şi, pe cine anume aş fi omorât?

JUDECĂTORUL S-o luăm uşor, domnule Gérard B., nu fiţi chiar aşa de nerăbdător... Scopul întrevederii noastre tocmai acesta e, de a examina la calm lucrurile, spre a încerca să stabilim adevărul.

GÉRARD Dar eu mă aflu în toiul repetiţiilor, domnule judecător, eu n-am...

JUDECĂTORUL Interesant. Şi, ce repetaţi, vă rog?

GÉRARD *Hamlet*.

JUDECĂTORUL *Hamlet*? (*Tăcere*) Aţi putea să-mi spuneţi câte ceva despre personajul dumneavoastră?

GÉRARD Păi, joc pe Hamlet, în *Hamlet*... Cam asta-i.

JUDECĂTORUL Faceţi totuşi un efort.

GÉRARD Altminteri, ce să vă mai spun? Am început repetiţiile la piesă. Are vreo legătură cu...?

Tăcere.

JUDECĂTORUL Povestea unui criminal dacă nu mă înşel, nu? "Hamlet" ăsta?

GÉRARD A, nu! Deloc, domnule judecător. Ar fi mai curând povestea cuiva care se transformă în judecător. Cum are nişte bănuieli, se apucă să ancheteze şi, pe baza dovezilor, îi pedepseşte pe făptaşi.

JUDECĂTORUL Un soi de împărţitor al dreptăţii, atunci?

GÉRARD Dacă vreţi. Niţel cam lent, dar...

JUDECĂTORUL Justiţia are datoria să nu se pripească. Mi s-a vorbit însă de moartea unui oarecare Polonius.

GÉRARD Polonius? A, din câte înţeleg, mă învinuiţi de uciderea lui Polonius... (*Râde*) Nu, că-i bună, zău!

JUDECĂTORUL Nu, nu confund personajul Hamlet cu dumneavoastră, interpretul său, dragă domnule B., vă asigur.

GÉRARD Ceea ce aş vrea, domnule judecător, ceea ce aş dori să înţelegeţi, este că Hamlet e un rol zdrobitor... vă asigur, zdrobitor, şi că, pentru a-i da viaţă, am nevoie de toată energia de care dispun... şi de mult, de foarte mult somn. Trebuie să vă spun că obişnuiesc să lucrez mult în timpul somnului.

JUDECĂTORUL În timpul somnului? Ce interesant!

GÉRARD În sensul că... visez mult.

JUDECĂTORUL Visaţi.

GÉRARD Da. E cumva interzis?

JUDECĂTORUL Depinde de ce anume visăm, dragă domnule B. (*Tăcere*) Şi acum, să încercăm, vă rog, să trecem direct la fondul problemei.

GÉRARD Ce problemă, domnule judecător?

JUDECĂTORUL Veţi înţelege îndată. Serviciile noastre de depistare şi decriptare a visurilor cu caracter criminogen şi delictuos, ne-au semnalat crima pe care aţi fi comis-o, se pare, în noaptea de 13 spre 14 februarie.

GÉRARD Eu?

JUDECĂTORUL Dumneavoastră. Am aici transcrierea integrală a visului cu pricina. De fapt, crima ar fi fost comisă chiar la începutul visului. Dumneavoastră sunteţi cuprins de angoasă, vă vedem alergând de la un complice la altul, încercând să stabiliţi un alibi comun. O întrebare mai cu seamă nu vă dă pace – şi expresia e palidă! – aceea de a şti dacă corpul a fost suficient de bine ascuns. Dacă nu cumva ar putea fi descoperit în cursul anchetei, când poliţia va veni să vă percheziţioneze apartamentul sau pe acela al vreunuia dintre complicii dumneavoastră. Visul vă arată apoi în stare de arest, acuzat şi pedepsit. Ideea vă terorizează, dar nu încercaţi nici măcar o clipă – şi acesta e punctul cel mai delictuos – vreo urmă de căinţă, nici cel mai mic sentiment de regret sau de compătimire faţă de nefericita dumneavoastră victimă. Or, raportul e categoric, victima vă este o persoană apropiată.

GÉRARD O persoană apropiată?

JUDECĂTORUL Recunoaşteţi faptele?

GÉRARD Ce fapte, domnule judecător? Un vis!

Eram în pat, cum singur aţi spus-o. Deci n-am făcut nimic reprobabil.

JUDECĂTORUL Cum nimic? Nu sunteţi dumneavoastră autorul, vreau să spun conceptorul, actorul şi protagonistul acestui vis? Trezindu-vă, se pare chiar că aţi cerut soţiei dumneavoastră, pe tonul cel mai violent, să vă asigure încă o dată că, într-adevăr, corpul a fost camuflat cu grijă şi că nu există, practic, riscul ca el să fie descoperit.

GÉRARD Dar, mai întâi, de unde ştiţi dumneavoastră toate astea?

JUDECĂTORUL (*făcându-şi vânt cu raportul*) În starea de veghe, asasinul e adeseori împiedicat de diverse contingente materiale sau, ca să zicem aşa, tehnice, să treacă la fapte. Pe când în vis... uciderea aproapelui e o joacă de copil. Pe urmă prinzi gustul, nu-i aşa?

GÉRARD De unde vreţi să ştiu? Eu n-am omorât pe nimeni.

JUDECĂTORUL Nu atât crima în sine a alertat organele noastre, cât acea desăvârşită lipsă de căinţă, neomenoasă, bestială, care vă însoţeşte în momentul deşteptării, prelungindu-se chiar şi după aceea. (*Tăcere*) Vă amintiţi de comiterea acestui vis, domnule B.?

GÉRARD Cum vreţi să-mi amintesc ce-am visat în februarie?

JUDECĂTORUL Înţelegeţi, nădăjduiesc, că decriptarea viselor, analizarea conţinutului lor, elimi-

narea visurilor inofensive, transcrierea celorlalte, presupun un oarecare timp.

GÉRARD Poate. Dar, nu-i un motiv să-mi cereţi mie să-mi amintesc un vis de acum nu ştiu câte luni... Eu visez în fiecare noapte, domnule judecător.

JUDECĂTORUL Sunt unele vise care lasă urme. Sunteţi sigur că cel cu pricina nu s-a repetat? Că nu aţi recidivat, dacă pot spune astfel?

GÉRARD Întrebaţi serviciile dumneavoastră de decriptaj.

JUDECĂTORUL Am făcut-o deja. Răspunsul e în curs. Am putea câştiga timp dacă v-aţi arăta mai cooperant. Ceea ce ar denota totodată că doriţi să ajutaţi justiţia.

GÉRARD S-ar putea să-l fi visat o dată sau de două ori. Şi ce-i cu asta? De altfel, pe vremea aceea urmam o analiză.

JUDECĂTORUL Ce v-a determinat să întreprindeţi această analiză?

GÉRARD Nu mă simţeam prea bine.

JUDECĂTORUL I-aţi vorbit medicului dumneavoastră despre acest vis?

GÉRARD Dacă i-am vorbit? Da, i-am povestit totul.

JUDECĂTORUL De ambele dăţi?

GÉRARD Fără îndoială. Nu prea ştiam ce să-i spun, visurile mai mobilau niţel şedinţele alea...

JUDECĂTORUL De ce ordin erau tulburările care v-au determinat să începeţi acele şedinţe?

GÉRARD Ştiu şi eu? Să zicem, de ordin nervos.

JUDECĂTORUL Până la violenţă?

GÉRARD Violenţă? Păi...

JUDECĂTORUL Aveaţi sau nu, accese de violenţă?

GÉRARD Verbale, da, verbale, fără îndoială că da. Violenţe verbale.

JUDECĂTORUL Vă pierduserăţi controlul de sine?

Tăcere.

GÉRARD Cine v-a dat aceste informaţii, el?

JUDECĂTORUL Care “el”?

GÉRARD Medicul. Ori nevastă-mea?

JUDECĂTORUL Domnule, vă amintesc că, slavă Domnului!, trăim într-un regim democratic şi nu într-unul de delaţiune familială ori de spionaj medical. Avem însă la dispoziţie mijloace electronice miniaturizate.

GÉRARD Gen captarea convorbirilor telefonice?

JUDECĂTORUL Radiofonice, ca să fim mai precişi. În sfârşit, nefiind eu însumi un om al tehnicii, mă mulţumesc doar să rezolv dosarele care îmi sunt transmise, după decriptare.

GÉRARD Ce se va întâmpla deci cu mine? Ce va trebui să fac acum?

JUDECĂTORUL Cred că ar fi judicios din partea dumneavoastră să cereţi sfatul şi asistenţa unui avocat.

GÉRARD Chiar aşa? Un avocat?

JUDECĂTORUL După lege, este dreptul dumneavoastră.

GÉRARD Bine... Şi acum pot să... pot să ...plec?

JUDECĂTORUL Desigur, cum să nu? V-aş ruga doar ca avocatul dumneavoastră să ia neîntârziat contact cu mine.

GÉRARD Vă mulţumesc, domnule judecător, vă mulţumesc mult.

JUDECĂTORUL Nu vă faceţi griji, domnule B., vă scoatem noi din impasul acesta. A!, încă ceva: mi-aţi putea spune, asta doar ca să câştigăm timp, care este numele victimei?

Scena 4
– la avocat –

AVOCATUL Sunt obligat să vă aduc la cunoştinţă, dragă domnule B., că jurisprudenţa – recentă, fireşte, în cazul de faţă – nu ne este nicidecum favorabilă. Trebuia să negaţi cu toată tăria existenţa acelui vis.

GÉRARD De unde să ştiu? Judecătorul ăla m-a zăpăcit complet. Am recunoscut, ce era să fac?

AVOCATUL Trebuia să mă consultaţi în prealabil.

GÉRARD Nu ştiam. (*Tăcere*) Ş-acum, ce facem, maestre?

AVOCATUL Ne apărăm!

GÉRARD Cum?

AVOCATUL Punând vis lângă vis, ca-n mai '68! Aveţi cumva vreun vis, recent sau mai vechi, în care adoptaţi o atitudine socialmente pozitivă?

GÉRARD Cum adică, pozitivă?

AVOCATUL Când nu vă asasinaţi prietenii, ce faceţi în visurile dumneavoastră?

GÉRARD În general, mi-e frică.

AVOCATUL Frică?

GÉRARD Cel mai adesea visez că sunt un copil hăituit şi că m-am rătăcit. Fug, mă ascund,

	mă simt terorizat.
AVOCATUL	Nu cumva faceţi un mic complex de cul-papa... de culpabi...
GÉRARD	Cine, eu?
AVOCATUL	Dar, generos, v-aţi arătat vreodată?
GÉRARD	În vis?
AVOCATUL	Fireşte.
GÉRARD	Generos, nu, nu cred, nu. Adeseori mă visez în pijama, în bluza de pijama, rătăcind prin metrou, pierdut pe undeva pe linia aeriană, neştiind pe unde s-o apuc ca să mă întorc acasă.
AVOCATUL	Fără bilet de călătorie, vreţi să spuneţi?
GÉRARD	Mă tem că da. Fără.
AVOCATUL	Să trecem. N-o să le servim chiar noi un nou delict bun de adăugat la celelalte capete de acuzaţie.
GÉRARD	Uneori am şi vise mai mult sau mai puţin erotice.
AVOCATUL	Cu penetraţie misionară clasică, ori cu perversiuni sado-mazo-animalice?
GÉRARD	Păi, ştiu şi eu?, cu anumite mângâieri, sau ca să zic aşa atingeri... şi... şi cu...
AVOCATUL	E clar, crimă cu gâdilituri. Să rămânem mai bine în concret.
GÉRARD	Cum credeţi, maestre.
AVOCATUL	Dar vreo atitudine eroică aţi avut vreodată?
GÉRARD	În vis?
AVOCATUL	În vis, fireşte.
GÉRARD	Nu. Dar am jucat câţiva eroi, generoşi şi... generali... Am jucat, de exemplu, pe Sigismund, în *Viaţa e vis*.
AVOCATUL	Viaţa e vis?

GÉRARD Da.

AVOCATUL Măcar n-o mai repetaţi. Nu-i bine să se afle. Încercaţi, până una alta, să ne visaţi colo ceva care să facă dovada aptitudinii noastre pentru căinţă, ceva cu care să ne batem contra acuzaţiei lor de neomenie.

GÉRARD De neomenie?

AVOCATUL (*dedramatizând*) De neomenie. Şi acum, mergeţi frumuşel acasă, culcaţi-vă şi trântiţi-ne un vis bun, pozitiv, astfel încât maşina aia a lor să aibă un frumos exemplu moral de decriptat. Nu mai aveţi, de acum încolo, nici un motiv să vă fie frică.

GÉRARD Nu, maestre. Nici unul.

AVOCATUL Nu simţiţi nici un impuls să ucideţi pe careva?

GÉRARD În vis?

AVOCATUL În vis, fireşte că în vis.

GÉRARD Nu, maestre. Nu cred.

AVOCATUL Atunci e ca şi cum am câştigat. Mergem la sigur, nici o grijă! Vise plăcute.

GÉRARD Mulţumesc. Şi dumneavoastră deasemeni, maestre.

AVOCATUL Eu nu visez niciodată. Onorariul meu este de şapte mii de franci. Plus taxa, bineînţeles.

GÉRARD Plus taxa?!

Scena 5
– la Gérard B. – dormitorul –

Răsuflarea cuiva care doarme.

FEMEIA Ei?

GÉRARD Ce, ei?

FEMEIA Ai visat ceva?

GÉRARD Da.

FEMEIA Ce?

GÉRARD Ceva bizar.

FEMEIA Ce bizar? Spune odată!

GÉRARD Mă aflu în biroul judecătorului. Vorbim.

FEMEIA Ce vorbiţi?

GÉRARD Nimicuri, banalităţi. La un moment dat, îl văd că se scoală, înconjoară biroul, şi vine să se aşeze pe genunchii mei.

FEMEIA Nu se poate!

GÉRARD Nu poartă pantaloni, e într-o fustă mini.

FEMEIA Cu cracii dezgoliţi ?

GÉRARD Da. Fără să vreau îi pun mâna pe pulpă şi simt că e păroasă, mâna îmi alunecă în sus, şi deodată mă aud spunându-i "Puteai măcar să te razi niţel pe pulpe, ce naiba!"

FEMEIA L-ai tutuit? Pe judecător?

GÉRARD Da. Păi dacă avea perii ăia negri scârboşi, şi...

Tăcere.

FEMEIA Să nu mai spui la nimeni ce-ai visat.

GÉRARD Parcă dacă nu spun nu-i tot un drac. Află ei singuri, cu porcăria aia a lor de aparat.

FEMEIA N-au nici un aparat, vezi' de treabă!

GÉRARD Judecătorul zice că au.

FEMEIA Şi tu îl crezi... Un tip care merge la birou în mini!

GÉRARD Asta era în visul meu. De-adevăratelea,

poartă pantaloni.

FEMEIA De unde ştii? L-ai văzut în picioare? (*Tăcere*) Fosta ta nevastă te-a turnat, ăia n-au nici un aparat, ascultă-mă pe mine, nici măcar nu există aşa ceva.

GÉRARD De ce dracu' n-oi visa eu oare decât tâmpenii sau porcării. De ce?

Scena 6
– la avocat –

AVOCATUL Tocmai vin de la palatul de justiţie. Nu-ţi ascund dragă domnule B., cazul dumitale e pe toate buzele.

GÉRARD A...

AVOCATUL Cât despre visul din noaptea trecută, ăla cu pulpele păroase ale...

GÉRARD Ce dracu', deja?

AVOCATUL Pe undeva, cineva nu şi-a ţinut gura, e limpede. Secretul anchetei a fost violat în modul cel mai mârşav. Fără îndoială căcănarii ăia de la decriptaj au trăncănit între ei la cantină.

GÉRARD Dar e scandalos!

AVOCATUL Absolut scandalos! Dar asta ne va permite să pledăm nulitatea acuzatorilor noştri.

GÉRARD Şi credeţi că o să ţină?

AVOCATUL Deloc. N-o să ţină deloc. Ce să-ţi fac, bătrâne, ţi l-ai făcut duşman pe judecător, a cui e vina?

GÉRARD De ce mi l-am făcut duşman?

AVOCATUL "De ce mi l-am făcut duşman?!" Păi care magistrat crezi dumneatale c-ar fi încântat

să se vadă poreclit "Păr-pe-Labe", zi-mi şi mie? Găseşti că o astfel de poreclă sporeşte prestigiul unui judecător? (*Râde*) E de râsul palatului, nenorocitul, nimeni nu-i mai zice altfel decât "Păr-pe-Labe"!

GÉRARD Bine, dar ce vină am eu, maestre? Mi-a scăpat, ce să fac? Parcă poţi să-ţi struneşti visele?

AVOCATUL Lasă, lasă, că-i foarte bine pentru noi. Dacă reuşim să dovedim demenţa...

GÉRARD Demenţa?

AVOCATUL Iresponsabilitatea în momentul comiterii faptului.

GÉRARD Cărui fapt?

AVOCATUL Ce contează? Important e să ne învârtim de o punere la încercare sau de o internare preventivă asortată cu un tratament hormonal şi psihotropic, sau, în cel mai rău caz, cu niscai electroşocuri ori o lobotomie, ceva...

GÉRARD O lobotomie?!...

AVOCATUL Parţială, fireşte. Doar cât să ne reducă şansele de agresivitate recidivistă. Dar, ia spune, unul dintre confraţii mei, un om citit, mi-a vorbit de moartea unui oarecare Polonius...

GÉRARD Iar Polonius?

AVOCATUL Cum adică, iar?

GÉRARD Păi şi judecătorul mi-a vorbit de...

AVOCATUL De ce nu mi-aţi spus şi mie?

GÉRARD Ce să vă spun? Că-l ucid şi eu pe Polonius, aşa cum fac toţi Hamleţii din lume?

AVOCATUL Şi îmi spui asta, aşa, la rece, fără o fărâmă

de părere de rău? Dar ştii că mă îngrozeşti, dragă B.?

GÉRARD Dar eu nu fac decât ceea ce e scris, maestre...

AVOCATUL Cu alte cuvinte: eu n-am nici o vină, îndeplinesc ordinele, ăsta-i sistemul dumitale de apărare? Cum vrei. Dar e de datoria mea să-ţi amintesc, dragă domnule B., că un astfel de sistem nu ţine întotdeauna. Dovada: rememberg Nuremberg.

GÉRARD Pardon?

AVOCATUL Procesul...

GÉRARD A, procesul de la...? Dar nu văd legătura cu cazul meu.

AVOCATUL Judecătorul însă, a văzut-o.

GÉRARD Adică?

AVOCATUL Neomenia.

GÉRARD Neomenia?

Tăcere.

AVOCATUL Deci?

GÉRARD Deci ce?

AVOCATUL Nu spui nimic?

GÉRARD Ce să spun?

AVOCATUL Apără-te, B.-ule, ce naiba! Dovedeşte-ne că eşti totuşi omenos.

GÉRARD E... greu.

AVOCATUL Nimic nu-i uşor pe lumea asta. Hai, fă măcar efortul şi încearcă.

GÉRARD Păi, ştiu şi eu... Citesc ziarele!

AVOCATUL Citeşti ziarele.

GÉRARD Mă uit şi la televizor.

AVOCATUL Şi în felul ăsta speri dumneata să ne convingi că eşti o fiinţă omenoasă?

GÉRARD Nu... adică da... câteodată şi plâng...

AVOCATUL A, plângi?

GÉRARD Da. Când citesc vreun articol, sau când mă uit la buletinele...

AVOCATUL Meteo?

GÉRARD Nu. De ştiri.

AVOCATUL Slavă Domnului!, în sfârşit, un punct bun pentru dumneata.

GÉRARD Mersi, maestre.

AVOCATUL Plângi şi în public?

GÉRARD Ei, nici chiar aşa...

AVOCATUL Va trebui să plângi în public. Sau, şi mai bine, în vis. Sau măcar în prezenţa unui notar care să consemneze legal faptul, să avem o probă penală. Până atunci, un sfat: evită pentru o vreme personajele inconsecvente care ucid suflete inocente fără pic de căinţă invocând ca scuză – unica de altfel – că aşa a fost scris, nu se ştie de cine, cândva, nu se ştie când... Lumea se schimbă, B.-ule, trebuie să ştii să te adaptezi. Că Hamlet ăsta al dumitale vrea să ştie ce şi cum e cu moartea lui ta'-su', n-are decât, că, odată convins de vinovăţia lui nen'-su'... a lui nen'-su', da?

GÉRARD Şi a maică-si...

AVOCATUL Nu, las-o, ce s-o mai amestecăm şi pe biata maică-sa!

GÉRARD Păi, dacă aşa e scris?

AVOCATUL Iar începi, dom'le! (*Tăcere. Avocatul reia*) Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, asta e

	scris, asta zice legea, omul n'are decât o mamă!
GÉRARD	Iertaţi-mă că vă întreb, maestre, dumneavoastră aţi citit piesa?
AVOCATUL	Nu. Dar am văzut filmul. Ţin minte că Polinius ăsta...
GÉRARD	(*politicos*) Polo, maestre.
AVOCATUL	Poftim?
GÉRARD	Polo-nius.
AVOCATUL	Fie şi Polo. E grasul, nu?, ăla care transpiră pe după perdea? Nu tot el e şi tatăl blondinei cu flori în păr?
GÉRARD	Ofelia.
AVOCATUL	(*agasat*) N-am văzut filmul decât o dată, drăguţă, cum era să reţin şi numele?... Ia spune, am avut şi noi vreo aventură cu fecioara aia?
GÉRARD	Cine? Hamlet?
AVOCATUL	Nu, nu, noi. Dumneata, adică.
GÉRARD	În vis?
AVOCATUL	În vis, fireşte că în vis!

(Îşi umflă obrajii şi suflă a descurajare)

GÉRARD	În vis, fireşte, fără îndoială.
AVOCATUL	Da' cu ailaltă, aia mai durdulie...?
GÉRARD	Gertrude? Aia e mama, maestre.
AVOCATUL	Poftim?
GÉRARD	E mama lui Hamlet, regina.
AVOCATUL	Aventură, te întreb, da sau ba?

Tăcere.

AVOCATUL (*cumplit*) Mie trebuie să-mi spui tot! Deci: Gertrude – aventură? Da sau ba?

GÉRARD Păi... culisele, tracul, promiscuitatea... Ştiţi doar cum e, maestre...

AVOCATUL Habar n-am. Observi că nu te întreb nimic despre efebul ăla tânăr şi pletos care apare la început cu Hamlet, la vreme de noapte...

GÉRARD Horaţio.

AVOCATUL (*gest cu auricularul mâinii stângi*) Niţel... hm?

GÉRARD (*apărându-se*) Nici nu-l cunosc. Bonjur, bonsoar, atât. E un rol secundar, ce vreţi...

AVOCATUL Secundar, nesecundar! Concret, cu ăsta ai...?

GÉRARD (*coborând privirea*) În vis...?

Tăcere îndelungată.

AVOCATUL Nu te judec, sunt chemaţi alţii s-o facă. Fiecare cu meseria lui. Trebuie să trăim, ştiu. Drept care, ne răzbunăm cum şi când putem, pe şest, fără violenţe inutile. Să fie clar, pentru un timp, evită să bagi şpanga-n Polonius, da? Eşti în colimatorul legii, B.-ule, dumneata şi întreaga dumitale fiinţă intimă. Cel mai mărunt gând sau gest, cea mai neînsemnată dintre acţiunile dumitale, vor fi cântărite pe cumpăna cea mare şi dacă, din nefericire pentru dumneata, talerul neomeniei va trage mai greu, ţi-o spun din capul locului, cu durere, nici măcar eu nu-ţi voi mai putea fi de vreun ajutor!

GÉRARD Dar eu am semnat un contract, maestre,

m-am angajat să respect ceea ce este scris.

AVOCATUL Asta, dragul meu, e treaba dumitale.

GÉRARD Pe Polonius îl ucid doar ca să-l răzbun pe tata, crezând că e unchi-miu', tatăl meu vitreg, uzurpatorul, amantul maică-mii!

AVOCATUL Vezi bine ce încâlceală, dumneata însuţi nu mai pricepi nimic. Te descurci cum vrei, eu atâta-ţi spun, dacă ajung la concluzia că n-avem nici o şansă, eu unul mă retrag, nu merg la proces. La ce bun să-mi pocesc coeficientul?

GÉRARD Poftim?

AVOCATUL Indicele de eficienţă, drăguţă – barometrul meseriei! Cu alte cuvinte, dacă văd că eşti prea tâmpit ca să-ţi ascunzi, ca fiecare, neomenia funciară sub masca bunătăţii şi a mărinimiei sufleteşti – cel puţin atâta vreme cât justiţia îşi vâră nasul în visurile dumitale – eu las baltă afacerea şi te dau pe mâna altcuiva. Dacă zici că citeşti ziarele, ştii probabil că noi, avocaţii, n-avem treabă cu şomajul.

GÉRARD Şi atunci, pe mine, cine mă apără?

AVOCATUL Un avocat din oficiu. (*Scuipă a dispreţ*) Un tinerel, acolo, cu colţii lungi şi punga goală, care caută şi el să se rostuiască. Am auzit vorbindu-se de un oarecare Rosencrantz.

GÉRARD Tovarăşul lui Guildenstern?

AVOCATUL Îl cunoşti?

GÉRARD O, doar aşa...

AVOCATUL Ăştia-s obişnuiţi s-o dea în bară, la ei nu mai contează...

GÉRARD Ştiu.

AVOCATUL Eu nu merg decât la câştig. "Prestige oblige"!

Tăcere.

GÉRARD Nu mă lăsaţi, maestre!
AVOCATUL Ai noroc, măi B.-ule!
GÉRARD Zău?
AVOCATUL Mă omor după teatru, ce vrei.
GÉRARD "Un regat pentru un cal"...
AVOCATUL Ce?
GÉRARD (*repetă, timid*) "Un regat pentru un cal"..., ziceam, ştiţi...
AVOCATUL Uite ce e drăguţă, nu umbla cu de-astea. Pe judecător l-ai făcut de pomină da' pe mine să nu mă iei cu caii, că nu ţine, crede-mă!
GÉRARD Spuneţi-mi dumneavoastră ce să fac.
AVOCATUL Un efort, asta să faci.
GÉRARD Ce fel?
AVOCATUL Să dormi ca un prunc.
GÉRARD Bine, maestre. Vă mulţumesc, maestre.
AVOCATUL Şi să ne trânteşti un vis d'ăla de musteşte de iubire pentru aproapele. Un vis burduşit cu inocenţă şi din care bunătatea să ciuruie gârlă, ca streaşina la ploaie. Şi, dacă, peste toate, ne mai arzi şi o apariţie, două, aşa, pe trezie...
GÉRARD Adică să-mi apară...?
AVOCATUL De ce să nu-ţi apară? Dacă vrei să ieşim cu fruntea sus, trebuie lucrat la scară mare B.-ule!
GÉRARD Am să încerc, maestre.
AVOCATUL Ai tot interesul să reuşeşti, drăguţă!

Scena 7
– la Gérard B. –

FEMEIA Ei?
GÉRARD Nimic.
FEMEIA Cum nimic?
GÉRARD Ce vrei să-ţi spun? L-am indispus pe judecător, na!, dacă tot vrei să le ştii tu pe toate.
FEMEIA Halal!
GÉRARD Asta-i acuma! O fi vina mea, te pomeneşti?
FEMEIA Păi a cui? (*Tăcere*) Craci-Goi a fost iar pe-aici.
GÉRARD Judecătorul?
FEMEIA Jandarmesa, de'!
GÉRARD Ce dracu' mai vrea?
FEMEIA O fotografie cu dedicaţie pentru sor-sa, o handicapată.
GÉRARD I-ai dat-o?
FEMEIA Drept mulţumire, ţi-a lăsat asta.
GÉRARD Ce bordelul mă-sii mai e şi asta?
FEMEIA O convocare.
GÉRARD De la judecător?
FEMEIA Da.
GÉRARD Tot la secţia 42?
FEMEIA Tot.
GÉRARD Paştele şi...
FEMEIA Unde te duci iar?
GÉRARD Să dorm. Sau, poate, să visez.
FEMEIA Visează şi tu naibii ceva ca lumea.
GÉRARD Tare-aş vrea să te văd pe tine...
FEMEIA Dacă vrei, poţi.

GÉRARD Ce vorbeşti?! Ia zi-mi şi mie, tu ce-ai visat azi-noapte?

FEMEIA Eu, noaptea dorm, nu visez!

GÉRARD Niciodată?

FEMEIA Înainte... niţel...

GÉRARD Înainte de ce?

FEMEIA Înainte vreme.

GÉRARD Si ce visai, înainte vreme?

FEMEIA Eu?

GÉRARD Păi tu, cine dracu'?

FEMEIA Odată am visat că-ţi spălam pantofii da' nu reuşeam nici de cum să-i clătesc.

GÉRARD De ce nu reuşeai?

FEMEIA Nu mai ştiu, erau prea subţiri, sau era ceva cu apa... ori cu săpunul, nu mai ştiu...

GÉRARD Şi pe urmă?

FEMEIA Pe urmă, ce?

GÉRARD Se termina aşa?

FEMEIA A, nu. Îi puneam la uscat... Ascultă, dacă chiar nu poţi să te abţii, pune mai bine mâna pe pulpa jandarmesei, că nu-ţi zic nimica.

GÉRARD Crezi că ar fi mai bine?

FEMEIA Am vorbit cu ea, nu că-i de la jandarmerie, dar e instruită. Pricepe şi ea unele chestii şi necesităţi, omeneşti ca să zic aşa...

GÉRARD Crezi?

FEMEIA Şi nu mai tutui aşa pe primul venit. Îţi faci duşmani peste tot.

GÉRARD Un obicei al meseriei...

FEMEIA Halal meserie, n-am ce zice! Să te întrebi cine v-o fi crescut, şi pe unde. Da' ce dracu' ţi-a făcut patul ăla de-l hâţâni aşa?

GÉRARD Caut porcăriile alea ale lor de electrozi.

FEMEIA I-am căutat eu deja.

GÉRARD (*tot mai îndârjit contra somierei*) Unde dumnezeu ai cumpărat putregaiul ăsta de pat? Ghepeu s-a reciclat mai nou în fabricarea de somiere? Unde mă-sa au ascuns ăia firele lor nenorocite?

FEMEIA Încetează imediat, auzi! Patul ăsta e tot ce ne-a mai rămas de la bietul taică-tu'!

GÉRARD Tata? Am vorbit îndeajuns despre tata, doamnă. Şi nu vă mai frângeţi atâta mâinile, vă rog, ca să pot eu să vă frâng mai bine inima.

FEMEIA Măiculiţa Domnului, acum mă ia şi cu dumneavoastră! Na, că mă trecură sudorile!... Şi când te gândeşti că patul ăsta îl luase, săracu', pe credit, chiar înainte de război, un pat danez de marcă "Lévitan".

GÉRARD Mobilierul care nu se strică? Na, ţine, pat blestemat ce te înverşunezi să împiedici uitarea!

FEMEIA Ai fost zămislit în acest pat!

GÉRARD (*tot mai înverşunat împotriva patului*) Scârboşenie de pat danez! (*Timp*) Sabia, sabia mea, să spintec balotul ăsta de câlţi!

FEMEIA Dumnezeule!

GÉRARD Na! Ţine! Şi mai na! "Un şobolan, pe legea mea! Pun rămăşag pe un ducat!" Ha, ha, l-am nimerit în partea cea cărnoasă!

FEMEIA Ce tot îndrugi acolo?

GÉRARD Repet, nu vezi, ce dracu?

FEMEIA Dacă şi asta se mai cheamă muncă...

GÉRARD Nu, nu-i timp pentru căinţă, evenimentele se înlănţuie prea repede. Na! Ţine-o şi pe

asta!

FEMEIA Şi acu'ce mai faci?

GÉRARD Îl spintec pe balotul ăsta de Popolonius.

FEMEIA Iartă-l Doamne!

GÉRARD (*adulmecând*) Când îţi spun eu că e ceva putred aici! (*Se bagă să miroase şi sub pat; ieşind de acolo, o apucă pe Femeie de beregată*) Ia zi, tu mă dai în gât la ăia?

FEMEIA Eu? Ai înnebunit?

GÉRARD Tu, sau psihanalistul?

FEMEIA Ce amestec are psihanalistul cu...?

GÉRARD Ce i-ai mai raportat ăleia de la jandarmerie, 'ai?

FEMEIA Eu? Nimic. Nimic. Ea mi-a vorbit de sor'-sa, handicapata, ţi-am spus doar. Zicea că mai bine era dacă nici nu se mai năştea.

Scena 8
– la repetiţie –

Poate chiar pe patul lui Gérard B.
Gérard B., e luminat de veioză.

GÉRARD "A te naşte, sau a nu te naşte..."

FEMEIA (*din "off", speriată*) Ce tot spune iarăşi? Ajunge, mă sperii!

GÉRARD Aceasta-i întrebarea.

FEMEIA Stai, pardon, scuză-mă, eşti în costum?

GÉRARD Ihîm... Îţi place, ce zici?

FEMEIA Ihîm... Fiindcă, nu ştiu, aveam impresia că eşti în pijama...

GÉRARD E o cămaşă Stratford-upon-coton.

FEMEIA Ce-ar fi să iei un halat pe de-asupra, hm,

ce zici?

GÉRARD Ar aduce a tată-mare.

FEMEIA Bine, bine, vedem mai târziu. Pardon, scuză-mă, reia, te rog.

GÉRARD "A te naşte, sau a nu te naşte"

REGIZORUL Stai, pardon, scuză-mă! Cred că aici avem o problemă cu textul. A, şi nu-mi găsesc ochelarii... Unde dracu' mi-am pus ochelarii?

GÉRARD Cu textul? Ce problemă? Ăsta-i textul "a te naşte, sau a nu te naşte", nu e nici o îndoială, ăsta e.

REGIZORUL OK, OK, îţi cer scuze! Pardon! Reia, te rog, mersi.

GÉRARD "A te naşte, sau a nu te naşte"...

REGIZORUL E, totuşi, al naibii de modern, nu găseşti?

GÉRARD Cine, costumul?

REGIZORUL Nu, textul. Cât despre fantomă, n-aş spune acelaş lucru, mă trec fiorii când apare. Pe tine nu?

GÉRARD Nu, mie moartea lui Polonius îmi dă fiori "Un şobolan, pe legea mea! Pun rămăşag pe un ducat!", aici am o problemă, vezi tu...

REGIZORUL Curios! De ce?

GÉRARD Nu-mi vine replica, n-o simt deloc.

REGIZORUL Ca să vezi.

GÉRARD O găsesc, cum să-ţi spun?, gratuită... n-o... n-o simt, ce mai!

REGIZORUL Da' scena cu Rosencrantz şi Guildenstern, ce zici de ea?

GÉRARD Doi căcăcioşi care umblă şi ei să-şi facă un rost.

REGIZORUL Nu te jena, dragă, ia toarnă tu niţel gaz

peste antisemitismul latent care pluteşte sub plafonul acestui teatru!

GÉRARD Schimbă-le dracu' numele.

REGIZORUL Da' ştii că nu-i deloc tâmpită ideea ta? Şi chestia cu fantoma, ce facem cu fantoma?

GÉRARD Păi, fără fantomă se duce totul naibii.

REGIZORUL Semn de fragilitate. Mă îngrijorezi, dragă.

GÉRARD Nu, stai, de ce? Fantoma e cea care declanşează ancheta. Fără ea adio anchetă, adio piesă poliţistă. Pe când fără Polonius...

REGIZORUL Crezi?

GÉRARD Cui dracu'-i arde de Polonius ăla, zău!?

REGIZORUL Mie, să zicem. Din motive de respect faţă de autor.

GÉRARD La Filadelfia, ăia îl joacă pe *Hamlet* fără Polonius.

REGIZORUL La Filadelfia?

GÉRARD În 1847, Gerald B., un imens actor englez...

REGIZORUL B., zici?

GÉRARD B., da, ce vrei, asta e! Debarcă ăla, zic, la New Haven, şi joacă, una după alta *Richard al III-lea*, *Lear* şi-apoi *Macbeth*. Fireşte, i se propune şi *Hamlet*, şi cum tipul e de-a dreptul posedat de personaj, în scena cu "Un şobolan, etc, etc...", şlac!, îi şi spintecă burdihanul lui Polonius.

REGIZORUL Normal. E scris în text.

GÉRARD Mersi. Am citit şi eu piesa. I-l spintecă pe bune, vreau să spun. Se lasă cortina, poliţie, proces, închisoare, tipul ia zece ani fără executarea pedepsei – judecătorul se

înnebunea după teatru, era ţicneala lui. Gerald B. se cară în alt stat, joacă *Monte-Cristo* în turneu, pe urmă se fixează la Santa-Fe, unde joacă iar *Macbeth*, *Richard al II-lea*, *Lear*, dar nu merge, se vede că nu pune omul suflet. Directorul descoperă trecutul lui B. şi, mirosind succesul, ce crezi că-i propune să reia?

REGIZORUL *Hamlet*?

GÉRARD *Hamlet*, dom'le! B. acceptă, dar, şi de data asta îl ia temperamentul pe dinainte şi iar îl face harcea-parcea pe Polonius prin perdea. Iar cortina, iar poliţie, proces, închisoare, cin'şpe anişori după gratii, bătuţi pe muchie, ce mai!... la Alcatraz de data asta. Când iese, pricăjit ca vai de lume, se pomeneşte lefter pe cladarâmul Filadelfiei. Mergând el la supa populară, cu cine dă nas în nas? – Cu directorul teatrului din New Haven, într-un hal fără de hal, ruinat şi el. Se gândesc ei să mai tragă un *Hamlet*, ca să iasă din nevoi. Seara premierei. Stau însă prost la capitolul Polonius, rolul deja nu-i cine ştie ce, ca să fim cinstiţi, e complet inutil în desfăşurarea acţiunii, şi în plus, toţi actorii invitaţi să-l joace fac pe ei de frică. Dau ei în cele din urmă la azil de un bătrân actor cu plămânii în pioneze, condamnat de doctori. Biletele se vând la preţuri nebuneşti. În sfârşit, premiera. "Un şobolan, pe legea mea!", etc, etc... Tăcere de moarte în sală, nici un incident, cortina nu cade, în cei

cincisprezece ani de închisoare, actorul B. învăţase ce înseamnă distanţarea. Frustrată, sala vuieşte mânioasă, şi, în final, când, ars de febră, ros de tuberculoză, dar încă viu, Polonius este adus la aplauze pe o brancardă, cei din primele rânduri, orbiţi de furie, fripţi de jarul aşteptării neîmplinite, se năpustesc pe scenă şi-l căsăpesc pe Polonius, îi lapidează cu binoclurile de închiriat pe Hamlet şi pe director la ieşirea din teatru, iar vagabonzii de la galerie o violează pe Ofelia în culise, o fac poştă pe regină, şi-l spânzură de o prăjină, cu capul în jos, pe Fortinbras...

REGIZORUL Dă-o, dom'le-n mă-sa, că prea e...

GÉRARD Mulţime histerică, bătrâne, ce vrei?

REGIZORUL Da'de unde ştii tu toate astea?

GÉRARD Am trecut pe cablu, dorm mult în faţa televizorului. Morala: în teatru, la televiziune şi în politică, nu trebuie mers niciodată contra aşteptării marelui public... De atunci, la Filadelfia, când se joacă *Hamlet*, se taie scena cu Polonius pentru a nu se da speranţe deşarte abonaţilor sadici ai teatrului.

REGIZORUL Şi ţine?

GÉRARD Cred şi eu. Asta nu face, la urma urmei, decât să recentreze acţiunea, accentuând aspectul poliţist, de serial negru, al piesei.

REGIZORUL OK, m-ai convins, gata, îl tai pe Polonius.

GÉRARD Mersi, bătrâne.

REGIZORUL N-ai pentru ce. De-abia avem un actor mai puţin în distribuţie. Reia, te rog.

GÉRARD "A te naşte, sau a nu te naşte..."

Scena 9

Din penumbră urlă o femeie care naşte.

La lumina torţelor, mijind prin brumele din Elsinore, se conturează patul nupţial cu vălurile umflate de şuierul aprig al vântului marelui Nord.

Femei şi bărbaţi alergând de colo colo aduc care apă, care forcepsul, care scutece şi velinţe.

Gérard îşi astupă urechile ca să nu mai audă ţipetele. Intensitatea acestora se dublează.

Urlet de sirenă. Şuier de bombe. Explozii. Ori de câte ori primejdia pare să se apropie, toţi – cu excepţia femeii care naşte şi a lui Gérard B. – se vor ascunde sub pat, fiecare continundu-şi, pe cât va fi posibil, dialogul şi îndeletnicirile.

GÉRARD (*oprind din drum pe cineva*) Ce se întâmplă aici?

UN/O INTERVENIENT(Ă) Naşte maică-ta.

GÉRARD Pe cine?

UN/O INTERVENIENT(Ă) Cum pe cine? Pe tine!

INTERVENIENŢII – Parcă el nu ştie!
– Face pe prostu'!
– Dă-te la o parte, ce te tot vâri printre picioarele oamenilor?
– Nu vezi că-ncurci drumu'?

GÉRARD Iertaţi-mă.

INTERVENIENŢII – Copilul vine cu fundul înainte!
– Cordonul i s-a strâns în jurul cocoşelului!
– Se sugrumă! A-nvineţit de tot!

BĂRBATUL DE LA PICIOARELE PATULUI (*geme*) Gertrude... Gertrude...

GÉRARD Cine-i ăsta?

UN INTERVENIENT Nu ţi-e ruşine s-o faci să sufere pe maică-ta?

GÉRARD Păi, ce vină am eu?

INTERVENIENŢII – Vezi bine, mititelul... Las' că ştim noi!
– Pregătiţi forcepsul!

GÉRARD Nu, nu forcepsul! Eu nu vreau să mă nasc, nu, nu vreau să mă nasc!

UN INTERVENIENT Trebuia să te gândeşti înainte, acum e prea târziu. Dacă refuzi să ieşi, o să fie vai de tine, te vor face bucăţele şi tot vei fi scos din burta maică-tii.

Cad bombe. Femeia urlă.

BĂRBATUL DE LA PICIOARELE PATULUI Dumnezeule, cât trebuie să sufere!... Gertrude... Gertrude...

GÉRARD Ăla care zice Gertrude, Gertrude şi plânge lângă pat, e tata?

UN INTERVENIENT Nu, e unchi-tu'.

GÉRARD Cine, aţi spus?

INTERVENIENŢII – Fratele lui taică-tu'.
– Amantul maică-ti.

GÉRARD Dar tata unde-i?

INTERVENIENŢII – Pe front, voluntar.
– E război.

GÉRARD Şi, ăsta, unchiul, seamănă cu tata?

UN INTERVENIENT Cam cât ai aduce tu cu Hercule.

Toţi râd.

BĂRBATUL DE LA PICIOARELE PATULUI Gertrude... Gertrude...

INTERVENIENŢII – Ce spune doctorul?
– Copilul nu-i viabil.

GÉRARD Slavă domnului!

INTERVENIENŢII – Spune că trebuie ales între a o salva pe regină ori pe prinţul moştenitor.
– Salvaţi prinţul.

GÉRARD Nu, nu, nu! Salvaţi regina, ea vă poate da un alt prinţ.

BĂRBATUL DE LA PICIOARELE PATULUI
Sacrificaţi copilul!

INTERVENIENŢII – Aşa măcar nu-l căsăpesc englezii!
– Cu toată soldăţimea asta, n-o să ducem lipsă de prunci!
– Unul în plus, unul în minus, nu-i mare pagubă. În fiecare zi se toarnă la prunci cu duiumul.
– Şi se dau afară cu roaba!
– Da' tot prea mulţi sunt!
– Să am iertare, ăsta cel puţin e alb!
– Vezi' de treabă, e vânăt. Vânăt, îţi spun! La gunoi cu el!

Gertrude urlă tot mai tare.

– Căsăpiţii-i pe amândoi, numai să nu mai ragă aia aşa!
– Ce veşti de pe front?

Unchiul scoate sabia din teacă şi o ridică în sus.

GÉRARD Ce face? O periduralǎ?

INTERVENIENŢII – Pe dracu! Taie-n carne vie.

GÉRARD Bravo!

UNCHIUL (*urlând*) La război ca la război!

Sabia se abate.

INTERVENIENŢII – A tăiat cordonul! A tăiat cordonul!
– Miracol! Ura! Ura! Mama e salvată şi copilul a ţipat!
– Ţipă, mă, mufleo, ţipă!

Gérard ţipă.

– Mai tare, mă!

Ţipăt mai puternic.

– Pruncul e viabil! Trăieşte! Slavă ţie Doamne!

GÉRARD Dumnezeu mi-e martor că nu eu am vrut-o!

Plouă cu bombe. Toţi s-au vârât sub pat. Gérard e în braţele mamei. Perdelele de la pat au fost date în lături.
Întuneric. Tăcere.

REGIZORUL (*apare, foarte mulţumit*) Superb! Ai fost superb! A, totul e mult mai clar aşa. Şi problema e pusă într-adevăr. Răspicat!

GÉRARD Problema? Care problemă?

REGIZORUL Cum, care problemă? A originii. Adică, unchiul sau tatăl, înţelegi…?

GÉRARD Nu-nţeleg.

REGIZORUL (*continuă*) Asta modifică total background-ul personajului. Să ne închipuim

că legătura dintre maică-ta şi fratele lui bărba'-su durează dinaintea naşterii tale. Taică-tu îţi devine unchi şi răzbunându-te tu devii paricid. Pricepi?

GÉRARD Nu pricep. Nu, şi pace! Şi toată chestia e o tâmpenie. O tâmpenie!

REGIZORUL De ce tâmpenie? Am văzut chiar şi la televiziune un film poliţist pe tema asta.

GÉRARD Nu sunt de acord. Ce-ai vrea, să devin acuma şi paricid? Nu, dragă, mersi, am şi aşa destule la activ!

REGIZORUL A propos, nu mi-ai spus, e simpatic judecătorul ăla al tău?

GÉRARD Al meu?

REGIZORUL M-a convocat şi pe mine.

GÉRARD În ce problemă?

REGIZORUL Păi, într-a ta...

GÉRARD Eşti şi tu inculpat?

REGIZORUL Nu. Vor să ştie ce comportament ai tu în visurile mele.

GÉRARD În visurile tale? Ce să caut eu în visurile tale?

REGIZORUL Te mai visez şi eu din când în când. Da' de ce mă-ntrebi?

Tăcere.

GÉRARD (*încet*) Şi acum unde suntem, în visul tău, sau într-al meu?

Scena 10
– la tribunal –

Odaia lui B., de exemplu.

JUDECĂTORUL În virtutea respectului datorat funcţiei pe care o ocup, pretind ca denumitul Gérard B., clientul dumneavoastră, maestre, să nu mă mai amestece de acum încolo sub nici o formă în turpitudinile sale nocturne. În consecinţă şi prin urmare, neîmpiedicând a priori nici o altă inculpare ulterioară, am plăcerea personală de a-i trânti acuzatului, în afara delictelor de: neomenie, complicitate la acte neomenoase, crimă de gradul al doilea şi obscenitate caracterizată – şi o ofensă la adresa magistratului, cum scrie la carte! Ha, ha! Ce răspunde la asta strălucitul nostru tenor al baroului?

AVOCATUL Răspunde: sistem pilos!

Zarvă în sală.

JUDECĂTORUL (*teribil*) Ei da, am păr pe picioare, asta e, am păr pe picioare! Avea şi tata, avea şi mama, ei şi? Oricum e mai bine decât să ai pulpe rahitice!

Tăcere.

AVOCATUL Eu, pulpe rahitice?

JUDECĂTORUL Rahitice! Persist şi semnez!

AVOCATUL Nu apreciez de fel atacurile la adresa persoanei, cu atât mai puţin pe cele sub centură.

JUDECĂTORUL Ţi-a venit şi dumitale rândul, maestre! Am aici decriptajul visului din noaptea trecută. Doreşti să-i dau lectură?

AVOCATUL (*lui Gérard B.*) Ce dracu' ai mai visat iar, dom'le?

GÉRARD Nimic, maestre. Noaptea trecută, nimic, zău.

JUDECĂTORUL Iată, citesc, un vis proaspăt de tot, abia visat, ca să zic aşa: "La baia de aburi..."

FEMEIA Nu dă el pe la baie nici...!

JUDECĂTORUL "Linişte, ori evacuez sala!"... Judecătorul şi avocatul – nu fac decât să dau lectură, repet – goi, goluţi, se ciondănesc asupra unei probleme de drept, dintr-una într-alta încep să-şi care la pumni înjurându-se unul pe altul ca doi birjari, încercând să-i despart, sunt frapat de subţirimea pulpelor maestrului meu şi pe loc îmi dau seama că n-are cum să-l înfrunte el pe Fortinbras...

AVOCATUL Ce dracu' mai e şi asta?

GÉRARD Habar n-am!

JUDECĂTORUL Maestre, rugaţi pe clientul dumneavoastră să ne...

GÉRARD Păi roagă-mă tu, măi judecătoraş, că doar mă ai în faţă.

AVOCATUL Taci dom'le din gură, aşa e legea, mi se adresează mie şi eu îţi transmit dumitale, ce te bagi?

JUDECĂTORUL Să ne spună ce făcea noaptea trecută la baia de aburi, în bazinul cu valuri ca să

fiu mai precis, cu jandarmul pe genunchi?

AVOCATUL Cu...? Ei, lasă-mă!

JUDECĂTORUL E scris aici, maestre.

AVOCATUL (*lui Gérard B.*) Cum să te mai apere omul, că eşti o... o cauză pierdută dom'le! Iar turpitudinea dumitale e fără de margini!

GÉRARD Nu-mi amintesc o iotă din toate astea, maestre, vă jur, eram mort de oboseală, am dormit buştean.

AVOCATUL Nu ţi-ai ales cel mai bun sistem de apărare, drăguţă. Era vorba că mie trebuie să-mi spui totul, totul! Adu-ţi aminte: mai '68, cot la cot pe baricade... Mai ales când e de înfruntat jandarmeria!

JUDECĂTORUL Să intre jandarmul Marie!

Marie intră, avocatul fluieră a admiraţie.

AVOCATUL Aşa jandarm să tot înfrunţi! Puneţi-mi şi mie un model de ăsta pe genunchi, şi vă asigur că, valuri sau nevaluri... mamă-mamă...!

JUDECĂTORUL Ajunge! Jandarm, cunoşti pe acuzatul aici prezent?

JANDARM M. Pe actorul Gérard B.?

JUDECĂTORUL Întocmai. Pe actorul Gérard B.

JANDARM M. Da, îl recunosc. L-am văzut în câteva rânduri la televizor, în roluri episodice, şi o dată pe palier, în pragul uşii apartamentului său.

JUDECĂTORUL Detaliază, te rog.

JANDARM M. M-am prezentat de două ori la domiciliul inculpatului, în jurul orelor douăsprezece.

GÉRARD Minte! Era opt dimineaţa.

JANDARM M. Douăsprezece! Ca să-şi scuze ţinuta neglijentă şi faptul că mai dormea încă la acea oră, Gérard B. a pretins că e abia opt, dar la biserica Saint-Suplice bătea de douăsprezece.

GÉRARD Mincinoaso!

JANDARM M. Eu, mincinoasă? Am depus jurământ pe Constituţie, ratatule!

FEMEIA Să-nnebuneşti, nu alta! Vine dimineaţa, pe inima goală, cu cracii dezgoliţi, îşi fâţâie curu' sub nasul omului, are tupeul să ceară fotografie cu dedicaţie...

JANDARM M. Nu pentru mine era, pentru sor'mea.

FEMEIA ...Ş-acum dă ochii peste cap şi face pe floarea-albastră!

GÉRARD (*cântat*) Mă cac pe ea de jandarmerie, cu jandarmi cu tot!

JUDECĂTORUL Maestre, amintiţi, vă rog, clientului dumneavoastră că datorează respect corpului constitutiv.

AVOCATUL (*sorbind din ochi pe cel al jandarmului M.*) Şi ce corp, domnule! De elită! Constituit, să nu mă-ntrebi!

JUDECĂTORUL Jandarm, reia te rog. Curtea îşi pierde răbdarea.

JANDARM M. Cum spuneam, mă prezint în două rânduri, cu împuternicirile de rigoare, la domiciliul acuzatului aici prezent, şi de fiecare dată mi se spune că doarme.

JUDECĂTORUL şi **GREFIERUL** (*într-un glas*) La vremea amiezii!

JANDARM M. Uzând de prerogativele funcţiei, şi arătând

atât ora nepotrivită cât şi incongruitatea pretextului, reuşesc, la întâia mea vizită, să obţin ca Gérard B. să se prezinte, în persoană, spre a-i putea înmâna plicul cu convocarea, după cum prevede legea.

JUDECĂTORUL Ne poţi descrie comportamentul său faţă de dumneata?

JANDARM M. (*încurcată*) Grosolan, domnule judecător.

JUDECĂTORUL Grefier, notează. În rezumat: la prânz, acuzatul încă dormea...

JANDARM M. Atât prima cât şi a doua oară.

GREFIERUL De necrezut!

JANDARM M. Şi era la neglijeu...

JUDECĂTORUL Ca acum?

GÉRARD Pardon, sunt în costum de scenă! Stratford-upen-coton.

JUDECĂTORUL Acuzat, nu întrerupe martorul!

GÉRARD Martorul minte. Martorul e neamţ, domnule judecător!

JUDECĂTORUL Un funcţionar care a depus jurământ pe Constituţie nu minte niciodată!

GÉRARD Şi ăia care l-au ridicat pe tata juraseră pe Constituţie.

JUDECĂTORUL Acuzat, nu vorbim aici despre tatăl dumitale

GÉRARD Ba vorbim, tocmai că vorbim. Eu doar despre asta vorbesc.

FEMEIA Da'ăia cel puţin purtau pantaloni, nu umblau cu cracii dezgoliţi !

JUDECĂTORUL Un moment! Să înţeleagă curtea, din spusele de mai sus, că acuzatul s-a hotărât, în sfârşit, să aducă precizări privitoare la starea civilă a victimei?

GÉRARD A victimei? Care victimă?

AVOCATUL Nul, ca sistem de apărare, drăguţă, nul...

GÉRARD Maestrul propune vreunul mai bun?

AVOCATUL Recuză martora. Ia uite-te la ea. (*Într-adevăr, jandarm M., fără să vrea, aduce din ce în ce mai tare cu Ofelia*) E limpede, ea e cea care a venit să se aşeze cu forţa pe genunchii dumitale când erai în bazinul cu valuri, se vede de la o poştă.

FEMEIA Că lui, chipurile, nici nu-i plăcea, prăpăditu' de el!

GÉRARD (*cu tărie*) Când vă spun că n-am fost în nici un bazin cu valuri, fir-ar mă-sa a dracului de bazin să fie!

JUDECĂTORUL Jandarm, termină-ţi depoziţia.

JANDARM M. A doua oară, pe când venisem, tot cu un plic oficial, şi tot la vremea prânzului, o femeie, foarte vulgară...

FEMEIA Vulgară-i mă-ta, neruşinato!

JUDECĂTORUL Doamnelor, doamnelor, între persoane de sex...

FEMEIA Ce sex, domnule judecător, ce sex? Că doar n-am să mă las eu batjocorită de o paţachină de-asta cu curu'ncins şi care-i filează o lampă?

JUDECĂTORUL Linişte, ori *ejaculez*...

Moment de tăcere.

JUDECĂTORUL (*reluând*) Şi acum, să recapitulăm... Şi, poate, mai ştii?, decapităm... (*râde*) Grefier, dă citire capetelor de acuzaţie.

GREFIERUL Neomenie, insultă la magistrat, ofensă la

martor, ofensă la adresa corpului constitutiv, crimă de gradul al doilea...

AVOCATUL Refuz gradul al doilea.

JUDECĂTORUL Dreptul dumitale, maestre.

AVOCATUL Exact, domnule judecător. Şi, credeţi-mă, e doar începutul, nu voi permite să-mi fie murdărită roba în această incintă.

JANDARM M. Aţi consemnat "lenevește în pat până la ora prânzului"?

GREFIERUL Domnilor şi doamnelor, acuzatul a adormit!

FEMEIA Păi cred şi eu, nenorocitu'! Cu toate valurile alea...

Tăcere.

JUDECĂTORUL (*şoptit, din întuneric*) Visează! De data asta nu ne mai scapă el!...

Scena 11

Întuneric. Linişte, apoi un tam-tam, apoi voci din întuneric.

JUDECĂTORUL Ce mai e şi asta?

GREFIERUL Un tam-tam.

AVOCATUL Acu' ne cară şi-n Africa, dom'le?

FEMEIA Maica Domnului!

JUDECĂTORUL Linişte!

FEMEIA Neam de neamul lui n-a călcat pe-acolo, Doamne iartă-mă!

Africa ţâşneşte din întuneric, cu fauna şi flora ei, ca într-o carte cu Bibi Fricotin fason Hollywood în mizerie.

Regizorul şi Gérard B., ambii în ţinută de exploratori, sunt înconjuraţi de o ceată de pigmei cu ciolane înfipte în nas.

Tam-tam-urile urlă, pigmeii dănţuie, regizorul – lui Gérard :

REGIZORUL (*încercând să acopere tam-tam-ul*) Întreabă-i cine l-a ucis pe taică-tu?

GÉRARD Ce zici?

REGIZORUL Întreabă-i cine l-a ucis pe taică-tu?

GÉRARD (*docil*) Cine l-a ucis pe tatăl meu?

REGIZORUL Mai cu viaţă, dom'le, cu convingere, ce dracu?

GÉRARD (*cu convingere*) Cine l-a ucis pe tatăl meu?

UN PIGMEU (*traducând celorlalţi*) Uklaki oki naa oki? (*Pigmeii izbucnesc în râs*)

REGIZORUL Ce-i face să se hlizească aşa?

GÉRARD "Tatăl meu".

Regizorul îl priveşte mirat. Gérard explică.

GÉRARD În limba lor posesivul nu există.

REGIZORUL Cum adică, nu există?

GÉRARD Adică, ei n-au tatăl "meu", mama "ta", sora "lui", fratele "lor", ei n-au nimic. Nici măcar gramatică.

Pigmeii râd din ce în ce mai tare.

REGIZORUL Nici gramatică?... Ia puşca şi ocheşte-i!

GÉRARD Ce să fac?

REGIZORUL Ocheşte-i, când îţi spun!

Gérard îi ocheşte cu puşca pe pigmei, întrebându-l pe

regizor:

GÉRARD Tu ce zici, de ce pun ăştia aşa de puţine legume în ceaun?
REGIZORUL Ce-ar fi să pui mai puţine întrebări tâmpite?... Acum, întreabă-i din nou.
GÉRARD Ce să-i întreb?
REGIZORUL Cine l-a ucis pe taică-tu'? Şi dacă râd, trage în grămadă!
GÉRARD Eu, să...?
REGIZORUL Tu, da. Şi mai lasă-le dracu' de discuţii. Fă ce-ţi spun! Hai, dă-i drumul, "Cine l-a ucis pe tatăl meu?"
GÉRARD (*docil)* Cine l-a ucis pe tatăl lui?
REGIZORUL Nu al lui, dom'le. Al meu! Al tău, adică! Şi cu convingere, fire-ar ea să fie de convingere!
GÉRARD (*cu credinţă*) Cine l-a ucis pe tatăl meu?
PIGMEUL (*traduce, forţându-se să rămână serios*) Ukla ki ki ki ki maagoni!

Pigmeii se tăvălesc pe jos dând din picioarele lor goale, cu ochii în lacrimi de atâta râs. Gérard constată.

GÉRARD Degeaba, "tatăl meu" îi face să râdă.
REGIZORUL Trage! Trage!
GÉRARD (*foarte "serviciul e servici"*) E un ordin?
REGIZORUL Da. Un ordin!

Împuşcături. Hohotele de râs continuă...
Judecătorul, urlând.

JUDECĂTORUL Ajunge! Ajunge! Aveţi milă! Aer, mă

înăbuş! E intolerabil, e de-a dreptul inuman! Pentru numele lui Dumnezeu, treziţi-l pe monstrul ăsta, treziţi-l odată!

În sudori, indignat la culme, judecătorul şi-a ieşit cu totul din fire.

Peisajul african a dispărut, regizorul de asemenea, avocatul îl zgâlţâie pe Gérard care e între somn şi trezie.

Gérard , buimac, crezându-se încă explorator.

GÉRARD Ce este? Ce se întâmplă?

AVOCATUL (*în şoaptă*) Ce dracu'-mi cătaşi dom'le prin Africa-ecuatorială franceză?

GÉRARD Cine? Eu?

JUDECĂTORUL (*solemn, cu arătătorul ţintit spre Gérard B.*) Gérard B., te învinuiesc de ofensă gravă la adresa gramaticii.

GÉRARD Pe mine?

JUDECĂTORUL Posesivul există pretutindeni. Din totdeauna. Să negi asta, e ca şi cum ai săpa la temelia însăşi a...

GÉRARD Păi ce, eu sap, domnule judecător?, sălbaticii ăştia...

JUDECĂTORUL "Sălbaticii"? Ai spus "sălbaticii"! "Sălbaticii", în pragul celui de al treilea mileniu? O vocabulă de un neo-colonialism degradant, abject. Află, mizerabile, că la Elsinore, ca pretutindeni în lumea civilizată, legea pedepseşte orice incitaţie la ura de rasă. Ruşine! Ruşine! Ruşinea să cadă pe capul dumitale şi pe al tuturor acelora ce se înrudesc cu dumneata! Auzi colo, "sălbaticii"!

Judecătorul dispare.

GÉRARD (*ofuscat*) Rasist, eu? Eu, cu originea mea, cu acţiunile mele anti... cu...cu...

AVOCATUL Vorbe, monşer, vorbe! Visurile, în ele-i adevărul. Restul nu-i decât vrăjeală, praf în ochi, fiţe!

GÉRARD Vă jur că...

AVOCATUL Lasă, dom'le, că ştim noi! Parcă ce, Păr-pe-Labe vorbeşte şi el aşa, că sună bine, în fond îl doare undeva de chestiile astea... Ascultă, da'ştii că şi mole-ul dumitale e cam slăbănog?

GÉRARD (*şoptit*) Maestre...

AVOCATUL Ce mai e? Să nu-mi spui c-ai linşat vreun negru în Alabama pe când se crăpa de ziuă?

GÉRARD A, nu... eu nu eram decât în trecere... visul era al altcuiva...

AVOCATUL Bine am ajuns dacă umbli acum să faci figuraţie prin visele altora!

GÉRARD Eu... ştiţi... cum visul în cauză n'are nici o legătură cu fondul problemei... am...

AVOCATUL Nici o legătură, 'ai? "Cine l-a ucis pe tatăl meu?" n-are legătură, zici?

Fără veste, Gérard B. are ca un fel de sincopă.

AVOCATUL (*în şoaptă*) Ce mai e, dom'le?

GÉRARD (*idem*) Nimic, doar...

AVOCATUL Doar ce, bordelul mă-sii, ce?

GÉRARD Alabama...

AVOCATUL Ce-i cu Alabama?

GÉRARD (*cu greu*) Întâia oară când... când...

AVOCATUL Când ce?

GÉRARD Când am... *ejaculat*... când am... ăăă...

AVOCATUL Erai în Alabama?

GÉRARD Nu, în vis. Se făcea că eram unul din mârşavii ăia de neguţători de sclavi şi violam o negresă mică pe ghizdul unui puţ, după ce o bătusem cu biciul.

Îşi ascunde faţa în palme.

AVOCATUL La ce vârstă?

GÉRARD Un'şpe, doiş'pe...

AVOCATUL Şi fetiţa?

GÉRARD Şi eu şi fetiţa.

AVOCATUL Jos pălăria, dom'le! Şi cum zici că era?

GÉRARD Cine?

AVOCATUL Fetiţa.

GÉRARD Maestre!

AVOCATUL Chiar dacă purtăm roba, suntem totuşi bărbaţi, ce naiba, monşer!

Gérard întoarce capul, în timp ce intră femeia în ţinută elegantă de noapte, frângându-şi mâinile.

FEMEIA Ce să mă mai fac? Sunt atât de îngrijorată din pricina lui!

AVOCATUL (*o cuprinde în braţe*) Hai, Gertrude, linişteşte-te, scumpo...

FEMEIA De îndată ce închide ochii, încep să tremur. Oh, Africa aia!...

Îmbrăţişaţi, avocatul şi femeia se afundă în adâncul

patului.

Gérard rămâne ca prostit, cuprins de dezgust.

Dintr-o dată sare în picioare, ridică pumnul spre cer, şi urlând...

GÉRARD Fraţi de vise, să punem capăt viselor care se întorc împotriva noastră! Gata cu visele! Declar deschisă greva mondială a visului!

Avocatul şi femeia ţâşnesc din pat, se aruncă asupra lui Gérard înăbuşindu-i ţipetele şi cântul cu perna.

Scena 12

Avocatul şi femeia îl împing pe Gérard B., în short şi cămaşă, în faţa judecătorului şi a grefierului.

Gérard B., arborează un aer spăsit de elev adus în biroul părintelui iezuit.

GÉRARD (*schiţând o reverenţă*) Domnule magistrat, nădăjduind să mă pot bucura de clemenţa tribunalului suprem, vin înaintea înaltei dumneavoastre autorităţi, spontan şi din proprie iniţiativă, spre a nara Curţii ultimul vis pe care l-am avut.

JUDECĂTORUL Curtea te ascultă, spurcăciune mică.

GÉRARD (*făţarnic*) Sunt într-o călătorie. În ciuda vârstei mele fragede, un vameş îmi cere să-i arăt paşaportul. Îi spun că nu port niciodată acte la mine când sunt în pijama. Cu violenţă, acesta mă îndeamnă să circul. Cum îmi e interzis să rămân în no man's land, trebuie să aleg între uitare şi amin-

tire. Mă îndrept spre frontiera uitării care îmi pare a fi o ţară drăguţă. Mi se spune că, din păcate, fiii de apatrizi, fără acte de identitate, nu sunt primiţi acolo. Dezumflat, mă îndrept spre amintire. Şi ce citesc pe banderola pusă deasupra porţii? "Lăsaţi orice speranţă, voi ce intraţi aici".

Tăcere.

JUDECĂTORUL (*compulsând un dosar*) Interesant.
GÉRARD Nu-i aşa, domnule judecător?

În umbră, avocatul şi femeia se congratulează după perdea.

JUDECĂTORUL (*reluând*) Dar prea semnificativ spre a fi adevărat. Acest vis n'a fost nici înregistrat şi nici decriptat.
GÉRARD Nu se poate!
JUDECĂTORUL Iar pe raportul dumitale nocturn e scris "Fără".
GÉRARD Fără?
JUDECĂTORUL Fără vise. Deci, n-ai putut visa acest vis.
GÉRARD Ah, da. Ieri seară luasem o pastilă de "Visrevuls".
JUDECĂTORUL Ca să dormi?
GÉRARD Nu. Ca să nu visez.
JUDECĂTORUL Mărturie falsă, disimulare de dovezi, trişări felurite. Ce mai, eşti întru totul demnul fiu al tristului dumitale tată. Şedinţa se ridică!

Agită clopoțelul.
Întuneric.
Trece Ofelia, cu flori în păr.

Scena 13

Dormitorul se ghiceşte mai curând decât se vede, cu patul matrimonial gen anii patruzeci, la picioarele căruia se află leagănul cu văluri bleu.

Linişte. Calm şi voluptate, sau zbucium şi teroare.

Gemete dinspre pat.

Din leagăn se ridică vocea lui Gérard , clară şi limpede.

VOCEA LUI GÉRARD Mamă! Mamă!

O tăcere, apoi vocea femeii venind din adâncurile patului matrimonial.

FEMEIA Ce e, scumpule?
GÉRARD Mamă, Ofelia...
FEMEIA Ce-ți face?
GÉRARD Nu mă lasă'-n pace.
FEMEIA Se joacă şi ea, dragule...
GÉRARD Se ține mereu după mine.
FEMEIA Ca să nu fii singur, e drăguță...
GÉRARD Vrea să mă joc mereu cu ea
FEMEIA Fiindcă te iubeşte. Dormi.
GÉRARD Nu vreau să mă iubească.
FEMEIA Dormi.
GÉRARD Nu vreau să mă joc cu păpuşile.
FEMEIA Vise frumoase, puiule.

Tăcere.

VOCEA LUI GÉRARD Mamă!
FEMEIA Ce mai vrei?
GÉRARD Îmi dai voie să vin la tine în pat?
FEMEIA Nu. Trebuie să dormi.

Tăcere.

GÉRARD Mamă!
FEMEIA Daaa?
GÉRARD Mi-e frică.
FEMEIA Frică? Unui prinț mare ca tine?

Femeia râde.

GÉRARD Mamă.
FEMEIA Daaa?
GÉRARD De ce Ofelia își pune flori în cap?
FEMEIA Fiindcă-i mai drăguță așa. Dormi.
GÉRARD Ba-i mai urâtă.
FEMEIA Dormi, dragul mamei.
GÉRARD Mamă!
VOCEA BĂRBATULUI (*din fundul patului matrimonial*) Da' nu mai termină ăsta odată, dragă!?
GÉRARD Mamă, de ce trebuie eu să-i spun tată lui nenea?

Tăcere. Apoi

VOCEA BĂRBATULUI Prea îl răsfeți, dragă, e nesănătos.
VOCEA FEMEII Iubirea unei mame nu-i niciodată nesănătoasă.

Omul are un râs scurt, vulgar.
Tăcere, apoi

VOCEA BĂRBATULUI Cel mai bine ar fi să-l băgăm în pensiunea aia din Anglia.
VOCEA FEMEII Să stea acolo singur?
VOCEA BĂRBATULUI Micuţii Rosencrantz şi Guildenstern cum stau?
VOCEA FEMEII Ei n-aveau încotro. Trebuiau ori să-şi schimbe numele ori să schimbe aerul.

Tăcere.

VOCEA LUI GÉRARD Nu mă duc în Anglia.
VOCEA BĂRBATULUI Mă calcă pe nervi, dragă!
VOCEA LUI GÉRARD Da-n Anglia tot nu mă duc!
VOCEA FEMEII Hai, dormi acum.
VOCEA LUI GÉRARD Mamă!
VOCEA FEMEII Da?
VOCEA LUI GÉRARD Cântă-mi un cântec.

Timp.

Apoi, excedat, bărbatul, luând în braţe perna, sceptrul şi coroana, se dă furios jos din pat şi părăseşte cu paşi mari odaia, acoperindu-şi nuditatea într-o gandura.

FEMEIA Unde te duci?
BĂRBATUL În sala tronului, să dorm. Cu voia dumitale, doamnă!

Apoi, în timp ce femeia cântă

FEMEIA Tăicuţule...

... Gérard se strecoară din leagăn în patul mamei, fericit.

... Tăicuţule
Astăzi e ziua ta
Nu eşti cu noi, aşa mi-a spus mama,
Strânsesem flori, capul să-ţi încunun,
Şi-un bucheţel, pe inimă să-ţi pun,
Tăicuţule, tăicuţule, tăicuţule...

Tăcere.

GÉRARD	Mamă!
FEMEIA	Ce mai e?
GÉRARD	De ce-i aşa întuneric?
FEMEIA	Fiindcă e stingerea, dragule.
GÉRARD	Şi ce facem când e stingerea, mamă?
FEMEIA	Ne e frică şi plângem.
GÉRARD	Mamă!
FEMEIA	Daaa?
GÉRARD	Mi s-a întărit cocoşelul.
FEMEIA	(*urlă*) Taci şi dormi odată!

Înghiţindu-şi lacrimile Gérard nu cutează nici să mai respire, în timp ce femeia sculându-se brusc din pat părăseşte odaia, ducându-se, fără îndoială, să se culce lângă bărbat, în sala tronului.

Scena 13 bis

În penumbră, iar odaia de culcare, iar patul, şi, la picioarele patului, iar leagănul.

Tăcere.

Bătăi în uşă.

Tăcere.

Iar bătăi în uşă. Bătăi care au ceva imperativ în ele.

Iar tăcere. Nici o mişcare.

Dintr-odată, panoul de jos al uşii zboară în ţăndări. Apare o cizmă, apoi, mai mult ghiciţi, jandarmul, intrând prin spărtură, urmat de câţiva indivizi discreţi, cu beretele îndesate pe ochi.

Ameninţător, grupul impresoară patul şi leagănul.

Scena 14
– patul lui Gérard B. –

GÉRARD Am încurcat-o, maestre.

AVOCATUL Cum adică?

GÉRARD Sunt pierdut. Şi răspierdut.

AVOCATUL Vrei să-mi explici, te rog?

GÉRARD A fost găsit corpul.

AVOCATUL Corpul?

GÉRARD Corpul.

AVOCATUL Cine l-a găsit?

GÉRARD Judecătorul şi jandarmii, la percheziţie.

AVOCATUL Când?

GÉRARD Noaptea trecută.

AVOCATUL Imposibil, o percheziţie nu poate avea loc noaptea, e ilegal.

GÉRARD Chiar şi în vis?

AVOCATUL Hm... Trebuie văzut la jurisprudenţă. La domiciliul dumitale a avut loc percheziţia?

GÉRARD Nu, da, adică...

AVOCATUL Fii mai precis, te rog.

GÉRARD La domiciliul meu de pe când eram copil.

AVOCATUL Nu mai locuieşti acolo?

GÉRARD Doar uneori, în vis.

AVOCATUL Altminteri nu?

GÉRARD Nu, că a fost demolat.

AVOCATUL Pentru a disimula corpul?

GÉRARD Ah, nu. Simplă operaţie imobiliară.

AVOCATUL În care eşti implicat şi dumneata?

GÉRARD Eu?

AVOCATUL Păcat. În procesele imobiliare îmi dau adevărata mea măsură. Dar să trecem. Oricum, beneficiem de prescripţie.

GÉRARD Să vă povestesc: jandarmul, grefierul, regizorul şi judecătorul în fustanelă ecosez percheziţionează în apartament. Mă ascund sub plăpumioară să nu mă vadă, că sunt încă în leagăn.

AVOCATUL Cum au intrat?

GÉRARD Jandarmul a spart uşa cu cizma.

AVOCATUL Figura clasică. Ireproşabilă. Continuă.

GÉRARD Scot binişor nasul din înveliş, avâd grijă să nu fac să sune jucărioara de la leagăn, şi-mi dau seama că – oroarea ororilor! – în dulapul din perete, care se află chiar în spatele judecătorului, şi a cărui uşă fusese închisă încă de la sfârşitul războiului...

AVOCATUL Care război?

GÉRARD Pentru mine n-a fost decât unul...

AVOCATUL Primul.

GÉRARD Nu, al doilea.

AVOCATUL Eu parcă tot îl prefer pe cel din 14 – 18.

GÉRARD Eu nu.

AVOCATUL Dulapul acela a fost închis după război din motive de colaborare cu inamicul, ori de

	vânzare de produse la negru?
GÉRARD	Nu, nu, unchi-miu' a tocmit lucrători, după ce-o convinsese pe mama să închidă toate dulapurile în perete pe care le aveam în salon.
AVOCATUL	Ce învinuiri erau aduse acelor dulapuri ?
GÉRARD	Că tapetul se murdăreşte repede pe la colţurile uşilor, şi că asta dă încăperii un aspect de învechit.
AVOCATUL	Foarte just.
GÉRARD	Când, deodată, ce-mi văd ochii? În spatele judecătorului tapetul crapă pe neaşteptate, şi uşa se cască, dând la iveală un braţ...
AVOCATUL	Un braţ?
GÉRARD	Într-o mânecă de pijama Stratford-upon-coton, ca a mea.
AVOCATUL	Vărgată, carevasăzică. Judecătorul îl vede?
GÉRARD	Nu. Dar cretinul de regizor răcneşte "Fantoma! Fantoma!"
AVOCATUL	Fantoma?
GÉRARD	Păi da, era braţul fantomei.
AVOCATUL	Ce fantomă ?
GÉRARD	Paternă, maestre.
AVOCATUL	Eşti sigur, dom'le ?
GÉRARD	Absolut. Şi regizorul la fel.
AVOCATUL	Şi ce voia ?
GÉRARD	Regizorul ?
AVOCATUL	Ei, regizorul ! Fantoma.
GÉRARD	Răzbunare !
AVOCATUL	Răzbunare ? Şi cui cerea ea răzbunare ?
GÉRARD	Fiilor.
AVOCATUL	Şi fiii ?

GÉRARD Fiii nu ştiau ce să facă, şi mai cu seamă, de unde s-o înceapă.

AVOCATUL Ce să înceapă ?

GÉRARD (*continuând, fără să răspundă*) Aşa că au început să culpapa... să culpapi...

AVOCATUL Cine, dom'le ?

GÉRARD Fiii, maestre.

AVOCATUL Fiii ?

GÉRARD Care au devenit taţi proşti.

AVOCATUL Las-o încurcată, afacerea se clasează, acţiunea judiciară se stinge din lipsă de materialitate combustibilă.

GÉRARD Ce-ar fi să-i turtesc niţel moaca jandarmesei ?

AVOCATUL Asta nu. În nici un caz!

GÉRARD Păi ea nu mi-a spart mie uşa?

AVOCATUL Jandarmul ori ce-ar face,
Tu poţi să fii pe pace
Căci însăşi ierarhia,
Dreptatea, patria,
Legea şi ordinea
I-au dictat fapta sa.

GÉRARD Cine face legile?

AVOCATUL Nu te mai gândi la asta, crede-mă...

GÉRARD (*cu încăpăţânare*) Cine face legile?

AVOCATUL O uşă spartă, acolo, mare scofală...

GÉRARD Un tată dispărut, acolo, mare scofală, ştiu, mersi, maestre.

AVOCATUL Afacere clasată.

GEÉRARD Nu şi de mine.

AVOCATUL Vor trece cu buretele peste ea.

GÉRARD Eu, nu.

AVOCATUL Şi-au cerut oamenii scuze, ce mai vrei?

N-au să mai facă.

GÉRARD N-am nevoie de scuzele lor. Şi nici fantoma.

AVOCATUL Bun. Au dat peste o fantomă, zici. Această fantomă ar fi de origine paternă. Să zicem. Dumneata nu poţi, în nici un caz, să fii ucigaşul dat fiind că la ora descoperirii fantomei cu pricina erai încă în leagăn. După decriptarea înregistrării visului, lucrul va fi dovedit. Vom fi relaxaţi, fără probleme.

GÉRARD Şi neomenia? Doar a fost victimă a neomeniei, nu?

AVOCATUL Hai, nu mai fi şi dumneata aşa de ranchiunos!

GÉRARD Şi fiul? Fiul care a permis să fie ascuns cadavrul tatălui şi acoperit cu hârtie înflorată iar cenuşa împrăştiată în patru colţuri ale lumii doar ca să nu fie el nevoit să-l răzbune, nu s-a făcut şi el vinovat de complicitate la crimă şi neomenie?

AVOCATUL Asta, iubite Gérard B., este o crimă pe care o comitem toţi.

GÉRARD Credeţi, maestre?

AVOCATUL Dulapurile republicilor noastre gem de tot felul de cadavre nerăzbunate. Şi straturile de flori de asemenea. Cât despre visele criminogene... (*şoptit*) mituind pe una dintre canaliile alea de decriptori, am pus mâna pe copia unui vis al judecătorului de pe timpul când era puber şi-şi făcea armata.

GÉRARD Şi?

AVOCATUL Insanitate viscerală, obscenitate patentată, absenţă totală a oricărei urme de virtute

civică şi simţ moral. Pe lângă el, Rimbaud merita coroana virtuţii! Trei ejaculaţii solitare pe noapte, cu o singură mână, în toiul războiului din Algeria, dom'le! Să nu-ţi mai vorbesc de cele peste douăzeci şi patru de greşeli de sintaxă la proba de filozofie de la bacalaureat...

GÉRARD Ce vorbiţi, maestre?... Păi, atunci, de ce se înverşunează el aşa contra mea?

AVOCATUL Ei, dragă, dacă-i adevărat că geografia te face să devii surd, justiţia te orbeşte. Cât despre filozofie...

GÉRARD În cazul ăsta, noi ce facem, maestre?

AVOCATUL Cred că ne putem culca pe ambele urechi, afacerea noastră e pe drumul cel bun. Dacă Păr-pe-Labe se ia de noi, îi susur şi eu o istorioară care să-i amintească zilele tinereţii, mai ales de o anumită văduvă Poignet pe care-o ţinea în garnizoană priponită-n ţăruşul dumnealui, fără a uita să umblăm niţel şi pe la capitolele casaţie şi ingeranţă, cele două naméle ale jurisprudenţei mele personale...

GÉRARD Maestre?

AVOCATUL Da, B.-ule mic?

GÉRARD De ce suntem noi culcaţi amândoi în acelaş pat?

AVOCATUL Ca să-ţi supraveghez mai bine visele, B.-ule mare.

GÉRARD Mi-am pierdut jucărioara de la leagăn.

AVOCATUL Oh, drăguţul! Ador copiii, B.-uleţul meu drag.

GÉRARD Vreau jucărioara!

AVOCATUL Nani, Béulică, nani bebelaş, nani copilaş...

Cântec de leagăn.
Întuneric.
Dintr-un dulap iese un bărbat în pielea goală, aproape translucid, care se mişcă prin odaie ca la el acasă înainte ca hieratica lui siluetă să se topească în întunericul unui alt dulap.

GÉRARD (*murmurând în pat*)
Ce văd? Fantoma tatei rătăcind prin dulapurile copilăriei mele? Adică totul n-ar fi cum nu se poate mai bine sub cenuşa celei mai bune dintre lumi?

Scena 15
– odaia lui Gérard –

Noapte neagră, noapte adâncă.
Tăcere deplină. Apoi, vocea femeii, în şoaptă.

FEMEIA Gérard?
GÉRARD Da?
FEMEIA Dormi?
GÉRARD Da.
FEMEIA Şi eu... Ştii ceva?
GÉRARD Ce?
FEMEIA Visez.
GÉRARD Tu?
FEMEIA Da.
GÉRARD Şi cum e?
FEMEIA Oribil. E oribil!

Tăcere.
Apoi, Gérard , în şoaptă.

GÉRARD Sunt şi eu acolo?
FEMEIA Da, şi...
GÉRARD (*violent, oprind-o să continue*) Taci! Taci!

Tăcere scurtă. Apoi, vocea femeii.

FEMEIA Gérard, tu crezi că...
GÉRARD (*dintr-o suflare*) Bineînţeles!
FEMEIA Adică, şi eu...? Doamne Maica Domnului!
GÉRARD Toţi! Toţi!

Tăcere. Apoi

GÉRARD Spune.
FEMEIA Ce să spun?
GÉRARD Ce fac?
FEMEIA Unde?
GÉRARD În visul tău. (*Tăcere. Aprinde veioza şi o îndreaptă spre faţa femeii, urlând*) Ce fac?
FEMEIA Eşti în picioare, în dreptul unui morman, şi...

Se opreşte.

GÉRARD Un morman de ce?
FEMEIA Eşti în picioare în dreptul unui morman de trupuri, şi... pozezi.
GÉRARD Eu?! (*Tăcere*) Sunt în civil, sau... ?

FEMEIA Nụ ştiu, că ţin ochii închişi.
GÉRARD Cum ţii ochii închişi? În vis?
FEMEIA E atât de oribil! Ei acolo, grămadă... şi tu... tu zâmbeşti pentru fotografie, de parcă...

Plânge în hohot.
Tăcere.
Gérard stinge lampa, apoi

GÉRARD De ce visezi împotriva mea?
FEMEIA Eu?

O apucă de gât urlând.

GÉRARD De ce? Ia zii, de ce?
VOCEA FEMEII (*urlând*) Gérard ! Gérard , trezeşte-te!

Gérard e singur în pat. Lumină plină.

Diverse zgomote, reale. De circulaţie, în depărtare, de lucrări de terasament, ceva mai aproape; şi mai aproape încă, un aspirator; radio în fond sonor.

FEMEIA Gérard !
GÉRARD Mamă!
FEMEIA Alta acuma, îmi zice mamă!
GÉRARD Ce-i gălăgia asta, mamă?
FEMEIA Ce-i tot dai cu mamă, te crezi nostim poate?
GÉRARD De unde vin loviturile alea?
FEMEIA Ce lovituri, dau eu cu aspiratorul.
GÉRARD Nu, nu, te întreb de lovituri.
FEMEIA A! De la demolări.

GÉRARD Ce demolează?
FEMEIA Casa de alături. Scoală-te.
GÉRARD (*în şoaptă, cu teamă*) Mamă, au omorât pe cineva?
FEMEIA Ce?
GÉRARD Au omorât pe cineva?
FEMEIA Oamenii preferă blocurile noi, asta-i tot.
GÉRARD Aţi ascuns bine corpul?
FEMEIA Articulează!
GÉRARD Ascundeţi bine corpul.

Femeia apare.

FEMEIA N-aud nimic.
GÉRARD Sunt uman, ia spune?
FEMEIA Te scoli odată?
GÉRARD Trebuie să ascundem umanităţii inumanitatea ei, altminteri umanitatea devine vizi... vida... vira...

Răsuflă.

FEMEIA Fă-ţi exerciţiile de dicţie în picioare, dacă eşti aşa drăguţ! Nu de alta, dar ca să pot şi eu să strâng patul.
GÉRARD Trebuie să ascundem umanităţii inumanitatea ei, altminteri umanitatea devine neviabilă. Uf!
FEMEIA Te scoli odată? E vremea prânzului.
GÉRARD Nu, mai am de dormit.
FEMEIA Doar n-ai să-ţi petreci ziua-n pat, e vremea amiezii, îţi spun!
GÉRARD Îmi dai voie? Am de isprăvit un vis.

Zgomotele se sting.
Respirația unui om adormit.

FEMEIA TREBUIE SĂ ASCUNDEM UMANITĂȚII INUMANITATEA EI, ALTMINTERI UMANITATEA DEVINE NEVIABILĂ! Parcă ea ce altceva așteaptă?...

Zgomotul aspiratorului crește, apoi, din nou tăcere.

GÉRARD (*în pat*) Urc pe o stradă în pantă, o pantă serioasă, avansez greu căci, cu cât urcușul e mai anevoios, cu atâta picioarele mele se scurtează. Pe partea mea de trotuar e o zi frumoasă, magazinele sunt toate deschise... Vizavi e război. O mulțime de oameni se înghesuie și cheamă în ajutor dar nu îndrăznesc să traverseze. Îmi zic că tata trebuie să fie și el printre ei și că ar fi bine să mă duc după el, dar nu-i cunosc nici măcar chipul sau vocea. Și sunt așa de mic, iar strada așa de largă. Urc înainte pe trotuarul meu în pantă încercând să nu mă mai gândesc la cel din față. De partea cealaltă a străzii plouă cu sudălmi și lovituri cu patul armei, pe partea mea, soarele strălucește pașnic. Capriciu meteorologic lipsit de logică. Respir din adâncul plămânilor, și simt că ceva e putred în aer. Îmi țin răsuflarea, spunându-mi că astfel n-am să-l mai joc niciodată pe Hamlet și deci nici nu va mai trebui să-l răzbun pe tata, ceea ce-mi dă pe loc senzația unei

nemaipomenite uşurări. În faţă, spectrele fără chip nici voce se înghesuie, împinse de jandarmi, în nişte autobuse cu platformă. Astea le vor duce, aşa, fără bilet, până la gara cenuşie unde compania "Îţivineudehac" asigură locomotive cu aburi care transportă taţii în inima nopţii şi-i pierde în valuri de fum. Noapte, blândă noapte... Vânzător de uitare, strigătul tău de unde-a ţâşnit oare? (*Zgomote şi strigăte în "off". Gérard, reluând, cu un ton mai sus*) Fantomă, sărmană fantomă, tu urli astfel prin dulapuri?

FEMEIA Nu, eu.

GÉRARD Ce mai e?

FEMEIA Au venit nişte ăia şi ne-au spart uşa.

GÉRARD Iar? Ce mai vor?

Intră un bărbat. E sinistru.

BĂRBATUL Pierre Laval, portărel de justiţie.

FEMEIA Vezi bine că dorm.

GÉRARD Vezi bine că doarme.

PORTĂRELUL Curtea declară şi ordonă că toate fantomele trebuie să fie expulzate, toate dulapurile puse sub sechestru, şi uitarea proclamată pretutindeni!

FEMEIA Ce-mi pasă mie? Eu dorm.

GÉRARD Vă spune omul că doarme.

PORTĂRELUL Regret, trebuie să vă pun sechestru pe vise.

GÉRARD Dar, n-aveţi dreptul!

PORTĂRELUL Legea poate recurge la forţă, prin urmare şi în consecinţă...

Bate din palme, apar doi tipi care îl înşfacă pe Gérard, îl iau pe sus din pat, îl aruncă pe duşumea, după care ies prin spărtura din uşă, ducând patul cu ei.

FEMEIA (*portărelului*): Legea spune că n-aveţi voie să luaţi patul de sub om.
PORTĂRELUL Am schimbat legea.

Portărelul iese. Gérard doarme în picioare, cu pumnii strânşi.

GÉRARD Gata, visez, visez...
FEMEIA Şi ce visezi, dragule?
GÉRARD Visez că uit tot...
Tăicuţule, astăzi e ziua ta,
Nu eşti cu noi, aşa mi-a spus mama,
Strânsesem flori, capul să-ţi încunun,
Şi-un bucheţel, pe inimă să-ţi pun,
Dar mama spune că nu ţi-ar plăcea
Tăicuţule, astăzi e ziua ta...

Mama e încântată.
Întuneric.

– sfârşit –

CÂND SE-NTOARCE PIERROT...

Lui Pierre Frag

PERSONAJELE

Eduard

Andreea

Profesorul

Popol

Gaston

Tânărul

Partea întâia

O sală dărăpănată de cafenea. Pe fundal, acoperind vitrina şi uşa dinspre stradă, spânzură nişte perdele slinoase. O tejghea, câteva mese cu scaunele lor. Împrăştiate peste tot, lădiţe cu sticle goale, farfurii, ceşti şi pahare murdare, rămase de cu seară; într-un colţ, la adăpostul tejghelei, o mică rezervă cu sticle nedestupate. Faţă-n faţă, de o parte şi de alta a scenei, câte o uşă; una dă spre scara ce duce la camere, pe cealaltă stă scris W.C. Cele câteva vestigii care par să amintească prosperităţi apuse – maşina de cafea "expresso", model vechi, telescriptorul, maşina de încasat cu înregistrare automatică etc. – nu fac decât să sublinieze actuala stare de mizerie a localului. Doar portretul / sau portretele / lui Pierrot, atârnate ici şi colo pe pereţi, între două afişe scorojite preamărind binefacerile alcoolului, par să fie sistematic şterse de praf.

Cafeneaua, în zori.

Îmbrăcată în ceea ce trebuie să fi fost pe vremuri un capot, Andreea îşi face apariţia, venind dinspre camerele de la etaj. Mahmură, cu gesturi maşinale, începe să măture prin mijlocul încăperii, apoi, împingând gunoiul spre uşă, îl dă afară cu mătura, direct pe trotuar. Rămâne o clipă în prag, privind în stradă, după care trânteşte uşa cu năduf. Revenind, trece în spatele tejghelei şi începe să adune sticlele goale; dând peste un rest de băutură pe fundul unei sticle, o destupă cu dinţii şi, scuipând dopul pe jos, dă vinul de duşcă. Uşa cu glazvand a scării dinspre odăi se deschide şi intră Eduard. Prinsă asupra faptului, Andreea trânteşte furioasă sticla pe tejghea.

EDUARD (*fredonat*): De bei până-n zori litruţa, o

să-ţi tremure mânuţa !

ANDREEA Te-a întrebat cineva ceva ?

EDUARD Cine adică ?

ANDREEA Eu, adică. Avem vreo treabă amândoi ?

EDUARD (*galanton*): Din păcate, nu.

ANDREEA Atunci, ţine-ţi fleanca !

EDUARD Dar n-am spus nimic, fredonam şi eu.

ANDREEA Fredonează la dumneata acasă !

EDUARD (*ocheadă lubrică*): Da' ce-ai, scumpeteo ? Nu ţi-ai luat porţia la curişor as' noapte, d'aia-mi eşti cu capsa pusă ?

ANDREEA Vezi-ţi mai bine de curu' dumitale, dom'le Eduard. (*Se duce spre uşă.*)

EDUARD (*pe urmele ei*): Dacă mă chemai să văd de-al tău, ce zglobiu ai mai ciripi tu acum, cintezoaică mică !

ANDREEA (*amuzată, se răsuceşte brusc pe călcâie şi se îndeasă în el*): Păi ai tu fason să vezi de curu' meu, libidinos bătrân şi c-un picior în groapă ce eşti ? Nu zău, glumeai, sau chiar te mai crezi în stare... ?

EDUARD (*cu aplomb, dar mergând de-a îndărătelea*): Oi fi crezând tu că-s un hodorog, da' şi când...

ANDREEA Aha ! Adică doar când e vorba de muncă te dai bătrân, 'ai ?

EDUARD Află, stimată doamnă, că nu vârsta mă împiedică să muncesc. E chestie de principiu, la mine, da, da, aşa să ştii !

ANDREEA Ai face mai bine să laşi principiile şi să faci rost de lovele ca să plăteşti ce datorezi, altfel mă tem c-ai să te pomeneşti iar că dormi pe sub poduri, cu curu' pe principii !

Andreea iese. Rămas singur, Eduard umblă de colo-colo, bombănind.

EDUARD Pe sub poduri ? Eu ?! (*Strigând după ea, prin uşă.*) Ştoarfa dracului !

Ducându-se la ascunzătoarea de după tejghea, scoate o sticlă, trage un gâtlej la repezeală; auzind paşi pe scară, mai-mai să se înece cu băutura. Pitind la iuţeală sticla, reia bodogăneala. Intră Profesorul.

EDUARD ... Auzi dumneatale, o curviştină ca asta să... Nu permit, dom'le, să fie clar !... Cât despre chestia aia, nu că mă laud, da', să fiu eu sănătos câte femei ar fi fericite la ora actuală să mă aibă la aşternut ! Numai că nu-s eu prost să mă leg la cap, mie-mi place libertatea, dom'le, e dreptul meu, ce ?! Şi nu permit nimănui să mă insulte... Nu-l călca pe bombeu pe Eduard, că se şucăreşte, şi când s-o şucări Eduard, să te ferească dumne...

Intrând, Profesorul a aruncat o privire asupra lui Eduard, apoi, tacticos, s-a dus la colţul cu băuturi, şi-a luat o sticlă şi un pahar cu care revine şi ia loc la masa din centru. După ce şi-a scos batista şi a şters cu grijă buza paharului, l-a mai privit o dată, în lumină, apoi, satisfăcut, şi-a turnat cu multă demnitate o primă raţie de vin pe care a sorbit-o fără grabă, ascultând bodogăneala lui Eduard. Pune paharul gol pe masă:

PROFESORUL Vreo neplăcere, dragul meu ?

EDUARD Ia, paţachina asta, profesore ! Cobor şi-o găsesc trăgând gâl-gâl din sticlă... dimineaţa, pe inima goală, o femeie tânără ! O muştruluiesc niţel, fără s-o jignesc, da' ferm ! Şi dumneaei, ce-ţi închipui ? Începe să mă-mproaşte cu grosolănii, ba chiar şi cu ameninţări, domnule, că cică dacă n-o dau de urgenţă pe muncă, ajung iar să dorm pe sub poduri !... Păi, sunt eu om să dorm, fie şi o noapte, pe sub poduri ?

PROFESORUL Cu mirosul dumitale ? Haida de !

EDUARD Ce vrei să spui, profesore ?

PROFESORUL Că nici măcar sub poduri nu poate fi suportat cineva care degajă un miros excremenţial aşa de... violent. Chiar nu te speli niciodată, iubitule ?

EDUARD Ei, niciodată... Mă mai spăl eu, da'... nu prea des...

PROFESORUL Pot să ştiu şi eu din ce pricină ? Gust personal sau obişnuinţă ?

EDUARD Uite-aşa. Chestie de principiu.

PROFESORUL De principiu ?

EDUARD Da. Eu am principiile mele, domnule, e clar ? Trăiesc cum îmi place. Sunt un om liber !... Niţel cam jegos poate, dar liber, să fie clar...

Acestea fiind zise, apucă sticla pusă în faţa Profesorului, pe masă, şi trage un gât bun de vin. Furios, acesta i-o smulge din mână.

PROFESORUL De ce din sticlă, scârbosul dracului ? Nu poţi să bei din pahar, ca toată lumea ?

EDUARD *(mirat şi mâhnit):* Hai dom'le, că doar n-oi fi având râie...

PROFESORUL Nu-i treaba mea dacă ai sau n-ai râie, ţin însă la respectarea unor reguli elementare de higienă, trăim aici la comun, ce naiba !

EDUARD I-auzi nene, la comun ! Şi de când, mă rog ?

PROFESORUL Demult. De prea mult timp !

EDUARD *(dând din cap a împotrivire):* Ba, pardon, eu nu trăiesc la comun, să fie clar ! Eu sunt un singuratec, nu m-amestec cu nimeni, n-am nevoie de nimeni, eu... eu sunt un om liber...

PROFESORUL *(fără să-l asculte, ca pentru sine):* Măcar elementare, ce naiba... ?

Eduard se duce şi-şi ia un pahar. Revenind, îl umple cu vin din sticlă, îl dă peste cap, apoi, după ce s-a aşezat şi el la masă, în faţa profesorului, declară, gânditor:

EDUARD Să juri că toată lumea s-a sculat azi cu faţa la plapumă ! *(Îşi suflă zgomotos nasul cu degetele pe care le trece pe pieptţii hainei, apoi reia, tot mai adâncit în meditaţie.)* Măcar că viaţa-i frumoasă, dom'le...

Uşa dinspre camere se deschide. Eduard dă să-şi ascundă grabnic paharul, profesorul rămâne impasibil. Intră Popol, proaspăt şi bine dispus.

POPOL (*luând loc la o masă vecină*): 'Neaţa, băieţi !

Cei doi nu răspund.

PROFESORUL *(lui Eduard, care scoate iar paharul la iveală pe masă):* Ceva pe conştiinţă, dragul meu ?

EDUARD Eu ? Da' de ce... de ce spui asta ?

PROFESORUL Tresari la orice zgomot, doseşti paharul mai-mai să-l răstorni... Ţi-e să nu te prindă taica Gaston că-i sugi poşirca fără învoire, drăguţă ?

EDUARD Cine, eu ? Mă doare-n spiţ de învoirea lui. Eu, ce beau plătesc, dom'le !

PROFESORUL I-auzi, i-auzi... Şi, de când asta ?

EDUARD *(se ridică, plin de indignare):* De când de ne-când... Nu oricine are tupeul să trăiască pe spezele altuia, sub pretext că, vezi dragă doamne, a fost cândva, aşa-zisul profesor al lui Pierrot !

PROFESORUL *(zvâcnind şi el din scaun):* Aşa-zisul ?!

EDUARD Ce, aşa-zisul ?

PROFESORUL Ai zis aşa-zisul.

EDUARD Am zis eu aşa-zisul ?

PROFESORUL *(sec):* Ai zis !

EDUARD *(Se aşază, apoi, întorcându-se spre Popol):* I-auzi, cică am zis... *(Popol, îngândurat încă de dimineaţă, pare să nu-l audă.)* Da' ce frate, şi tu te-ai sculat cu curu-n sus ?

POPOL *(frecându-şi mâinile):* Năăă, nici gând ! Ba chiar îmi miroase-a baftă pe ziua de azi ! Şi cred că după ce-oi sorbi şi-o cafea bunuţă, nimic nu-mi rezistă, umflu toate ponturile...

Auzindu-l vorbind de o "cafea bunuţă", Profesorul şi Eduard se privesc, apoi pufnesc în râs, complici dintr-odată, îngânându-l pe Popol – "o cafea bunuţă ?". Ludic, Eduard ţâşneşte din scaun, se duce la bar, ia o ceaşcă ciobită, apoi, arătând spre o sticlă cu vin roşu şi alta cu vin alb:

EDUARD Albă sau roşie, cafeluţa la domnu' ?

POPOL Mai lăsaţi-o naibii de poşircă ! Doar ce mă uit cum v-o turnaţi în burtă, de cu ziuă, pe inima goală, şi mă ia cu greaţă. *(Profesorul şi Eduard se pun iar pe râs, la auzul cuvântului "greaţă", pe care-l repetă hilar, când unul când celălalt.)* Vezi, aşa-şi pierde omul forma... Eu unul n-am de gând să mă las, nu-mi pot permite... Am să iau doar o ceaşcă de cafea... cel mult cu un strop de lapte, doar aşa, pentru culoare...

EDUARD (*turnând vin alb în ceaşcă*): O cafeluţă cu caimac alb la domnu' ! (*Popol soarbe şi se înfioară de plăcere.*) E pe placul domnului, cafeluţa ?

POPOL (*frecându-şi mulţumit mâinile*): Mmm, e grozavă ! Dar cum se face că doamna şi stăpâna locului nu e la post, să ne ţină contul cafeluţelor ?

PROFESORUL Doamna a avut un schimb de cuvinte cu domnul Eduard, aici de faţă.

POPOL Ei, taci !

EDUARD Chiar aşa, dom'le ! Îi intrase-n cap să ne poruncească nouă aici, da' cu mine nu şi-a găsit omul, i-am zis vreo două de s-a dus de-a dura...

PROFESORUL Iar inventezi, Eduard, dragule ?

EDUARD Ce inventez, dom'le, ce inventez ? Am băgat-o-n mă-sa, e bine ? Nu suport să mă calce nimeni pe bombeu, să fie clar !

PROFESORUL E clar, dragule, clar. Numai că nu despre asta era vorba...

EDUARD *(căutând să vadă despre ce era vorba):* Nu. Vorba era că-i căşunase dumneaei să mă pună la plată... Ca să vezi, neobrăzare !

POPOL *(indignat):* Nu se poate !

EDUARD Ba da, dom'le ! Da' şi când i-am...

PROFESORUL *(îi ia vorba, apucându-l de ureche):* Nu, nici acum n-ai brodit-o... Ia adu-ţi aminte: ai intrat, şi ea, ce făcea ? Pilea din rubiniul taichii Gaston, nu ? Adică dintr-al nostru, cavalere dragă, dintr-al nostru, îl gâlgâia aşa, la trezie, pe inima goală, dumneaei ! Iată de ce acest neînfricat apărător al ordinii, al dreptăţii, şi al proprietăţii private şi comunitare, rănit în adâncul simţului său cetăţenesc, a pus-o la respect pe preopinentă – n-am dreptate, amice Eduard ? – aşa încât, umilită, smerită şi pocăită, tânăra domniţă s-a năpustit în micuţa-i odăiţă, unde plânge în hohote – n-am dreptate, amice Eduard ?

EDUARD *(cu urechea în mâna profesorului):* Per... perfectă dreptate. C-aşa i-am zis şi eu...

PROFESORUL *(tăindu-i iar vorba):* Nu contează. Gura !

POPOL O femeie tânără, să toarne-n ea poşircă de cum deschide ochii !... Te-apucă greaţa, zău !

EDUARD (*abia scăpat din mâna profesorului*): Şi

încă din sticlă, dom'le, scârboasa dracu' ! Toate ca toate, da' nici măcar normele elementare de higienă ? Ce naiba !... Nu, profule ?

PROFESORUL Vezi bine. Măcar cele elementare...

Intră Gaston.

PROFESORUL A, dar uite-l şi pe amicul Gaston !

Gaston îşi plimbă ochii de la sticlă, la cei trei aşezaţi în jurul ei, la masă. Tăcere. Apoi, Gaston se apropie de grup, cu paşi rari, ameninţător.

GASTON V-aţi servit singuri, văd. Nici măcar nu vă mai jenaţi, 'ai ? Ce-i asta ?

PROFESORUL Asta ? O sticlă. Sticla căreia doamna Andreea tocmai se pregătea să-i facă de petrecanie când domnul Eduard, aici de faţă, a prins-o în flagrant delict, sau, mai pe şleau, cu mâţa-n sac...

GASTON Adevărat ?

PROFESORUL Păi cum ? D-aia i-am spus şi eu că nu-i frumos să... adică pentru ea... nu e bine... şi... Da, da !

Tăcere. Gaston scuipă pe jos a scârbă.

PROFESORUL Îţi dai seama, să pice bietul Pierrot într-o zi, aşa, pe nepusă-masă, şi să dea cu ochii de nevestica lui, nelăiată, neţesălată, trăgând din sticlă în revărsat de zori ? Păi, ar face omu' stânga-mprejur de nu l-am mai

prinde pe-aici în vecii vecilor !

GASTON *(cu îngrijorare):* Crezi, Profesore ?

PROFESORUL Ce naiba, Gaston, doar ştii ca şi mine cât e de sensibil băiatul !

GASTON Sensibil, da... Şi delicat. Mă duc chiar acum să-i spun putorii ăleia că dac-o mai prind, o zbor de-aici cu-o ploaie de picioare-n fund !

PROFESORUL Şi spune-i să ne mai slăbească niţel cu porcăria aia a ei de notă... Nu admitem să fim luaţi drept nişte ăia care trăiesc pe spezele altora. Cu tot regretul, Gaston dragă, tare mă tem c-ai să-ţi pierzi clientela, zău aşa !

GASTON Mi-aţi face voi mie una ca asta ?

EDUARD Dacă nu-şi bagă minţile-n cap... Pune-te în situaţia noastră !

GASTON Te-a jignit iar, cumva ?

EDUARD Ba bine că nu. Auzi, cică să mă duc la muncă !

Tăcere grea.

GASTON *(timid):* Acum, de-ar fi să zic şi eu o vorbă, poate că are dreptate... dacă ai mai pune şi tu un pic mâna la lucru, ai mai scăpa niţel de datorii... Mai ales că nici n-ai o meserie cine-ştie-ce obositoare.

EDUARD (*bombăne, punând capul în piept*): Păi sigur, ţie îţi dă mâna să vorbeşti...

Popol vine şi-i pune mâna pe umăr, în semn de simpatie.

PROFESORUL (*privind țintă la una dintre multele fotografii ale lui Pierrot*): Dă-mi voie să-ți spun, dragul meu Gaston, cât mă doare să te aud vorbind așa. De la una ca Andreea, n-am nici o pretenție, dar tu ?!... Vreau, totuși, să cred că dacă Pierrot s-ar afla cu noi, aici, nici nu ți-ar trece prin minte să pronunți asemenea cuvinte !

EDUARD *(smiorcăit):* Ehei ! Păi unde-ar fi permis el, Pierrot, să mi se vorbească în halul ăsta ?!...

GASTON *(stânjenit):* Hai, zău, și tu Eduard !... Și voi, ăștilalți, nu mai știți de glumă, ce naiba ? Să-mi faceți voi mie mutrele astea, dis de dimineață... Hai mai bine să ciocnim un păhărel pentru întoarcerea feciorului meu ! *(toarnă în pahare, aferându-se în jurul lor ca un adevărat chelner):* În sănătatea lui Pierrot, copii !

TOȚI Să ne trăiască !

EDUARD Pentru întoarcerea fiului... ispititor !

PROFESORUL Risipitor !

EDUARD *(dă din umeri, luându-l drept martor pe Popol):* Păi, și eu ce-am spus ?

GASTON *(ridicând paharul):* Să ni se-ntoarcă teafăr, și plin de parale !

Beau cu toții plescăind mulțumiți din limbă. Destindere generală.

POPOL Când zici c-ar fi vorba să vină ?

Profesorul îi arde una la fluierul piciorului, șuierând

printre dinți: "Tacă-ți fleanca, tâmpitule !"

GASTON Exact, n-aş putea să spun, dar...

PROFESORUL Dar ce contează ? Important e să vină plin de gologani, că pe urmă, las' pe noi !

GASTON *(cu greutate):* Între noi fie vorba, cred că... mult nu mai e şi pică el... Ba chiar nu m-ar mira să-l vedem în prag de azi în... zece zile... la zece ani, adică, de când a plecat... Ehe, multe face omul în zece ani !

EDUARD Mai ales unul ca el, descurcăreț şi...

PROFESORUL Că-i descurcăreț, încă n-ar fi mare lucru, dar are talent, băiatul, are talent, asta e !

EDUARD Păi eu ce spun, descurcăreț şi cu talent, taman bun să facă avere-n Australia.

PROFESORUL În Australia sau aiurea. Pierrot e din spița celor care reuşesc oriunde, nu degeaba este elevul cel mai talentat din câți am avut. Şi, Dumnezeu ştie c-am avut !

GASTON Talentat, aşa e... amabil, corect, respectuos: da tată, nu tată, *mersi* papa, *au revoir* papa...

EDUARD Da' şi când îl călcai pe coadă... !

PROFESORUL Însă nici atunci vreo grosolănie, vreun gest brutal...

GASTON Aşa tată, aşa fiu ! Nu, măi, jocheule ? *(Popol nu răspunde, vizibil cufundat în propriile gânduri, cu privirea uitată pe telescriptorul ruginit care nu mai foloseşte nimănui. Gaston îl scutură din visare.)* Hei, vorbeşte un om aicea ! Țin să-ți spun că îmi place să fiu ascultat când vorbesc.

POPOL *(distrat, cu jumătate de gură):* Te-ascult, Gaston, te-ascult...

GASTON Zău ? Şi ce ziceam ?

POPOL *(strâns cu uşa):* Păi, ziceai... vorbeai de fiul tău...

GASTON Şi ce ziceam despre fiul meu ?

POPOL C-o să se întoarcă doldora de lovele, şi că n-o să ne uite nici pe noi...

GASTON Asta, frăţioare, e altă chestie, vezi tu ? Când s-o întoarce Pierrot, primul lucru: încep transformările... *(Privindu-i pe toţi cu dispreţ.)* Fac aici un snack, domnii mei, un self service. Să se ştie ! *(Privindu-i cu vădită răutate.)* Consumi, plăteşti. Nu plăteşti, roiu' !

PROFESORUL *(indignat şi cu adâncă mâhnire):* Ce-aud ? Asta coci tu în capul tău, Gaston, să profiţi de întoarcerea lui Pierrot spre a deschide o vulgară cantină unde până şi prietenii să plătească ?! Şi crezi că Pierrot o să accepte asta ?

GASTON Ce-o întorci şi tu acuma ? N-am spus că prietenii să plătească, am spus că n-o să mai am pierderi la cassă... Voi... cu voi e altceva, sunteţi prietenii mei... şi ai lui Pierrot.

PROFESORUL Eu nu sunt prietenul, ci unul dintre maeştrii lui, eu am contribuit ca Pierrot să devină ceea ce este !

GASTON Hai să trăieşti, mai ia un păhărel ! Şi voi, băieţi, eu fac cinste: în sănătatea lui Pierrot !

TOŢI În sănătatea lui Pierrot, să ne trăiască !

În toiul toasturilor, intră Andreea; venirea ei le retează elanul.

ANDREEA — În sănătatea lui Pierrot, în sănătatea lui Pierrot, şi dă-i cu plinuţu' ! Răcniţi toată ziua ca nişte măgari bătrâni ce sunteți, de nu mai poate omul să-nchidă ochii-n casa asta !

GASTON — Mai întâi că nu e o oră de tras la aghioase, doamnă, şi pe urmă, cred că am voie, în cafeneaua mea, să-mi cinstesc prietenii cu un pahar ?

ANDREEA — Să beţi, să dormiţi, şi să crăpaţi, asta ştiţi... De dragul lui Pierrot, vezi bine !

GASTON — Ia vezi să nu te-ntreb şi eu în sănătatea cui tragi la măsea dimineaţa, pe nemâncate !

ANDREEA — Trag, ce-ţi pasă ? Îmi câştig cu vârf şi îndesat dreptul la nenorocita aia de poşircă pe care-o beau, că doar mă spetesc ca o vită în căcănăria asta de cârciumă !

EDUARD — Aşa speteală... ! Nu, că mă umflă râsul, pfff...

GASTON — Mai bine te-ai întreba ce-ar fi să ne pomenim într-o bună zi cu Pierrot, şi să te găsească bând la vârtos d-ăla roşu, direct din sticlă ? După tine, ce-ar face bietul băiat ?

ANDREEA — Mă doare-n spate !

GASTON — Şi-ar lua valiza şi, pe-aici ţi-e valea ! Pe bună dreptate.

ANDREEA — Problema e că, până una alta, nu prea-l văd dând buzna, tataie... nici azi, nici mâine... Aşa că...

GASTON — (*atins la punctul slab*): Ştii tu ceva, ai

vreo veste ?

ANDREEA (*amuzată*): Îmi miroase mie aşa... Intuiţia, tată-socrule !

GASTON Ia mai slăbeşte-mă cu intuiţia ! Treaba e simplă: face băiatu' avere şi vine, că doar nu să vânture lumea a plecat el !

ANDREEA Stop flaşneta, tataie, ştiu romanţa: averea-n sac, picioarele la spinare...

PROFESORUL *(îi ia vorba):* Chiar aşa ! Căci a făcut avere, Pierrot, doamna mea, nu degeaba i-am fost profesor...

EDUARD Bravo ! Arde-o la gingie, zbang !

ANDREEA I-ai fost tu profesor lu' Pierrot ?

PROFESORUL Afirmativ, doamnă.

ANDREEA La şcoala de lins cururi, poate. Păi ce poţi tu să-i înveţi pe alţii, larvă obosită, decât cum să-şi lepede mai iute nădragii când li se ordonă ?

PROFESORUL Greşiţi, scumpă doamnă, l-am învăţat pe Pierrot al nostru geografia, morala, matematica, respectul faţă de persoana umană, istoria artelor precum şi pe aceea a iubitei noastre patrii... Oho, şi câte altele...

ANDREEA Şi cu asta zici c-o să facă el avere în Australia sau pe unde-o fi ?

PROFESORUL Sunt încredinţat, doamna mea; munca şi cinstea sfârşesc întotdeauna prin a fi recompensate, oriunde în lume...

ANDREEA *(tot mai pornită):* Tâmpenii ! Recunoaşte măcar că toate astea nu-s decât tâmpenii... că tot ce-ai trăncănit la catedra aia acolo, nu erau decât tâmpenii !

PROFESORUL Am urmat cu scrupulozitate programa

analitică, doamnă !

ANDREEA — Programa ? Ce programă ? aia a lui Taica Pétain: "Muncuşoara, familioara, ţărişoara, litrişoara" ?

GASTON — Gura, putoareo ! Să nu-ndrăzneşti, în casa mea, să te-atingi de mareşalul Pétain !

EDUARD — Arde-o la gingie, zbanggg !

PROFESORUL — Lăsaţi-o să vorbească, dragilor, e prima oară când văd o femeie beată la o astfel de oră matinală.

ANDREEA — Săru' mâna, dom' profesor !

PROFESORUL — Nu mai sunt profesor, doamna mea, dar vă încredinţez că nu am a roşi de cariera mea. Ba dimpotrivă aş putea spune.

La cuvântul "carieră", Popol se smulge brusc din visările-i hipice, tăindu-le vorba la toţi.

POPOL — Nici eu ! În două sute treizeci şi două de curse, am ieşit pe locul doi, la o nară de primul. Şi nu vă spun ce curse !

PROFESORUL — Gura, vorbesc cu doamna ! N-am a roşi, spuneam, de învăţătura pe care am transmis-o elevilor mei... *(ridicându-se cu mândrie)* Eu am crescut oameni, doamna mea !

EDUARD — (*aplaudă):* Bravo ! Gong ! Runda a doua ! *(ca la un meci de box)* Sânge, sânge, să curgă sânge !

GASTON — Gura ! Unde te crezi aicea ?

EDUARD — Ce, adică, numai el ? N-avem şi noi dreptul să ne râdem niţel ? Nu-i cinstit, dom'le !

GASTON — Gura, am zis ! Andreea, când ai coborât,

noi tocmai închinam un păhărel. Din două una: bei cu noi dacă vrei, ori te cari... poate îţi pui rochie pe tine, de exemplu, oricum, ne laşi dracu'-n pace ! S-a-nţeles ?

ANDREEA 'Ţeles, tată-socrule, ce te zbârleşti aşa ? *(Salută milităreşte, lipind călcâiele, apoi se aşează.)* Să-nchinăm, dacă-i pe alese... La ce ziceai că bem ? A, da ! *(Se ridică)* Pentru întoarcerea scumpului meu bărbăţel, ai ? Fie ! Pentru întoarcerea lui Pierrot ! *(Beau cu toţii, niţel surprinşi de schimbarea de atitudine a Andreei, pândind, prudenţi, urmarea. Andreea, cu drăgălăşenie.)* Mai scăpăm câte unu' ? (*Umple iar paharele*) Şi acum, la ce bem ? *(Tăcere neîncrezătoare în jur)* Ce-aţi zice dacă, privind realitatea în faţă, am ciocni în amintirea bietului meu Pierrot ? Nu ? Atâta pagubă ! beau singură. *(Bea)*

GASTON *(izbucneşte):* Ieşi, putoare, cară-te de-aici ! *(Andreea iese, strâmbându-se de râs; cei trei profită spre a limpăi vinul din pahare, Eduard chiar dă de duşcă şi ce mai rămăsese în paharul lui Gaston.)* Aţi auzit-o, târfa dracului, aţi auzit-o ?

Cei trei dau din cap că da, cu un aer scârbit.

EDUARD (*ştergându-se cu mâneca la gură*): Haide, haide, Gastunache, nu pune la inimă, ce naiba !

PROFESORUL Te pui la mintea ei ? N-ai văzut cum mi-a vorbit şi mie, dar eu nici măcar n-am

luat-o în seamă...

GASTON O târfă !... Să vină el Pierrot, că-i spun s-o lase !

EDUARD Nici n-o să fie nevoie... Vede el şi singur în ce hal a ajuns. Uite, nu mai departe decât azi dimineaţă, doar s-ă fi vrut, că... pe onoarea mea, dom'le !

GASTON Ai să-i spui, da ? Şi tu, Izidor, îi vorbeşti despre ea, promiţi ?

PROFESORUL Poţi conta pe mine, dragule.

GASTON Între noi fie vorba, văd eu încotro bate dumneaei: i-ar conveni să crăp şi, când s-o-ntoarce băiatul, să pună ea mâna pe biftoane. Dar nu şi-a găsit prostu' , nu mă las nici de-a dracu' până nu-l pun în gardă pe Pierrot ca nu cumva târâtura asta de beţivancă să-i toace averea...

PROFESORUL Ar fi chiar culmea să tragă băiatul ca un negru sub soarele dogoritor al Australiei, ca să vină o aia...

GASTON Alo, alo, domnu' ! Cine adică să tragă ca un negru ? Fiul meu ? Pierrot ?

PROFESORUL E aşa, o imagine, dragă... la fel de bine puteam să spun: să munceşti din greu... chiar aşa, din greu... Deşi, dacă mă gândesc bine, n-aş crede să fi tras el cine ştie ce...

GASTON Crede ce vrei, da' măsoară-ţi cuvintele când vorbeşti despre fiul meu !

Tăcere.

EDUARD Eu unu' am auzit întotdeauna că negrii

	ăştia sunt nişte putori... De unde li s-o fi trăgând chestia cu muncitu' din greu ?
PROFESORUL	*(deja iritat de reproşurile lui Gaston):* De unde vrei să ştiu eu ? expresia-i expresie...
EDUARD	Păi se poate, dom'le ? ditamai profu' ?
GASTON	Chiar. Prof eşti tu, sau ce naiba ?
PROFESORUL	Am fost, ca să zic aşa...
GASTON	Eşti sigur ?
PROFESORUL	Se poate, Gaston ?... Doar l-am avut elev pe Pierrot... excelent elev, de altfel... pregătit şi toate cele...
GASTON	Aşa e ! Da' e mult de-atunci... eu unul, aproape c-am şi uitat...

Se întunecă şi, năpădit de amintiri, se îndreaptă spre una dintre fotografiile lui Pierrot ce-l reprezintă pe acesta băieţaş, primind prima cuminecătură. Gaston îl priveşte, apoi şterge pe furiş o lacrimă. Eduard îl imită, în vreme ce Profesorul şi Popol râd pe înfundate. Gaston se întoarce spre ei. Eduard se grăbeşte să-l atace iar pe Izidor, ca să salveze situaţia.

EDUARD	Şi aşa, zi, cu negrii ăia...
PROFESORUL	Care negri ?
EDUARD	Păi trântorii, de... !
POPOL	Eu am cunoscut odată unu'...

Făcându-şi de lucru de cealaltă parte a tejghelei, Gaston fierbe. Explodând dintr-odată, îşi varsă mânia pe Popol. Buna dispoziţie i-a pierit cu desăvârşire, e tot un pachet de nervi.

GASTON *(lui Popol):* Te-ar deranja să nu mai vorbeşti despre negri în cafeneaua mea ?

POPOL Păi, nu tu ai... ?

Profesorul îi arde una la ţurloaie, strecurându-i printre dinţi: "Fleanca, tâmpitule !"

GASTON *(care a surprins mişcarea):* Şi tu, ratatule, ce tot şopocăieşti acolo ? Nu suntem la şcoală aici, ori vorbeşti tare, ori îţi ţii fleanca, se-aude ? *(Profesorul întoarce capul, demn, fluierând nepăsător "Viens, poupoule". Eduard s-a retras într-un colţ, mulţumit c-a scăpat de refec, şi, cu pumnul la gură, încearcă să-şi înăbuşe râsul. Gaston, tot mai încins, dă ochii roată prin încăpere.)* Trăim aici ca într-o cocină. Mizerie, toate vraişte, da' lor ce le pasă ? Uite-te numa' ce porcărie, dom'le ! Da' las' c-o pica odată Pierrot, să vadă ceaţi făcut din cafeneaua lui ! Curge jegul pe voi, turmă de porci împuţiţi, mai puneţi careva mâna pe mătură, mai rânduiţi şi voi niţel, că ne năpădesc păduchii !

PROFESORUL (*calm, după ce s-a oprit din fluierat*): Gaston, ce suntem noi aicea, clienţii sau rândaşii tăi ?

GASTON *(ca ars, scoţând din buzunar trei petece de hârtie):* A, sunteţi clienţi, care va să zică ! Poftim atunci conturile dumneavoastră, scumpii mei clienţi, le lichidăm aici, pe loc, ori chem poliţia !... *(Dându-i-l lui Eduard pe al său.)* Ăsta-i al tău,

jegosule, ăsta, a lu' dom' profesor, şi uite şi pentru mârţogilă unu' mititel... Ce ziceţi, iubiţi clienţi, sunteţi mulţumiţi ? *(Interpelaţii au rămas cu gura căscată. Eduard are un râs nervos. Gaston, tot mai pornit, plimbând-şi privirea prin cafenea.)* M-am săturat până peste cap, aşa să ştiţi !... Are dreptate Andreea, vrei crăpelniţă, plăteşte, n-ai cu ce, dă ortu' popii că n-oi veni eu să-ţi plâng la căpătâi... Hei, domnii, se-aude, când ieşim cu biştăreii ? *(Râsul lui Eduard a devenit incontrolabil; molipsiţi, cei doi nu mai reuşesc nici ei să se abţină. Gaston, urlând, nu-i aude cum râd.)* Auzi dumneatale, masă pe veresie, casă pe veresie, da' când e vorba să facă vreunul un efort cât de mic, tufă !...

PROFESORUL *(calmat, sau reuşind să se domine mai bine decât cei doi, se îndreaptă calm spre tejghea şi ia nota de plată pe care stă scris numele lui. Apoi, privindu-l cu milă pe Gaston):* Ce-ai ajuns, sărmane prieten...

GASTON Haide, fără, lasă papagalu' ! Plăteşti sau nu ?

PROFESORUL *(semeţ)*: Aşa cum am făcut-o deja în nenumărate rânduri, voi plăti, fireşte, şi de data aceasta. Voi plăti... curând. Dar ţin să-ţi spun, dragă Gaston, că astăzi ai pierdut infinit mai mult decât mizera sumă pe care ţi-o datorăm. Ai pierdut prietenia, încrederea, şi stima, pe care ţi le purtam.

Aş adăuga deasemeni că, în calitatea ta de tată de milionar – dacă nu chiar de multimilionar ! – iartă-mă că ţi-o spun aşa, pe şleau, dar nu eşti deloc la înălţime. Să profiţi tu de faptul că, în mod cu totul şi cu totul pasager, ne aflăm niţeluş strâmtoraţi financiar, ca să ne umileşti, să ne batjocoreşti, să ne calci în picioare ca pe nişte otrepe !? Iartă-mă, Gaston, dar nu se face... mă decepţionezi, mă decepţionezi profund... Te plâng, bătrâne, zău...

Eduard, care şi-a recăpătat seriozitatea, cu chiu cu vai, intră şi el în horă. Vine lângă profesor, de astălaltă parte a barului. Morga lui Gaston se topeşte văzând cu ochii.

EDUARD (*cu nota lui de plată în mână, şi forţându-se să fie şi el cât mai sfidător):* Are dreptate, nu-i frumos să pui la oameni unghia-n gât. Da' fiindc-o iei aşa, am să-ţi plătesc. Mă duc chiar acum la scorpia de fiică-mea, să iasă cu niscai bancnote, şi ţi le-aduc în dinţi, nici o problemă, nu mă deranjează deloc... Da', ce-i drept, sunt şi eu de părerea lui Izidor, nu-i frumos ce faci, ai zdrobit, bătrâne, un lucru... nepreţuit... ceva...

Eduard se întoarce cu spatele prefăcându-se că l-au podidit lacrimile, în realitate profitând ca să râdă pe înfundate, dându-i coate Profesorului care rămâne impasibil. Gaston a pus bărbia-n piept, ruşinat.

PROFESORUL (*lui Popol, în şoaptă):* E rândul tău. Bagă pinteni, jocheule !

Popol se apropie, îşi ia nota de pe tejghea, şi, căutând cuvintele cele mai potrivite spre a-i da lui Gaston lovitura de graţie.

POPOL Îî... ăăă... uite, plătesc şi eu... Mizez pe as, umflu lozu', şi-ţi aliniez pitacii, bătrâne... Pe onoarea mea, tot ce încasez e pentru tine, scapă-mi nişte mărunţiş să iau "Sportul"...

PROFESORUL (*oprindu-l pe Popol):* Poftim, Gaston, eşti mulţumit ? Ai auzit ? Azi mâine plătim cu toţii, dar începând din clipa de faţă, amicii şi cu mine vom studia foarte serios problema găsirii unui alt debit de spirtoase căruia să-i fim clienţi.

EDUARD (*lui Popol):* I-a ars-o ! Clasă, nu glumă, jos pălăria !

GASTON (*spăşit, ridicând bărbia din piept):* Am zis şi eu o vorbă acolo, mai mult ca să-i astup gura ăleia, că mă tot bătea la cap, notele, notele... Vi le-am dat, dar nu e grabă, ce, v-am pus eu vreodată sula-n coaste ?... Mai ales că, de azi în zece zile... nenorocitele alea de note... cum să zic eu ?... vor fi ca şi plătite, nu, băieţi ?

PROFESORUL (*arţăgos):* Va trebui să afle şi Pierrot ce ne-ai făcut, la numai zece zile înainte de sosirea lui !

EDUARD Şi n-aş crede să fie mândru de babacu-su, puştiu'. Generos cum îl ştim... Parcă-l

	văd, nu trecea odată pe lângă mine să nu bage mâna în buzunar.
PROFESORUL	Asta, când întindeai mâna pe la colţuri ?
EDUARD	Cine, eu ? Am întins eu vreodată mâna pe la colţuri ?!
POPOL	Da' ce, parcă eu am întins-o ?
EDUARD	Păi nici n-ai fi în stare, trebuie glagorie pentru asta, băiete... Ori tu nu eşti bun decât să cravaşezi câte o nenorocită d'aia de mârţoagă, ori să mizezi pe ea... Pfft, nu ştiu treabă mai murdară decât să pui la muncă nişte biete animale nevinovate...
PROFESORUL	Vă rog, lăsaţi ciondăneala, dragilor, şi haideţi să punem un pic de rânduială în acest local, ca să-i facem plăcere fostei noastre gazde...
GASTON	*(panicat de-a binelea):* Da' nu, vă rog, lăsaţi... *(Mai liniştit, cum cei trei nici nu s-au clintit)*... nu-i treaba clienţilor să facă asta... *(Strigând)* Andreea, Andreea !
ANDREEA	*("off"):* Ce-i ?
GASTON	Vino-ncoace !

Andreea coboară. S-a îmbrăcat între timp.

ANDREEA	Ce e, tată-socrule ?
GASTON	E-o mizerie aici, mai dă şi tu niţel cu mătura aia !
ANDREEA	*(scuipând pe jos chiştocul de ţigară şi strivindu-l sub talpă înainte ca Popol să apuce să-l ridice):* Am dat.
EDUARD	Păi n-am văzut eu cum a dat cu mătura ? Fâst, fâst, acolo, de ochii soacrei, după

care fuga la sticloanță, şi dă-i şi trage-i...

Calmă, Andreea se îndreaptă amenințătoare spre el. Eduard se ascunde în spatele lui Gaston.

EDUARD *(din "adăpost", revine la atac):* Un minimum de higienă, ce naiba !

GASTON Are dreptate, nu-i curat, trebuie să faci curat, dacă vine Pierrot şi...

ANDREEA Iar te-apucă, tataie ? La mine-n cameră e curat, să poftească numai, bărbățelul !

EDUARD Aşa curat...

PROFESORUL Aş dori să văd şi eu curățenia aceea...

ANDREEA Oi fi dorind tu, fleaşcă bătrână, da' de văzut o s-o vezi când mi-oi vedea eu ceafa !

GASTON Ai de gând, carevasăzică, să ne ții în mizeria asta ?

ANDREEA Da, tată-socrule. Chiar aşa am de gând.

GASTON *(stăpânindu-se):* Treaba ta... La urma urmei e cafeneaua lui Pierrot, eu, mă spăl pe mâini...

ANDREEA *(aşezându-se, încrucişează picioarele dezvelindu-şi pulpele şi aprinzându-şi o țigare, sub privirile lubrice ale celor trei):* Spală-te, tataie, că-i spre binele tuturor. N-am dreptate, gaşcă de pomanagii ?

PROFESORUL Uşurel, doamnă !, noi nu suntem pomanagii...

EDUARD Nu permitem să fim insultați... Pe mine nu m-a adunat nimeni de pe drumuri... locuiesc momentan aici, dar pot oricând să mă duc să stau în altă parte... la fiica

mea, de exemplu...

ANDREEA *(blând, trăgând cu voluptate din ţigară):* Aia de te cotonogeşte când e cu freza 'ntr-o parte ?

EDUARD Asta nu-i treaba dumitale ! Şi mai întâi că nu e mereu cu freza 'ntr-o parte...

ANDREEA Nu. Da' când nu e ea, e gineri'tu. Zi că nu-i aşa, Eduard, frumosu' mamii ?

EDUARD Ei şi ? Mă doare-n spiţ de ăla, păi ce, eu nu ştiu să mă apăr, crezi ? Mă duc şi stau când vreau la fata mea, aşa să ştii !

PROFESORUL Nu-ţi pune mintea cu ea, dragule, nu merită. Ia exemplu de la Popol: cugetă şi taci !

EDUARD *(se opreşte, îl priveşte pe prof, apoi pe Popol, după care, apropiindu-se de cel din urmă):* Zi-mi şi mie, la ce te tot gândeşti ? *(Cu ochii pe telescriptorul curselor de cai, Popol nu răspunde.)* Alo, domnu', la ce te tot gândeşti acolo te-ntreb ?

POPOL Eu ? La nimic.

EDUARD A, m-ai liniştit !

POPOL Câteodată îmi zic că dacă-aş avea nişte lovele le-aş pune pe cutare număr, alteori, mă uit la chestia asta, aşa, în neştire...

EDUARD *(priveşte la telescriptor, îl atinge cu degetul, apoi, scârbit, către Profesor arătând cu bărbia spre Popol):* Nu, că-i plecat rău, gânditoru' matale...

Tăcere.

GASTON *(blând, Andreei care trage din ţigare):* Ia

zi, Didiță dragă, n-ar fi bine să vezi tu nițel de masa de prânz, fata mea ? *(Fără un cuvânt, Andreea îi întinde palma.)* Ce dragă, nu-nțeleg ?

ANDREEA Au plătit ? Scoate zimțații ! Pe urmă stăm de vorbă.

GASTON *(împăciuitor):* Hai, Didiță, nu-ncepe iar...

ANDREEA Le-ai dat nota ?

GASTON Le-am...

ANDREEA Au plătit ?

PROFESORUL *(excedat):* Iar începe ?! Bani, bani, și iar bani, cât e ziua de lungă ! Și asta pentru câțiva franci nenorociți acolo... Aștept niște bani, doamnă, plătesc, fiți liniștită !

EDUARD Așișderea !

PROFESORUL Și asta se cheamă "pensiune de familie" ! Hai, dragă Popol, spune-le și tu hangiilor ăstora...

POPOL Eu, cum ziceam, câțiva biștari acolo, cât să-mi cumpăr "Sportul" și n-am treabă, mă achit, la centimă ! *(Întinde mâna spre Andreea)* "Sportul" doar...

ANDREEA Ce să faci cu el ? Nu mai ai o lescaie de jucat de luni de zile...

POPOL *(cu foc):* Fii atentă: cumpăr Sportu', dibăcesc dintr-o ocheală doi câștigători, doi ăia, știi, pe care nici dracu' nu mizează...

ANDREEA Și de unde, mă rog, știi tu c-ar fi câștigătoare mârțoagele alea ?

POPOL *(febril, emoționat, frecându-și mâinile):* Meseria ! O ai sau n-o ai. Eu mă pricep la gloabe, am flerul meu, ce mai !... Cum ziceam, ochesc în Sportu' două gloabe,

da' sigure, nu aşa... tu-mi aliniezi sutarii – doi, nici un sfanţ în plus – îi pun pe prima gloabă, umflu ce umflu, câştigu-l pun pe-a doua, trec pe la casierie, ridic purcoiu', îţi dau sutarii înapoi, achit ce datorez, şi cu ce mai rămâne, îi tragem un chef pe cinste !... Mulţumită ?

ANDREEA M-am şi scăpat pe mine de mulţumire ! Ce zici, tată-socrule, ne merg în draci afacerile, 'ai ? Păi cu aşa clientelă, tot jucători de elită, profesori la pensie... başca niscai anonimi...

EDUARD Alo, doamna, ia-o 'ncet cu anonimii, auzi ?... Eu am un nume... oi fi eu băiat de treabă, da' mai există şi limite...

POPOL Îmi dai de "Sportul" ?

ANDREEA *(gest):* Ciuciu !

POPOL Atunci, măcar o ţigare...

ANDREEA Ca s-o schimbi pe-un ziar pe care să-l vinzi ca să ai cu ce miza pe prima gloabă, şi-apoi, câştigul să-l pui...

POPOL Ca s-o fumez, şi-atât...

PROFESORUL Lasă, dragule, nu te mai umili... Eşti om, ce naiba, nu animal !

POPOL E vreo diferenţă ?

EDUARD Bine zice, e vreo diferenţă ?

PROFESORUL Auzi vorbă, dar e evident ! Omul... adică animalul... animalul nu gândeşte, pe când omul... gândeşte ! Omul are libertatea alegerii, animalul nu poate decât să se supună instinctelor sale bestiale.

POPOL Animalele, poate, da' nu calu' ! Eu am cunoscut odată un cal, păi... alegea ca un

om', dom'le, ca un om !

PROFESORUL Mă rog, să zicem că e un caz aparte, calul...

POPOL Păi chiar şi e, să ştii... Şi ăla de care ziceam eu...

EDUARD *(după adâncă gândire, luându-i vorba lui Popol, decretează cu gravitate):* Cu alte cuvinte, omul ar fi mai demn ca animalu' ... aşa, în general, vreau să zic ?

PROFESORUL Oarecum, dragule. De aceea îi spuneam lui Popol: nu te lăsa umilit, păstrează-ţi demnitatea ta de om, nu primi nici măcar un chiştoc de ţigare de la curviştina asta...

POPOL Păi, ş-atunci, ce să fac ?

PROFESORUL Fă ca mine.

POPOL Adică ?

PROFESORUL Lasă-te de fumat !

Andreea aruncă mucul de ţigară la piciorul lui Popol. Popol îl înşfacă într-o clipă; Profesorul care se aplecase şi el, maşinal, rămâne cu gestul în suspensie, apoi, dezinvolt, se întoarce spre ceilalţi.

GASTON Hai, Didiţă, nu fii rea, mai ai tu acolo, la tine în odăiţă, niscai conserve de pateu sau şuncuţă, pregăteşte-ne şi nouă o gustărică ceva, aşa cum ştii tu, hm, fetiţo ?

EDUARD Şi c-un pic de salată... *(Profesorul îl trage de mânecă să nu se bage în vorbă. Eduard, enervat)* Da' ce, n-am şi eu voie să scot o vorbă ?! Mai lasă-mă dracu'-n pace, mi-e poftă de salată, mănânc salată, e bine ?

ANDREEA (*răspunzând lui Gaston):* O gustărică ? Viine, tată-socrule, ce nu fac eu pentru matale ? Dacă ieşi cu loveaua, mă duc şi după pâine.

EDUARD Nu mai spune ! Ce favoare...

GASTON Hai, Didiţă, îi păsuim şi noi o zi-două, că doar n-am rămas în banii lor... Mai ai tu ceva sunători la punguţă, nu ?

ANDREEA Am. Da-i ţin la rezervă, ca şi conservele, că nu se ştie...

GASTON Ce adică, să se ştie ?

ANDREEA (*ridicându-se):* Dacă ne face figura Pierrot, şi se-ntoarce lefter ? *(Iese)*

GASTON (*o priveşte ieşind, apoi scuipă în urma ei.):* Lepădătură !

PROFESORUL Cum zici !

GASTON (*brusc îngrijorat):* Dar dacă ar fi cum zice ea... ?

TOŢI TREI Im-po-si-bil !

PROFESORUL Pierrot, să se întoarcă lefter ? Nu că-i bună, hahaha !

EDUARD Adică, vezi tu doamne, să nu fi făcut avere în Australia, acolo ?... Pfffu...

POPOL (*pe gânduri):* Pierrot e din rasa câştigătorilor, e clar ! (*în şoaptă, telescriptorului*) Şi eu din aia a păguboşilor, ce să ne mai ascundem după deget ?

PROFESORUL (*lui Gaston):* Ce zici că spunea în ultima lui scrisoare ?

GASTON (*tulburat, nemaiştiind nici el ce să creadă):* Nu mai ştiu...

EDUARD Păi scoate-o şi citeşte-ne-o...

GASTON (*scoate din buzunarul interior al hainei o*

scrisoare îngălbenită pe care o desface cu grijă, emoţionat. Cei trei îl înconjoară, citind peste umărul lui.) Dragă papa, dragă Andreea...

EDUARD Să ştie el cum s-a năsulit draga de Andreea...

PROFESORUL Lasă omul să citească !

GASTON *(reluându-şi lectura:)* Iată-mă ajuns în Australia ! E o ţară mare şi frumoasă, sunt sigur că voi reuşi foarte repede, aici. În curând sper să mă întorc bogat...

PROFESORUL Păi vezi, o spune clar: bogat !

GASTON *(împăturind scrisoarea, recită stins):* Vă sărut, şi pe curând...

EDUARD Nici nu pusese bine piciorul, că deja ştia băiatu' ce vrea !

POPOL Şi zici că asta-i ultima lui scrisoare ?

PROFESORUL *(arzându-i una la picior):* Fleanca, tâmpitule !

GASTON *(revenit din visare)*: Ultima. Da' de ce întrebi ?

POPOL *(se îndepărtează şontâc, frecându-şi tibia):* Aşa, ca chestie. *(Tăcere. Popol care nu mai e în vecinătatea Profesorului.)* Şi, de când e scrisoarea asta ?

PROFESORUL Ce contează ? Important e că spune că se-ntoarce în curând, bogat...

POPOL *(cartezian de mahala):* O fi. Da' dacă spunea asta acu' nouă ani...

GASTON Da... cam atâta...

POPOL *(meditativ):* Păi, în nouă ani, un câştigător d'ăsta îţi adună un munte de lovele...

GASTON Crezi ?

Serios, Popol dă din cap, cum că da, el aşa crede.

EDUARD Nu-ţi spuneam eu ? La ora asta, Pierrot al nostru s-a umplut de bancnote, dom'le !

GASTON *(cuprins din nou de îndoială):* Da' de ce nu scrie ?

PROFESORUL Şi surpriza ? Unde-ar mai fi surpriza ? Parcă-l văd înghesuind tot bănetul într-o valiză... da' ce zic eu valiză ?... într-o ladă, şi sărind în primul avion... nu, în primul vapor, e mai şic cu vaporul, şi are şi timp să se obişnuiască... Mi-l şi închipui întins, în cabina lui de lux, gândindu-se la papa Gaston şi la mutra pe care o va face dând cu ochii de feciorusău îmbrăcat într-un somptuos costum în carouri, de tăietură englezească...

POPOL Australiană !

EDUARD Nu mai tot întrerupe, dom'le, ce dracu' !

PROFESORUL Fii sincer, nu-i mai frumos când nu ştii dinainte ? N-ar fi mai grozav să se deschidă uşa, în clipa asta ori peste zece zile, şi să ne pomenim cu Pierrot al tău în prag, pe nepusă masă ? Şi-apoi oricum, regret, nu-i el genul să feştelească o astfel de surpriză, înştiinţându-te dinainte printr-o scrisoare. Regret, dar Pierrot n-ar face asta în ruptul capului !

EDUARD Ţi-ai găsit ! Un băiat haios ca el...!

GASTON *(râzând, fericit):* Haios, da ! Doamne că mult îi mai plăcea să se ţină de şotii ! ... Odată, să tot fi avut vreo doi'şpe anişori, mint, treiş'pe, în sfârşit, cam pe-acolo,

doi'şpe, trei'şpe... cafeneaua plină ochi, gemea de lume, ce mai... şi când zic lume, lume, nu aşa ! clienţi tot unu' şi unu' pe vremea aia... Buun. Pică şi Pierrot de la şcoală... era aşa, taman pe la aperitiv... dă uşa de perete şi, năvălind în prăvălie numa' ce urlă odată... Pariez că nici prin minte nu vă trece ce i-a dat pramatiei ăleia mici prin cap să urle cât îl ţinea gura ?... Ia să vedem, ghiceşte careva ?

Toţi se prefac că încearcă să ghicească, de fapt, ştiu "poanta" de ani şi ani. Brusc, Popol răcneşte, excedat: "Dai odată poanta, sau ce aia a măsii ?!"

EDUARD *(sincer speriat):* Eşti bolnav la creier, Jocky, de te-apucă aşa, nitam-nisam ?... Tâmpitu' dracu' !

PROFESORUL Cum crezi tu, dragule, că, la doisprezece ani, să fi înjurat el Pierrot atât de grosolan ?

Popol – un gest scârbit, vrând să spună că-l doare-n părţi la ora actuală de toate astea şi că, în general, lui unul i s-a făcut lehamite de balivernele lor.

EDUARD *(servil):* Ce-a strigat deci, Pierrot al nostru, că m-ai făcut curios, Gastonică ?

GASTON Ce rost are ?... Oricum, vă doare-n cot pe toţi...

PROFESORUL Vai, Gaston, da' se poate dragule ? *(Strigă)* Vino imediat încoace, Popol, să ascultăm poanta !

POPOL *(vine bodogănind):* Da' lovele de "Sportul" îmi dă careva ? Tata !

PROFESORUL Tacă-ţi gura ! Te ascultăm, Gaston.

Gaston aşteaptă, recules, cu mâinile pe piept, să se facă tăcere, concentrându-se.

PROFESORUL *(cântat):* Suntem gata...

GASTON *(răcnind din toate baierele):* "Săriţi că arde !" *(Cei trei, înspăimântaţi, o rup la fugă spre uşă. Gaston se îneacă de râs, ceilalţi râd şi ei, forţat, din politeţe. Eduard vine şi-i cară câţiva pumni la spinare, ca să-i treacă tusea.)* Ha... ha... ha... Uite-aşa a strigat dom'le... săriţi că arde... şi toţi au luat-o la sănătoasa... ca voi, adineaori... da' întocmai dom'le !... Ha... ha... ha, nu mai pot... hhh... hh'ar... h'arde !... Eu însumi fugeam de colo-colo ca un ţicnit, cuprins de panică, înnebunit... *(Nou acces de râs, apoi, reuşind să se oprească, cu gravitate)* Spre seară, când am reuşit să pun mâna pe el, nu măntrebaţi ce mamă de bătaie i-am tras ! *(Ştergându-şi lacrimile de râs, în faţa fotografiei care-l reprezintă pe Pierrot în comuniant)* Doiş'pe ani... sau treiş'pe, nu mai ştiu...

PROFESORUL Jos pălăria, puştiu' ! Mare ghiduş, nu, băieţi ?

EDUARD Mare ! Ai', Popol ?

POPOL *(printre dinţi)*: ... ă doare'n spiţ !

Îmbunat, fericit, Gaston a trecut după tejghea, în dreptul vestigiilor maşinii de încasat cu înregistrare automatică.

Pauză. Profesorul şi-a reluat locul său obişnuit, la masa din centru. Popol – pe al său, lângă telescriptor, amărât nevoie mare. Eduard a rămas în picioare. După un timp, cum tăcerea îl apasă, începe să plescăie din limbă.

PROFESORUL *(enervat, lui Eduard):* Isprăveşte-odată !

EDUARD Mi-e sete, ce vrei...

PROFESORUL Adresează-te lui Gaston, dacă ţi-e sete, dar încetează cu zgomotul ăsta dezagreabil !

EDUARD Nea'Înţeleptilă are nervii-n pioneze... vârsta, menopauza, de' !... *(Lui Gaston)* Da' noi nu mai bem nimic, patroane, că bântuie-o secetă pe-aici... ! (*Pierdut în amintiri Gaston nu-l aude. Eduard, către Profesor)* Alta acuma, a surzit patronu' ! Alo, bântuie setea-n front, s-aude ?... *(Cum Gaston tot nu reacţionează)* Se-tea, ge-ne-ra-le !

GASTON (*ca trezit dintr-un vis*): Hă ? ce ?

EDUARD Nu, nimic...

GASTON La ce naiba ţipi aşa ?

EDUARD Mi-e sete...

GASTON Şi ce să-ţi fac eu ?

EDUARD Nu, nimic...

PROFESORUL Oferă de băut, dragul meu Eduard, dacă tot zici că bântuie setea.

EDUARD Nu zău ! Ş-oi fi crezând poate că m-ai dat gata cu asta, 'ai ? He he, află 'mneatale că Eduard nu-i din ăia de se dezumflă cu una cu două !... Patroane, de băut la toată

lumea, băiatu' face cinste ! Toarnă-ţi şi ţie, Gaston, şi cheam-o dacă vrei şi pe capia de noră-ta. *(Profesorului)* Ei, ce zici ? Nu mă pune nimeni pe mine cu spatele la zid, aşa să ştii, Eduard cade mereu în picioare, ca pisica ! *(Conştiincios, cu gesturi de chelner de meserie, Gaston umple paharele. Eduard, mare lord mare, azvârle pe tejghea nota lui de plată.)* Un rând în contu' lu' băiatu', patroane ! *(Gaston înscrie consumaţiile şi-i restituie lui Eduard nota; acesta o respinge cu un gest majestuos.)* Păstrează restu', drăguţă ! Băieţi, la ce bem ? *(au venit cu toţii în dreptul tejghelei)* În sănătatea lui Pierrot, nu ?

PROFESORUL Mai încape vorbă ?

TOŢI În sănătatea lui Pierrot !

GASTON *(emoţionat, punând jos paharul):* Frumos din partea ta, Eduard, zău... Dau şi eu un rând, băieţi...

PROFESORUL A, nu, nici vorbă ! Eu fac cinste, încă un rând, patroane !

Patronul, din ce în ce mai aferat, nu mai prididește cu umplutul paharelor. Profesorul îi întinde şi el, măreţ, nota, pe care Gaston o vâră distrat în buzunar, peste aceea a lui Eduard. Beau cu toţii.

EDUARD *(lui Popol):* Da' tu gloabă, nimic ? nu dai şi tu un rând ? *(celorlalţi)* E ăsta un zgripţan, dom'le !...

POPOL *(care n-a prins figura):* N-am mărunte, momentan...

EDUARD	Da' creditu', Jocky ? o fi pentru câini, creditu' ?
POPOL	*(pricepând în fine, după ghiontul între coaste al lui Eduard şi călcătura pe picior a Profesorului):* A, da... Păi dacă-i aşa... fie, dau şi eu un rând !
EDUARD	Slavă domnului !
PROFESORUL	Ei, aşa-i el, mai greu până pricepe, că după aia... Nu, bunul meu Popol ?

Îi trage una în spate lui Popol. Veselia e acum generală. Gaston nu mai dovedeşte cu turnatul. A deschis acum o altă sticlă din care umple paharele tuturor.

ANDREEA	(*intrând*): Da' ce văd ? Aţi dat cep la butoi şi pe Didiţa n-o pofteşte nimeni ?
EDUARD	Are ureche la lichide, fata ! Asta, când se pişă câinele dă fuga să vadă dacă nu cumva i-a umplut ei paharul...
PROFESORUL	Ai picat la ţanc, doamna mea, dăm fiecare câte un rând... facem chef, ce mai !
ANDREEA	I-auzi... Şi, pe-a cui pungă ?
EDUARD	Cum, pe-a cui ? Pe-a noastră !
ANDREEA	Vezi bine, pe-a voastră. Întrebam, agapele astea, cine le plăteşte feţii mei ? Epitropia, mitropolia ?
POPOL	Ce-ndrugă, că nu pricep ?
EDUARD	Bate câmpii, dă-o-n mă-sa... Bea cât cuprinde, surioară, că noi plătim...
ANDREEA	*(foarte serioasă):* V-au intrat dividendele ?
PROFESORUL	*(măturând cu un gest larg întrebarea):* Nu, dar ce contează ? Plătim !
ANDREEA	Aha, pricep. Da' nu-i nimic, de-a voastră

mi-s, flăcăi... *(Aliniază trei pahare pe tejghea, le umple, le dă apoi peste cap, unul câte unul.)* Pentru subsemnata ! Pentru Pierrot ! Pentru gaşca de cerşetori care-i bea şi patul de sub el !

PROFESORUL *(ofuscat):* Parcă v-am mai spus, doamnă, că nu suntem cerşetorii dumitale !

ANDREEA Scuze ! Mi-a scăpat... În sănătatea bunilor noştri clienţi !

GASTON *(îngrijorat):* Să nu-ncepi iar, te rog. N-apucăm să ne simţim şi noi bine niţel, că tu, gata... Du-te mai bine şi vezi de ceva de-ale gurii, hai, mişcă !

ANDREEA *(cu falsă mâhnire):* A propos, chiar voiam să aduc la cunoştinţa stimaţilor noştri clienţi o comunicare gravă: Domnilor, vă anunţ cu tot regretul că, dacă lucrurile merg tot aşa, voi fi nevoită să vă servesc la toate mesele doar unul şi acelaşi fel de mâncare.

EDUARD Care ?

ANDREEA Căcat prăjit ! Sub toate formele şi derivatele sale. *(Izbucnind)* Da' ce-aţi amuţit aşa, adunătură de curişti ? Scoateţi marafeţii, ori crăpaţi de foame ? cerşetorilor, gândaci împuţiţi, putorile dracului !

PROFESORUL *(lui Gaston):* Că suntem ţinuţi ziua întreagă fără hrană, treacă de la noi, dar să fim siliţi să îndurăm şi trivialităţile dumneaei, zău dragul meu...

GASTON N-o să le mai îndurăm mult, Izidor, las' pe mine...

ANDREEA Îmi traduci şi mie, tată-socrule ?

GASTON	Ce te priveşte ?
EDUARD	Vrea să zică că de-acum Pierrot e ca şi venit şi că dai tu de dracu', coropişniţă ciufulită...
ANDREEA	Pierrot, dragul de el, că bine zici ! Aşteptaţi-l pe el să vă dea crăpelniţă.
GASTON	Zău, Didiţă, nu fi strică-joacă, începusem o zi aşa de frumoasă ! Hai, fă un efort şi fi şi tu niţel mai drăguţă...
ANDREEA	Nici o problemă, tată-socrule, doar că şi vreunul dintre scumpii noştri pensionari trebuie să facă un efort şi să iasă niţel la robotă s-aducă o brumă de biştari în casă... *(Cei trei întorc capul, uitându-se în altă parte.)* Domnul Profesor, poate ?
PROFESORUL	Mai întâi, stimată doamnă, eu nu stau de vorbă cu o femeie care bea.
EDUARD	Zbang ! O juma'de kil la doamna ?
POPOL	Vi-l împachetăm, sau îl consumați pe loc ?

Râd cu toţii, mulţumiţi de ei nevoie mare.

ANDREEA	A, a ! Felicitări, domnii mei, ați găsit calea cea mai sigură pentru a crăpa de foame.
EDUARD	Ia ascultă, nasoalo ! Doar nu-ţi închipui cumva că nişte oameni ca noi îşi pun problema mâncării ? Păi cunosc eu un măcelar, de cum mă vede numai ce scoate halca de... resturi... şi tot felul de chestii de-alea de-ţi lasă gura apă...
ANDREEA	Dă fuguța, atunci, la măcelarul ăla.
EDUARD	Dau fuga unde vreau eu, şi când vreau eu ! Eu am principiile mele, aşa să ştii,

	eu nu umblu cu cerşeala... Şi pe urmă, azi e-nchis, că e luni...
ANDREEA	Nu e luni.
EDUARD	Păi, tocmai, că la el ziua de închidere nu e luni... Şi la o adică, de unde eşti tu aşa de sigură că nu-i luni ?
ANDREEA	Luni, ne-luni, mă doare-n părţi... Sigură sunt însă că e taman ziua când unul dintre voi trebuie să pună curu' la bătaie şi s-aducă bani de crăpelniţă.
PROFESORUL	De ce nu dumneata, doamnă ?
ANDREEA	Ce vorbeşti, nea Pârjoală ? Te-ai uitat bine la mine ?
PROFESORUL	Ca să fiu sincer, nu. N-am chef să vomit...
EDUARD	Zbang ! Uite că făcurăm kilu' !
ANDREEA	*(iese):* Cum vreţi. Azi nu e păpică...
POPOL	*(fugind după ea):* Nu, stai, îţi propun o chestie: scapă-mi cinci sutari, şi din câştig...
ANDREEA	*(luându-i vorba):* Cinci sutari. Aşa ieftin ?
POPOL	*(frecându-şi palmele):* Îmi ajung.
ANDREEA	*(continuându-şi drumul spre uşă):* Se transmite, băiatu' !
EDUARD	Mie unul, nici nu mi-e foame; o frunză două de salată acolo, şi gata...
ANDREEA	*(ieşind):* Ş-asta se transmite !
GASTON	*(fugind după ea):* Stai, Andreea, stai niţel să vorbim, trebuie să avem ceva de mâncare, dacă ne pică vreun client la prânz ?
PROFESORUL	Poate chiar doi, mai ştii...
POPOL	Niscai bogătani d'ăia, în voiaj de nuntă...
ANDREEA	*(revine):* Asta vă e grija, clienţii ? Spuneţi-mi, dragilor, n-aţi observat că strada

s-a golit complet de când au fost evacuate clădirile şi-au venit ăia de-au astupat uşile şi geamurile ?

GASTON Ce-are a face ? Strada e comercială, odată-ţi pică clientul şi...

ANDREEA Numai că nu mai e stradă, tataie. Nici cartier, nimic, decât o seamă de dărăpănături ce-aşteaptă demolarea, n-ai priceput încă ?

GASTON *(neîncrezător):* Crezi ?

EDUARD Mănâncă rahat, dom'le, cum vrei dumneata să demoleze o stradă ca asta, comercială şi... cu toate alea... ?

ANDREEA Cică vor să facă una nouă. Cartierul e insalubru...

GASTON Insalubru, cartierul nostru ?

ANDREEA Aşa zic ei...

GASTON Vorbe...

ANDREEA Zău ? Da' uşile şi ferestrele caselor ? Da' vitrinele magazinelor înfundate, tot vorbe sunt ? *(Gaston înalţă din umeri)* Doar noi am mai rămas, îţi spun, toţi şi-au luat valea, ieşi şi te uită !

GASTON Nu, nu, mersi... Eu, fato, am trăit două războaie şi pot să-ţi spun că, din mila domnului, am văzut tot felul de lucruri, dar o stradă cu uşile şi geamurile clădirilor astupate, asta încă n-am văzut !... Şi nici n-am văzut stradă pe care toţi locuitorii s-o părăsească aşa, nitam-nisam... Măcar că, îţi spun, două războaie, nu unu'...

ANDREEA *(arătând spre uşă):* Ai ocazia acum. Şi încă pe de-a moaca.

PROFESORUL Nu-ţi pune mintea cu ea, bunul meu Gaston, e beată. Vrea să te sperie, n-o lua în seamă.

EDUARD E beată moartă, dom'le... pfft, auzi dumneata, o stradă ca asta, în demolare ! Păi unde-am ajunge, zi-mi şi mie ? *(Andreea nu mai ştie ce să zică, privindu-i uluită)* Nu mai ştii ce să născoceşti, nasoala naibii, da' când te ia omul niţel la bani mărunţi, rămâi ca proasta cu gura căscată, vai de capu' tău !

ANDREEA *(lui Gaston):* Dar muncitorii care au venit să demoleze, şi pe care i-ai gonit ? I-ai uitat ?

GASTON Ce muncitori, harăpanii ăia ?

EDUARD Mai nou, dumneaei se dă şi la harăpani ?

GASTON Am avut întotdeauna d'ăştia prin cartier, mare minune dacă unu' sau doi au încercat să se cuibărească şi pe aici ! Eu nu-i servesc, n-au ce căuta în localul meu !

ANDREEA *(lui Gaston, cu vehemenţă):* Şi scrisorile ?

GASTON Ce scrisori ?

ANDREEA De la prefectură, de la primărie... de peste tot.

GASTON Păi, am eu timp să citesc tâmpeniile alea ?...

ANDREEA Foarte bine, băieţi ! Sunt beată, nu ştiu ce vorbesc. Să aşteptăm liniştiţi să ne pice clienţii... Sau poliţaii, când o fi să ne evacueze cu forţa. *(Mai trage o duşcă din sticlă.)*

EDUARD *(indignat):* Ai văzut, profule, bea cu gura din sticlă, scroafa. Ei, nu-i zici nimic ? Cum rămâne cu minimul ăla de higienă,

şi cu... ?

PROFESORUL Lasă, dragule, nu merită...

Tăcere. Se holbează toţi la Andreea care-şi ia sticla şi se duce să se aşeze într-un colţ al încăperii.

POPOL *(meditativ):* Eu am mai văzut deja o chestie de-asta...

PROFESORUL Ce chestie ?

POPOL Când vin adică să astupe străzile şi toate alea...

GASTON Care alea ?

POPOL Vin nişte tipi. Se apucă să pună un fel de... chestii pe geamuri... le astupă, adică... şi uşile tot aşa... Le lasă ei o bucată de vreme, pe urmă revin şi, buum ! aruncă în aer toată şandramaua...

EDUARD Ce tâmpenie ! Vorbeşti şi tu ca să nu taci. Ce fel de tipi ?

POPOL Ştiu şi eu ? Nişte bronzaţi d'ăia în salopete...

PROFESORUL Poţi să-mi spui şi mie, bunul meu Popol, în ce scop muncitorii aceia ar arunca totul în aer ?

POPOL Păi, ca să facă spaţii verzi... aşa mi se pare...

PROFESORUL Aşa ţi se pare ! Mie mi se pare, bunul meu Popol, că în viaţă ori eşti sigur de ce vorbeşti, ori îţi ţii fleanca !

POPOL Păi, sunt sigur... asta au făcut ăia acolo...

GASTON Unde, acolo ?

POPOL Parcă mai ştiu ? Un oraş acolo... mă duceam uneori să joc la curse... Cât pe-aci să

și câștig odată, dom'le, zău, să-nebunești, nu alta ! Numa' ce intru odată ca bolidu-n linia dreaptă, las în urmă tot pachetu' ăla de gloabe, nu mai am decât una de depășit, când... nu zici că-mi taie drumu' o fâță, dracu știe cum, și unde-mi arde o cravașă peste bot de mă ia cu negru pe dinaintea ochilor și se duce dracului și cursă și tot !... După aia, mă duc la el și-l întreb civilizat, fără să ridic tonul, de ce mi-a făcut el mie așa o chestie. Ce credeți că-mi răspunde ? Cică, vezi tu dragă doamne, nu s-a născut încă bețivanul ăla care să vină să-și facă mendrele cum poftește în orașul nostru... Dac-am auzit așa, m-am răsucit pe călcâie și nici c-am mai pus piciorul în porcăria aia a lor de urbe. Da', înainte, i-am zis și eu tipului, așa de la obraz...

GASTON *(i-o scurtează):* Ce ne pasă nouă ce i-ai zis ? Mai ales c-avea dreptate tipu', ești un bețivan... Zi mai bine, de ce să ne trântească ăia un spațiu verde taman aici ?

POPOL *(încurcat):* Parcă știu eu de ce... Am zis eu c-or să trântească musai un spațiu d'ăla verde... ?

PROFESORUL Adică, nu tu ești acela care a adus vorba despre spațiile verzi ? Îți râzi de noi, ori ne iei drept niște copii, dragul meu Popol ?

POPOL Păi, eu... nu...

EDUARD *(îngânându-l):* Păi, eu, nu... Fleanca, bețivane ! Bețivanule... *(căutând un cuvânt mai tare)* neam de... gloabă !

POPOL Neam de gloabă, eu ?

EDUARD Tu, da ! Şi încă ce gloabă !

POPOL *(ca pentru sine):* Ce-i drept e drept, cam sunt neam de gloabă...

EDUARD Bine măcar că recunoşti !

POPOL *(cu blândețe):* Sunt neam de gloabă, dar nu put.

EDUARD Adică ce, eu put ? Nu că are tupeu mârţoaga ! *(Către ceilalți)* Vezi tu doamne, el nu pute !

POPOL Oricum, nu ca tine...

EDUARD Pfft ! Asta rămâne de văzut !

ANDREEA *(care, ţinându-şi capul în mâini, nu participase la scenă, izbucneşte dintr-o dată):* Gura ! Îmi vine să vărs ascultând toate tâmpeniile astea ale voastre, uitându-mă la fețele voastre de şobolani împuţiţi ! Tăceţi dracului odată din gură !

EDUARD Nu că-i bună ! Adică nici să discutăm între noi nu mai avem voie, te pomeneşti ?

ANDREEA *(amenințându-l cu sticla goală):* Gura, că ţi-o pocesc !

EDUARD *(se ascunde după tejghea, răcnind):* Săriţi, e nebună ! Ce i-am făcut ? De ce se ia întotdeauna de mine, dom'le ?

GASTON *(diagnostician):* Las-o în pace, nu vezi că-i matoală ?

EDUARD *(sumeţindu-se de după tejghea):* Norocul ei că-i femeie, altfel...

ANDREEA *(venind spre el):* Altfel, ce ?

EDUARD *(pitindu-se iar după tejghea):* Îți ardeam un bocanc la coaie de mă ţineai minte...

ANDREEA Aşa, aşa, zi'nainte... *(merge şi aşează sticla goală în lădiţă luând în loc una plină)*

Şi acum, domnii mei, am să mă retrag în apartamentele mele, dacă nu vă deranjează... sperând că-n lipsa mea veţi crăpa cu toţii în cele mai cumplite suferinţi... A, tată-socrule !, dacă iubitu' matale Pierrot îşi garează cumva fesele prin zonă, fii aşa drăguţ şi spune-i din partea mea să se ducă-n...

GASTON *(urlând):* Să nu-ndrăzneşti să vorbeşti astfel de Pierrot, auzi tu ?... O femeie care se poartă ca tine...

ANDREEA *(din uşa scării):* Ce-i drept, 's beată criţă şi vorbesc, îmi permit să vorbesc despre admi'abilu', despre minunatu' meu bă'băţel care e aşa de sobru... de pe'fect sobru... şi de pe'fect aşa şi pe dincolo, şi... pe'fect hab... habsent !... D'ept ca'e să mă pupaţi... că mă' uc... *(Iese)*

GASTON Du-te învârtindu-te !

EDUARD Da' ştiu c-a pompat surioara !

POPOL Rău face. Băutura cauzează la siluetă !

PROFESORUL *(privind spre unul din portretele lui Pierrot):* Ce pacoste, dragilor, să ai o soţie beţivă !

EDUARD Chiar pacoste !

GASTON *(într-un adânc oftat, privind şi el portretul lui Pierrot):* N-a avut sărăcuţu' mână bună. Măcar că, pe vremea când eu însumi l-am îndemnat: ia-o băiete dacă-ţi place, ce fetişcană curăţică şi serioasă era... servea aici, la noi, şmecherul ăla de Pierrot o cam lăsase borţoasă, şi...

EDUARD I'auzi curva dracu' !

GASTON Poate chiar asta ar fi trebuit să-mi dea de gândit, dar când colo, tocmai eu am fost ăla care l-am tot îmboldit pe băiat: oficializează, Pierrot, ce naiba, nu se face s-o laşi aşa, e-o fată bună, oficializează...

EDUARD Pfft, fată bună ! O ştoarfă, dom'le, o putoare, ce mai !

GASTON *(fără să-l asculte):* Copilul s-a născut mort. Pierrot plecase deja în Australia... sau poate după aia a plecat, imediat după... nu mai ştiu... Pe urmă...

PROFESORUL Ea a dat în darul beţiei...

GASTON Ştiu şi eu ? Poate că băuse şi înainte... Ce mai, n-a avut băiatul mână bună şi pace ! Când mă gândesc ce amărât o să fie văzând-o...

PROFESORUL Nu te mai gândi. Poate când s-o întoarce Pierrot, se schimbă şi ea...

GASTON Poate...

POPOL Eu n-aş crede...

PROFESORUL *(călcându-l):* Fleanca, tâmpitule ! *(Tot numai zâmbet)* Pierrot se întoarce curând, ăsta-i principalul...

EDUARD Plin de sunători !

POPOL *(în extaz):* Ăia, în Australia, au şi curse de ogari !

O tăcere. Toţi îl privesc, nevăzând legătura...

GASTON Adică ?

POPOL *(coborând pe pământ):* Adică, au şi curse de ogari, ăia acolo, în Australia...

PROFESORUL Şi unde anume să ne scărpinăm noi pe

chestia asta, iubitule ?

POPOL Niciunde, mă gândeam şi eu aşa...

EDUARD Că uşchit mai eşti, vai de capu' tău ! Să te-ntrebi, zău, ce naiba oi fi având în creier, că parcă nici n-ai fi om ca toţi oamenii ci o maşină de mizat.

POPOL Maşină de ce ?

EDUARD *(repetă detaşând silabele):* De-mi-zat. Ai priceput ?

POPOL Nu, da' mă doare-n cot... De altfel, nici nu-s sigur că în Australia e chestia aia cu ogarii...

PROFESORUL Şi apoi, ce contează, drăguţă, dacă sunt sau nu curse de ogari în Australia, Pierrot oricum nu-i jucător...

EDUARD Just. Ş-apoi, el când joacă, câştigă, dom'le ! *(Toţi întorc privirea spre Popol care a revenit la telescriptorul său. Eduard, pe neaşteptate.)* Când mă gândesc ce chiolhan o să-i tragem...

PROFESORUL Când ?

EDUARD Păi, când s-o propti Pierrot în prag.

PROFESORUL Doar la pântec ţi-e gândul, porcule ! De ce nu ţi-ai închipui mai bine emoţia lui Gaston, bucuria pe care o va încerca el, surpriza, chiar aş zice; în zece ani, se schimbă oamenii, mai cu seamă între douăzeci şi treizeci ! Pierrot ni se va întoarce mai legat, mai hotărât, mai vânjos – un bărbat în toată puterea cuvântului !

POPOL *(din colţul lui):* Cu riduri.

PROFESORUL Ei da, şi niţel mai ridat, fireşte...

GASTON Da' tot Pierrot al tatii, nu ?

PROFESORUL Mai încape vorbă, bunul meu Gaston ? Nimic şi nimeni nu poate distruge sau pângări acea sfântă şi indisolubilă legătură ce uneşte pe tată cu fiul şi pe fiu cu tatăl său; nici mizeria, nici avuţia, nici gloria, nici femeile. În veci !

EDUARD Amin ! Săru' mâna părinţele, n-am ce-ţi da pentru clopotniţă, da' sunt alături de sfinţia ta cu tot sufletul, că bine le mai zici !

GASTON Să nu faci tu pe nebunul când e vorba de băiatul meu, că-ţi trăznesc una de-ţi crăp mutra, ai înţeles ?!

EDUARD Na, că se dă şi ăsta la mine... Aşa o zi, să fie ea a dracu' ! Toată lumea are ce are cu mine... Da' ce v-am făcut, frate, ce v-am făcut ?

PROFESORUL *(reţinându-şi râsul):* Are dreptate Gaston, tu, când te-apucă, nu te mai opreşti...

GASTON Hai, Izidor, mai spune...

PROFESORUL Ce să mai spun, dragă ? Tocmai terminasem...

GASTON *(întorcându-se spre Eduard):* Vezi ticălosule ?, mi-ai stricat finalul, asta mi-ai făcut, spurcăciunea dracului !... Hai, fir'ar să fie, fac cinste... M-ai dat gata, Izidor, vorbele tale mi-au mers la inimă, m-au făcut fleaşcă, ce mai... !

EDUARD Şi pe mine m-au făcut fleaşcă, Izi, sincer...

GASTON Tacă-ţi gura !

EDUARD Păi, de ce dom'le ? Dacă şi pe mine m-au... zău aşa... ce adică, eu n-am voie ?... Asta-i bună !

Tăcere. Beau toţi. Popol, punând primul paharul jos, îl întreabă pe Gaston:

POPOL Da' el, Pierrot, când a plecat, avea ceva parale ?

Profesorul dă să-i tragă una la tibia, Popol însă, prevăzător, se dă în lături aşa fel încât, Profesorul vine grămadă cu nelipsitu-i "Fleanca, tâmpitule !"

GASTON *(după o scurtă gândire):* Parale ? Da, avuseserăm o săptămână bună, reţetă rotunjică... eh, pe vremea aia afacerea mergea ca focu'...

EDUARD Lasă, lasă, că nici acum n-ai a te plânge !

GASTON Nu zic, ar putea fi şi mai rău... Da' pe vremea aia, era altceva... Uite, îmi aduc aminte, chiar cu câteva zile înainte să plece pusesem cafeneaua pe numele lui. Aşa a fost, n-am dreptate ? Ia ziceţi şi voi...

Îi priveşte pe rând aşteptând aprobarea lor.

PROFESORUL *(obsecvios):* Da, da, eu îmi amintesc perfect...

Eduard, încuviinţând şi el din cap.

POPOL *(încercând sincer să-şi amintească):* Eu... ăăăă...

PROFESORUL Ba chiar am făcut şi un chef pe cinste, ca la o schimbare de proprietar, nu, Gaston ?

GASTON Pe cinste... da...

POPOL	Dacă s-a lăsat cu chef, atunci îmi amintesc şi eu !
GASTON	Băiete, i-am zis, de-acum îţi vezi singur de viaţa ta; nevastă ai, cafenea ai, eşti tânăr, să tot munceşti ! A doua zi, ia-l de unde nu-i – plecase !...
PROFESORUL	Şi-l înţeleg, nu-i el omul să aleagă calea uşoară, are prea multă personalitate... Cum era să se mulţumească băiatul s-o ducă aşa, de azi pe mâine, pe spezele tale la drept vorbind, în loc să plece să-şi caute norocul în Australia unde unii ca el pot face avere ? Eu zic că nu mulţi tineri din ziua de azi ar fi procedat astfel.
EDUARD	Tinerii din ziua de azi ?! Pfft, toţi nişte pederaşti, nu tu creier, nu tu coaie, nimic... Mai deunăzi văzui şi doi câini... da' dom'le, până ş-ăştia...
GASTON	Alo, domnu', de Pierrot era vorba ! Se-aude ?
EDUARD	Păi eu nu tot de...

Se întoarce spre Popol şi începe să-i şopocăiască la ureche istoria cu câinii; se hlizesc zgomotos amândoi.

PROFESORUL	*(sever):* Aţi putea fi serioşi niţel, domnii mei ?
EDUARD	Păi ce, nu suntem serioşi ?
PROFESORUL	Nu. Şi ar cam fi momentul, căci uite, e aproape prânzul şi în halul în care merg lucrurile, nu prea văd ce mâncăm noi azi.
EDUARD	Cu alte cuvinte...
PROFESORUL	Cu alte cuvinte, n-ar fi rău să-ţi reiei niţel

vechea meserie... Doar aşa, cât să nu creadă Andreea că e rea-voinţă din partea noastră.

EDUARD Nici nu mă gândesc... Şi-o bag în mă-sa pe putoarea aia de Andreea, n-are decât să creadă ce vrea !

PROFESORUL Zău ? Şi cu papa noastră cum rămâne, drăguţă ?

EDUARD Vă priveşte, drăguţă ! Eu, de muncit nu mai muncesc, să fie clar... Eu am principiile mele... sunt un om liber ... fac ce-mi place, trăiesc cum vreau... Şi-apoi, de ce tocmai eu ? Du-te tu.

PROFESORUL Eu am prea multă clasă, dragule... Ei da, ce te uiţi aşa ? Nu-i vina mea.

EDUARD Pfft, auzi, clasă !

PROFESORUL Pardon ?

EDUARD Şi ce, nu-i bine să ai clasă ?

PROFESORUL E. Dar în cazul de faţă... tu ai mai multe şanse.

EDUARD Sunt prea cunoscut în cartier, nu-mi dă nimeni un sfanţ.

PROFESORUL Fii, dragă, rezonabil, te duci în alt colţ al oraşului, unde nu eşti cunoscut, ce naiba !

EDUARD Ca să-mi rupă oasele şmecherii ăilalţi, mersi !

PROFESORUL Oricum, dintre noi toţi, tot tu eşti cel mai potrivit... cu jegul ăsta de pe tine, nu ?

EDUARD S-o crezi tu. S-ar putea dimpotrivă să-i dezguste.

GASTON Aici are şi el dreptate. Uite, eu, să văd un haidamac d'ăsta jegos ca el, nu-i dau nimic, nici măcar nu mă opresc.

EDUARD *(răutăcios):* Parcă ce, înainte îmi dădeai ? Pierrot, săracu', da, da' tu... Măcar că pe vremea aia mă mai spălam... din când în când...

PROFESORUL Oricum, nu mi se cade mie, fost cadru didactic, să ies pe bulevarde cu mâna întinsă.

EDUARD Da' ce nevoie ai să ieşi pe bulevarde ? Stai colea, în uşa cafenelei, şi aştepţi...

PROFESORUL Eu, în uşa cafenelei ? Şi vecinii ? Te-ai gândit la ce vor spune vecinii ?

EDUARD Andreea zice că nu mai e ţipenie pe toată strada, în afară de coloraţii ăia, doar nu ţi-o fi jenă şi de ei ?

GASTON Ce naiba, iar începeţi ? Ajunge !

POPOL Dacă nu vrea nimeni, mă duc eu.

PROFESORUL Eşti prea tâmpit, iubitule. Se cere oarecare manieră pentru asta. Uite, Gaston, dacă ar vrea el, ar fi în stare să adune la bănuţi cu roaba...

Toate privirile se aţintesc asupra lui Gaston.

GASTON Ce ?! Eu, ditamai patron de bistrou, să...

EDUARD De un' să ştie fraierii ăia că eşti patron de bistrou ? Te propteşti la un colţ de stradă şi te pui pe plâns, nici măcar n-ai nevoie să întinzi mâna, plângi şi aştepţi...

PROFESORUL Cu metoda asta, dragul meu, mă tem că nu se va alege decât cu călcături pe picioare...

EDUARD Ce călcături, dom'le ?, e o metodă straşnică, dacă-ţi spun eu...

PROFESORUL *(ridicând din umeri):* Gaston, vino încoace, dragul meu. *(Gaston se apropie)* Poziţia corpului este esenţială, atitudinea; nici prea plângăreaţă, nici arogantă – durere înăbuşită, înţelegi ? de sărac care nu-ţi scoate ochii cu sărăcia lui, dar care nici nu se lasă luat drept o otreapă... Aşa ! *(Potrivindu-l pe Gaston)* Capul ceva mai aplecat pe umăr, piciorul mai îndoit, aşa... Întinde acum mâna dreaptă, nu, nu te încorda că oboseşti repede... Coboară niţel mâna, aşa...

Se dă un pas înapoi privindu-l pe Gaston în ansamblu. Ceilalţi îl imită.

EDUARD Poate să încline ceva mai mult capul...

POPOL Şi mâna ceva mai deschisă...

PROFESORUL Da, da... Dar mai ales, Gaston, alege-ţi poziţia în care să te simţi tu cel mai bine. Şi acum, bolmojeşte încet ceva printre dinţi, hai, dă-i drumul...

GASTON (*vorbind încet, printre dinţi*): Despre ce să spun ?, despre Pierrot ?

PROFESORUL Nu, nu... îndrugă ceva acolo despre... război...

GASTON Despre care ?

PROFESORUL Oricare, e tot una...

GASTON Dă-i drumu' odată omule, ce dracu', că doar sunt destule chestii cu care să le rupi inima la fraieri !

POPOL Zi despre viaţa ta nenorocită...

GASTON *(păstrând postura, vorbind încet la*

început, apoi urcând din ce în ce glasul): Am o cârciumioară... mergea bine, dar de când cu criza, n-o mai scot deloc la capăt, criză ce mai !... N-am nici noroc, nu-i vorbă... două războaie şi nici o zgârietură, nu tu pensioară, nu nimic... Ajutaţi, vă rog, un biet cârciumar în mizerie...

Cei trei râd lovindu-se peste coapse.

POPOL Un crâşmar în mizerie ? Să crape, na ! *(Îi trage lui Gaston un picior în fund)*

EDUARD *(pe fuleu, îi trage şi el un picior, strigând):* Ţine şi de la mine, biet crâşmar în mizerie, n-am altceva !

Gaston cade pe burtă horcăind.

PROFESORUL *(râzând cu poftă, îl ajută să se ridice):* Nu, nu merge deloc, dragule, încearcă altceva...

GASTON *(în picioare, scuturându-se de praf, cu o privire rea):* Nici o grijă !... Până una alta, aflaţi că eu nu sunt, ca unii, un terchea-berchea... eu nu încasez picioare în fund, eu le dau... Eu, domnii mei, am un fiu milionar, eu am o cafenea ! *(Popol şi Eduard s-au tras într-un colţ, speriaţi de urmările gestului lor necugetat.)* Vă mai înştiinţez că peste câteva zile încep lucrările de transformare a localului meu, aşa că va trebui să vă cărăbăniţi de-aici. Şi nu care cumva să vă văd mutra prin snack-

barul meu, că vă rup picioarele ! V-aţi făcut voi de cap, dar nu mai merge aşa, dacă vă prind prin noul meu local, vă cotonogesc, lepădăturilor !

PROFESORUL Stai, dragă Gaston, ce te superi aşa ? Ne-am întrecut şi noi niţel, în focul acţiunii, nu zic, dar şi tu eşti de vină, ce-ţi veni să-i dai cu crâşmarul în mizerie, zău...

GASTON Nu tu mi-ai zis că să vorbesc despre orice... ?

PROFESORUL Da, dar există limite ! Uite, să-ţi dau un exemplu: "Iertaţi-mi îndrăzneala, domnule, dar ştiţi, eu mi-am găsit o slujbă la periferia oraşului, dacă nu mă prezint astăzi, un altul îmi va lua locul... ar fi o nenorocire pentru mine care mă aflu de luni şi luni de zile în şomaj, ca urmare a unor reduceri de personal în liceul privat în care lucram... Ei, da, domnule, aşa cum mă vedeţi, sunt profesor, mi-am luat chiar şi examenul de agregat cu specialitatea... toate, de fapt... şi, iată-mă totuşi licenţiat din post. Nu-mi stă în obicei să importunez oamenii pe stradă, vă daţi seama sper, dar nu am încotro, pentru mine este vital, credeţi-mă, domnule, mi s-a oferit acest post de supraveghetor... ei da, ce vreţi ?, când te aşteaptă acasă copiii flămânzi şi o soţie invalidă de război fără pensie, nu stai să alegi, te mulţumeşti cu ce se iveşte, dragă domnule... Numai că, vedeţi, spre a-mi putea lua postul în primire, ar trebui să fiu îmbrăcat decent, cra-

vată, cămaşă curată, nu ?... Deasemeni, să fiu în măsură să mă deplasez... metroul plus un autobus... e la *Chatillon sous Bagneux*, cunoaşteţi poate ? nu ?, nu face nimic... dacă aţi fi aşa de bun să mă ajutaţi cu ce puteţi, nu v-aş spune «Dumnezeu să vă răsplătească !», eu însumi îi aştept răsplata, şi, vedeţi în ce situaţie mă zbat, nu, ajutorul pe care-l cer de la dumneavoastră e unul de la om la om, de la compatriot la compatriot, de la intelectual la intelectual. Întindeţi-mi, vă rog, o mână de ajutor, cum şi eu v-o întind pe a mea, rugătoare..." *(Întinde mâna spre Eduard şi Popol, aflaţi în faţa lui. Aceştia îi ard câte o palmă ca la jocul de-a "friptelea" şi se îndepărtează râzând cu gura până la urechi. Gaston râde şi el.)*

PROFESORUL *(rănit):* Cum adică, nu mi-aţi fi dat un ban ? Sunteţi scursura, pleava omenirii ! Dacă după tot ce aţi auzit, nu v-aţi fi îndurat să-mi veniți în ajutor, înseamnă că nu sunteţi decât nişte secături, fără urmă de suflet !

POPOL Păi nu ţi-am dat ? Mai vrei ? Na, ţine ! *(Îl plezneşte iar îndoindu-se de râs)*

EDUARD *(căruia aproape că i-au dat lacrimile de râs):* Pfff, şi te mai miri că nu-ţi dădeau ăia nici o ridiche ! Păi după ce le trânteai câte o polilogie de-asta, tâmpiţi erau ei să te mai şi plătească ? Trebe' lucrat scurt şi cu folos, dom'le, nu că mă laud, da' eram un as, aveam pontu' meu, leşinam în metrou

la orele de vârf, făcea să mă vezi !...

Se prăbuşeşte urlând.

PROFESORUL *(urlând şi el):* De vârf !...
EDUARD *(oprind pe loc jelania):* Păi dacă mă tot întrerupi, cum dracu' să...
PROFESORUL Da' cum ai fost călcat în picioare în porcăria aia de metrou, de te-au dus pe targă la spital, asta nu spui, asule ?
EDUARD *(celorlalţi doi):* N-are rost, ăsta nu te lasă să vorbeşti, dom'le, nu suportă să mai scoată şi altul o vorbă... E ceva... !
PROFESORUL Decât să ne faci teatru la domiciliu, mai bine coboară la metrou şi arată acolo ce ştii !
EDUARD Ba du-te tu ! Cu papagalu' tău, şi cu romanu' ăla foileton, scoţi milionu'...
POPOL *(imitând postura lui Eduard):* Eu, zău c-aş încerca...
PROFESORUL Ţi-am spus odată, eşti prea tâmpit ! Şi pe urmă n-am încredere într-un ins stăpânit de patima jocului.
POPOL *(revenind în poziţie normală, se îndreaptă spre uşă):* Azi sunt în vână, n-am cum pierde, simt eu aşa... e o zi cu baftă !
EDUARD Du-te, atunci, nu te uita ce-ndrugă el... n-ai să-i dai lui socoteală, eşti un om liber, ce dracu !

Popol ajunge în dreptul ieşirii, pune mâna pe clanţă, crapă un pic uşa, o trânteşte speriat la loc, apoi vine şi-şi reia locul său obişnuit.

GASTON Asta-i tot ?

EDUARD Ce, nu te mai duci ?

PROFESORUL Bine face, lasă-l în pace.

EDUARD Pliscu' ! Iar te bagi ? Ia zi, de ce nu te duci, gloabă, te-ai dezumflat, gata ?

POPOL Nu, d'aia... da'... *(Caută o altă pricină decât cea adevărată: imaginea casei de peste drum cu uşile şi ferestrele astupate, a muncitorilor străpungând clădirile învecinate cu ciocanele pneumatice etc.)*

EDUARD Da' ce ?

POPOL Dacă pică Pierrot tocmai când... Ce-o să creadă despre mine ?

GASTON Sincer, la asta te-ai gândit ? Oh, Popol ! *(Merge şi-l strânge în braţe)* Ce bine-i să vă simt pe toţi în jurul meu, lângă mine... în aşteptarea clipei când mi se va întoarce băiatul ! E... e minunat !

PROFESORUL Suntem şi vom fi lângă tine, dragul meu, nu te teme.

EDUARD Şi când o fi să se-ntoarcă Pierrot, îi facem o primire... !

POPOL De prinţ... El o să-mi dea biştari pentru curse !

GASTON Nu-ţi bate tu capul, ştie Pierrot ce să facă cu banii: mai întâi şi mai întâi, transformările – ceva aşa, ştii, să-i lase tut pe tuciuriii ăia, să le treacă cheful de spaţii verzi. Pe urmă, o maşinuţă...

EDUARD Bună ! Mai ieşim şi noi să mâncăm la iarbă verde...

PROFESORUL La iarbă verde !... Până una alta, din pricina ta, nu mâncăm deloc, dobitocule !

EDUARD	Din pricina mea ?

GASTON	Nu, copii, fără hartă, vă rog !... Ascultaţi, eu sunt patron aici, e de datoria mea să vă hrănesc ! *(Tăcere. Nimeni nu pare să protesteze, ascultându-l cu cea mai mare atenţie)* Ba da, ba da, ştiu eu ce spun !... Numai că, putorişca aia şi-a băgat în cap că ea e stăpâna... nu că-i culmea ? O slujnicuţă care a avut norocul să i-l dau pe fiul meu !... căreia i-am făcut o situaţie... Da' ce-şi închipuie ea acum, că-şi poate permite orice ? că dacă aşa i s-a năzărit dumneaei să nu mai dea de mâncare prietenilor mei, eu am să rabd o astfel de mojicie ?... Mă duc chiar acum să-i spun două vorbe, şi dacă n-o zbura ea pe scări în jos să vadă de masă cât ai zice peşte, să nu-mi mai spuneţi mie Gaston !

EDUARD	Bravo, bine faci, bagă-i mâna-n chică curviştinei ! Auzi dumneatale, dom'le, să înfometeze oamenii !

PROFESORUL	N-o brusca totuşi, dragule, ia-o cu binişorul... Asta dacă, bineînţeles, nu ştii deja unde ascunde ea conservele...

GASTON	Las' pe mine, dau eu de ele dacă doarme... şi oricum, beată cum e...

Iese pe uşa dinspre scară. Cei trei rămân tăcuţi, privind plini de speranţă în urma lui Gaston. Apoi se privesc cu înţeles, spunându-şi parcă: "Nu c-am întors-o frumos ?" Se instalează apoi fiecare, aşteptând. Pe stradă, un om ridicat pe vârfuri încearcă să privească înăuntru pe deasupra perdeluţelor.

EDUARD *(pe şuşotite):* Ce-o fi vrând şi mutră ăla ?

Omul pare că măsoară faţada; îl auzim apoi numărând în spaniolă. Popol se urcă pe o masă, spionându-l.

POPOL *(în şoaptă, şi el):* Un cioroi în salopetă...
EDUARD *(idem):* Ce face ?
POPOL Paşi... Mari...
EDUARD Şi de ce mă-sa face paşi mari ?
POPOL Păi... ştiu eu ? Păzea că intră-ncoace !

Uşa cafenelei se deschide. Omul însă n-apucă să intre că Profesorul a şi trântit-o la loc, cu piciorul, strigând: "Nu e nimeni, e închis !" De afară, omul strecoară un plic pe sub uşă, apoi se îndepărtează. Cei trei se uită la plic, apoi unul la altul, fără ca vreunul să schiţeze gestul de a-l ridica. Aplecându-se, Profesorul citeşte cu voce tare, fără să-l atingă: "Ultima somaţie înainte de..."

EDUARD Ultima somaţie ? Ce vorbeşti Franţ ? Da' drept cine ne iau 'mnealor să ne trimeată nouă somaţii ? Drept cine dracu', ai ?
PROFESORUL Nu era un tuciuriu.
EDUARD Da' ce mă-sa era ?
PROFESORUL Mai curând spaniol...
EDUARD Pă' ce l-ai citit ?

În timpul ăsta Popol a luat scrisoarea de pe jos, a deschis-o şi, după ce a citit-o: "Am încurcat-o, vin ăia să ne..."

PROFESORUL *(smulgându-i hârtia din mână):* Fleanca, tâmpitule ! *(rupe furios scrisoarea)*
EDUARD Că doar n-o să iei acum de bune toate căcănăriile de le scriu ăia, ce dracu' ?...

(Spăşit, Popol se duce şi se aşează cuminte la locul lui. Tăcere. Nemaiputându-se stăpâni, Eduard urlă, privind spre uşa de la scară.) Şi ăla ce mă-sa face, vine odată cu crăpelniţa aia, sau nu mai vine ?... Că mie mi-e foame.

Partea a doua

Acelaşi decor. Pe masa din mijloc, resturile rămase de la prânz: cutii de conserve şi sticle goale, farfurii şi pahare murdare, ciobite... Aşezaţi împrejurul mesei, Gaston, Popol şi Profesorul. Uşa WC-ului e larg deschisă, Eduard urinează. Profesorul se scobeşte în dinţi cu un chibrit pe care, din când în când, îl duce la nas şi-l miroase. Turtit de băutură, Popol doarme cu capul în piept. Gaston, care îl ascultă cu atenţie pe Profesor, e sumbru, încordat; de felul lui e taciturn, irascibil la beţie.

PROFESORUL *(căruia vinul îi dă elanuri lirice, fără să se întrerupă din scobitul dinţilor):* De fapt, eu nu mă îmbăt niciodată. Nostim, nu ? De băut, beau, dar îmi păstrez luciditatea. Înainte, un păhărel în plus şi se învârtea lumea cu mine, acum s-a isprăvit... Şi cu asta !... *(Bea, cu un aer grav)* Acum, aidoma unei nave cu toate pânzele sus plutesc întruna fără să mă duc la fund, şi, cu toate că lumea e lichidă în jurul meu, eu rămân mereu uscat pe dinăuntru... *(Se ridică dintr-odată şi trânteşte cu furie uşa WC-ului, urlând)* Nu poţi să-nchizi uşa, scârbosule ?

EDUARD *(cu spatele, din WC):* De ce ? mă pişi numai...

PROFESORUL Nu vreau să ştiu dacă te... aia sau aialaltă, când intri la closet, închizi uşa ! Clar ?!

EDUARD Ia mai slăbeşte-mă, n-o să mă înveţi tu acuma şi cum să mă...

GASTON *(se ridică şi, deschizând iar uşa, strigă la*

Eduard): Gura ! Are dreptate, dacă intră vreun client ?, de ce-i ăla obligat să te vadă pe tine cum te pişi ?

EDUARD *(scuturându-se):* Client... de unde dracu, client ?...

PROFESORUL Un client, mai du-te vino, dar dacă pică Pierrot !... Care ar fi prima imagine pe care ar avea-o la întoarcerea sa *at home* ? Domnul Eduard, abjectul domn Eduard, scuturându-şi...

Eduard ieşind din WC şi încheindu-se la pantaloni.

EDUARD Alo, alo, luaţi-o încet ! Scârboşenie, treacă-meargă, da' fără abject că fac urât ! Există limite, ce aia... Că dacă-i pe-aşa, îmi iau coada la spinare şi, nea' Pierrot, regretele mele, n-are decât să poftească da' fără băiatu' ! Nu zău, da' ce credeţi, cât o să mă mai las călcat pe bombeu ?... Şi nenorociţii ăştia de nasturi, ce dracu' au ş-ăştia de nu... *(îşi examinează tăcut şliţul de la pantaloni)*

POPOL Şi eu... ca el... Nu mă închid nicăieri... mi-e frică singur...

GASTON De ce ţi-e frică ?

POPOL *(căutând să vadă de ce i-e frică):* Păi... nu ştiu... nu ştiu... Mi-e frică.

GASTON Taci din gură, dacă nu ştii, şi lasă-l pe Izidor să vorbească.

PROFESORUL *(dându-şi aere):* Ce spuneam deci, dragilor ?

POPOL Că eşti uscat pe dinăuntru...

PROFESORUL Uscat ? Cum adică, uscat, bunul meu Popol ?

POPOL Păi ştiu şi eu ? Aşa ziceai, că adică eşti uscat pe dinăuntru... tâmpenii de-ale tale...

PROFESORUL Aşa ziceam ? Ei, dacă aşa ziceam...

GASTON Zi-i înainte, Izidor, când e linişte îmi pare că timpul a înţepenit, că niciodată nenorocita asta de uşă nu se va mai deschide ca să-mi apară-n prag Pierrot al meu...

PROFESORUL Chestie de zile, dragul meu, o ştii foarte bine, nu fii şi tu aşa de nerăbdător...

GASTON Ştiu, sigur... da' tu dă din clanţă, fă gălăgie, profule...

EDUARD *(care a reuşit în sfârşit să se încheie cât de cât decent la pantaloni):* Dacă vrei, Gaston, îţi fac eu o gălăgie de...

GASTON Nu tu. Ai o voce care mă scoate din sărite...

EDUARD Da' să râgâi, pot ? *(Se ridică şi râgâie violent)* Nu că te calmează pe loc ? *(Râde cu poftă, Profesorul şi Popol încep şi ei să râdă; chiar şi Gaston. Râs general)* Nu ştiu ce am, de cum înghit ceva râgâi, o fi vreo boală...

Izbucnesc iar cu toţii în râs, în toiul căruia intră Andreea. Tăcere stânjenită, ea contemplă grupul. Apoi, calmă:

ANDREEA Vă amuzaţi, văd.

EDUARD Da, suntem bine dispuşi: râgâim ! Avem voie, sper ?

PROFESORUL Sper că nu i-am tulburat doamnei odihna ?

EDUARD	Fiindcă doamnei îi cauzează la ten dacă nu se odihneşte destul, şi ce se face doamna cu o faţă de culoarea... drojdiei de vin ?
POPOL	La prima vedere s-ar zice că ghiurghiuliul a apucat să i se depună doamnei drept în... călcâie...
PROFESORUL	Într-adevăr....
ANDREEA	*(mereu calmă):* Digestia vă face aşa de voioşi ?

Tăcere. Cei trei rânjesc.

EDUARD	Te râcâie pe suflet c-am înfulecat şi noi ceva acolo, 'ai ? Strâmba dracu' !
ANDREEA	Aş vrea să văd ce-o să înfulecaţi mâine...
PROFESORUL	Ne doare-n cot de mâine...
POPOL	Ne descurcăm noi... S-o mai găsi doar un câştigător pe care să mizezi...
EDUARD	Chiar aşa, ne descurcăm... Şi nu o ştoarfă ca tine o să ne oprească să halim ce vrem noi, auzi ?!
GASTON	*(conciliant):* Hai, Andreea dragă, nu ne mai ocărî şi tu, trebuia să mâncăm ceva, nu ?
ANDREEA	Tu, tată-socrule, mucles, auzi !? Crezi că nu te vedeam cum îmi cotrobăiai prin dulap ca un laş ? Îţi ţâţâia curu' de frică să nu te prind... Calmos, tataie ! N-ai decât să le dai şi cămaşa de pe tine nehaliţilor ăstora, în cot mă doare... dă-le toate proviziile ce ne-au mai rămas, dacă aşa vrea muşchiu' matale, să crape-n ei până s-or îneca, ce treabă am eu ?, eşti stăpân

în casa asta... Nu pentru mult timp, ce-i drept... ce te faci când or veni ăia de la poliţie să te scoată cu picioare-n cur din borta asta de guzgani ? La asta te-ai gândit, tată-socrule ? Eu zic c-o să plângi amar după pitacii pe care-i risipeşti acum... Cât despre otrepele astea trei, ia-ţi nădejdea c-au să-ţi întindă vreo mână de ajutor, nici măcar n-au să-ţi păstreze un loc la coadă ca să capeţi şi tu un polonic din ciorba săracilor... Şi bine au să-ţi facă, zău aşa, că prea eşti tâmpit, tată-socrule !

GASTON Da' de ce să mă expulzeze ? Nu-s şi eu un locatar ca oricare ?, nu muncesc ?... n-am o clientelă ?...

ANDREEA *(maimuţărindu-l):* "O clientelă..." Dobitoc bătrân ! Nu mă mai mir de Pierrot, avea cu cin'să semene !

GASTON Ce vrei să spui ?

ANDREEA Nu eu o spun, repet doar: prostia-i ereditară, tataie !

GASTON Ia ascultă târâtură, slujnică împuţită ce eşti, cum îţi permiţi tu să vorbeşti astfel despre fiul meu ?

ANDREEA Slujnică, eu ?! ...Oi fi vrând poate să spui că podoaba de fie-tu' era prea bun pentru mine, te pomeneşti ?

PROFESORUL Chiar că era prea bun... ştoarfo !

EDUARD Strâmba dracului !

ANDREEA Prea bun pentru mine, nimicul ăla ?! Păi, eu eram o regină pe lângă el, o regină !

EDUARD *(cu o plecăciune):* Regina curvelor !

PROFESORUL Pierrot era băiatul cel mai chipeş din cartier.

EDUARD Chiar aşa ! Nu, Popol ?

POPOL *(cu capul în nori)*: Hă... ?... ce... ?

ANDREEA Tacă-vă fleanca, zdrenţăroşilor ! L-aţi cunoscut voi, l-aţi văzut voi măcar, pe Pierrot, ca să vorbiţi despre el ?

PROFESORUL Asta-i bună ! Dar eu, dragă doamnă, i-am fost...

ANDREEA Pe dracu' i-ai fost !... Şi voi, nehaliţilor, voi ce i-aţi fost ?

GASTON Te rog să nu te legi de clienţi, dacă ai ceva de discutat, discuţi cu mine !

ANDREEA I-auzi ia ! Şi despre ce zici că să discut eu cu matale, tată-socrule ?

GASTON Despre ce vrei, numai nu despre Pierrot !

ANDREEA Fie... Hai atunci să vorbim niţel despre mine, da ?

EDUARD (*a scârbă*): Pfff...

PROFESORUL Lasă, bunul meu Eduard, simt c-o să ne distrăm...

Andreea dă de duşcă ce mai rămăsese pe fundul unei sticle.

POPOL Se adapă iep'şoara ca să ia startul ! *(Andreea pune jos sticla şi priveşte ţintă la unul din portretele lui Pierrot)* Păi, nu începi ? Aşteptăm....

EDUARD *Parlez-moi d'amour*
Redites-moi des choses tendres...

PROFESORUL *(rugător şi exaltat):* Oh, vorbiţi-ne despre dumneavoastră, doamnă, vă rugăm !

ANDREEA *(cu ochii la portret):* Gura !... Lăsaţi-mă să mă uit în voie la bărbăţelul meu... al meu, nu-i aşa, tată-socrule ? Îţi mai aduci aminte de nunta noastră ?... Păi cum să nu-ţi aduci ? Eveniment de seamă... şi ce cheltuială ! Singurul tău fiu se însoară... păi, ce-i de colea ?... Cu slujnica, ce-i drept, da', în rochia ei albă de mireasă, cine să ştie că-i doar slujnica... cam borţoasă, ce-i drept, da', cu voalurile alea albe plutind în jurul ei, cine să vadă că-i niţel borţoasă... Eram toată-n alb, nu, tată-socrule ? Şi matale în negru, cu cămaşă albă, cravată şi batistă la buzunarul hainei... o mândreţe de om, tăticu' mirelui ! Da' beat ! Beat mort, ai', tată-socrule ? Ce mai beţie trântiseşi ?! Prost e că, pe vremea aia, erai cam gureş la beţie... în elanul matale i-ai trasat aşa de bine băiatului viitorul – un viitor d'ăla luminos şi drept, de cap de familie... încât a intrat groaza-n el, pederastu' dracu'... şi-a fugit mâncând pământul... Pramatia... secătura...

Scuipă spre portret şi, ridicând sticla, e gata să dea în el. Gaston se interpune şi, smulgându-i sticla din mână, o pălmuieşte violent. Cei trei se hlizesc.

EDUARD Arde-o, putoarea, să-i dea bulionu' pe gură !

GASTON *(livid de mânie):* Ţine-ţi fleanca, auzi ? Să nu mai îndrăzneşti câte zile-i avea... auzi ?... să nu...

ANDREEA (*izbucnind în râs pe neaşteptate):* Da' ştiu c-ai tras o spaimă, tată-socrule ! Cât p'aci să rămâi fără relicva foto a odoraşului... Deh, amintiri dragi, se ataşează omul... şi-apoi, incomparabil mai practice decât un mormânt, şi mai puţin obositoare ca dusul la cimitir, nu, tataie ?

GASTON (*cu buzele albite şi pumnii strânşi):* Taci... taci că te...

ANDREEA Calm, tată-socrule, calm... mai-mai să mă sperii cu ochişorii ăştia ai matale injectaţi şi buhăiţi de băutură !... Ia seama, nu-i mai holba aşa că dă poşirca pe dinafară şi-ţi pătezi bunătate de costum.

GASTON Măsoară-ţi cuvintele... !

PROFESORUL Aşa, aşa, doamna are cuvântul !

EDUARD Fi'mi-ar scârbă ! E plină de vinars ca ugerul vacii de lapte şi tot ea râde de alţii...

ANDREEA Plină, neplină, vorba e că eu mă lipsesc când vreau de băutură, pe când voi sunteţi robii ei... Eu trag la măsea c-aşa-mi place, e bine ?... Plec când vreau din cocina asta împuţită, îmi găsesc un bărbat ca lumea şi încep o viaţă nouă, auziţi ?! *(Cei trei se bat peste coapse înecându-se de râs)* Râdeţi voi, râdeţi, haită de jigodii, da' eu nu-s ca voi, o vagaboandă de beţivancă bună de dat la gunoi, aşa să ştiţi ! Eu sunt... tânără, da... tânără şi frumoasă !

EDUARD şi POPOL (*aplaudă, scandând ca la un show de strep-tease):* Goa-lă, go-ală, goa-lă !

PROFESORUL (*care şi-a recâştigat seriozitatea, cu un*

aer superior): Şi-ţi închipui cumva, doamnă, că noi nu ne putem opri când dorim ?... Numai că nu văd de ce am face-o. În ce mă priveşte, vinul nu mai are demult vreun efect asupra mea.

ANDREEA Ce dracu' efect să mai aibă ?, eşti beat din zori şi până-n seară...

PROFESORUL În orice caz, eu n-am urlat niciodată, sub imperiul băuturii, că sunt frumos !

EDUARD Bună ! Drept între ochi... Ai auzit, putoare împuţită ?... strâmba dracu' !

POPOL Iapă descalificată !

ANDREEA Păi ce faci, tată-socrule ? Asculţi cum e insultată nevestica fiului matale scump şi drag şi nu spui nimica ?

Tăcere.

GASTON *(după un timp, nu prea sigur de sine):* Are dreptate, v-aţi cam întrecut...

PROFESORUL Bravo ţie, îi iei apărarea ! După tot ce-a spus despre băiatul tău !... Halal tată, n-am ce zice... Dar e treaba ta, noi putem chiar să şi plecăm, la urma urmelor, rămâi singur cu ea s-o tot asculţi, nu-i aşa, prieteni ? Ce să ne mai pierdem timpul pe-aici ? Nu vrem să deranjăm... Nu, prieteni ? Noi plecăm...

EDUARD şi POPOL Da, da... plecăm...

PROFESORUL *(fără să se clintească):* Doar o vorbă, Gaston, şi mergem să ne facem bagajul...

GASTON De ce-o iei aşa, Izidore ? Zău, şi tu acum...

ANDREEA Nu fii fraier, tată-socrule, lasă-i să se care!

Hai, roiu', ştergeţi-o de-aici, nehaliţilor !

EDUARD Ia-o tu 'nainte, târâtură !

POPOL Nu-ţi facem noi plăcerea asta...

EDUARD ... Putoare împuţită...

PROFESORUL *(făcând pe indignatul):* Te rog, dragul meu Eduard, un pic de corectitudine ! Nu-i frumos s-o insulţi pe doamna, e totuşi nora domnului...

GASTON Ţţţţ... Aşa noră...

EDUARD Noră, ne-noră, e o putoare, aşa că eu o spun pe şleau: o putoare ! Ar vrea dumneaei să ne cărăm de-aici, cred şi eu, îi încurcăm treburile ! Bine, ne cărăm, da' după matale, madam', e clar ?! Nu răspunzi, 'ai, curviştina dracu' ? Ţi s-a-ncleiat pliscu', te pomeneşti ?

Eduard se opreşte aşteptând un răspuns pe care Andreea nu catadicseşte să i-l dea. Aşezată pe un scaun în dreptul mesei, cu mâinile încrucişate în poală, tânăra femeie pare să fi căzut într-o stare de prostraţie. După o tăcere, pronunţă cu voce tare, ca pentru sine:

ANDREEA Măcar pe-atunci... aveam ceva... al meu... al nostru... Zicea că aude cum îi bate inimioara... şi uite că... *(Sărind brusc în picioare, apucă cu furie sticla şi, ridicând-o în direcţia lui Gaston, urlă)* Hai să trăieşti, tataie !

Andreea bea cu nesaţ din sticlă, Gaston ridică din umeri a descurajare, fără să răspundă. Eduard revine la atac.

EDUARD Vr'a să zică, doamna nici nu catadicseşte să răspundă... doamna şopocăieşte de una singură... doamna gândeşte, te pomeneşti ! Scuzaţi de deranj, dar eu când întreb ceva, pretind un răspuns, clar ? Ce-ai de spus, ştoarfo, aud ? Lepezi odată sau ce aia... ?

ANDREEA *(repune sticla pe masă, înecându-se de râs):* Gura, muscă de latrină, ori ţi-o pocesc !

EDUARD Ia-o'ncet, madam' ! Află că nimeni nu-mi poceşte mie gura... Şi nu-ţi permit, auzi, să mă faci muscă de latrină, nu-s musca dumitale, aşa să ştii... *(Lui Popol)* E ţicnită, dom'le ! *(Popol râde şi bate din mâini făcând: bzzzz... Eduard, jignit)* Hlizeşte-te, tâmpitu' dracu', ce-mi pasă ? ... Auzi colo, muscă !... Şi la o adică, ce dacă, ce-mi pasă... eu sunt un om liber, nenorociţilor, aşa să ştiţi, liber !

PROFESORUL Cum adică, musca e liberă, bunul meu Eduard ?

EDUARD Păi cred şi eu ! Zboară, e liberă, se duce încotro vrea ea... Şi eu la fel, mă duc unde vreau, eu nu sunt sclavul nimănui, sunt liber, zbor încotro-mi place mie...

PROFESORUL Zboară musculiţă, zboară !... din căcat în căcat...

GASTON Terminaţi imediat cu scârboşeniile astea, sunteţi într-o cafenea aici, într-un local public, nu la bordel !... *(Profesorul întoarce capul, Eduard îi şopteşte: "Bine ţi-a zis-o, boala dracu', să te-nveţi minte*

*să mai râzi de alții !") Mai tacă-vă gurile alea spurcate, pentru numele lui Dumnezeu, că numai la măscări știți să dați drumul ! De azi înainte întoarcem foaia, nu mai tolerez nici o grosolănie în localul meu, 'tu-i maica mă-sii de local, s-a înțeles ?! *(Andreei)* Iar tu, îmbată-te omenește, dacă nu vrei s-o sfârșești încuiată cu cheia, la tine-n odaie, auzi ?

ANDREEA *(lipind călcâiele):* Yahvoll, herr socrule !

Popol s-a furișat în colțul lui și bate mașinal în telescriptor.

GASTON Și tu gloabă, ce dracu' tot țăcănești acolo ?

POPOL E ora când pornește prima cursă și...

GASTON Și pe chestia asta îmi deteriorezi mie materialul ? Te crezi la tine acasă, sau ce ?... Toți vă credeți pe moșiile voastre, ai ?, bandă de... decedați ce sunteți ! Da' las' că schimbăm noi macazul ! Popol, să te mai prind eu că te atingi de materialul din localul meu, că-ți rup muianu', auzi ?

POPOL *(continuând să bată mașinal la telescriptor):* Da, da... aud...

GASTON Păi, dacă auzi, ce...

POPOL Fuge prima cursă, ți-am zis doar... dacă azi după-masă sunt curse, prima-i cam pe la ora asta...

PROFESORUL *(așezat la masa din centru):* Ai spus-o deja, bunul meu Popol, ajunge ! Vezi doar că enervezi...

EDUARD *(în fața lui)*: Da' lasă-l dom'le, lasă-l să

vorbească... Pfft, că mă scoţi din sărite, cu aerele astea !

Gaston s-a ridicat şi s-a dus să-şi toarne un pahar de vin fără să poftească pe careva să vină să ciocnească cu el. Ar fi şi inutil dealtfel, sticle pe jumătate pline sunt împrăştiate pe mai toate mesele, fiecare poate să bea după pofta inimii. Andreea şi Eduard beau de-a dreptul din sticlă, Profesorul dintr-un pahar de a cărui curăţenie se asigură când şi când ridicându-l în lumină; Gaston trage când un gât din sticlă când unul din pahar, după cum se nimereşte; Popol – din ceaşca lui, ori de câte ori apucă şi el s-o umple. Pe ultimele replici – cea a Profesorului şi a lui Eduard – uşa dinspre stradă se deschide lăsând să intre în local un tânăr ce pare să revină dintr-o lungă călătorie în cursul căreia se vede că a suferit şi s-a îmbolnăvit, căci tuşeşte întruna. Odată intrat, omul împinge la loc uşa cu umărul. O criză de tuse îl ţintuieşte pe loc, încordat, un moment. E febril, slab. Tuşeşte ţinându-şi pieptul cu o mână, acoperindu-şi cu cealaltă gura. Toţi cei din cafenea au amuţit, cu ochii la intrus.

GASTON *(aferându-se, mulţumit):* Un client ! păi nu spuneam eu ? Un client !

ANDREEA *(către cei trei, rămaşi cu ochii holbaţi la tânăr):* Hai, căraţi-vă... degajaţi terenul, nehaliţilor, nu-ncurcaţi drumul, avem treabă aici...

Cei trei se ridică de la masa din centru şi se trag speriaţi într-un colţ al sălii, înghesuiţi unul într-altul. Cafeneaua pare că prinde viaţă dintr-odată. Andreea debarasează grabnic masa din mijloc. Gaston lustruieşte frenetic cu un şervet zincul tejghelei. Cei trei privesc neliniştiţi în jur,

încercând să ia un aer cât de cât prezentabil; apoi, stângaci, încearcă şi ei să dea ajutor, aranjând scaunele... Au intrat cu toţii în panică. Sprijinit cu spatele de uşă, tânărul tuşeşte de-şi dă sufletul.

ANDREEA *(tânărului):* Dar luaţi loc, domnule, vă rog, nu staţi în picioare. *(Tuşind, acesta vine până la masă, unde cade moale pe scaunul oferit de Andreea care îl întreabă, pe un ton profesional)* Ce serveşte domnu' ?

Înecându-se de tuse, tânărul nu răspunde. În dreptul mesei, Andreea aşteaptă, impasibilă, ca o chelneriţă stilată. Cei trei se apropie timid. De cealaltă parte a barului, Gaston îl cercetează cu atenţie pe client.

EDUARD Nu v-am spus eu că-i musai să ne pice clientu' ? Stradă comercială, dom'le.

POPOL Nu pare prea în formă, clientul...

PROFESORUL Vreo răceală, ceva... Cu umiditatea asta...

EDUARD Asta, răceală ? – moft ! Păi să mă fi văzut pe mine când am dat în pneumonie, aia tuse, dom'le ! *(Ilustrează, tuşind forţat şi cumva dezgustător)* Îmi scuipam bojocii, ce mai, îi vomam, nu alta, îhî, îhî, îhî...

ANDREEA Fleanca !

GASTON Chiar aşa. Unde te crezi ?

Eduard tace, plecând capul. Tânărul respiră uşurat, accesul de tuse a trecut.

ANDREEA Vă e mai bine, domnule ?

TÂNĂRUL *(epuizat, ştergându-şi fruntea):* Da...

	mulţumesc, da... O uşoară...
ANDREEA	Ce doreşte domnul ?
TÂNĂRUL	*(stins):* Orice... o cafea...

Cei trei rânjesc, dar privirea mânioasă a Andreei le taie cheful.

ANDREEA	*(numai zâmbet):* Nu servim cafea, domnule, îmi pare rău.
TÂNĂRUL	A, da ? Atunci... ăăă... un ceai ?
ANDREEA	Nici ceai.

Eduard dă iar să se hlizească, dar i se opreşte râsul în gât.

GASTON	*(amabil dar ferm):* Nu ţinem decât vin. Alb sau roşu.
TÂNĂRUL	Alcool ? Oh, nu, mulţumesc... nu beau niciodată alcool...
GASTON	Din pricina tusei ?
TÂNĂRUL	Aăăă... da...
GASTON	Greşiţi. Vinul face bine la tuse.
TÂNĂRUL	Poate... nu ştiam... Eu abia ies din cură şi...
PROFESORUL	Din cură ? A, înţeleg. De dezintoxicare, da ? Beaţi mult, înainte ?

Tânărul, care a început iar să tuşească, dă din cap că nu, apoi, arătându-şi braţul, face gestul drogatului care-şi injectează doza.

EDUARD	*(pătruns de respect):* Un drogat ! Hei, băieţi, un drogat !

POPOL	Un ce ?
EDUARD	*(imitând gestul tânărului):* Un d'ăla de-şi bagă-n venă în loc să toarne pe gâtlej. Un drogat, ce dracu', nu pricepi ?
PROFESORUL	*(impresionat şi el):* Dezintoxicare... la cerere ?
TÂNĂRUL	*(dând din cap că nu):* La puşcărie...

Semne de vădită admiraţie la cei trei.

EDUARD	Ăsta-i client, nu căcat, dom'le ! Aşa tânăr şi-a stat deja la pârnaie, păi vă daţi voi seama cine-i băiatu'ăsta ?

Popol dă admirativ din cap, privindu-l cu respect pe tânăr.

TÂNĂRUL	*(cu greutate):* Poate îmi daţi puţină apă ?
GASTON	Imposibil, apa nu-i potabilă la noi.
TÂNĂRUL	Fie atunci, un strop de vin roşu...
ANDREEA	*(repezindu-se să-l servească):* Imediat, domnule, imediat... Poate vă e foame, vă servim şi o gustare, ceva ? *(Tuşind, tânărul dă din cap că da)* Vă deschid îndată o cutie de pateu, da ? *(Tânărul încuviinţează iar din cap. Andreea goleşte un rest de pateu dintr-o cutie pe o farfurie pe care a şters-o de rochie, şi i-o întinde clientului împreună cu o linguriţă.)* Scuzaţi-ne dar tocmai ni s-a terminat pâinea...
POPOL	Da, s-a terminat... de altfel, nici n-am avut...
PROFESORUL	(*lovindu-l peste picior*): Fleanca, tâmpitule !

Tuşind şi înecându-se tânărul începe să mănânce. Bea puţin vin, scuturat întruna de tuse şi frisoane.

PROFESORUL Unde aţi făcut puşcărie, la Melun ? *(Tânărul dă din cap că nu)* E bine la Melun...

EDUARD Las' că nici la Fresnes nu-i rău... La Fresnes aţi fost ?

Tânărul neagă iar din cap.

POPOL Aţi stat mult la zdup ?

GASTON Nu deranja clientul !

EDUARD Pfft, da' nu mai are voie omul nici să deschidă gura ? A pus şi el o întrebare, doar nu l-a mâncat, nu ? V-am deranjat cumva, domnule ? *(Tânărul face semn că nu)* Păi vezi ?... Şi, aţi stat mult la pârnaie ? *(Tânărul ridică mâna, cu degetele deschise)* Cinci ani ! *(Tânărul scutură din cap)* Cinci luni ?!... Da' ce, asta-i pârnaie, dom'le ? Păi să vă spun eu...

GASTON Tu să-ţi ţii clanţa !... *(către tânăr)* Vă place ?

TÂNĂRUL Ce ?

GASTON Pateul.

TÂNĂRUL A, da... mersi...

Acces violent de tuse. Andreea aşteaptă până ce-i trece, apoi întreabă:

ANDREEA Nu vă e bine, domnule ?

TÂNĂRUL *(dând pe gât paharul spre a-şi potoli tusea):* Ba da, nimic grav... trece...

GASTON Vă mai servim unul ? Face bine la gât...

Tânărul dă din cap că nu, dar Andreea îi umple paharul. Preocupat doar de cum să-şi tragă sufletul, tânărul nu protestează.

ANDREEA Nu v-am mai văzut prin cartier, sunteţi în trecere ?
TÂNĂRUL Da... în trecere...
ANDREEA Rămâneţi totuşi un timp, sper ?
TÂNĂRUL Nu ştiu...
ANDREEA Sunteţi în vacanţă ?
TÂNĂRUL Oarecum...
GASTON Nu-l mai plictisi pe domnul cu întrebările...
TÂNĂRUL Lăsaţi, nu mă plictiseşte... e aşa de bine să vorbeşti... limba ta natală... (*Tuşeşte*)
ANDREEA A, veniţi din străinătate ?
TÂNĂRUL Da...
ANDREEA Călătoreaţi ?
TÂNĂRUL Da...
PROFESORUL Puşcăria, acolo aţi făcut-o ?
TÂNĂRUL Acolo...
PROFESORUL E grea, puşcăria, acolo ?
TÂNĂRUL Ca peste tot... îmi închipui...
ANDREEA De unde veniţi, de fapt ? *(Înecându-se de tuse, tânărul face semn cu mâna cum că "de departe")* De departe ? *(Tânărul dă din cap că da)* Şi, aţi picat aşa, din întâmplare ?
TÂNĂRUL Unde să pic ?
ANDREEA Aici... în cafeneaua noastră ?
TÂNĂRUL Da şi nu...

GASTON — Te rog să-l laşi în pace pe domnul, nu permit să fie pisălogiţi clienţii în cafeneaua mea !... Eşti de la poliţie ? Nu. Atunci slăbeşte-ne, clientul e stăpân aici, viaţa lui personală nu priveşte pe nimeni !... Şi nu mai staţi grămadă pe dânsul, domnul are nevoie de aer... în starea lui... lăsaţi-l să respire, ce dracu' ?

ANDREEA — Ce înţelegeţi prin "da şi nu" ?

GASTON — Îţi spun doar să-l laşi în pace... Nu răspundeţi, domnule... odihniţi-vă, liniştiţi-vă...

TÂNĂRUL — *(a încetat să mai tuşească. A băut şi cel de al doilea pahar de vin. Calm, cuprinzându-i pe toţi cu privirea):* Cineva mi-a spus într-o zi: "Dacă vreodată treci prin Paris, intră să iei ceva la cafeneaua «La Pierrot»... Aici este, nu ?... *(Tăcere. Toţi îl privesc, ascultând.)* Când am fost eliberat, consulul nostru la Sydney m-a întrebat dacă doresc să fiu repatriat... Da, am răspuns... că unde era să mă duc ? Apoi m-a întrebat dacă am ceva familie în ţară, am la Paris, am spus eu... e mişto la Paris, îmi place... Aşa că m-au adus... şi, cum mi-am amintit de cafeneaua "La Pierrot", am venit...

Toţi se crispează, pe măsură ce tânărul povesteşte. Doar Andreea îl priveşte cu blândeţe şi interes. La auzul cuvântului "Sydney", Gaston a ieşit de la tejghea şi, apropiindu-se de tânăr, îl întreabă cu o voce surdă :

GASTON — Sydney, ăsta nu-i cumva mai prin Austra-

	lia pe-acolo ?
TÂNĂRUL	Ba da... în Australia...

Gaston îl priveşte o clipă cu ochi injectaţi, apoi, apucându-l de gât, îl ridică de pe scaun, urlând:

GASTON	Cară-te ! Şterge-o imediat, de-aici ! Plăteşte şi dispari până nu...
TÂNĂRUL	Nu am bani... cine mi-a zis să vin spunea că... (*Tuşeşte*)
PROFESORUL	Nu, că-i bună ! N-are bani, auzi !
EDUARD	Adică 'mnealui, abia ieşit de la răcoare, pică aici dracu' ştie de unde, comandă ca un lord, consumă, şi când e la plată n-are o lescaie ! Păi unde-şi închipuie 'mnealui că se află ? nu plăteşti, nu haleşti, dom'le – clar ?

Gaston, care în răstimp nu i-a dat drumul din mână tânărului, îl târâie spre uşă scuturându-l cu brutalitate, în vreme ce acesta tuşeşte întruna.

GASTON	Cară-te, îţi spun, hai, mişcă !

Intervenind, Andreea, care încearcă să-l elibereze pe tânăr din mâna lui Gaston, e nevoită să ţipe ca să se facă auzită în vacarmul general.

ANDREEA	Lasă-l să vorbească, poate ne aduce veşti...
GASTON	Aduce pe mă-sa, ce veşti... *(Dă drumul tânărului care se prăbuşeşte tuşind să-şi spargă pieptul, şi o îmbrânceşte cât colo pe Andreea care tocmai se apropiase de*

ei) Tu, vezi-ţi de treabă, nu te băga !

TÂNĂRUL (*oprindu-se o clipă din tuşit încearcă să explice*): El... el mi-a spus să vă...

O lovitură teribilă de picior primită de la Eduard drept în burtă, îi taie respiraţia.

EDUARD N-are cu ce plăti, da-i arde de vrăjeală...

ANDREEA Lăsaţi-l să vorbească, lăsaţi-l să vorbească...

GASTON (*împiedicând-o pe Andreea să treacă*): Umflaţi-l, băieţi, şi afară cu el !... O ţin eu pe putoarea asta, n-aveţi grijă !

Profesorul şi Popol îl târăsc pe tânăr spre uşă, în timp ce Eduard îi cară la picioare în spate, urlând.

EDUARD Na, ticălosule ! Ţine, mortăciune... ofticosu' dracu' !...

PROFESORUL N-avem noi timp să-ţi ascultăm tâmpeniile, tinere...

Popol deschide larg uşa.

TÂNĂRUL Mi-a spus... mi-a spus să vă...

POPOL Ne doare-n spiţ de ce ţi-a spus... Ieşirea-i pe-aici...

Profesorul şi cu Eduard l-au luat pe sus pe tânăr administrându-i o ploaie de pumni şi de lovituri de picioare, urlând: "cară-te de-aici, epavă... larvă împuţită... pederastule". Zbătându-se, Andreea încearcă să sară în apărarea tânărului, dar Gaston, care a apucat un scaun într-o mână,

o împiedecă, urlând:

GASTON Ia seama, nu glumesc... ţi-am spus să nu te bagi...

Andreea a reuşit în sfârşit să treacă dar, apucând-o de talie, Gaston o trage înapoi, în vreme ce Profesorul, văzând-o că se apropie, o împinge cu piciorul. Cu violenţă, Eduard l-a îmbrâncit pe uşă afară pe tânăr, urlând:

EDUARD Cară-te ! jidanule, ovreilă, perciunatule, şloimu' dracului...

POPOL Da' ce-i la gura ta, frate ?

Eduard se opreşte, cu gura căscată, surprins el însuşi de ceea ce spunea.

EDUARD Naiba ştie... ziceam şi eu ce-mi vine... *(După care reia, cu elan înnoit)* Poponarule, curvetule, harăpilă, scursură, uşă de puşcărie, moarte-n vacanţă ce eşti !

POPOL Gloabă !

PROFESORUL Epavă ! Cerşetor ! Primitivule !

Urlă toţi trei, ciopor în uşa cârciumei.

GASTON Intraţi şi închideţi dracu' uşa aia, odată !

Cei trei amuţesc. Popol, după o clipă, arătând spre uşile şi geamurile clădirilor de vis-à-vis.

POPOL Ia uitaţi-vă, au astupat totul în faţă...

EDUARD (*îmbrâncindu-l înăuntru*): Nu scapi tu o

ocazie...

Trag uşa după ei. Andreea s-a aşezat la locul său, prăbuşită, năucită de pumnul primit de la Gaston care umblă în lung şi-n lat prin încăpere, pradă unei mânii violente. Tăcere.

PROFESORUL *(celor doi, ca să spună ceva):* Ce ziceţi de una ca asta, dragilor ? Noi ne străduim aici să credem...

EDUARD Şi încă cum !... Ca să vină ăsta să ne strice suspens-ul !

Se repede la uşă şi strigă ameninţător: "Nemernicule !" Vine apoi şi se aşează pe scaunul unde stătuse tânărul, mâncând, cu un aer distrat, pateul lăsat pe farfurie de acesta. Profesorul îl priveşte dezaprobator. Popol, din nou lângă telescriptor, s-a cufundat total în combinaţiile sale hipice. Andreea încearcă să se ridice şi să meargă spre uşă; dar cade pe scaunul cel mai apropiat, epuizată. Apucând cu înfrigurare o sticlă, bea îndelung, avid, se şterge la gură. respiră adânc privindu-i când pe Eduard, când pe Profesor, când pe Popol, când pe Gaston care n-a încetat să se plimbe în lung şi-n lat prin local, apoi capul îi cade singur pe masă şi rămâne aşa, într-o totală stare de prostraţie.

Tăcere.

Profesorul îi face diverse semne lui Eduard ca să-i lase şi lui niţel pateu, dar acesta linge deja şi cutia, aruncând căutături fioroase spre uşă. Gaston şi-a reluat locul la tejghea unde-şi cloceşte năduful. Popol se hlizeşte din senin, Profesorul şi Eduard tresar speriaţi.

PROFESORUL Nu mai ai stare, dragule ?

Întrebarea are darul de a-l înveseli şi mai tare pe Popol.

EDUARD Da' ce te găsi, dom'le ?
POPOL Mă gândeam.
EDUARD *(îngrijorat):* Iar ? La ce dracu' te gândeai ?
POPOL *(între două chiţăieli):* La zombii !
EDUARD Alta acum ! Ce-ţi veni şi cu zombii ?
POPOL E-un banc. De câte ori îmi vine în minte, mă... *(Pufneşte în râs)*
PROFESORUL E chiar aşa de nostim, Popol dragă ?
POPOL *(oprindu-se din râs şi reflectând):* Aş... !
PROFESORUL Oricum, spune-ni-l şi nouă, ne-ai făcut curioşi.
POPOL *(se ridică şi postându-se cât mai în mijloc, începe)*: Păi, să vedeţi...

Ezită, căutându-şi cuvintele. Gaston care l-a ţintuit o clipă cu privirea, se repede pe neaşteptate la el şi, apucându-l de gât, îl scutură cu violenţă.

GASTON Adică crezi că otreapa asta l-a cunoscut pe fiul meu ? Că ar fi avut să ne spună ceva din partea lui ? Asta crezi tu, gloabă, 'ai ?
PROFESORUL *(intervenind):* Dar el n-a spus aşa ceva, iubitule...
EDUARD *(băgându-se şi el, dar prudent, cu diplomaţie):* N-a spus deloc aşa ceva... Şi pe urmă, nu vezi, e beat turtă... nu ştie ce zice... Te uiţi tu în gura lui, Gastonică ?... Zău aşa, Totonică dragă, se poate ?... (*gest spre Andreea*) Boarfa asta, nu zic, ea ar fi

în stare să creadă chestii de-astea, da' Popol, săracu'... ?!

Gaston îi dă drumul din strânsoare lui Popol, pe care Profesorul şi Eduard îl conduc la locul său.

POPOL *(strangulat pe jumătate):* Hieu...hieu... n-am spus asta...

PROFESORUL Ştim, dragule, ştim. Hai, spune-ne andecdota...

POPOL Nu mai am chef. M-a nenorocit ăsta... *(se freacă la gât, uitându-se mânios la Gaston, dar, amintindu-şi iar de poantă, începe fără voia lui să povestească bancul cu zombii)* Babacu' meu când nu era băut... adică nu, când era beat turtă... ce mai tura-vura, de la bătrânu' îl ştiu... Chestia se petrece în deşert... o gaşcă de zombii... Stau ei aşa acolo... şi aşteaptă...

PROFESORUL Unde "acolo" ?

POPOL La umbra meterezelor de granit trandafiriu.

EDAURD Ce metereze ?

POPOL *(vag):* Păi alea de separă deşertul de rest...

EDUARD Care rest ?

Pierdut, Popol priveşte rugător spre Profesor sperând de la acesta un ajutor.

PROFESORUL *(măgulit):* E vorba în speţă de porţile deşertului, nu dragule ?

POPOL Cam pe-acolo. Zombii ăia stau şi stau de ani de zile... de luni de zile... Poate,

adică... Nu mai ştiu exact... Stau de mult, ce mai !... În faţa porţii ăleia babane care nu se deschide nici de draci...

EDUARD Adică, de ce să se deschidă ?

POPOL Cum de ce ?, ca să intre ăia...

EDUARD Unde mama lor să intre ?

POPOL Să iasă, adică... Din deşert. Că le-a spus lor cineva că de partea aialaltă e mişto de tot: curse în fiecare zi, haleală, pileală, şi pipiţe la discreţie pentru toată gaşca... Raiu', ce mai !

EDUARD Şi unde zici că-i asta ?

POPOL Ei, şi tu, "unde"... !

EDUARD Păi da, unde mă-sa e, te-ntreb ?

PROFESORUL *(cu superioritate):* E vorba de Pământul Făgăduinţei, bunul meu Eduard.

POPOL Exact. Îl ştii ? *(Profesorul ridică din umeri; Popol, dezamăgit, arătând spre Profesor)* Păi, ce să mai... Ştie bancu'...

EDUARD *(ofuscat):* Da' mai suntem şi noi pe-aici, nu ?

POPOL *(căutându-şi cuvintele):* Aăă... cum ziceam... zombii aşteaptă... şi aşteaptă... şi aşteaptă... Când, de-odată, tot aşteptând ei aşa, se pomenesc că nu mai au apă... Deşert, na...

EDUARD Păi APĂ beau zombii ăia ai tăi ?...Vai de capu' lor de nenorociţi !

POPOL Se sfătuiesc ei ce se sfătuiesc şi hotărăsc că ăl mai tânăr să treacă dincolo să vadă cum stă treaba... Se pun toţi capră să treacă ăla...

EDUARD Capră ?

PROFESORUL	Zi-i înainte, drăguţă, că ne-apucă noaptea...
POPOL	*(apucându-se de cap):* Dacă mă tot întrerupeţi... Ăăăă... a, da !... îi zic ei tânărului să aibă grijă să nu-l ginească ăia, şi mi ţi-l urcă frumuşel pe meterezele de granit trandafiriu...
EDUARD	Cum ?
POPOL	Păi, eram eu acolo ca să văd cum ?
ANDREEA	*(care părea că somnolează, ridică capul şi întreabă):* Şi... ?
POPOL	*(pufneşte în râs, apoi):* Odată căţărat acolo, tipu' bagă ochiu' de partea aialaltă, şi ce vede ?... Vede că şi de partea aialaltă tot deşert e... deşert cât cuprinde privirea... Se dă el jos de-acolo şi le spune şi la zombii ăialalţi...
EDUARD	Ce le spune ?
POPOL	Cum ce ? ce-a văzut...
EDUARD	Adică ?
POPOL	Nimic.
ANDREEA	Şi ?
POPOL	*(râzând cu gura până la urechi):* Ăia, când aud ei aşa, tabără pe el şi-i dau cep... harşti la beregată !

Andreea izbucneşte în râs. Profesorul şi Eduard se privesc, scârbiţi.

PROFESORUL	Îţi râzi de noi, drăguţă ?
EDUARD	N-am auzit de când mă ştiu banc mai tâmpit !
POPOL	Tâmpit, da... Da', de câte ori mi-l amin-

tesc, mă umflă râsu' !... Cep la beregată... harşti !

ANDREEA De milioane, bancul tău, Popol !

POPOL Acu' că tot vorbim... Călăream odată un cal, Zombi al II-lea îi zicea... nu luase o cursă în viaţa lui, gloaba... Îmi aduc aminte că pe când mă târam tot în coada plutonului pe spurcăciunea aia a lui de spinare, mă gândeam la spurcăciunea de babacu-meu, şi unde nu mi ţi-l ardeam cu cravaşa, mi ţi-l ardeam de...

GASTON *(ieşind brusc din apatia în care căzuse, tabără iar asupra lui Popol):* Îl cravaşai pe taică-tu', mizerabile, căzătură... ?!

Popol îi scapă, hlizindu-se. Profesorul şi Eduard îl centurează pe Gaston.

EDUARD Nu pe tăticu' lui îl cravaşa, Gastuneata maichii, nu te înfierbânta... cravaşa şi el o mârţoagă nenorocită care n-a luat în viaţa ei măcar un trofeu acolo...

POPOL *(Andreei):* Da' p'ăla cu Conclavu-l ştii?... Mare conclav mare la Roma... sala plină ochi cu gradaţi în sutană... Numai ce apare un ăla mierlitu' şi zice: "Stop, băieţii, eu chiar de-acolo viu, şi pot să vă spun că..." *(gest obscen cu braţul)*

PROFESORUL Fleanca ! Ajunge ! Respectă măcar religia, ce dumnezeii mă-sii... !

Popol îi spune Andreei poanta la ureche, strâmbându-se de râs; cu ochii la faţadă, aceasta nu râde. Profesorul şi

Eduard l-au condus pe Gaston la locul lui, mângâindu-l cum s-au priceput mai bine; odată aşezat, acesta îi întreabă, gata să izbucnească în plâns:

GASTON Şi dacă-l cunoştea totuşi pe Pierrot al meu ?

PROFESORUL Cine ?

Gaston arată cu bărbia spre uşă.

PROFESORUL Vai de mine, Gaston dragă, păi se poate ? Cum să-l cunoască un drogat, un puşcăriaş, o larvă ofticoasă de teapa ăstuia, pe Pierrot al nostru ?

EDUARD Umbla şi el să se dea mare, nenorocitu'...

PROFESORUL Bine înţeles !

EDUARD Ca să crape pe de-a moaca... Sunt unii, zău, ţi-e şi silă...

PROFESORUL Te întrebi cum de se pot coborî la astfel de josnicii...

EDUARD Numai că nu şi-a găsit el fraierii cu noi !

PROFESORUL Tu unul, Gaston, ai fost la înălţime ! Bravo !

EDUARD Da' ce credea el, ofticosu', că ne rupe gura cu aerele şi cu microbii ăia ai lui ?... Auzi 'mneata, vine şi se pune pe tuse, îşi scuipă bojocii aici la noi, şi îşi închipuie că ne-a dat gata !... Ţine-mă că mor de râs ! Da' drept cine ne ia ? Ce suntem noi aici, azil ? Du-te nene şi crapă sănătos unde ţi-o place, la morgă cu ofticoşii... Nu zic bine, Gaston ?

GASTON Ba da... Şi dacă se întoarce ?

PROFESORUL Nici o grijă ! Hai, Gaston, iubitule, nu te mai gândi la individul ăsta. În cel mult zece zile pică şi Pierrot, fercheş şi bronzat ca vedetele de cinema, şi când ai să-i povesteşti istoria, o să râdeţi de-o să vă strâmbaţi, iar noi tot aşa, pe lângă voi... Nu, prieteni ?

POPOL şi EDUARD Ba da... ba da...

PROFESORUL Şi Pierrot o să-ţi povestească toate pe îndelete, călătoria, peripeţiile, cum a făcut el avere... Şi când o începe să alinieze teancuri-teancuri bancnotele, aici pe masă...

GASTON Şi om începe şi noi să le numărăm şi să le facem grămăjoare-grămăjoare, pe tejghea... peste tot... după care dăm drumul la lucrări şi trântim un snack cum n-au mai văzut ăştia pe-aici... Un snack... un snack...

EDUARD Australian ?

GASTON De ce nu ? Australian ! Tot numai neon ! Şi cu numele feciorului meu în litere luminoase de toate culorile, cât el de mari, să se vadă în tot Parisul: PIERROT...

ANDREEA *(râzând):* Până una alta, o să i se pară niţel cam schimbată cafeneaua părintească...

GASTON Ce mai contează, odată ce refacem totul ?

ANDREEA S-ar putea ca nici măcar intrarea să n-o mai găsească, sărăcuţul... Uitaţi-vă şi voi ce repede urcă...

Gest spre faţada cafenelei pe care lucrătorii o astupă

de o bucată de vreme.

EDUARD	*(privind pe deasupra perdeluţelor jegoase):* Mama lor de tuciurii !... Ridică un zid !
PROFESORUL	*(venind şi el să vadă):* Nu se poate !
POPOL	*(venind lângă cei doi):* Ba da... ba da... astupă tot... ca dincolo, peste drum...
GASTON	*(îngrozit):* Dar n-au voie, localul e al băiatului, el e stăpân aici, trebuie să-i ceară părerea, n-au dreptul, aşa...
ANDREEA	*(râzând de agitaţia lor):* Că de când aşteaptă ei să se scarpine sub braţ cu părerea lui Pierrot ! Până una alta, demolare generală: cafeneaua, cartierul, tot... Iar snackul tău australian, nu-ţi mai rămâne decât să te aşezi pe el, tată-socrule... Da' caută-ţi înainte un loc bun pe sub poduri să ai unde crăpa, cu gaşca asta a ta de linge-blide de gât...
EDUARD	Ce-ar fi să ieşim să le spunem două vorbe la smoliţii ăia ?
POPOL	Bine zice, n-o să ne lăsăm nici noi chiar aşa...
GASTON	Haideţi. Le-arătăm noi lor !

Se înarmează toţi cu sticle, în afară de Profesor.

ANDREEA	*(urlând):* Aşa frumoşii mamei, aşa vă vreau, ieşiţi la bătaie, arătaţi-le că mai aveţi de doi bani coaie în izmenele alea spârcuite ale voastre !... Ieşiţi să apăraţi borta asta de guzgani ! Intraţi în ei, mama

lor de corboi ! Moarte harăpoilor !

EDUARD Aşa, aşa... Moarte harăpoilor ! Păi cu ce drept ridică ei ziduri în uşa cafenelelor noastre naţionale ?

GASTON *(ajuns în dreptul uşii):* Pe ăsta n-apucă ei să-l ridice, te asigur eu ! După mine, băieţi !...

PROFESORUL N-are rost, lăsaţi-i în pace... Într-o zi două pică Pierrot, şi...

GASTON Tocmai de-aia...

PROFESORUL Rezolvă el: un bacşiş colo, un altul dincolo, vor dărâma pe loc porcăria aia de zid, ba-ţi mai cer şi scuze ! Lasă-i în treaba lor, bunul meu Gaston, tot construind şi dărâmând mănâncă şi ei o pâine, amărâţii...

GASTON *(punând jos sticla din mână):* Aşa e. Cu bani, toate se...

EDUARD *(lăsând-o şi el pe a lui):* Cred şi eu. Banu', dom'le, banu' e sfânt ! Proşti am fi să ne ducem să ne rupă muianu' urâţii ăia, ca să aibă putoarea de colo de ce râde... Strâmba dracu' !

POPOL *(care şi-a reluat locul):* Unu' contra o mie că le rezolvă el, Pierrot. Păi ăsta e din rasa câştigătorilor, dom'le !

PROFESORUL Evident... Cumperi ce vrei cu bani, dar'mite nişte amărâţi de tuciurii, ce naiba !

GASTON Păi cum ! S-or duce să facă în altă parte spaţiile alea verzi, Pierrot şi cu mine trântim un snack aici.

POPOL Australian !

GASTON *(privind spre faţadă):* Aşa, aşa, ridicaţi-l numai, că peste zece zile tot voi îl dărâmaţi !

PROFESORUL Cu scuzele de rigoare !

Tăcere. Toţi îşi reiau locurile lor obişnuite. Andreea râde încet, ca pentru sine, bând fără întrerupere.

GASTON *(după ce a tras şi el o duşcă bună, calm, încrezător):* Că doar n-au să zidească şi portiţa dinspre curte: intră pe acolo băiatul, şi gata !

– sfârşit –

Culegere text:
Bucur Ana-Maria, Dan Mihaela, Matei Liliana
Tehnoredactare computerizată:
Bucur Ana-Maria, Dan Mihaela, Matei Liliana
Tiparul executat la Tipografia SEMNE 94

Jean-Claude Grumberg

teatru

ISBN 973-98919-7-7